

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES.

OFFICIAL REPORT

*Eighteenth day of the Third Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 10th September, 1968.

The House met at Half-Past-Eight of the Clock.

(*Mr. Speaker in the Chair*)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

ELECTION PETITION AGAINST POTHUKATLA MULTI-PURPOSE
CO-OPERATIVE SOCIETY

511—

* 988 (1526-A) Q.—Sri Kona Prabhakara Rao (Bapatla):—
Will the hon. Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that an election petition was filed against the directors of Pothukatla Multipurpose Co-operative Society, Bapatla Taluk in the year 1967-68;

(b) whether it is a fact that all records of the society were ordered to be filed before him;

(c) whether it is a fact that the election dispute was not enquired into all through the year;

(d) whether it is a fact that election of directors for the year 1968-69 also took place in September, 1968;

(e) whether it is a fact that the election petition was dismissed as infructuous on 15-11-1968; but the record were not handed over to the President of the Society so far;

(f) whether it is a fact that the District Co-operative Central Bank, Tenali has sanctioned loans to the society to be disbursed on production of a certificate from the Deputy Registrar, Co-operative Societies, Bapatla, that no dispute is pending and whether it is a fact that the Deputy Registrar has not sanctioned the certificate; and

(g) if the answers to clauses (e) and (f) are in the affirmative, how does the Government think that rural Credit can be made available through Co-operative Societies?

The Minister for Finance deputised the Chief Minister and answered the questions (Sri K. Vijayabhaskara Reddy) :—(a) Yes, Sir

(b) The Minutes book (9) Cash book. (3) Receipt book (4) Application forms and (5) byelaws copy were ordered to be filed before the Deputy Registrar of Co-operative Societies, Bapatla.

(c) The dispute came up for hearing and was adjourned from time to time. It was finally heard on 15-11-1958.

(d) Yes, Sir.

(e) The dispute was dismissed as infructuous on 15-11-1958. The records were returned to the President on 28-11-1958.

(f) The Co-operative Department is not aware of the matter and the President of the Society did not also approach the Deputy Registrar of Co-operative Societies, Bapatla, for the issue of such a certificate. It was however reported that the District Co-operative Central Bank Limited, Tenali, sanctioned a short term loan of Rs. 500 on the strength of the judgement of the Deputy Registrar, Bapatla, in the election dispute. The loan was disbursed to the Society, by the Chirala Branch of the Bank on 28-11-58. The Society disbursed the loans to its members;

(g) Does not arise.

శ్రీ కోద ప్రభాకరరావు :— ఈ సొసైటీ వేసిన కరువాక పెంటనే డిస్మిస్ చేశారమనోంది. నేను మంత్రిగారికి బాగా మునిగేశాను. ఈ డిస్మిస్ గురించి నేను తెలియజేశాను. ఒక డిస్మిస్ ఫాంట్ వేయగానే, ఆ డిస్మిస్ ఫాంట్ యొక్క మెంబర్స్ వంతులకు లేకుండానే, డిస్మిస్ ఫాంట్ చేయడం, డిస్మిస్ డిస్మిస్ చేయడం అవ్వచ్చును. ఇక్కడలోనే ఒక ప్రొవిజన్ ఉన్నది, యుంబియ్ అడ్జర్స్ యివ్వవచ్చునని. నేవలం డిస్మిస్ ఫాంట్ వేసినంతమాత్రం చేకవే డిస్మిస్ ఫాంట్ చేయకుండా అవ్వవచ్చునని చాలా యున్నది కలగుతుంది. రెండవది— మామూలు కేసులలో చాటాలు చాటాలనే ప్రాక్టీస్ ముట్టు— ఏవములే కావాలని కోరతారో చాటిని ప్రొవ్యూట్ చేయడంలో అడ్డం వుంది, కానీ పెటెషన్ పెట్టగానే మొత్తం సొసైటీ డాక్యుమెంటు అన్నీ చాటాలు చేయమని ఒక ఆర్డరు వేస్తారు; అది కూడా అంతమంది పద్ధతి కాదు. ఈ రెండు విషయాలూ మంత్రిగారు ఆలోచిస్తున్నారా?

శ్రీ కె విజయభాస్కరరెడ్డి :— నిజమేనంది. సాధారణంగా డిస్మిస్ ఫాంట్ వజయ్యగానే ఫాంట్ చేయగలగని ఎక్కడా లేదు. ఆ విషయం కూడా ఆలోచించడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మారవరావు (చెల్లూరు) :— ఎంజిక్ పెటెషన్ ఇన్ ప్రొవ్యూట్ అయ్యే సందర్భంలో దానివలన ప్రయోజనమేమి వుంటుంది... కాబట్టి కొంత టైమ్ లిమిట్ పెట్టి, 15 రోజులలో ఇకపై రోజులలో ఒక లిమిట్ పెట్టి ఆ రోజుల డిస్మిస్ ఫాంట్ చేయమని గవర్న మెంటు ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ కె. విజయ భాస్కరరావు :— వ్యవసాయ రీతిలోని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని గవర్నమెంటు ఆలోచన. గవర్నమెంటు ఆలోచన. వాటి తీరును యిందులో ఎన్ని యిచ్చగతులున్నాయి.

LOANS FROM LAND MORTGAGE BANKS

512—

* 738 (7925: Q. Sarvasri N. Raghava Reddy (Nakrekal) and C. V. K. Rao (Kakinada). :—Will hon the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether facilities to obtain loans expeditiously from the Land Mortgage Bank will be provided to the ryots by making changes in the procedure, in view of the delay occurring at present in the receipt of loans from the said banks by the ryots ;

(b) whether facilities will be extended to Inamdars of Taluqa gana reg on to obtain loans from the Land Mortgage banks ; and

(c) when the above systems will be implemented ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) The Andhra Pradesh Co-operative Societies Act, 1904 and the rules framed there under, now provide for simplified procedure for sanction and disbursement of loans by Land Mortgage Banks at the same time giving legislative protection to such loans. Executive instructions have also been issued by the Registrar of Cooperative Societies from time to time to quicken the pace of sanction and disbursement of loans and a ryot can now secure a loan within a period of 6 to 8 weeks as against 3 to 6 months time that was taken previously. There is, therefore, no need to change the present procedure.

(b) Inamdars of Telangana cannot obtain the loans unless they obtain ryotwari pattas of their lands. The Inamdars of Telangana are entitled to ryotwari pattas under the Andhra Pradesh (Telangana Area) Abolition of Inams Act, 1967 and Section 38 E of the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands Act.

Special staff for the issue of the pattas under the above Acts has since been sanctioned and the issue of ryotwari pattas will be hastened up. When once they secure ryotwari pattas, they can secure loans from Land Mortgage Banks quickly.

(c) Does not arise in view of answers to (a) and (b) above.

Sri C. V. K. Rao :— How many ryotwari pattas are pending in the Telangana area?

Sri K. Vajrakhaskara Reddy :— That question may be put to the Minister for Revenue.

శ్రీ డి. సి. శేఖరరావు (నంశాసనశాఖ) :— గవర్నమెంటువారు పరిశీలించి పట్టాలు యిచ్చినప్పుడు, తుదాకా అట్లాంటి మార్కుతో చేయగూడదని, లాండ్ రిజిస్ట్రార్ తాంబే వారు ఈ భూములపై చాకిరి అచ్చే షవ్వడము లేదు. క్రమశిక్షణవారు యీ కేసులపై పరిశీలన చేస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి:— నేను చెప్పాను. ఇంతకుముందు కొన్ని సమస్యలు వున్నాయి. అయితే భూములకు సంబంధించి, డి. సి. లాండ్స్ కు సంబంధించి, అన్లెట్ చేయడం అయిన భూములకు సంబంధించి వున్న ప్రాజెక్టును పోర్టు చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాం. లాండ్ మార్బుగేజ్ కాండ్ చారు మేము యిచ్చే డబ్బుకు సెక్యూరిటీ కావాలి అంటున్నారు. ఆ సెక్యూరిటీ చూసి గవర్నమెంట్ యివ్వడానికి వీలువుందా? గవర్నమెంట్ ఏమైనా చేయడానికి వీలువుంటుందా అని మేము అలోచిస్తున్నాం. త్వరలోనే ఒక నిర్ణయానికి రావడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సి. హెచ్. సుబ్బారాయుడు (కా.డి.పి.త్రీ):— ఈ భూమి తన భాగ్యంకలు అప్పు యిచ్చి సందర్భంలో— కావులు ప్రవృత్తానికి, పంప్ పెట్టి పెంపొందించడానికి, తోటలు పెంచడానికి యిచ్చేటప్పుడు చార్జియేమెంట్ చాలా ఎక్కువ చేస్తున్నారు. యాల్లా ఎకరాలన్నవాడు పెట్టవచ్చుటకీ, కారికి, పంప్ సెట్ కు కూడా రాకుండా తోయే ప్రమాదం వుంది. చానిని గూర్చి, రివైల్ చేయడానికి ప్రభుత్వం అలోచిస్తుందా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి:— అలాంటి సేకాము, ఫ్లేట్ లెవెల్ లోనే గాకా, చాలాకా లెవెల్ లో ఉంటున్న పేరి లాండ్ చార్జియేమెంట్ అవుతుందేగా, మార్కెట్ చార్జియేమెంట్ పర్సెంటేజ్ గా యిచ్చాం అప్పుడు ఇవ్వడం చాలా తీవ్రం క్రిందకునే జరిగింది. అయితే దానిలో కొన్ని యిబ్బందులు వున్నాయి. కాని ఏమైనప్పటికీ, చారికి లోన్ ఇచ్చేదానిలో న్యాయమంత్రి తక్కువ రేట్ లోకి ఉంటే చాలాని ప్రభుత్వం అలోచన, అందుకే ఫ్లేట్ లెవెల్ లో గాక, చాలాకా లెవెల్ లో ఉంటేనే ఉన్నాడు రేయడం జరిగింది.

శ్రీ సి. సి. సుబ్బారాయుడు (కా.డి.పి.త్రీ):— అన్నీ పెట్టిన తరువాత ఏదోమిది మాఫియాలో లోక్ ఇస్తారు అంటున్నారు. మాఫియా తిరిగివచ్చినవరకూ ఏదోమిది చారాలు కాదుగా, ఏదోమిది మాఫియా కూడా రావడం లేదు. మాఫియా వీరికి సంబంధించి ఒక లిగల్ ఆడ్యుయిట్ ను నియమించి, యా క్యాంప్స్ చార్జిరా చారికి త్వరగా ఇవ్వడం ఉన్నాడు చేస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి:— ఉపయోగ రికార్డు కావాలి డిజైన్ జరిగితే జరిగిందే మాత్రం, అల్ల అఫ్ డిజైన్ కేసులో సాధారణంగా అన్ని డిజైన్ రోజుల్లో అవుతూనే వుంటాయి త్వరగా. చాటిని త్వరగానే ఇవ్వడం జరుగుతూ వుంటుంది. ఇంకా కొన్ని ఇబ్బందులు వున్నాయి. చాటిని తొలగించాలి, చారు రివైల్ పరిశోధనగా, ఇంకా వేరే పరిశోధన కూడా మేము అలోచిస్తున్నాం.

శ్రీ కుడమూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం):— ఒక పారి అడ్వేటేట్ పెట్టి అందుకే ఏకాగ్రత వైచారి తెల్ల చేయడం అదిగితే, సి. మెంబర్ డిజైన్ కూడా ఏకే అయిపోయింది; సుప్రీమ్ కౌన్సిల్ విచారు; విన్న తీవ్రతకాము అని పోటీకు కూడా ఇవ్వడం జరిగిందే, ఇట్లా అమలాపురం క్యాంపంలో జరిగింది, అట్లా జరగడం న్యాయమేదా?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy:— I don't know on what grounds the application is cancelled. I would like to know the grounds.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ (అన్వం):— పార్లమెంట్ నుండి కూడా అప్పులు ఇవ్వడం లేదు. వాటిపైనే కూడా ఇప్పుడు చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ తె. విజయభాస్కరరెడ్డి:— ఆ ప్రశ్నలకు సోయం దిగదా, మనం అమెరికానుండి తీసుకుంటున్నాం.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ (అన్వం):— ఇంకా అవి అమెరికాలో రాలేవు, ఇంకా చాలా అడ్డంకులు ఉన్నాయి; గవర్నమెంటువద్దే ఉన్నాయి, క్లౌన్ ఫెయిట్ లోరెన్స్ వద్దే ఉన్నాయి.

శ్రీ తె. విజయభాస్కరరెడ్డి:— నేను ఇప్పుడే చెప్పాను. లాండ్ మాన్ గేజ్ బాంకులకు చెక్కులు ఉంటాయి. దీనినిగా చూస్తూ ఉంటున్నామని చెప్పాను. అమెరికానుండి రఫ్ట్ లో తెస్తారు. ఇంకా పై నా జన్ ఫ్రెండ్స్ యిన్వెస్టమెంట్ నిలుపుతే మా మాదా—In view of the amendment to the Act that we have made, I shall get it examined.

శ్రీ పి. వెంకటేశం (ధర్మవరం):— దూరలో ఎంప్లీమెంట్ క్రింద లోన్ యిన్వెస్టమెంట్ సెంటర్లు, సెంటర్లలో అయిపోయింది, అది ఎంప్లీమెంట్ దివ్యమెంటుకు ఉత్తమ కావడం లేదు. దానిలో మరొక ప్రయత్నం చేసి మూడు బాంకుల వెంట లోన్ యిన్వెస్టమెంట్.

శ్రీ తె. విజయభాస్కరరెడ్డి:— మూడు బాంకుల వెంటలోపలే ఇన్వెస్టమెంట్ ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. బాంకుల మేనేజర్లు సంబంధించి, యితర ప్రాంతాల వేక వగా బాంకులు ఉంటాయి. చివరకు బాంకుల సంబంధించి యిన్వెస్టమెంట్ కొన్ని మా రఫ్ట్ వచ్చాయి.

శ్రీ యం. వీరరాఘవరావు (చిత్తూరు):— ఈ సూచన వల్లా బాంకులకు పారిశుధ్యమునకు స్వంతీకరణం చేయడం లోన్ అడ్డంకులు ఉంటాయి. వాటిని కాంక్షన్ కావడానికి సంబంధించిన చర్యలు తీసుకోవచ్చు. ఇటువంటి కేసులలో అడ్డంకులు ఉన్నప్పుడు కలిగిన చర్యలు తీసుకుంటామని అధికారులు యిన్వెస్టమెంట్ సెంటర్లు ఉన్నాయి. అవిగా చేస్తారా?

శ్రీ తె. విజయభాస్కరరెడ్డి:— లాండ్ మాన్ గేజ్ బాంకులకు, ఎంప్లీమెంట్ సెంటర్లకు ఉన్నాయి. ఎక్కడయినా యిన్వెస్టమెంట్ అనిగిస్తే లోన్లకు సంబంధించి ఉంటుంది వచ్చే అసెంబ్లీకి వీటి ఉన్నాయి. ఎక్కడయినా అనిగిస్తే వచ్చే మా రఫ్ట్ తీసుకునే వచ్చునుగా చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (అన్వం):— మంత్రిగారు ప్రాంతీయమైనట్లైతే ఇలా ఉన్నాయి. What are the things that have been deleted from the old system and what are the things strengthened in the new set-up?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy:— I have got a whole list of items which are simplified. If the hon. Speaker permits I shall read it.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— Yes, Sir.

Mr. Speaker :— It is a very lengthy one. The Minister will pass it on to you.

Sri K. Vajayabhaskara Reddy :— I shall look into the matter.

శ్రీ. కె. విజయభాష: రచయిత : — కవచం వెంట్రుకు వంశాంశించినది అయితే

COLLECTION OF BUILDING FUND BY SRUNGAVARAPUKOTA
LAND MORTGAGE BANK

* 591 (6550) Q.—Sri G. B. Apparao (Jami): -Will hon. the Chief Minister be pleased to state;

(b) if so is it permitted by the Government and are they issuing receipts for the amount they have collected; and

(c) what is the total amount they have collected so far and on whose account it was credited?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—(a) Yes.

(b) Yes.

(c) An amount of Rs. 21,525 has so far been collected and accounted for under the head "Building" Fund Donations."

శ్రీ బి. సి. జపానాథుడు :— ఈ విల్లింగు ఫండు, నేను కార్పర్స్ యిస్తేనే తప్ప తొనుకా. తను వారు నన్ను రూ. 100 ఇచ్చాడేమోనో చెప్పమని యీ రెండు ఫండు కూడా ఒకే చోటే మిగతా డబ్బు మాత్రమే ఐదు కట్టుకున్న విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా?

శ్రీ శి. విజయభాస్కర రెడ్డి :— చాకు బిల్డింగ్స్ ను సంబంధించి చెప్పండి. అది కూడా ప్రభుత్వ అనుమతితో చేశారు. ఇందులో ఒక్కొక్క ఏమి చేసింది వాస్తవం. తీపు ఫండు విషయం ఏదైతే వాస్తవం చేసు వివరిస్తారు.

శ్రీ జి. వి. అప్పారావు :— ఒక గ్రామంలో వది నుంచి కాశీబుగ్గియిలో వది నుంచి దగ్గర కూడా తీపు ఫండు వసూలు చేస్తున్నారు. ఇది వట్టబడ్డమని ప్రభుత్వం గుర్తిస్తుందా ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— Without the permission of the Government if they are doing it, it is not in accordance with the law. Action has to be taken. The question relates to the Building Fund. They are doing it with the permission of the Government and the entire Fund is being credited into the Bank. తీపు ఫండు విషయం చేసు వివరిస్తారు.

శ్రీ ఎన్. రామయ్య :— ఈ బిల్డింగ్స్ ఫండు వసూలు చేయడం ప్రభుత్వ అనుమతితోనే అనుకుంటుంటున్నారని. ఏ వర్షంకీ ప్రకారం వసూలు చేయాలని అనుమతి ఇచ్చారు ? చాలి యిష్టం వచ్చేకట్టు వసూలు చేయబడుతున్నాయి.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— I cannot say exactly, Sir. But the information that I have here is that 10% is being collected. It is subject to verification. I do not know whether Government have given permission.

శ్రీ జి. వి. అప్పారావు :— ఆ జి. వి. కానీ వర్షంకు యిచ్చారా ?

శ్రీ శి. విజయభాస్కర రెడ్డి :— వారికి కావాల్సి చేసుకుంటారు.

MARKETING SOCIETY AT KASIBUGGA

514—

* 728 (1967) Q.—Sri N. Rumul :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is fact that a sum of Rs. 5,000 was deposited in 1965 or so, for starting a Co-operative Marketing Society for the Kasibugga Panchayat Samithi, in Srikakulam district ; and

(b) if so, what is the action taken ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—(a) Yes Sir.

(b) The Chief Promoters collected and deposited in the Co-operative Central Bank, Srikakulam only Rs. 5,000 as share capital as against an initial share capital of Rs. 10,000 stipulated for the purpose. As the collection did not progress, the proposal for registration of a separate Co-operative Marketing Society at Kasibugga has not materialised.

శ్రీ ఎన్. రామయ్య :— ఈ కాశీబుగ్గి మార్కెటింగ్ సొసైటీకి 5 వేల రూపాయల డిపాజిట్ చేయమని నిశ్చయించారు చెప్పారు. మొట్టమొదట టెక్నీకల్ కామిటీలో ఒక కమిటీ వుండేది. అందులో వదివేల రూపాయల డిపాజిట్ వున్నాయి. ఆ పని వేల రూపాయలలో కాశీబుగ్గి సొసైటీ చేయ

294 14th September, 1969.

O. 1 Answers to Questions.

చానలింగ్మెంట్ వేల రూపాయలు వున్నాయి. అందుచేత వేల రూపాయలు కట్టే అవకాశముంది ఆ వేల రూపాయలు ప్రాప్తమవుతే ముందుకు వెళ్ళి, మార్కెటింగు సొసైటీ రికార్డులు కాబడుతుందని చెప్పింది రిజిస్ట్రారుగారు చెప్పారు. ఇప్పుడు ఆ విధంగా కాకుండా మరొక వేల రూపాయలు కట్టమంటున్నారు దీని విషయమిది ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— Government is not aware of the directions given by the Deputy Registrar. They Deputy Registrar cannot give such directions. Whatever it is, I have gone there two or three times and I shall ask the Collector to take immediate steps.

CHANNELISING INSTITUTIONAL CREDIT THROUGH CO-OPERATIVES
515—

* 682 (7154) Q.—Sarasri R. Mahananda (Dars) and P. Venkat Reddy (Kanigiri) :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there is any scheme in operation of Channelising of all Institutional Credit through Co-operatives in the State now; if so, in which blocks; and

(b) what is the allotment distributed to the ryots and others through these blocks in 1968-67 and 1967-68 ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—The answer is placed on the Table of the House.

PAPERS PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE
(See L. A. Q. No. 7154 (Starred [* 515])

A :—

(a) (i) So far as short term credit is concerned, a scheme for channelising such credit through Co-operative was introduced in the following six select blocks with effect from 1-5-68 :

1. Sabbavaram in Visakhapatnam District
2. Kapileswarapuram in East Godavari District
3. Bhimadole in West Godavari District
4. Totapalligudur in Nellore District
5. Mydukur in Cuddapah District
6. Kurnool in Kurnool District

The Scheme was latter on extended to :

1. Motur block in Krishna District
2. Pallapatla block in Guntur District

3. Kalahasti block in Chittoor District
4. Singanama's block in Anantapur District
5. Puthapatnam block in Srikakulam District

The scheme was in operation till 80-6-60 only.

(ii) As regards Long term credit, the Government ordered in 1965 that the following Taccavi loans should be advanced by Land Mortgage Banks.

(i) Loans for the supply of oil engines and electrical pumps;

(ii) Loans for purchase of tractors with implements and power tillers;

(iii) Loans for sinking of irrigation wells under the liberalised loan cum subsidy scheme.

(iv) All taccavi loans hitherto issued by the Revenue Department except the following :

(a) Purchase of work buls for lift irrigation or cultivation purpose;

(b) Purchase of carts for agricultural purpose;

(c) Purchase of appliances for lifting water by bullocks otherwise;

(d) Purchase of cattle for irrigation and agricultural purposes.

(e) Distress taccavi.

(b) The taccavi allotments distributed through the Panchayat Samithis to the ryots during the years 1966-67 and 1967-68 and the loans issued by the Land Mortgage Banks are as follow :

year	Taccavi allotment (Rupees in lakhs)	Loan issued by the Land Mortgage Banks
1966-67	187-72	124-19
1967-68	118-00	85-24

శ్రీ జి. చంద్రశేఖరం :—పూర్వ టరం లోన్నుకు యీ స్కీము కరుణాకా ఎక్స్‌టెండు లేయింగ్‌లది అప్పుడు, 80-82 వరకు యీ స్కీము పూర్వకా మన్నును. కారణం ఏమిటి? ఫీజులుగా లేదా? దానివల్ల వ్యయంకష్టంగా? మిగతా ఎం. ఎం. బి.లకు ప్రాప్తమైన రేషన్‌కార్డులో కొన్ని ఇంకా కనెక్ట్‌మెంట్లు క్రిందనే వున్నాయి. మిగతా లోన్నుకుదా నై మిలకు త్వరగా అందాలంటే, అవిమూలా ఎం. ఎం. బి.లకు ప్రాప్తమై లేయింగ్‌లకి ప్రభుత్వం లోలోపిస్తుందా?

శ్రీ జి. చంద్రశేఖరం :—ఇది ఎగ్జామిన్ చేయాలి. ఇంకనుమందు కొంత ప్రయత్నం చేశాము. అందులో కొన్ని లోపాలున్నందువల్ల కొన్ని మార్పులు చేయవలసివచ్చింది. ఎం. ఎం. బి.లదాదా కాకానికే అలోచించ

298 10th September, 1969.

Oral Answers to Questions

వస్తు. బాండ్ టికెటు లోపుకు సంబంధించి—ఒకే ఏజెన్సీ ద్వారా రేయాలనే మా పద్ధతేమిటా. ఇంకా మేము ఏ డెవిషన్ మా తీసుకోలేదు.

ARREARS FROM JAFFARGADH MARKETING SOCIETY

516—

* 781 (1808) Q.—Sri C. Janga Reddy :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the amount of arrears due from Jaffargadh of Warangal Taluk and Chitral of Parkal Taluk to district Co-operative Marketing Society at Warangal; and

(b) the steps taken by the Government to collect those arrears?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—(a) An amount of Rs. 22,958-52 was due by the Multipurpose Co-operative Society at Jaffargadh and Rs. 80,190-02 by the Chitral Society to the District Co-operative Marketing Society, Warangal.

(b) An enquiry into the affairs of the Multipurpose Co-operative Societies Jaffargadh and Chitral was conducted and as a result of the enquiry, surcharge proceedings under section 60 of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Act, 1964 against the Secretaries of the Societies are initiated and are being pursued by the Department.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ఎంతకాలంగా యీ రెండు సొసైటీల డియూట్ చెయ్యబడింది? ప్రెజిడెంట్ సొసైటీలకు డియూట్ చెయ్యమని తీసుకోలేదా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ఇట్ యాక్ డ్యూటు డి సెంట్రల్ బాండ్ అని చెప్పాను. సర్కార్ల చేయబడిన సోటీసులు ఇన్వెంట్ అరిగింది. 1968-69 లో యిది తెలుసుకున్నారు, బానిసై న యాక్టును తీసుకుంటున్నారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ఇది ఎంత వరకు చెల్లిండ్ డివైట్ అయింది? Are there no rules in the Societies' Act that every instalment should be paid within a specified time? What is the action taken by the Government.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—This was detected in 1968 and action is being taken. సొసైటీల డియూట్ చెయ్యమని కాదు యిది. వేరే కారణాలు ఉన్నాయి.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ఈ 20 వేల రూపాయలు—ఈ ఇన్ స్టాల్ మెంట్లు ఎప్పుడు చెల్లించాలో తెలుసుకోవాలి? What is the time spread over for the instalments?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—I am not able to get the information.

శ్రీ తి. సుబ్బారామిరెడ్డి :—లో అవరేషన్ సొసైటీ లోలో, లో అవరేషన్ సెంట్రల్ బాండ్ లోలో సొసైటీల డియూట్ చెయ్యమని కాదు యిది. వేరే కారణాలు ఉన్నాయి.

యివ్వడానికి, అను కట్టాలనిచే వ్యాంకంపల్లిలో చలాన కట్టడంవంటి వద్దకి పక్కాటు చేయడానికి ఏలుతేరా?

(1) రె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—మెట్టమొదటి దశయం చేసు కున్నాం. ఎక్కడో ఇటువంటిది వస్తే అరెలు ఏమోచాలి పంపితే కాగా లేవని తెన్నడం మంచిది కాదు. కాని అక్కడక్కడ యిటువంటిది వున్నవాటిని తేలించాలియో లనే 22 రెడ్లు చట్టం యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇది పక్కావడ్డో లేదంటే పంపించివేడవయ్యేది. దీని నియమాలున్నట్లు కాగా పనిచేస్తాము.

LIGHTS ON GODAVARY BRIDGE AT BHADRACHALAM

517—

*424 (1804) Q.—Sri N. Raghava Reddy:—Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Government are aware of the fact that the passengers are suffering on account of thieves for want of electric lighting on 8934 feet long bridge constructed on the Godavary river at Bhadrachalam; and

(b) if so, whether electrification will be taken up immediately?

The Deputy Chief Minister (Sri J. V. Narasinga Rao):—(a) No.

Sir.

(b) Provision of electric lighting for the bridge is already under consideration.

BEGUMPET QUARTERS

518—

*1802 Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Deputy Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the quarters constructed at Begumpet, Hyderabad, have been handed over to the Electronic Unit of Atomic Energy, Hyderabad, for their use;

(b) if so, what are the conditions of lease of these buildings;

(c) whether there are no hardships experienced by our State employees in regard of shortage of Housing accommodation; and

(d) whether there is any difference in charging of rents on these quarters, in between the State Employees and the Central Sector Project Employees?

Sri J. V. Narasinga Rao:—(a) Yes, Sir.

(b) On payment of standard rent or at 10% of the government's salary, whichever is less.

(c) Yes, Sir. Hardships are being experienced by State Employees. But the State Government had to give attention from time to time to the Electronics Corporation of India Limited considering their difficulties encountered by them during the execution of their buildings programmes.

(d) Yes, Sir. The State employees will have to pay rent at 10% of their salary or standard rent, whichever is less. The Central

Government employees will have to pay rent at 10% of their salary or standard rent, whichever is less.

(శ్రీ) జి. వి. శరణ్ గారూ :—టీగంపేటలో నిర్మించిన ఇండ్లు ఎందుకోసం నిర్మించారు? రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు ఇవ్వడానికా? ఇతరులకు ఇవ్వడానికా?

(శ్రీ) జి. వి. శరణ్ గారూ :—అదే మనవిలేదు. మనకు అవసరం కాబట్టి అటమిన్ ఎన్టీ కమిషను బారు ఎకామిటీను ఇస్తేనే పరిశ్రమ ఇక్కడ పెరగా ముచ్చారు. కనుక వారికి అందరకీగా ఇచ్చాము. కొన్ని ఇళ్లను 1969 వరకు కొన్ని పెట్టించారు 1970 వరకు పొడిగించాము. ఆ తరువాత పొడిగించే పని కూడా చేపట్టారు.

(శ్రీ) జి. వి. శరణ్ గారూ :—మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకై కట్టారుకదా. వారికి లేకుండా కలెక్టరాట్ల కేండ్ మిగిలినాయి కదా?

(శ్రీ) జి. వి. శరణ్ గారూ :—ఆ పరిశ్రమ మనకు అవసరం కనుక కొన్ని ఇన్ ఫిల్డ్ ఇన్ ఫిల్డ్ ఇవ్వవలసివచ్చింది. అందులో ఇది ఒకటి. ఆ పై ఎంపి కొంత ఎక్స్ పెండ్ చేస్తాము. లాస్ట్ ఎక్స్ పెండ్ అని కూడా చెప్పాము.

Sri G. Siviah :—That is very well, Sir, you will have to give incentive. You have taken sanction of this House to construct and allot these buildings to the State employees. When such being the case, what are the powers of the Government in allotting the sanction of the House and allotting them to some body else?

(శ్రీ) జి. వి. శరణ్ గారూ :—ఎల్. వి. సి. లోను తీసుకొని కట్టారు. ఏ. కమిషన్ కోడె ప్రకారం కొంత ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు అక్కడనే చేస్తే దరకంగా అదే తీసుకోవాలి ఆ ప్రకారం తీసుకుంటున్నారు.

CENTRAL TEAM TO STUDY DROUGHT CONDITIONS

519—*22 (7644) Q.—Sri C. V. K. Rao :—Will the hon. Minister for Revenue be pleased state:

(a) whether the Union Agriculture Secretary visited the drought stricken areas and if so, when and the places visited by him and what were his recommendations and how many of them were implemented; and

(b) whether a Study Team visited Andhra Pradesh and what assessment did it make on the drought conditions in Andhra Pradesh, and if so whether a copy of the same be placed on the Table; and

(c) what are the steps taken by the State Government to give relief to the drought stricken areas?

The Minister for Revenue (Sri C. V. K. Rao) :—(a) No, Sir.

(b) A study Team set up by the Government of India visited the State in March, April '69 and again in Sept. '69. Subsequently the Leader of the Team had occasion to visit the State in Dec. '69 and again in March, '69. The reports of the Central Study Team at

addressed to the Govt. of India and it is regretted the State Govt. cannot release these reports without the prior permission of the Govt. of India. However, the gist of the reports is that drought conditions did prevail on a large scale in the entire State since last year. Based on these reports, the Govt. of India have fixed a ceiling of Central financial assistance to the State to the tune of Rs. 14 crores for the year 1968-69 and a tentative ceiling of Rs. 2 crores for the year 1969-70.

(c) A note on drought conditions and relief measures was circulated separately to all the Members of the State Legislature in March, 1969. Again I am bringing an exhaustive report very shortly.

Sri C. V. K. Rao :—When was this question put and why are you answering so late, Sir?

Sri P. Thimma Reddy :—I do not know the dates, Sir.

Sri D. Venkatesham :—This study team has been deputed by the Government of India. When the government themselves have sent the study team where was the necessity to obtain prior permission for publication from the Government of India?

Sri P. Thimma Reddy :—This is a report concluded by the study team. That report has been submitted to the Government of India. We may also have a copy of it, but to release it, we must have their approval.

Sri G. Siviah :—The hon. Minister has placed a statement of steps to be taken for drought relief in the month of March. There is a vast change from March to September. What are the steps that the government is going to take now to meet the drought conditions in the State particularly in Chittoor district?

Sri P. Thimma Reddy :—This relief work continues till the end of the month?

Sri G. Siviah :—We don't have rains in our parts.

Sri P. Thimma Reddy :—We will see what we can do by the end of this month.

శ్రీ జి. శివయ్య :—వానవనక ఉండగానే మీరు చెప్పిన పోతే రేం ఎవర పని చేశారు?

శ్రీ పి. పాపిరెడ్డి (బెంగళూరు) :—ప్రతి సంవత్సరం కరువు, ఈ కరువును ఎక్కడో ఒక చోట వర్షం వేసింది. అందువల్ల చీటిలో ఒక మంత్రి పంపాడు చెప్పారా?

శ్రీ పి. తిమ్మా రెడ్డి :—ఇది చెప్పాల్సి ఉంది. Our prayers are that such things shall not happen, మేం కోరుకుంటున్నాము. ద్రయిడ్య ముఠానుకు సంబంధించి చెప్పబడినది మూడు కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నాము.

శ్రీ చాచిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (క. తెనాలి) :—ఎందుకు అలవ్వడం లేదు వారు. డ్రాఫ్ట్ సెల్జ్ గురించి ప్రభుత్వం వద్ద మెటీరియల్ ఉంది కదా, ముందుగానే మాకు ఇచ్చే చర్యని ఏమైనా మాట్లాడడానికి వీలుంటుంది కదా.

శ్రీ పి. తిమ్మా రెడ్డి :—ఇదివరకే దీని వివరాలు కొంతవరకు ఇచ్చాము.

శ్రీ చాచిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :—మీరు ఇవ్వలేదు. పూర్తి రిపోర్ట్ ఇస్తే...

Sri P. Thimma Reddy :—I am submitting to the House within a week not only on draught but flood and cyclone also.

శ్రీ చాచిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అప్పటికి డిమాండ్ అంకా అయిపోతుంది. రెడీగా ఉన్నప్పుడు ఇవ్వబానేమి? It is already ready with the Government, why are you keeping it so secret?

Sri P. Thimma Reddy :—I want to give latest position also.

శ్రీ శి. మునిపాపయ్య (నల్గొండ) :—కమిటీలు, మంత్రిగారు స్వయంగా వచ్చి పరిశీలనలు చేస్తున్నారు. అవసరార్థి గురించి రిపోర్ట్ మెటీరియల్ ఇస్తున్నారు. కాని మార్చి అఖరు అయ్యేవరకే అప్పజేయడం, డబ్బు లాప్స్ కావడం అగుగుశోంది. మళ్ళీగా కాయలెక్టుకు సంబంధించి ఇట్లా అరుగుశోంది. ఈ లిమిటేషన్ లేకుండా చూస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మా రెడ్డి :—కాళ్ళంతగా రిపోర్ట్ చర్చలు తీసుకోవాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం సహాయం తీసుకున్నప్పుడు లిమిటేషన్లు ఉండక తప్పదు.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటనారాయణ (దలూరు) :—వర్షాభావం ప్రతి సంవత్సరం ఎక్కడో ఒక చోట ఉంటూనే ఉంది. అంకా భగవంతునిమీదనే భారంపెయ్యటండా కొంతాంటిమాదిరి కృత్రిమ వర్షానికి ప్రయత్నం చేయడం, యజ్ఞాలుయ్యాగాలు చేసి వర్షాలు కురవడానికి ప్రయత్నం చేయడం విషయమై ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచిస్తున్నా?

శ్రీ పి. తిమ్మా రెడ్డి :—అంత వత్తా మహాత్మ్య మనకు లేదు.

శ్రీ పి. సుబ్బారాయుడు :—కేంద్ర ప్రభుత్వం డ్రాఫ్ట్ కోసం డబ్బు ఇచ్చింది అంటున్నారు. ఈ రిపోర్ట్ ముందు తేరుతో కొన్ని మైనరు ఇరిగేషన్ సర్వీసులు రిమ్యువ్ చేసికొని కాదా అనేది చూడకుండా తీసుకుంటున్నారు. చాటివల్ల నష్టాలు తీరలేదంటే ప్రభుత్వానికి తెలుసునా?

శ్రీ పి. తిమ్మా రెడ్డి :—అ వివరాలు వాస్తవ లేవు. చాలా తనయోగ్యం కల మైన వివరాలు. I will get that examined.

శ్రీ ఎమ్. పి. రాజారావు (మధిర) :—కర్నూలుగానే డ్రాఫ్ట్ కండ్లవన్ను పోయాయనే భావం ఉన్నట్లు ఉంది. వర్షం వచ్చి నీటింటే, పూర్తి రిపోర్ట్ నాకంటే వస్తే భరంకాది అకాలంకోసమే కాదు, వర్షాలు రాగానే డ్రాఫ్ట్ పోయిందనే భావం తీసివేస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అలాంటి భావం వాకు లేదు ప్రభుత్వానికి అటు వంటి భావం ఉంటే ఎక్కడ ఉండో చూస్తాను

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వర్ధన్న పేట) :—ప్రభుత్వం చేత, మంత్రిగారి పేరునా ?

Mr. Speaker : "Don't form part of the Government" that is what he is asking.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—మనం సాధారణ భార్యగర్భాలుగా బ్రతికి మంచి ప్రజాప్రతినిధులుగా రావడం వల్ల పరిస్థితి ఎక్కువైతే కొన్ని భావాలు మనకు వుంటాయి. ప్రభుత్వంలోనికి వచ్చిన తరువాత పాలీటు ఇవ్వండి వుంటాయి, మంత్రిగా కావడంతో వుంటూ ప్రభుత్వ విధానంలో లోటుగా వుంటే సవరించడానికి అందరూ భాగస్వాములు అవుతాము.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—ప్రజలనుంచి వచ్చినా ఎక్కడనుంచి వచ్చినా మంత్రిగా వున్నప్పుడు ఆ భావాలన్నీనీ సమీకరించి మంత్రిగా ప్రభుత్వ విధానములో పాట్లు అండ్ వర్క్స్ గా నిర్ణయించే విషయం కట్టా మాట్లాడడం కోసమే.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—కావడంతో దగ్గిరికి నగివట్లు మాట్లాడితే భాగం ఉంది.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—నమరే ముందు అది చూడవలసి వుంది.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—కొంతభాగంగా వున్నాము, ముక్కువచ్చతొరసి వద్దతిగా లేదు.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—మీరు రైతు వ్యతిలో ఈ రకంగా మాట్లాడడం చిత్రంగా వుంది.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—తెలియనవచ్చుదు పెద్దపెద్ద కొంత తేల్చుకోవాలి.

FIRE ACCIDENT AT MANDAMARRI VILLAGE

520—

* 1155 Q.—Sri S. Vemayya (Sarvepalli) :— Will the hon Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that 500 houses have been burnt into ashes on 8-8-1959 at Mandamarrri village, Adilabad district;

(b) if answer to clause (a) is in affirmative the estimated loss of property involved in the accident; and

(c) the nature of the relief measures that have been undertaken by the Government in the matter ?

Sri P. Thimma Reddy :—(a) Yes, Sir.

(b) The estimated loss of property involved in the fire accident is Rs. 1,02,500.

(c) 455 fire victims have been sanctioned the following relief:-

(i) Rs. 22,750 as Cash relief at the rate of Rs. 50 per victim.

(ii) Timber worth Rs. 13,650 at the rate of Rs. 30 per victim.

శ్రీ ఆర్. మహేంద్ర :- అదర్జా, ఫైర్ యాక్సిడెంట్ బరిగినప్పుడు అగ్నితోట ఫైర్ స్టేషను దగ్గరలో ఉన్న ఒక జిల్లాలో అగ్ని తోట ప్రక్క జిల్లాలో దగ్గరలో ఉండే ఫైర్ స్టేషన్ కి అవయ చేస్తే రావడానికి అతడు వెళ్ళాడా ?

శ్రీ పి. తిమ్మా రెడ్డి :- ఏమీ లేదు. ఇది వరకే మనవి చేశాను. ఇది అదిలా కాదు జిల్లా గురించి అనుకోండి. వెళ్ళారు జిల్లా ప్రక్క వచ్చినప్పుడు మనవి చేశాను. జిల్లాలో ఉంటే అవయ చేయవచ్చును. ప్రక్క జిల్లాలో కూడా దగ్గరలో ఉంటే వారికి వెళ్ళడానికి అవకాశం ఉంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :- అదర్జా, ఫైర్ యాక్సిడెంట్ రిఫ్ట్ మేజిస్ట్రేట్ కింద 50 రూపాయలు యిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం ఇంట్లో కట్టుకొనేవారికి వంద రూపాయలకు కట్టుకొనే వారికీ యిస్తున్నాము. సర్వేక్షం పొందే రోజు వారికి వంద రూపాయలు యిచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మా రెడ్డి :- ఈ మధ్య రైతు రూపాయల నుంచి 50 రూపాయలు చేశాము. ప్రభుత్వ ఆర్డర్ వల్ల వర్గీకరించి బట్టి అవకాశం ఉంటే ఎక్కువ యివ్వడానికి అతడు వెళ్ళవచ్చు.

శ్రీ పి. వెంకటేశం :- అదర్జా, వరకు అగ్ని ప్రమాదానికి గురి అయిన వారికి 50 రూపాయలు యిస్తున్నారు. అది ఏమీ అవుతుందో అని, దబ్బు ఎంత యిచ్చినప్పుడో ఫార్మెట్ నుంచి కలవ తెచ్చుకొనడానికి డి. ఎఫ్. నుంచి వర్గీకరించు రావడంలో అందర్నీ అవుతున్నది. తిమ్మా రెడ్డి వర్గీకరించు తెచ్చు కొనేదానికి ఏం ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మా రెడ్డి :- అది యెంచినంత విషయం.

శ్రీ ఆర్. మహేంద్ర :- 50 రూపాయలైతే కలెక్షన్ యిచ్చే అధికారం పెట్టారు. తహశీల్దారు అయితే 50 రూపాయలు అవ్వారు. ఈ విధముగా కాకుండా ఫ్లాట్ రేటుగా తహశీల్దారు యిచ్చే విషయం ఆలోచిస్తారా ? తొమ్మిది మాసాల క్రింద మా కాలాల్లో ఫైర్ యాక్సిడెంట్ బరిగినది. వరకురావు సేతులో ఉన్న ఫైర్ స్టేషను కాంటాక్ట్ చేసి ఫైర్ బ్రోలుకు దబ్బు యిస్తేనే కాని రాము అన్నాడు. వారి గురించి రిపోర్టు చేశాను. ఇంతవరకు చర్య తీసుకోలేదు.

Sri P. Thimma Reddy :- I will get those thing examined.

శ్రీ ఎం. వీరరాఘవరావు :- ఫైర్ యాక్సిడెంట్ లో నష్టపోయిన అగ్ని బాధితులకు 50 రూపాయలు యివ్వవచ్చునని ఆర్డరు జారీ చేశారు. వంశోపం, కాచి ఫైవ్ గ్రాంట్ క్రింద వీరగాది వంశగారి జిల్లం రూపంలో నష్టపోయిన వారికి ప్రత్యేకమైన యిన్ ఫ్రక్షన్స్ ఏమి అవుతాయి ? తేక ఫోన్ చే

కలెక్టరుగారు : చానుడం, రెవెన్యూలోనుంచి రావడం అంటే వేరేకం అద నుల్లో నవాయం అందదు

శ్రీ పి. తిమ్మా రెడ్డి :—చందలు, చీరలు యిచ్చే వ్యవస్థ లేనట్లుగా ఉంది.

శ్రీ ఎం. వీరరామచార్య :—స్టేషన్ గ్రాంటు కింద కొన్ని శేషెస్ లో యిస్తున్నాడు. అందరికీ యిచ్చేట్లు అవకాశం అర్జీలు పాస్ చేస్తారా ?

Sri P. Thimma Reddy :—I will try to find out the details, Sir.

SCIENTIFIC EDUCATION PROGRAMMES BY UNICEF

521—

* 80 (624) Q.—Sri Badrivishal Pitti (Put by Sri T. Purushothama Rao) :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) the special features of the Programme being conducted by the UNICEF for the Development of Scientific education; and

(b) when the said programme has been taken up in our State ?

The Minister for Education (Sri P. V. Narasimha Rao) :—(a) 1. Preparation of syllabi and related Instruction Material for the school Stage.

2. KEY INSTITUTIONS :

- 2.1 The Supply of Laboratory equipment.
- 2.2 Staff and Laboratory facilities.

3. TEACHER TRAINING :

- 3.1 Reorientation courses for teachers education.
- 3.2 In Service Training Courses for Teachers.
- 3.3 Development of Instructional Materials for pre-service Training of Teachers.

4. 4.1 Supply of Laboratory Equipment.

- 4.2 Mobile Units.
- 4.3 District Science Supervisors.

The object is to expand and improve science Teaching, in accordance with the programmes envisaged in the UNICEF Aided Project.

(b) The details of the Scheme for the Development of Science Education with the assistance of UNICEF have not yet been finalised. The Government of India have been requested to designate an officer for discussion and finalisation of the scheme.

శ్రీ వాదిలాం గోపాలకృష్ణయ్య :—అక్కడ, ఏన్ కోర్ వారు లేవనెత్తిన విషయాల మీద చివరకు ఉంది. కొంత కాలానికి జరిగింది.

శ్రీ పి. వి. వరధనరావు :—అలాగే వీరికి ప్రభుత్వం నుంచి మనం చేయవలసిన ప్రాజెక్టు, వారు కట్టే యిస్తుంది. దానిమీదనే వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేయవలసి ఉంది.

INCLUSION OF AGRICULTURE AS A SUBJECT IN HIGH SCHOOLS

5:2—

* 224 Q.—Sri T. C. Rajan (Palamaneru) :—Will the hon Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the Government is considering to include Agriculture, Cattle maintenance, Carpentry, Radio Mechanism and Mechanism of Oil Engines as one of the subjects for instruction at High School level; and

(b) if so, from which date ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(శ్రీ) డి. వెంకటేశం :—అధ్యక్షా, యీ మధ్య ఎడ్యుకేషన్ కౌన్సిల్ రెవ్యూలో కేంద్రప్రభుత్వంతో సంబంధించినప్పుడు యీ సబ్జెక్టు యింట్రడ్యూస్ చేస్తే కాగుంటుందనే అభిప్రాయంతో పాలిటెక్నిక్ స్కూల్స్, మూనిసిపల్ యిలాంటి స్కూల్స్ ఎడ్యుకేషన్ యిథ్యాదిని చర్చించుచున్నమాట వాస్తవమేనా? అది అమలు జరిగితే మంచి జరుగుతుందనే భావం ప్రభుత్వాలకి వున్నదా?

(శ్రీ) పి. వి. నరసింహారావు :—అధ్యక్షా, అదీకే చర్చలు జరిగినాయి. రేపు జరిగిన చర్చలకు బాగా చెప్పినట్లే కోన్సిల్ ఫర్ సెక్యూలర్ ఎడ్యుకేషన్ ఒక సమావేశం వుంది. అయితే ప్రస్తుతానికి మాత్రం మనవద్ద వున్నటువంటి స్వరూపం అదీకాదు. 10 వ క్లాసు పెరట్ర జవరల్ ఎడ్యుకేషన్ వుంది. వర్సావ క్రాంట్ ఆఫ్ అవుతుంది. స్కూల్స్ స్టేజీలో యింట్రడ్యూస్ చేయడం అక్కడి యిప్పటికి ఓమి నిర్ణయం తీసుకోలేదు.

(శ్రీ) ఎన్. జగన్నాథం (నరసన్నచేట్ల) :—అనియల్ కాలేజెస్ పెట్టబాదు. 10 వ క్లాసులో హైస్కూలు పూర్తి చేస్తున్నారు. ఈ సబ్జెక్ట్ పెట్టేటటువంటి ఆగ్రికల్చర్ డి. ఎస్. డి. లకు వుండొగాలు దొరుకుతాయి. అందుచేత నిర్జలకు యిప్పటివే కలిగించడానికి, నిరుద్యోగం తొలగించడానికి వీలవుతుంది కనుక యీ సబ్జెక్ట్ పెడకారా?

(శ్రీ) పి. వి. నరసింహారావు :—యీ సబ్జెక్ట్ అన్ని ఎట్ డి లెవెల్ ఆఫ్ పాలిటెక్నిక్స్ వున్నాయి. ఆగ్రికల్చర్ హేమి సబ్జెక్ట్ కారకు ఒకరిపోర్టు కయ్యారేమి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ యిండియాకు చెప్పినట్లే చేయించడం అయినది. అది పరిశీలనలో వుంది. అప్పుడ యీ సవరణ కారి వచ్చేసంవత్సరం కారి యింట్రడ్యూస్ చేయబానికి వీలవుతుంది.

MUSIC SCHOOLS

523—

* 662 (1295) Q.—Sri K. Muniswamy :—Will the hon Minister for Education be pleased to state :

(a) the No. of Music Schools in each district of our State and the No. of children undergoing training in the year 1965-1966;

(b) the No. of Dancing Schools in each district recognised by the Government and

(c) whether there is any proposal to establish such schools in each and every taluk throughout the State?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) & (b) :—The information is furnished in the Statement placed on the Table of the House.

(c) No, Sir.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE
VIDE ANSWER TO CLAUSES (A) AND (B) OF L.A.Q. No. 1225
(STARRED) [* 828]

District	No. of Schools	No. of children studying
<i>Music Schools</i>		
Hyderabad	.. 3	88
Visakhapatnam	.. 1	83
Krishna	.. 1	25
East Godavari District	.. 1	55
West Godavari District	.. 2	70
Nellore	.. 1	40
<i>Dance Schools</i>		
Hyderabad (Private)	.. 3	94
<i>Music and Dance Schools</i>		
Hyderabad	.. 1	26
Visakhapatnam	.. 2	276
W. G. District	.. 1	31
N. G. District	.. 1	73
<i>Government College of Music and Dance (Govt)</i>		
Hyderabad	.. 1	884
Visakhapatnam	.. 1	108
Krishna (Vijayawada)	.. 1	179
<i>Government School of Music & Dance Sec'bad (Govt.)</i>		
Hyderabad	.. 1	211
<i>DRAMA SCHOOLS</i>		
Hyderabad	.. 1	58
	23	1988

(శ్రీ) పి. మునిరామ్మయ్య :—అధ్యక్షా, ఈనాడు ఉత్పత్తిమహల్ లోని కొంతమంది పిల్లలకు ఉత్పత్తిని తయారు చేయించడానికి చాలా ప్రయత్నాలు చేయబడ్డాయి. అయితే ఇంకా చాలా ప్రయత్నాలు చేయవలసి ఉంది. అలాగే ఉత్పత్తిని తయారు చేయించడానికి చాలా ప్రయత్నాలు చేయవలసి ఉంది. అలాగే ఉత్పత్తిని తయారు చేయించడానికి చాలా ప్రయత్నాలు చేయవలసి ఉంది.

(శ్రీ) పి. మునిరామ్మయ్య :—అధ్యక్షా, ఈనాడు ఉత్పత్తిమహల్ లోని కొంతమంది పిల్లలకు ఉత్పత్తిని తయారు చేయించడానికి చాలా ప్రయత్నాలు చేయబడ్డాయి. అయితే ఇంకా చాలా ప్రయత్నాలు చేయవలసి ఉంది. అలాగే ఉత్పత్తిని తయారు చేయించడానికి చాలా ప్రయత్నాలు చేయవలసి ఉంది.

అవకాశాలు ఎంత దిస్తూ ఉంటాయో ఏమో. ఎవరి యింటిలో వాడు ఉన్నాడో తేలుతున్నది అంటే చెప్పలేను.

(శ్రీ) డి. సి. నరసింహారావు (నీడుమోలు) :—ఈ ప్రశ్నలో సంగీత పాఠశాలకు పేరు, వాట్లా పాఠశాలకు పేరు, ప్రభుత్వం యిచ్చున్నది సంగీత పాఠశాలకా, వాట్లా పాఠశాలకా ?

(శ్రీ) డి. సి. నరసింహారావు :—రెండోటికి. రెండూ కలిపి ఉన్నాయి పేరు పేరుగా కూడా ఉన్నాయి.

(శ్రీ) డి. సి. శ్రీరంగయ్య పెట్టి :—రాయలసీమలో తేవట్లు ఉంది. రాయలసీమలో సంగీతానికి డ్రామాస్ కి సంబంధం లేదా? ప్రభుత్వానికి రాయలసీమ అగవడం లేదా ?

(శ్రీ) డి. సి. నరసింహారావు :—రాయలసీమ అగవడం ఏదో ఉంది? చాలా గొప్పగా ఉందిన్నది. మరే భారతమో కనుక్కుంటాను. ఇకమివట పెట్టేది రాయలసీమలో పెట్టబడిన ప్రయత్నం చేస్తాను.

(శ్రీ) డి. సి. కేశవరావు :—సంగీతం సైన్స్ లో ఒక పల్ వెళ్తున్నా వెళ్తున్నా అలాంటిది ?

(శ్రీ) డి. సి. నరసింహారావు :—ఇదివరకు మన దగ్గర హయ్యర్ సెకండరీ మ్యూజిక్ ఉన్నప్పుడు కొన్ని స్కూల్స్ లో ఉండేది. ఇప్పుటికి ఉంది. ఇంక అది ఉండదు కనుక ఆర్ట్స్ లోనూ సైన్స్ లోనూ పెట్టాలనేది ఆలోచించబడి ఉంటుంది.

IRREGULARITIES IN NELLORE MUNICIPALITY

524 -

* 964 (9592-N) Q.—Sri A. Madhava Rao :— Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state.

(a) whether it is a fact that the Chairman of Nellore Municipality addressed a communication dated 2-5-1968 to the Minister (Municipal Administration), Chief Minister and other Municipal Officials pointing out various financial irregularities in the annexure enclosed thereto; if so, what is the action taken by the Government ;

(b) whether the Government propose to probe into various allegations set out therein ;

(c) if not, the reasons therefor; and

(d) if the answer to clause (b) is in affirmative, when will the Government take action ?

The Minister for Local Administration (Sri N. Chenchurama-Naidu) :— (a) Yes, Sir;

(a) (b) (c) (d) The alleged irregularities have been referred to the Superintending Engineer, (Public Health), Guntur for enquiry and his report is still awaited.

శ్రీ ఎన్. చెంచురావు నాయుడు :—ఇతర్యులారితో చాలా ఎత్తమేట్టులో సంబంధించి...

శ్రీ ఎ. మారవరావు :—చాలా వేలకు సంబంధించినవా ?

శ్రీ ఎన్. చెంచురావు నాయుడు :—దమ్మ పట్టి లేదు. ఎత్తమేట్టులో ఇతర్యులారితో పెట్టడం అవసరం వలసిందిగా అందించి. వారి కివేళ్ళు రాగానే యాదవు తిరుగుంటారు.

శ్రీ ఎ. మారవరావు :—మైవలై కావడానికి కొన్ని సంవత్సరాలు పడుతుందా ?

శ్రీ ఎన్. చెంచురావు నాయుడు :—ఎన్. ఇ. పబ్లిక్ పాల్ దగ్గర పెండ్లింగుగా ఉంది. మునిపిపాటికి పంపించారు. రికార్డులు రా తే దు. రిమెండ్ లేకాము. త్వరలోనే పంపిస్తున్నారనికూడా వచ్చింది.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :—అదృశ్యం. ఈ అప్పీయల్స్ మీద ఎలిగేషన్లుతో మునిపిపాటి కైర్లక్ దగ్గరనుంచి డి. ఓ. లెటరు వచ్చి సంవత్సరమైనా ఎంకౌంటర్ చేయించడముగాని అరగడములేదు. ఈ ఎలిగేషన్లు వచ్చినప్పుడు ఒక రెంట్లోనో, రెండు రెంట్లోనో డిఫెండ్ చేసి, రిజైలు యిచ్చే ది ర్యాటు చేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. చెంచురావు నాయుడు :—కైర్లక్ బ్రాకే ఎగ్జామిన్ చేసి, పెంటనే రిజైలు యిస్తాము.

శ్రీ చాచిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అదృశ్యం. ఎంకౌంటర్ యంతవరకు అరగలేదా? ఆ అప్పీయల్ ను రక్షించాలి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తున్నారా?

శ్రీ ఎన్. చెంచురావు నాయుడు :—లేదు, రికార్డులు పంపించాలని యన్. యి. బ్రాచి వున్నారే. అట్లా కాదు, యన్. ఇ. కెల్సి, ఆ రికార్డులు చూసి, పెంటనే రిజైలు పంపించాలని యన్. ఇ. కి బ్రాయ్డము అందింది.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అదృశ్యం. ఎంకౌంటర్ వలే. ఏ యే ఎలిగేషన్లు పెట్టేవాడు ? ఆ వర్క్కు ఎగ్జిక్యూట్ అయినా? ఎగ్జిక్యూట్ అయితే ఎంత దమ్మ ఖర్చు పెట్టారు ?

శ్రీ ఎన్. చెంచురావు నాయుడు :—వర్క్కు డి ఫంట్టు డిఫెండ్లో వుంటాయి. కొన్ని అయిపోయి వుంటాయి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అదృశ్యం. ఆ ఎలిగేషన్లు డిమిటో వివరిస్తారా? ఇందులో దమ్మ వడ్డము ఎంత వున్నదో చెబుతారా ?

శ్రీ ఎన్. చెంచురావు నాయుడు :—ఎత్తమేట్టు, రిలైజ్ ఎత్తమేట్టు ఇతర్యులతోగా లేకారని. మొదట్లో తరువాత కొన్ని వచ్చి యిచ్చారని, కొన్ని పేషయం కైర్లక్ ప్రభుత్వ కౌన్సిల్ తీసుకోని వచ్చారు. అవన్నీ పంపించబడినవి. ఎంకౌంటర్ చేస్తున్నారు.

INCLUSION OF SATTENAPALLI TANK UNDER N. S. CANALS
LOCALISATION SCHEME

595—

* 305 (7445) Q.— Sri Vavilala Gopala Krishnayya :— Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) whether the Sattenapalli Tank was included in localisation of Nagarjunasagar Project Canals; and

(b) if so, how many acres were reclaimed by the Bulldozers of Agriculture Department, Sattenapalli, Guntur District ?

The Minister for Irrigation (Sri S. Sidda Reddy) :— (a) No, Sir

(b) Does not arise.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, బోకలై వేవరు కాకుండా బుల్ డోజర్లను యిక్కడము ఎట్లా ఉపయోగించి బోకలై వేవరు పుండ్లని రెవెన్యూ అధికారులు వేరే కాగితాలలో చూపి యిచ్చే దానిని ఆధారము చేసుకొని అగ్రి కల్చరల్ కాంప్లెక్స్ చేపడుతారు బుల్ డోజర్లను యిచ్చారు. ఎట్లా యిచ్చారు ? అంటే వారు కాగితము యిచ్చారు కనుక దీని యిచ్చినట్లు చెబుతున్నారు. అరిగేది యిచ్చేదా, లేక చెక్కిన ఉన్నదా ?

శ్రీ ఎన్. సిద్ధారెడ్డి :—రెవెన్యూ మినిష్టరుగారు చూపుతున్నారంటున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—యిప్పుడు వీరికి వచ్చినది, రెవెన్యూ మినిష్టరుగారిని అడిగితే అగ్రికల్చరల్ మినిష్టరుగారిని అడగవలెనంటారు.

శ్రీ ఎన్. సిద్ధారెడ్డి :—అది 8 ఎకరాలు భూమి. కరణముగారు నర్సి పై చేస్తే పంపించారు. దానికి దబ్బు తీసుకొన్నారు ఆ భూమి ఆమెది అవునా కాదా అనేది సమస్య. అయితే ఆ భూమిని కరణముగారు నర్సి పై చేశారు కాబట్టి యింతవరకు దబ్బు తీసుకొని బుల్ డోజర్లను పంపించారు. ఆమెది కాని భూమికి తయారైన ఎట్లా పంపించగలరు ? అమె భూమి కాకపోతే ఆమె దబ్బును ఎట్లా కట్టవచ్చి ? అనేది సమస్య.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—బోకలై వేవరు కాకుండా బుల్ డోజర్లను యిక్కడానికి పంపలేదు.

శ్రీ యస్. సిద్ధారెడ్డి :—అవును, బుల్ డోజర్లను యుగ్లెడ్జి వేకియాచారిని, రిటైర్ చేశారు. కరువాక బెట్టు చేయవలసిన అవసరము వున్నది. వేరేకోట నుంచి ఈ బుల్ డోజర్లను తీసుకుంటే వేవరు పుండ్లను అపుడుంచి, దబ్బు వస్తుందని యింతవరకు పంపించగలరు వున్నది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇది ప్రభుత్వము, మరేమిటి ? యిందులో 8 ఏకరాలు మొత్తము. ఇవి హాల్స్ అయ్యాయి, బోకలై వేవరు కాకుండా కాకుండా ఎట్లా పంపించారు ?

శ్రీ ఎన్. సిద్ధారెడ్డి :—లోకల్ లేవెనులో లేదు. యుగప్రావేశయాచారి బుత్ లోకం చెడిపోయివుంటే రివేరు చేశాను. లోకల్ లేవెనులో పుష్పచారు అడిగితే వారికి వదిలించుకుంటా వీరికి పంపించివుంటే దొరకాటు అయివుంటుంది. అయినా పుచ్చారెడ్డి యివ్వలేదు. చార్జీ చేయడము జరిగినది.

శ్రీ చాచిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—లోకల్ లేవెనులో లేకుండా ఎట్లా యిచ్చారని వా పాయింటు.

శ్రీ ఎన్. సిద్ధారెడ్డి :—లోకల్ లేవెనులో పుష్పచారు లోకకుండా పుష్ప ప్లయితే యివ్వడములో తప్పులేదు.

శ్రీ చాచిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—లోకల్ లేవెను లేకుండా యివ్వకుండా అది అనేక చోట్ల రెవ్యూకే చేపట్టే సందర్భాలున్నవి యిక్కడ ఎందుకు యిచ్చారు?

శ్రీ ఎన్. సిద్ధారెడ్డి :—లోకల్ లేవెనులో పుష్పచారు కావాని అడిగితే చాలా యివ్వకుండా చేశారాటి యిచ్చే అవకాశము వుండవచ్చు. అలాగే గవర్నమెంటు అర్జున అట్లావుంటే అది మంచిదికాదు. మార్పుకోవలసిన అవకాశము వుంటుంది.

శ్రీ చాచిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఈ ప్రశ్నకు 4 మంత్రులు వెంటరిము అక్కలా, వీరు ఒక్కరు పమారానము చెబుకున్నారు. సైగా రావెలి అప్పిచె లేస్తున్నారు. ఏమి చేపట్టటానికి దిక్కులేదా?

Mr. Speaker :—Since you say 4 Ministers are concerned with this question, you may ask all the 4 Ministers to answer this question. So, I will send a copy of this question to all the 4 Ministers. I will ask one after another to answer your question and then you can put Supplementaries. You please give me names of all the Ministers concerned with this. You take all of them to task if they don't give proper answers.

CHANGE OF CHILDREN OF SEERA APPAYAMMA AND RAGHUPATHI APPAYAMMA

526—

*916 (2680) Q.—Sri K. Appala Naidu (Srungavarapukota) :— Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Smt. Seera Appayamma and Raghupathi Appayamma delivered on 26th October, 1968 in Government Maharani Hospital, Vizianagaram ;

(b) is it a fact that by 27th morning the female child born to Seera Appayamma was put in the cradle of Raghupathi Appayamma and the male child born to R. Appayamma was placed in the cradle of Seera Appayamma and

(c) does the Doctor in-charge Dr. Vinayamma reported the fact to the Government and the Hospital records and the the witness of the Hospital staffs etc., who is responsible for the changing of children; what is the action taken in this respect; and—

(d) whether the children were handed over to their legitimate parents?

The Minister for Health and Medical (Sri Md. Ibrahim Ali Ansari): (a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) The Medical Officer, Dr. Vimalamma, reported the fact to the Police and District Medical and Health Officer. The explanation of the subordinate staff was called for, for taking action.

(d) (1) Male child was handed over to his parents as clarified by the Public Prosecutor.

(2) The female child is still in K. G. Hospital, Visakhapatnam and her parents as endorsed by the Woman Assistant Surgeon and advised by the Public prosecutor were, served with notice to take the child. The said parents are yet to respond.

Sri K. Govinda Rao (Anakapalli):—What is the reason for this change? Is it by way of some sale transaction by the staff or what?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari:—There is nothing on the record to prove what was the actual cause of this change. Most probably the parents themselves are responsible for this change.

Sri C. V. K. Rao :—Will the hon. Minister please clarify whether the male child was born to Smt. Seera Appayamma or female child; or whether a male child was born to Smt. R. Appayamma or a female child. That he has not clarified.

Mr. Speaker :—Or, both female and male child were born to each one of them.

(Laughter)

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—The public Prosecutor, after examining the records and reports of the Assistant Public Prosecutor came to the conclusion that Smt. Seera Appayamma delivered a female child and Smt. R. Appayamma delivered a male child.

(శ్రీ జి. లక్ష్మయ్య (పోంపేట) :— అదృశ్య, ఎంకర్వరీ చేశామని; యాక్టను తీసుకొచ్చామని కేసులు వచ్చాయి. ఆ ఎంకర్వరీ రిపోర్టులో వాడుకలు ఎవరు అనేది ఎఫ్.ఐ.సి. చేయలేదు. ఎఫ్.ఐ.సి. చేయకుండా పుట్టి అది అసంపూర్ణ అయిన రిపోర్టు ఉపయోగించి కేసు. బహుశా శిశువందల వారధిని తెప్పడము వాడగు మని తెప్పరించా?

(శ్రీ ఎం. శ్రీనివాసరావు :— అదృశ్య, ఎంకర్వరీ చేశామని; యాక్టను తీసుకొచ్చామని కేసులు వచ్చాయి. ఆ ఎంకర్వరీ రిపోర్టులో వాడుకలు ఎవరు అనేది ఎఫ్.ఐ.సి. చేయలేదు. ఎఫ్.ఐ.సి. చేయకుండా పుట్టి అది అసంపూర్ణ అయిన రిపోర్టు ఉపయోగించి కేసు. బహుశా శిశువందల వారధిని తెప్పడము వాడగు మని తెప్పరించా?

(శ్రీ జి. లక్ష్మయ్య :— అదృశ్య, ఎంకర్వరీ చేశామని; యాక్టను తీసుకొచ్చామని కేసులు వచ్చాయి. ఆ ఎంకర్వరీ రిపోర్టులో వాడుకలు ఎవరు అనేది ఎఫ్.ఐ.సి. చేయలేదు. ఎఫ్.ఐ.సి. చేయకుండా పుట్టి అది అసంపూర్ణ అయిన రిపోర్టు ఉపయోగించి కేసు. బహుశా శిశువందల వారధిని తెప్పడము వాడగు మని తెప్పరించా?

శ్రీ వి మాధ రావు అగ్రహారా, వాల్మీకిలో స్థానమున వసించి
దగ్గర వుంచరు. ఈయన వసుకొనితలారు రత్తి కర్మల వుంచాలి,
దురముగా పీనుకొనిపెళ్ళురాదు అని జెకోర్కొనము యిష్టారా?

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari — None of the parents complained. Only the lady doctor on her round next morning noticed the change and reported the matter to the medical officer and the police.

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari — In this case, there was no theft. There was only a change of the child.

SRI K. Govinda Rao — What is the report of the police in this respect?

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari — The Collector ordered an enquiry by the public prosecutor. The public prosecutor after going through the record and re-ordering the evidence of witnesses said that the male child was born to Smt S. Appayamma and the female child to Smt R. Appayamma and they were served with notice and the male child was taken by her parents and the female child has not yet been taken and she is there in the Visakhapatnam hospital.

శ్రీ వి నిరంజనరావు (మల్లేశ్వరం) - అష్టల వ్యవహారమును కొన్ని కొన్ని వాస్తవములలో అదుగుతూంటాయి ఇట్లుగ జరగకుండా ప్రభుత్వం తీసుకునే చర్య ఏమి?

శ్రీ ఎం. ఇబ్రహీం అలీ అన్నారి — ఇదే ఫస్ట్ పురుషము.
56—4

(శ్రీ జి. బి. అహ్మదాబాద్ :—విల్లెల మార్కెట్ వద్ద వాడొకరికి ఇది ఒక పాత బాంబు పేలుకుంటుందా?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—This is the only one brought to our notice, Sir.

(శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ఈ పాత బాంబును తీసివేయమని రిపోర్టు చేసినట్లు తెలుసుకున్నాం. దీనిని తీసివేయమని రిపోర్టు చేసినట్లు తెలుసుకున్నాం.

(No answer)

Sri D. Venkatesham :—Whether any examination has been conducted regarding blood test so as to identify to which parents that child belongs?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—That was not done.

Sri D. Venkatesham :—If it was not done how could you identify to which parents that child belongs?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—After examining the record and the witnesses, the public prosecutor came to the conclusion that particular child belongs to particular parents.

POST GRADUATE COURSE IN SURGERY

327.

* 1310 Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to open an upgraded post graduate department in Medicine and Surgery in the Andhra Medical College, Visakhapatnam ; and

(b) if not, the reasons therefor?

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari :—(a) No, Sir.

(b) Due to restricted plan provision and non-availability of Central assistance.

(శ్రీ జి. బి. అహ్మదాబాద్ :—పై పాత బాంబును తీసివేయమని రిపోర్టు చేసినట్లు తెలుసుకున్నాం. దీనిని తీసివేయమని రిపోర్టు చేసినట్లు తెలుసుకున్నాం.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—In Hyderabad there are post-graduate sections.

BED STRENGTH OF T. B. WARD, CHITTOOR

328.

* 1080 Q.—Sri T. C. Rajan :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) what is the total bed strength of the T. B. ward in District Hospital, Chittoor at present ;

(b) whether there is any proposal to increase the bed strength ;

(c) if so, the number of beds to be increased ; and

(d) whether X-ray films are supplied to this hospital regularly not, the reasons therefor?

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari :—(a) 28 (Twenty eight) Sir.
(Male 20 and Female 8).

(b) No, Sir, there is no proposal to increase the T. B. Ward.

(c) Does not arise.

(d) Yes, Sir.

HOUSE TO HARJANS OF PARASARLODDIPALLI

529—

* 567 (5709) Q.—SRI O. VENKATA SUBBARAH (VENKATAGIRI) :—
Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) what is the amount spent for the construction of houses for Harijans of Parasareddipalli village hamlet of Griddalur in Rapur Taluk, Nellore District ;

(b) whether there are houses at present :

(c) if the answer for (b) is in affirmative the date of occupation of the houses by the Harijans and condition of the houses;

(d) whether the Engineering staff of Zilla Parishad, Nellore had inspected the houses, and

(e) if so, what is the report given by the staff?

The Minister for Social Welfare (Sri D. Perumallu) :—(a) Rs. 40,000.

(b) Out of forty houses constructed there are only fourteen houses at present.

(c) The houses were occupied in 1961. The condition of these houses is also not good.

(d) Yes Sir.

(e) The Engineering Supervisor of the Pauchayat Samithi inspected the Colony in September, 1964 and reported that out of 40 houses stated to have been constructed 11 double roomed houses were in good condition of which 8 were occupied and 3 were vacant. Two double room houses were about to collapse. The rest collapsed.

౭. వెంకటసుబ్బయ్య :—ఈ వర్సికలు సరిగా లేనందుకు కారణము
కంటాక్షరుచేసిన తిమిళువ్వు చర్మ విమి ?

౧. డి. పెరుమాళ్లు :—వర్షియ వర్మచేక్షణక్రింద ఆ కన్స్ట్రక్షన్లు అతిగింపు వారిమీద చార్జెస్ ఫ్రెముచేసి యాక్సును తీసుకోవాలని ఆదేశించాము.

శ్రీ క. రామనాథం :—హరిశ్చంద్రుడు ఇట్లు కట్టకమే జడగడంబియ్యి
ఇట్లు యిలా వడిపీకుంటే ఎలాగో విద్యబుద్ధి ద్వారా కౌగిలించుకుంటే
సర్వాదు చేసారా?

శ్రీ డి. పెరుమాళ్లు :—అది సెంట్రల్ స్కూల్ పూర్వ స్థితి. 790 బాపాయిలు ఉన్నారు. ఆ బాపాయిల కోసం భూమిని కేటాయించి ఇవ్వాలని కోరుకుంటున్నాము.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—40 ఇళ్లు కట్టామన్నారు. కంట్రాక్టరు ఎవరు? ఒక్కొక్క ఇంటికి ఎంతయింది?

శ్రీ డి. పెరుమాళ్లు :—ఇంటికి 1000 బాపాయిలయింది కంట్రాక్టరు వేయలేదు. ఒక్కడే టెండర్ పేరుతో. అతనిపై యాక్షను తీసుకోమని ఆదేశించడం జరిగింది.

HOUSE SITES TO HARIJANS IN SRIKAKULAM DISTRICT

580—

* 580 (4147) Q.—Sri P. Gunnayya (Patapatnam) :—Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) the number of applications received from the Harijans in Srikakulam District requesting for house-sites, during 1966-67;

(b) the blockwise number of applications considered so far;

(c) the number of them to whom house-sites have been assigned?

Sri D. Perumallu :—(a) and (b) Statement is laid on the Table of the House.

(c) Nil

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

(Vide Answer to Clauses (a) and (b) of the L. A. Q.

(Starred) No. 4147 [P. 550]

Name of the Block	No. of applications received during 1966-67 & which considered	Present stage of the case	
		The case in which D. N. or D. D. approved. minary enquiry	The No. of cases in preli-minary enquiry stage
(1)	(2)	(3)	(4)
1. Ichapuram	2	—	2
2. Kothuru	4	Vandrajola vil- age (D. N. ap- proved) Liviri (Village) D. D. approved	2
3. Tekkali	2	—	2
4. Gara	2	—	2
5. Narasannapeta	8	Gottupalli (D. N. proposal receiv- ed).	6

(1)	(2)	(3)	(4)
6. Kofabommali	2	Jammu (D. N. proposal received).	2
7. Cheepurapalli	3	Devarapodilam (Village) (D. D. approved) Nelli-vada village (D.N. proposal received) Gatchavalasa (D.N. proposal received)	Nil
8. Sherinaham-madpuram	2	Adapaka vil-lage (D.D. ap-proved)	2 6
9. Ranasthalam	7	proved)	
10. Bobbili	4	Panukupeta vil-lage (D.D. approved)	3
11. Kurupam	1	—	1
12. Palakonda	5	Nandivada Kurmarajapu-ram Velagavada and Attali vil-lages (D.N. pro-posals received)	2
13. Parvatipuram	4	Turakanaidu-valasa (D. D. was approved)	3
	46	18	33

శ్రీ పి. గుమ్మయ్య : అధ్యక్షా, కనీసం 108 గ్రామాలు ఎక్కితీరను కాకుండా వున్నవి. కనీసం క్లాసు లెవలులో ఆ కమిటీ తీసుకొని తీర్మానము చేసేటలో యీ చివరకలాలు ఎక్కితీరను కావడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ డి. పెరుమాళ్ : క్లాసు వై బాగా అయిన స్థాయిలకుంటే పాపకాళి. అలాగే తీర్మానం అయిన స్థాయిలకుంటే పాపకాళి. ఆ ప్రకారంగా ఇక్కడ యివ్వడం జరుగుతుంది.

అధ్యక్షా : ఇప్పుడు ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు (శ్రీ) శి. చంద్రశేఖర్) క్లుప్త ప్రత్యుత్తరం (S. N. Q. No. 580-A) కొంత information అందించడం ద్వారా తేలిక ప్రతిపాదన చేయండి.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

DAMAGED PADDY

530-B

S.N. Q. No. 1722-X :—Sri B. Niranjana Rao : Will the Hon'ble Minister for Civil Supplies be pleased to state:

What is the quantity of damaged paddy purchased by Food Corporation of India from 17-5-1960 to 10-8-1960 in the Cyo one hit Circle Districts?

The Minister for Civil Supplies (Sri A. Sanjeeva Reddy):—178.25 tonnes.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—కొన్ని రోజుల క్రితం భారత్ ఫుడ్ కార్పొరేషన్ నార్కరుల్లో కొనుగోతుకు 50.60 కేంద్రాల కరచియివానకే చేస్తామన్నారు. ప్రభుత్వం నష్టం తగ్గి చేస్తామని పుడికారొచ్చేమనుకు చెప్పకపోవడంవలన అదిగించా ఎందువలన అదిగింది?

శ్రీ సి. వెంకటరావు :—అధ్యక్షా, అప్పట్లో రివిన్యూ మంత్రిగారు సి. వి. రాజగారు, Agriculture Minister, తిమ్మారెడ్డిగారు నిరంతరం కూడా వచ్చారు. వచ్చే 10 per cent germination ఉన్న ఖాతా కొనమని F. C. I. వారికి అడిగింది. వారు అంటారు, మా మీద బింద చేయవద్ద అని. వారికి meeting కే ఏర్పాటుచేయండి. ఆ stocks కొనబడినవలన రైతులు కూడా నష్టపడిపోయారు. ఇప్పటికైన కొంత stocks ఉన్నాయి. ఇప్పటికైన అది కొనేటట్లు ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ ఎ. సంజీవరెడ్డి :—ఈ F.C.I. 40 centres open చేసింది. వారి దగ్గర వచ్చింది. 455 tons of paddy యే 277 reject చేశారు. తక్కువని కొన్నారు.

శ్రీ జి. వి. ఎస్. చలంకిరావు (విజయవాడ-తూర్పు) :—F. C. I. వారు కొన్నది, reject చేసింది చెప్పారు మంత్రిగారు. F. C. I. వారు కొనడంవలన Millers కు appeal చేశారు, Millers ముందుకు వచ్చి కొన్నారండి. ఇప్పుడు వారి దగ్గర ఉన్నటువంటి రివిన్యూ విడుదలకు ప్రభుత్వం వారికి ఏమి సహాయము చేస్తుంది? బయట వందలాది market లేదు. కేరళ వచ్చితే ఇంకా దీనికి market లేదు. కేరళకు వందలాది permits ఇస్తున్నారా?

శ్రీ ఎ. సంజీవరెడ్డి :—అది ఇప్పుడు separate call attention కూడా ఉన్నదండి.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (చీరాల) :—ఈ Food Corporation వారికి అవలు మన గవర్నమెంటు మీద ప్రాబంధం కేసున గవర్నమెంటువారు ప్రాసెస్ చేశారు. Food Corporation వారు అంగీకరించవచ్చును—Government of India వారి ద్వారా లేదా Food Corporation వారు మన గవర్నమెంటు చేసినటువంటి వంటి ప్రతిపాదనలను అంగీకరించి వారు కొనసాగించును ఎప్పుడైనా Government of India కు represent చేయడం అదిగించా?

(శ్రీ) ఎ. సంకీర్ణరెడ్డి :—Food Corporation కొనేటువ్వకు కొంత percentage తగ్గించడం కూడా అరిగింది. Six percent ఉన్నదానిని 9 per cent వరకు కూడా reduction తగ్గించి కొన్నారంటే. వారు చెప్పిన ర్యాంక్ ఆ specification ప్రకారం ఉన్నదానికే కొన్నారని చెప్పుకున్నాను.

(శ్రీ) బి. నిశంజరెడ్డి :—Food Corporation ఎన్ని centres పెట్టి ఈ 170 tons కొనింది. అవలు ముఖ్యమంత్రిగారు అవకాశంతో మే 24 న మేము ఈ ఛాన్సాన్ని అంకా Food Corporation చేత కొనివీటామని చెప్పారు అది నిజమా? ఇంకా ఎంతల దగ్గర మీ అవకాశ ప్రకారం రెడీమోయే ఛాన్సం ఇంకా ఎంత ఉన్నది

(శ్రీ) ఎ. సంకీర్ణరెడ్డి :—Food Corporation వారు 40 centres open చేశారు. ముందుగా చెప్పినట్లు 173.85 tons వచ్చారు. అ. శివరాజుగారిగా కృష్ణా-12 tons, గుంటూరు-4.28 tons, West Godavari-161.97 tons.

(శ్రీ) డి. నరేంద్రారావుగారిగారు :—అదృశ్యం, Food Corporation వారి వద్దకు తెలుగు భాషలోను తీసుకువెళ్ళితే, వారు తీసుకోకుంటే ఘటనలు కూడా ఉన్నాయి. వాటిని గురించి ప్రభుత్వానికి ఫిర్యాదులు వచ్చినాయా? వాటి మీద ఏమి చర్య తీసుకొన్నారు?

(శ్రీ) ఎ. సంకీర్ణరెడ్డి :—వేమ మండలం చెప్పినంత 470 tons మాత్రం వీరి దగ్గరి వచ్చినాయి, ఆ 40 centres లో వాళ్ళ specification ప్రకారం ఉన్నది కొన్నారంటే. మిగతాది reject చేశారు, 270 tons.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Chief Minister గారు, అనాటి Agriculture Minister గారు, Revenue Minister గారు వంటి ఇన్ని కొంటా రని చెప్పితే, Food Corporation ప్రభుత్వం తో ఎగ్జాంట్లదాని కోసం అని మాకు పీఠి అవకాశం దేయాలని అని చెప్పారు. మేము చెల్లవల్సింది, ఆ ర్యాంక్ వల్లంకో ముడిగిరిపోతున్నాయి. వరదలతో కొట్టుకుపోతున్నాయి, అప్పుడు ఆ ఛాన్సాన్ని తిరిగి తీసుకురమ్మని అపార్తి ఉత్పాదించారని. అందుకోసం మేము తెస్తున్నామని చెప్పారు. అట్లాంటవ్వకు ఒక relief క్రింద అయినా తీసుకోవడమే గాని specification క్రింద తీసుకోవడం కాదు. ప్రభుత్వము అట్లాంటవ్వకు కాళ్ళ తోటి, Food Corporation కాళ్ళతోటి అలాగే ఉండాలా? Chief Minister గారు; లేకపోతే మాతో మాత్రం చెప్పడం అనిగిందా? ఈ మంత్రిలు అలా కాస్తా చెప్పితే, మాకు చెప్పిన మాటలు అంత చిలువలేకపోయాయి అని అభివేషణ వస్తుంది. కనుక అది హస్త జవాబు చెప్పమని కోరుకున్నాను.

(శ్రీ) ఎ. సంకీర్ణరెడ్డి :—ప్రస్తుతమునానే నిరంజనామిగా అదిగారు. ఇంకా produceని దగ్గర ఎంత stock ఉన్నది.

Statement by Sri Konda Lakshman Bapuji, M. L. A.

Mr. Speaker :—Now I call upon Sri Konda Lakshman Bapuji to make a statement regarding the resignation of the office of Ministership.

Sri Konda Lakshman Bapuji :—Mr. Speaker, (Interruption)

Sri C. V. K. Rao :—He was good enough to distribute it in our rooms.

Sri G. Sivaiah :—I raise a point of order. Mr. Konda Lakshman Bapuji, the hon. Ex-Minister has already given a statement to the press. So is he permitted to give a statement to this House after he has already issued a statement on this subject. The hon. Minister who has resigned from the Ministry should first give a statement to the House—is he permitted again to make a statement now?

Sri C. V. K. Rao :—Relating to that I want to say. Is he entitled to distribute the statements which statement he has got to make in this House. It is also a matter to be thrashed out. The Minister cannot be permitted to give a statement because it is a matter of public importance. What has already become the matter of public information can it be received in this House. He cannot be allowed to give a statement.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—ఈ విషయంలో స్పీకరుగారు మొదట ప్రశ్నించేవారు. ఆయన statement ఇచ్చినారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—పురుషోత్తమరావుగారు గుంటూరులో వాళ్ళా దీనినా తిడుతుంటున్నారా?

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—Objections చెప్పడానికి ఒక సభ్యునికి ఎంత హక్కు ఉన్నదో, objections చెబుతాడని చెప్పడానికి కూడా మరొక సభ్యునికి కూడా అంత హక్కు ఉన్నది. దీనికి వాళ్ళా అని పేరు పెడితే చచ్చుతుంటే వాళ్ళా ప్రశ్నించడం చెప్పినారు C.V.K. రావుగారి ఇచ్చి ఉంటారు అందువల్ల చేయవలసివేసింది, వారు ఒక point of order చెప్పారు. అప్పుడు చెప్పేవారు. ఇప్పుడు పురుషోత్తమరావుగారు చెప్పినదల్ల ఒకటి. Pertinent point, Speaker గారికి ruling ఇచ్చేవారు, వారు statement చేశారని. Ruling ఇచ్చిన తరువాత Speaker Ruling ను ప్రశ్నించడమే కదా అవుతుంది. Objection అని వారు ప్రశ్నించేవారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—పురుషోత్తమరావుగారు మా పార్టీలోకి వచ్చి, చుట్టూ పార్టీలోకి వచ్చి, అప్పుడు పార్టీలో చేరిపోయినారా?

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—ఇప్పుడు C. V. K. రావుగారు అన్ని పార్టీలలో కూడా ఉన్నారు అనే సంగతి ఇప్పుడు పేరు ఎదుగుతుంది. ఆయన మా పార్టీలో లేదనే సంగతి అయినా తెలిస్తే తెలియవచ్చు. లేకపోతే లేకపోవచ్చు C. V. K. రావుగారు అన్ని పార్టీలలో ఉన్నారనే సంగతి ఇప్పుడు అందరూ తెలుసుకోవలసివస్తుంది.

Statement by Sri Konda Lakshman 10th September, 1969. 319
Bapuji, M.L.A.

(శ్రీ పి. వి. శి. బాపి) :— అధ్యక్షా, అసెంబ్లీలో చెప్పాలి అర్హులయింది. విప్లవాలు చెప్పింది అప్పుడా, నాలుగు లక్షల రూపాయలు, పన్నులు వసూలుకొంది చెప్పారు. వాని విషయాలను చెప్పినప్పుడు వేల రూపాయల విప్లవాలు చెప్పి కోట్లాది అంకం చెప్పింది. వారు నాలుగు లక్షల రూపాయల వాటా వేల కోట్లాది రూపాయల చెప్పింది.

(శ్రీ పి. శివారావు) :— మాంబులగారి మాటలు విన్నాను. స్పీకరుగారు వేల అంకం చెప్పింది అయినా అది పదిలం చేయడం, వేల కోట్లాది రూపాయల చెప్పింది — అన్న క్వెస్టన్ లేదు. In the Rules it is stated that he is entitled to do so.

Sri D. Venkatesham :—The Speaker was pleased to allow Mr. Konda Lakshman Bapuji to make a statement. We know pretty well that we are having precious time. Instead of allowing every Minister to make a statement why should not you allow all the ex-Ministers to make a statement together here Sir?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మాట విన్నాను. స్పీకరుగారు చెప్పింది. It is not as a matter of right. వారు చెప్పినది ఎవరూ చెప్పలేరు. ఎవరూ అంతా కోరి అంతాంటే చెప్పించాలి అది కాదు. వారు స్పీకరుగారు ఇచ్చినారు. ఆ స్పీకరుగారు కాదు ఎవరైనా ఇచ్చివేయగలగారు. Perhaps on the basis of the statement in the House he might have distributed. కాదు వారు స్పీకరుగారు చెప్పింది చెప్పింది.

Sri Konda Lakshman Bapuji (Bhongir) : I have not made this public statement at all.

Sri G. Sivaiah :—The Minister has resigned from his office. He has got a right to make a statement in this House. That is all right. My question is after the resignation he has already given a statement outside. Therefore what is the point now in making a statement in the Assembly? Is he entitled to give a statement at this stage? I want your ruling.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— వారు స్పీకరుగారు ఇచ్చింది కాదు ఆ అధికారము చెప్పింది. ఇదివరకు అయిన ఇచ్చివున్నాయి. మన హౌస్లో ముందు చెప్పి కార్యకర్త చేయవలసివచ్చింది దియింట్లో ఇది ఒకటి కాదు. కనుక వారు స్పీకరుగారు చెప్పింది చెప్పింది.

Sri Konda Lakshman Bapuji :—Sir, first I want to clarify that I have not made this statement public at all. It is the first time I am making this statement on the Floor of the Assembly.

Mr. Speaker, Sir, With your consent, I rise to make the following personal statement in explanation of my resignation from the Office of Minister :—

Before I go into the background that led me to resign from the Ministership on 27th March, 1969, it would be pertinent to recall that when I was a Member of the Council of Ministers headed by

Shri D. Sanjivayya during 1967-68, the Government records are evident that I took special care to see that the interests of not only Telangana but also Rayalaseema and other Backward Areas as well as the Backward and the Weaker Sections of the Society were safeguarded.

It was in 1967 again that I got another opportunity as a Member of the Council of Ministers headed by Shri Kasu Brahmananda Reddy to take special interest in the above matters. In 1967 itself I proposed to constitute a Cabinet Sub-Committee to pay special attention for the implementation of the Telangana Safeguards and also to safeguard the interests of the Telangana, Rayalaseema, Srikakulam, Visakhapatnam, and other Backward areas of the State. But, the Chief Minister turned it down.

In the year 1963 when the matters of Telangana Surplus Funds and of Services pertaining to Telangana personnel were causing dissatisfaction among the Telangana Legislators and other persons concerned, I once again suggested to constitute a Cabinet Sub-Committee to look into these matters, but, this time also the Chief Minister turned it down.

It was I who had referred to the Cabinet the Issue of improper and irregular exemptions of the Muliki Rules; and upon which the Cabinet took a decision on 6th July, 1958 that all the employees occupying the posts reserved for Muliki (Telangana) Candidates should be removed from their services within three months. On account of protests and criticisms in the Press by the Public and the elected representatives etc., the implementation of the Cabinet decision was kept in abeyance. During the Assembly Session of November, 1968, this Subject was discussed on the floors of both the Assembly and the Council; and the Chief Minister held a meeting of selected members of the Legislature; but there could not be any agreed solution, mainly due to the attitude of the Chief Secretary who had participated in the meeting.

During the same Session it was admitted in the Governor's Address that the accrued Telangana Surplus Funds for the period of III Five Year Plan were worked out at Rs. 30 crores and that the same would be spent during the next five years.

The question of working out the Telangana Surplus Funds for the II Five Year Plan and for the years 1960-67 and 1967-68 were also under controversy. The injustices to Telangana Services in the preparation of Common Graduation lists and promotion were also causing increased discontentment. In spite of my and others' repeated warnings, the said matters and some other matters pertaining to the interests of Telangana were not taken seriously by the Chief Minister; and, the situation was going from bad to worse day by day. It was only after the Kaknada Agitation, started against the Telangana Safeguards, which however, subsided soon, that the Khammam Students started an agitation demanding for proper implementation of the Telangana Safeguards. Even then the requisite attention was not paid by the Chief Minister to expedite the pending issues, although myself and others warned time and again that the discontentment was growing among the people.

Statement by Sri Konda Lakshman 10th September, 1969. 321
Bapuji, M.L.A.

And it was in the month of January, 1969 when a major section of the Osmania University Students started the demand for a separate Telangana state.

The Chief Minister then hurriedly held a meeting of selected Legislators from all Parties and got the All-Party Accord on 19th January, 1969, readily accepting even those suggestions which were rejected by him in a similar meeting held in November, 1968.

I had, through my letter dated 19th January, 1969, congratulated the Chief Minister on his successful role for the outcome of the said 19th January Meeting and made certain suggestions, including the formation of a cabinet Sub-Committee and taking all decisions only at the Cabinet level. He assured me through his letter of Acknowledgement that the matters mentioned by me would be duly considered in the next few days. But the assurance remained only on paper. Copies of the said correspondence are enclosed with the copy of this Statement placed on the Table of this House. (Annexure I and II).

I was the only Minister who issued Press Statements on 20th and also on 22nd January, 1969, with all sincerity at my command, assuring in my own humble way of the implementation of the 19th January All-Party Accord and requesting the Telangana Agitators to give up their Agitation. Copies of the said Press Statements are enclosed with the copy of this Statement placed on the Table of the House. (Annexure III and IV).

An Agitation against the 19th January All-Party Accord and the Telangana Safeguards was started immediately in the Andhra Region and later on they changed the slogan and declared that the Agitation was to safeguard the interests of the Andhra Region.

The Agitation in Telangana continued and the Police repression also increased. I suggested to the Chief Minister in vain to get the police firing incident of Sadasivpet enquired into by a Judicial Officer.

For the first time the Chief Minister consulted his Cabinet colleagues, including me, in an informal meeting called by him at his residence on 26th January 1969 to take stock of the deteriorating situation, whereupon, I made my frank observations on the improper handling of the situation by treating it as a problem of mere "Law and Order" and not as a "Political Problem". I even suggested to the Chief Minister to take the resignations from all his colleagues from their ministries and not boldly facing the situation, according to the circumstances and conditions then warranted. My another proposal was accepted that the Ministers should visit the troubled spots and areas, even by risking themselves; and, assist the people from indulging in violent activities. Myself and Shri K. Vijaya Bhaskar Reddy were allotted Nalgonda, Khammam and Warangal Districts. I planned to rush to Nalgonda the same day afternoon, but just before the scheduled time of my departure, the Chief Minister advised me to give up my Programme and hence I had to cancel the same with deep regrets. Also, none of my Cabinet colleagues undertook any tour in the said connection.

On my Press Statement (dated 31st January, 1959), issued as a 'rejoinder' to the Press Statement of Sri Kakani Venkatratnam, the President of the Pradesh Congress, the Chief Minister orally expressed his disapproval and I also orally expressed by disagreement with his disapproval. Copies of both the said Press Statement are enclosed with the copy of this Statement placed on the Table of this House. (Annexure V and VI).

In the last week of January and the first week of February, 1969, when the situation of "Law and Order" was very bad and even the Military had been called for, I sent a letter (dated 7th February, 1969) to the Chief Minister clarifying my views on different matters and making suggestions in vain to value the Ministers' role; and, to constitute Cabinet Sub-Committees. A copy of the said letter is enclosed with the copy of this Statement placed on the Table of the House (Annexure VII).

Of late, I was entrusted with the task of undertaking tours of troubled places in Nalgonda District and similarly the other Ministers in other Districts. Accordingly, I undertook the tour and thereafter issued a Press Statement on 19th February, 1969. Kurumol District which includes Srisailem Project Right Bank Area, where atrocities against the Telangana people were committed, was to have been visited by Shri K. Vijayabhaskara Reddy, Minister for Co-operation. But as he did not visit Srisailem, I thought it my duty also to find out what had happened against the people of Telangana there and try to help in creating confidence among them, I visited Srisailem. In spite of persistent advice of the Chief Minister not to issue my Press Statement in this regard, I issued a Press Statement on 19th February, 1969 in fairness to the people of Telangana and in fairness to the confidence the people have been reposing in me for all these years of my public life. I had also sent a detailed Report to the Chief Minister with a request to take necessary action, but I was not informed of any action taken thereon. Copies of the said Press Statements and the said Note to the Chief Minister are enclosed with the copy of this Statement placed on the Table of this House. (Annexure VIII and IX-A and IX-B). By now, the demand for Separate Telangana was gaining momentum on the one hand, and on the other hand some Public Leaders of the Andhra Region were opposing the very continuance of the Telangana Safeguards. People of Backward Areas of the Andhra Region also were putting up their claims. Under the circumstances, to bring about a psychological change in the atmosphere by assuring fact-finding and follow-up action, to do full justice to the people of Telangana and Andhra, I made a very important and far-reaching suggestion through my letter dated 24th February, 1969 addressed to the Chief Minister that a three men Commission be appointed with the following Terms of Reference:—

"8. This Commission should have a wide scope:

I. of Fact-finding about:

- (a) the regional and other developments that took place from 1-11-1958 in different fields;
- (b) the implementation of the Telangana Safeguards,

Statement by Sri Konda Lakshman Bapuji, M.L.A. 10th September, 1969. 223

(c) the integration of Services and other regional problems pertaining to Services and,

(d) Emotional Integration among the people of different areas in the State,

11. To make Suggestions :

(a) in regard to the Safeguards, if any, to be provided to Telangana and other areas of the State,

(b) for removal of regional and other imbalances, and

(c) for speedy achievement of Emotional Integration among the people of the different areas in the State.

But my said suggestion was not accepted. Copy of the said letter is enclosed with a copy of this Statement placed on the Table of this House. (Annexure X).

The Students Action Committee and the People's Forum jointly gave a call for "Bundh" on 3rd March, 69, the day when the Budget Session of this House was to be started. They also announced about the holding of the First Telangana Convention on 8th and 9th March, 1969 at Hyderabad.

The Chief Minister called all the Telangana Ministers in his chamber on 1st March, 1969 and wanted them to issue a Joint Press Statement, appealing the people not to respond to the said Call for "Bundh", etc.

When I was asked on that day to see him immediately I rushed to his chamber and found all the Telangana Ministers with him and a "draft statement" was being gone through. When the plan to issue a Joint statement was disclosed to me, I gave my frank expression against the said 'move' and pleaded to leave the matter to the individuals for the reasons I explained to them. I expressed my grave doubt about the usefulness of issuing such a Joint or Individual Press Statement, as I honestly felt that the people were losing confidence and faith in us and also in the Government. I clearly told him that I was losing hopes in the satisfactory implementation of the 19th January Accord and gave the reasons in brief for the same. To instil fresh hope in the mind of the people of Telangana, I suggested in vain, that in the first instance, "Let All the Andhra Ministers, through a Joint Press Statement, assure the people of Telangana that the Safeguards would be implemented, both in letter and spirit, and that they would evince special interest for its sincere implementation". In spite of repeated insistence to join all the other Telangana Ministers to issue the Joint Statement, I refused to do so, also because it contained several controversial matters. However, I issued my own Press Statement. Copies of Statements are enclosed with the copy of this Statement placed on the Table of the House (Annexure IX and XII).

In spite of all the above and other efforts to make the "Bundh" of 3rd March 1969 a failure, the "Bundh" in this City as well as in the Districts, was a grand success beyond everybody's expectations and the "Bundh" day passed off peacefully. All this indicated the growing discontentment among the people of Telangana.

824 10th September, 1959. Statement by Sri Konda Lakshman
Bapji, M.L.A.

On the same day in the Congress Legislature Party meeting, I made my frank observations and warned against the provocative and insulting Press Statements or Public utterances of responsible persons of Andhra Region, including the Ministers, against the Telangana Separatists and pleaded with them to win the hearts of the people by constructive approaches and appealed to them to offer more Safeguards for the period the people of Telangana wanted; and also requested the Andhra leaders to undertake tours in Telangana to understand the depth of the feelings of the people and pacify them; and also undertake tours in Andhra Region and explain to the people the problems and feelings of the people of Telangana and seek their co-operation; and thus promote emotional integration. In this regard, I requested the Chief Minister to take initiative, but my appeal made no practical effect either on him or on others.

On 8th and 9th March, 1959, the First Telangana Convention in support of the demand for Separate Telangana State held in this City at the Radcliff Hotel was a great success, and all efforts to make the same a failure, proved futile.

On 10th March, 1959, the Chief Minister invited me to his Chamber in the premises of this House and suggested that a Convention in support of Integration of Andhra Pradesh should be organised. Then, I told him that he was very much lagging behind in the proper tackling of the situation and while referring to the failures in the implementation of the 19th January Accord, I analysed how we would meet with further failure in the implementation of the same and how it would become impossible to create any confidence among the people of Telangana merely in the name of 'Integration'. I had also explained to him in detail as to how the people from all walks of life spontaneously coming forward to support the demand of a Separate Telangana State and how and all his colleagues would face further failures even if they attempted to mobilise people against the fast-growing Mass upsurge; and made it very clear to him that the Telangana Safeguards and the 19th January Accord had become out-dated. I told him that he had earned a good name for Andhra Pradesh and also himself in the whole country, but the events of the last two months have marred greatly the image of both Andhra Pradesh and him; and expressed my desire that he should not allow the situation to go astray, enabling the future historians to record otherwise of his role causing ultimate break-up of Andhra Pradesh. When he wanted to know from me what actually meant, I explained to him that if he continued the same attitude and approach towards the growing discontentment and spontaneous upsurge of the people instead of tackling it as a 'political problem', the demand for Separate Telangana would gain further momentum and then it would become impossible to save the disintegration of Andhra Pradesh; and I suggested to him that if at all he wanted to save Andhra Pradesh from being disintegrated, there was still a possibility to do so if Regional Autonomy was accorded to Telangana by enlarging the powers of the Regional Committee in matters of Planning, Development, Budget and Services, and warned him that if he did not take initiative in this regard immediately, and continue to suppress the Movement by any amount of increased repressive measures, "You would perish and separate Telangana State shall come into existence." As I wanted

Statement by Sri Konda Lakshman 10th September, 1969. 25
Bajaji, M.L.A.

the State to be saved from being disintegrated, I made a fervent appeal to him to give a serious thought to it without any lapse of time. I left his room without much hope that he would change his attitude.

I gave my serious thought to all the above issues, and came to the conclusion that I should not be a party as his Cabinet colleague, to the further deterioration in the situation and wanted him that atleast some of the Ministers should be allowed to resign and go to the people and try to create confidence among them in the Integrated State provided Regional Autonomy is given to Telangana; and therefore, I gave my letter of Resignation from the Ministership to the Chief Minister on 11th March, 1969. But, he returned it and persisted me not to insist on the acceptance of my resignation and assured me that on 18th March, on which date the Assembly Session would conclude, he would discuss with me all the issues involved. Thereupon, as I did not like to create any difficulty for him during the Budget Session reluctantly, I obliged to his request.

The Chief Minister, as usual, did not keep up his word for discussing the issues involved on 18th March, and I therefore, decided to bring to the notice of the Central Leaders at Delhi the entire situation in the State before I submitted my resignation. Accordingly, I left for Delhi on 20th March and before leaving Hyderabad, I called on the Chief Minister and apprised him of my self appointed Mission to impress on the Central leaders the urgent need for granting Autonomy to Telangana by enlarging the powers of the Regional Committee in the above referred four Subjects, and requested him to extend his co-operation. Thereupon, he said that my proposal only amounted to the formation of Separate Telangana State. In reply to his interpretation, I explained to him that he was not correct and that my proposal was the only alternative to save Andhra Pradesh from being disintegrated. Thereupon he said that he would prefer 'separation' rather than agree to "rich" a type of Autonomy. In the end, I told him: "If I failed in my mission, you shall also be sharing the responsibility in such failure". He said, my proposal should be mooted as one put up in my individual capacity. I assured him that it was so and it would be done only in my personal capacity.

On 21st March and onward, I called on the Central Leaders at Delhi and brought to their notice the developments in the State and the dangerous consequences to follow if proper political action was not taken immediately to grant Autonomy to Telangana by enhancing the powers of the Regional Committee in the said four subjects. The Prime Minister summoned the Chief Minister urgently. Thereupon the Chief Minister, before leaving Hyderabad for Delhi, announced in the Press Conference that there would be a High Power Committee consisting of all Telangana Ministers to look into the matters pertaining to Telangana and that 2,000 new posts in the Government Administration were allocated to be filled up with the Mulki (Telangana) Candidates. I warned the Central leaders not to be misled by such out-dated and ill motivated announcement. On 28th March, I told the Chief Minister at Delhi, as a last appeal, to concede to my proposal and take initiative, which alone would save Andhra Pradesh from being disintegrated and requested him not to become a scape-goat of the Central leaders, who unanimously, being

326 15th September, 1969. Statement by Sri Konda Lakshman
Bapuji, M.L.A.

true democrats, shall concede to the popular wishes of the people. This last appeal of mine also did not have any effect on him. The next day I read in the Press the statement of the Prime Minister expressing the hope that the Chief Minister's steps, i.e., constitution of a High Power Committee consisting of all Telangana Ministers and the creation of 2,000 new posts would satisfy the people of Telangana. I lost all hopes in the Central leadership that they would take a realistic view of the situation, and on the same day, i.e., 27th March, I resigned from the Ministership at Delhi itself. The Resignation Letter reads as follows :—

Dated 27th March, 1969

“Dear Shri Brahmananda Reddi Garu,

From time to time I was expressing my reading of the worsening of the situation in the Government as well as in the public. I had even submitted my resignation from the Council of Ministers on 11th March, 1969. But on your insistence I withdrew it. Again I conveyed my views on 20th March, 1969 before I left for Delhi.

I apprised the Central leaders at Delhi of the mass upsurge in Telangana in which more or less people of all walks of life are directly participating and the imperative need of immediate proper political solution. The same was expressed to you even yesterday. But I regret to note today the outcome of the talks held between you and the Central Leaders which indicates clearly the evasive attitude in finding out a satisfactory political solution in time, which, in view of the country's past experience, I apprehend, will come to worsen the situation leading to quite a many serious consequences. Under the circumstances I do not want to share any responsibility in this regard.

There has been some criticism in certain quarters of Press and Public that having been a member of your Council of Ministers I should not have taken the stand that I had taken in the said matter of great public importance. I want to be free to play my own role to fulfil my responsibilities.

Hence I submit herewith my resignation from your Council of Ministers.

I am grateful to you for the confidence that I enjoyed and the cooperation that I received from you.

Thanking you,

Yours Sincerely,

Sd/Konda Lakshman Bapuji.

The subsequent events are the best proof of the correctness of my stand taken from time to time. And I am sure that my apprehensions, which, after having found no other alternative, had become my own demand for Separate Telangana State, would ultimately prove as the only answer to the present political impasse and that every true democrat is now getting convinced about it.

JAI TELANGANA!

JAI HIND!

PRIVILEGE MOTION

re : DELAY IN RELEASING CERTAIN M-L.A.s. FROM DETENTION

Mr. Speaker.—There are two privilege motions (1) given notice of by Mr. K. Achuta Reddy and the other given notice of by Mr. Badri Vishal Pitti regarding delay in release.

Sri C V K. Rao :—Sir, under Rule 4, when a statement has been made by a Minister, who has resigned from among the Council of Ministers, any Minister can make a statement pertinent to it. So I would like to know if the Chief Minister or any other Member of the Council of Ministers will enlighten us to the controversy that cropped up from within their camp and spread like wild fire to the entire country. It is pertinent that some one should let this House know as to how their minds are working on this.

Mr. Speaker :—If any of them is anxious to make a statement he would have come forward. Since none of them is willing to make a statement....

Sri C. V. K. Rao :—Perhaps they want some inducement. I am giving the necessary inducement.

Mr. Speaker :—Perhaps, they do not require your inducement. Now, regarding the privilege motions of Sri Achua Reddy and Potti, practically both the privilege motions are similar. In the case of Mr. Reddy, there was 18 hours delay in the matter of release and in the other case there was a delay of about 23 hours or so. Any how, you are complaining against the delay and since the Assembly was in Session and since you are prevented from attending the Assembly immediately, I think that is to be examined whether that amounts to breach of privilege—I thank that is your contention.

Sri K. Achuta Reddy:— I exactly S'r. Moreover, I am connected with the Estimates Committee. I am the Chairman of Estimates Committee. The work pending during my detention ...

Mr. Speaker :—You are not only prevented from attending the Assembly to discharge your duties as Member but at the same time you are also prevented from discharging your duties as Chairman of the Estimates Committee. I think, I am correct.

Now, what I propose to do is I would ask you to seek the leave of the House. If the House gives leave then, you can move a motion either to refer it to the Privileges Committee or ask the House to straight away take it up. First you can move a motion.

[illegible]

328 10th September, 1969.

Privilege Motion :

re : Delay in releasing certain M.LAs.
from detention.

శివపారా? సంక్రమింపులు జరిగితే దాని వ్యవస్థాపనం ఏమిటో? యిప్పుడు యివి రాజముందే మాపు తెలియజేసే నాగుంటుందని నా మనని.

[illegible]

శ్రీ కె బ్రహ్మసంపదర్శి :—శవము నామ ఏమి చెప్పలేదు గదా. నేను—
దీన్నే నేనున్నప్పుడు నాను. మరుసటి రోజుకూ నా మీ కలిపారట నేను
లేను. నాకో ఏమి చెప్పలేను. అయినా, నాకేమీ అశే. ఇ లేదు, యీ నో
రేనిటో నేను కనుకో—గలను.

Mr. Speaker:—“a was sick.”

శ్రీ శి. లక్ష్మన్న :- ముఖ్యమంత్రిగారు అప్పసవల్ల కలవకపోవడం జరిగితో
 తప్పులేదు. అది సరైన విషయమే. కానీ ముఖ్యమంత్రిగారు తమకు తెలియదు
 అంటున్నారు.

మిస్టర్ పిట్టి :—ఈనాడే కాబోయినా ఒకటి రెండోటిని వదులవా
నైనా పింకోమంటే తీసుకుంటాను Mr. Pitti, shall we take it up today
or tomorrow, as you please.

श्री बबरी विशाल पिता :—अध्यक्ष महोदय, यह जो प्रश्न है उस से इस का संबन्ध नहीं है। यह जो त्रिकिण्वज मोशन है और मुख्य मंत्री बया करेगे उस से संबन्ध नहीं है। यह बिल्कुल अलग चीज है। इस लिए इस पर चर्चा हो जाना अच्छा है।

[illegible]

Privileges Motion: 17th September, 1939, 329
 re: Delay in releasing certain M.L.As.
 from detention.

మిస్టర్ స్పీకర్ : — ఆ విషయం గురించి ఎవ్వరైనా ప్రశ్నించిన కేసు, ముఖ్యమంత్రిగారు దానికి తోచినంతగా మగతా పాపముతో సంబంధించి సమాచారం అందిస్తున్నారు. కాబట్టి దానికి మూడు రోజులు వెంటనే తీర్మానం.
 Since Mr. Balaji Vishai Patti says that this privilege motion is not in any way connected or connected with the other issue, they may be taken up straightaway. That is what he says. It is left to me now. What is that Mr. Achuta Reddy you are saying?

Sri K. Achuta Reddy : — I am referring to the rule, Sir. I have tabled a privilege motion and unless any objection is taken for the leave to my motion, I think there is no other question. I am giving it to the House. If objection on leave being granted is taken, the Speaker shall request the House. Has anybody taken objection to my privilege motion, Sir?

Mr. Speaker : — If the motion is in order, then you have to seek the leave of the House. I will find out. Your notice of breach of privilege reads like this : —

“To,
 Hon'ble Speaker,
 Andhra Pradesh Legislative Assembly,
 Hyderabad.

Sir,
 I give notice of the following Privilege Motion under Rules 173 and 174 of the A. P. Legislative Assembly Rules.

“I was detained under the Preventive Detention Act on 25th June, 1939. The High Court of Andhra Pradesh on my writ petition has ordered my release forthwith, along with the other detenus on 25th August, 1939 at about 11.0 a. m. I was only at a distance of a few yards from the High Court in the Osmania Hospital at that time undergoing treatment.

The other detenus who were present in the High Court on the said date were set free by the Court immediately after the judgement was pronounced. But, I was kept under wrongful confinement even after the High Court passed order for another period of 18 hours and I was only released on 26th August 1939 at 6.00 a. m. This was done with a mala fide intention probably with a view to seeking suspension orders of my release from the High Court.

I submit that this wrongful confinement for a period of 18 hours without proper orders and in the face of High Court's release orders, has not even been communicated to Hon'ble the Speaker.

Further, I submit that this is a flagrant violation of mine without proper orders has deprived me of my privilege as a Member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly to attend to the proceedings of the Assembly and to participate in the Assembly Debates, which is my legitimate right as a Member of the House. I was also deprived

330 10th September, 1969. Privilege Motion :
re : Delay in releasing certain M.L.As.
from detention.

of the right and privilege to attend to the work connected with the Estimates Committee of the Andhra Pradesh Legislature of which I am the Chairman.

I, therefore, submit that there is a clear breach of the privilege conferred on me as a Member of the August Body (A. P. Legislative Assn. b'y). For this breach of privilege to me which is a result of my wrongful confinement without proper orders, the Chief Minister, the Home Minister, the Chief Secretary and the Inspector General of Police and also the Commissioner of Police, Hyderabad City are responsible."

Since you are the custodian and the Protector of the rights and privileges of the Members of the Assembly, I request you kindly to permit to raise the privilege issue as detailed above in the House.

With regards,

Yours faithfully,

M. L. A."

[illegible]

౧) క. అర్చక రెడ్డి :- అర్చక. శ్రీ పురోయిచి శ
 విదవా తమకు తెలిసిన వారిపై కరుణాపూర్వకముగా వారు
 కరుణా తెలిపిన పరిధిలో - మేము గ్రహించి ముగిసినాలో అది
 విడిచి వేసము. కావునను నుండియు వారు ముగిసినాలో

❶ శి బద్ధుడు :—రథ అకుమారి అడిగేముందు ఈ విషయపు సభా
పాఠకులు చా నర వర్ణితి నమిటో తెలియజేయగలరా!

శ్రీ తె. స. వారాహుని (సిరిదావూసు):—అయ్యలకైగారు మాట్లాడుతూ పార్లమెంటులోని వస్తు వరిచేసేట్లు తెచ్చారు. అది విశాఖను నమ్మకూడా వరిచేయి. అయ్యలకైగారు అయ్యలకైగారు నమ్మి వదిలారు. చేయి ప్రతికూలమైనా ఇప్పుడు కానీ ఈ సంగతి తెలియజేయవలసి ఉంది. బిల్ వలె తేలికామయితే గలవల వరకు అక్కర్లే ఉన్నాయి. వారికి అర్హత కాదు. బిల్ వారాహుని వరకు చేసుకురా దివల ముఖానీ ఉన్నాయి.

(SRI BADRI VISHAL PILLI STOOD up)

[illegible]

विश्वविद्यालय के अध्यक्षों की सूची

132 10th September, 1969. Privilege Motion
re: Delay in releasing certain M.L.As
from detention.

Mr. Speaker:— There are two alternatives left to the Speaker. *Suo motu* after going through the notice, if he considers that *prima facie* case has been made out, he can straight away refer to the Committee of Privileges or if the motion is in order, he can ask the Member to ask for the leave of the House and if no objection is taken then straightaway he can ask whether the House to take it up or request the House to refer it to the Privileges Committee. Now, in this particular case, the Chief Minister has no objection for leave being given for the motion. That is what he said. I have not heard him completely. Let me hear him completely. I have taken other alternative of asking the House to find out whether the House is willing to give the leave or not.

Assuming what all you have stated as correct, I take it that there was some delay. The question is whether the delay was wanton and if so who are responsible for this delay and then whether all these acts amount to breach of privilege. These three things, have got to be examined.

శ్రీ జి. ఎస్. చాళాయణ :—మరోక విషయం తమ దృష్టికి తెచ్చుకొను. ఈశ్వరీబాయిగారికి రిలీజ్ ఆర్డర్ వచ్చిన మూడు రోజుల వరకు బయటలేదు. Three days after the judgement was delivered in the High Court, the police guard was still there with Mrs. Eswari Bai.

Mr. Speaker :—I agree with you About 12 to 14 members who were under detention were released and it is just possible there was some delay in the matter of releasing these people from jail. But, who are responsible and even if some people in the jail can be considered as responsible, whether it amounts to a breach of privilege—all these are things which are to be decided finally by the House.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sri K. Atchuta Reddy M. L. A. at his request was brought to Hyderabad on 9-7-69 as a detainee from Rajahmundry Central Jail for medical treatment, as he wanted to be treated by a physician of his choice. వారు ప్రాప్త నవరస మెంటు ఆగ్రి అంబు సేవలని రామంగుడి నుంచి యిక్కడికి తీసువచ్చారు. మెడికల్ ఆధ్వర్యం ప్రకారం హాస్పిటలైజ్ చేసి అవరెస్ట్ కూడా ఉందినారు. అవరెస్ట్ అయిన తరువాత రిహాబిలిటేషన్ యిన్ ది హాస్పిటల్ చేస్తామని అనిచారి హాస్పిటల్ లోనే ఉన్నారు. ఫాలోప్ డి-9-10-69 న వారి డిస్చార్జ్ డివీజన్ రిలీజ్ చేసివారు. According to Sec. 227 of the Criminal Procedure Code, if the High Court's order is an order of release, one copy shall be sent direct from the High Court to the Superintendent or the Officer-in-charge of the jail. ఫాలోప్ లో 11-9-69 యుటిలో 11-30 గో వారు అది మెంటు ఇన్చార్జ్ నుండి. Such an order sent to the Superintendent of the Jail was received by him on the night of 25-9-1969 at about 8-45 p.m. He immediately issued the order in writing for the release of the guard వారు హాస్పిటల్లో ఉన్నారు. తెలుసుకోవడా అర్థమవుతుంది. అప్పుడే వారు హాస్పిటల్లో ఉన్నప్పుడు గార్డ్స్ ఉంటారు, గార్డ్స్ immediately

Privilege Motion: 10th September, 1969. 331
 re : Delay in releasing certain M.L.As.
 from detention.

issued the order for the release of the guards of Sri K. Atchuta Reddi, M. L. A. who was in the Orissa General Hospital. The copy of the order was received by the R.M.O. of the Orissa General Hospital the same night at about 10 p.m. By about 10.30 the guards were removed. That means, he is a free man. On 25-8-1969, at his request and after obtaining the advice of the doctor-in-charge, he got himself discharged from the hospital as in-patient and he was willing to come as an out-patient. Sir, under medical advice Sri Atchuta Reddi garu వచ్చిపైకి చేసినందు వల్లబయటికి తీసి వెళ్ళిపోయి చెప్పారు కదా. చాలా వాళ్ళు చెప్పే కావాలి రిలీజ్ చేశారు కావాలి కోరుకున్నారు. సర్, యిదివరకు రాజకీయంలో ఉన్నటువంటి అప్పటి ప్రజాపక్ష (శ్రీ) పక్షిగాను గాని పార్టీలో ఉన్నటువంటి వారిని ఢిల్లీ కోర్టులో 25 వ తేదీన వారి ప్రత్యేక కావాలివచ్చి వారు అక్కడ చేశారు కాబట్టి వారిని సమీక్షించాల్సి ప్రయత్నాలు జరిగినాయి. పరిశీలించారు కూడా. ఆ సమీక్షకు పరిపూర్ణ వలన చారిత్రాత్మక ఉపాయ. E/ n on 23-8-1969 when he was to have been sent to Delhi for appearance before the Supreme Court, he said that he did not want to take the strain of going over to Delhi, as on that day he was feeling tired after a little work, he wanted to take rest for some time. Even on the 24th he gave out as one of the reasons for not appearing before the Advisory Board that he was not keeping well. అప్పుడు అది కోర్టు మీటింగు ఉండదు, ఆగ్నేయవేదిక, ఇక్కడ అప్పుడు అది కోర్టు మీటింగు వేలదు కావాలంటే I am not well అని చెప్పారు. ఢిల్లీ వెళ్ళాలంటే వాడు భాగాలేదు, నేను యిక్కడే ఉంటాను అని చెప్పారు. The hon. Member remained in the hospital during detention because he felt that the medical advice to stay in the hospital was acceptable to him, as he also felt that such stay was more comfortable in his state of health than the stay in the jail. Had he not felt so, the House will agree with me, Sir that the hon. Member would be the last person to avoid staying in the jail when he was in detention. Had he felt, as he obviously did on 26-8-1969 that stay in the hospital was not essential for his health, he would indeed have asked discharge from the hospital as in-patient on the 23rd or on the morning of 24th. It is his contention for exemption while he was treated on the 24th and 25th in the hospital instead of being sent to Jail as requested by him. If he is well and if he is all right, naturally also he would have been again removed to the Jail. But he said, 'No', he said he was not well; he wanted recuperation and therefore he wanted to stay in the hospital. Had he so requested his desire would have been taken into account, as stay in the hospital is mostly conditioned by the desire of the patient and none who is unwilling as an in-patient in the hospital can be compelled to undergo treatment against his will. He would then have been in the Jail when the High Court's order of release was received by the Superintendent of the Jail who would himself have released him as soon as the High Court's order of release was received. Our submission is, if he had felt himself all right, then he could have got himself discharged from the hospital and he would have been sent to the Jail, and as soon as the High Court's release order was received by the Jail Superintendent he would immediately have released them and

there its If There was no need for the Jail Superintendent to sent a written order to the hospital or the guards to be removed from him. It is uncharitable, in my opinion, on the part of the hon. Member....

Sri Konda Lakshman Bapuji :—Whether the Chief Minister is aware or not, I would like to bring to his notice the fact that the Government through the Advocate-General gave a clear commitment before the High Court that those detainees need not be present in the Court and assured that wherever they will be, after the order of the court within half an-hour they will be released. When this was the commitment, then the mention of Criminal Procedure Code or the formal orders from the Jail Superintendent, etc., is absurd. Please keep this in mind.

Sri K. Brahmananda Reddy :—It is not a question of 'absurd'. Sir. My submission is, certainly it is true, where is the use.....

Sri K. Atchuta Reddy :—My point is not the confinement in the hospital without my willingness or not. That is not my case. I would have lied down there for several days if I liked. But that was not the thing. Was I lying in the hospital as a free man even after immediate orders of the High Court for immediate release? My point is that my colleagues in Delhi were communicated with the orders and they were released the very day at 6 O'Clock. But my orders reached here the next day. That is my point.

Sri K. Brahmananda Reddy :—I have already submitted. Sir. నాకు తెలుసుకోవలసింది ఏమిటో అర్థం చేసుకోవడానికి సునిశితంగా చెప్పండి. అది ఏమిటో తెలియజేయండి.

Mr. Speaker :—The point raised by Sri Konda Lakshman Bapuji is that the Advocate General appearing on behalf of the Government gave an assurance to the court that within half-an-hour all the detainees here would be released. Is it a fact that the Advocate-General had given any such assurance?

Sri K. Brahmananda Reddy :—I do not know, as a matter of fact, what he said.

Sri K. Atchuta Reddy :—It is an affidavit of the Advocate General.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Whatever be the affidavit, whether there was an affidavit or no affidavit, the point is, when once the High Court orders release, certainly they will have to be released; they will be released, and urgent steps, as effective and as speedy steps, can be taken to release them. There is no question, after High Court order, of keeping them in jail. For half-an-hour, one hour or two hours, there is nothing to be gained by anybody.

Sri Konda Lakshman Bapuji :—Has not the Government tried to get leave for appeal in the High Court and requested; that is why they were kept in the jail.

Sri K. Brahmananda Reddy :—It is absolutely wrong. If the Government wants to appeal they can do so at any time; they can appeal also.

Privilege Motion : 335
 re : Delay in releasing certain M.L.As.
 from detention.

Sri Konda Lakshman Bapuji :—They wanted the suspension of the order of the High Court; this was said in the Supreme Court.

Sri K. Brahmananda Reddy :—It is absolutely wrong and I am sorry that the hon. Member

Sri C. V. K. Rao :—Why did it take 18 hours for the order to be communicated to the member concerned, wherever he may be, whether he is in the hospital or elsewhere?

Mr. Speaker :—Is it a fact that the Advocate General appearing on behalf of the Government gave an assurance to the Court? If it is a fact, was that assurance carried out?

Sri P. Govardhana Reddy (Munugoda) :—I was in the same Jail when Sri Atchuta Reddy garu and Sri K. S. Narayana garu were sent to hospital. అంతర్గత వైద్య పరిశీలన వారి ఆస్థిత్వరక్షణలో. ఆ యిన్ వాచాయతానికి సంబంధించి రాలేదని మాకు తెలియజేయబడినది. తైలు అవారిలోని నాశనం. Late in the night మాకు వారు రిలీజ్ అయ్యారని తెలియజేయబడింది. ముఖ్యమంత్రిగారికి ఎన్.టి.ఆర్. నామినేషన్ ఇచ్చినారని వారికి మిస్ గైడ్ చేశారు అని కరెక్టు కాదు. వారిని పంపి మేము తైలు అవారిలోని అడగవచ్చును.

Sri K. Brahmananda Reddy :—It is purposeless, Sir.

Sri G. Rajaram (Balkonda) :—Sir, with your permission ..

Mr. Speaker :—Let the Chief Minister have his say. Afterwards, if you have got anything to say, you can ask. Let us hear him completely.

Sri G. Rajaram :—If you permit me afterwards, I have no objection.

Mr. Speaker :—I will certainly call you.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Therefore, Sir, even in the case of Sri K. Atchuta Reddy, the point was that as soon as the order of release of the High Court was received by the Jail Superintendent he immediately sent the order to the hospital and immediately within half-an-hour of the order being sent the guards were removed from his room. That means he was a free man.

Sri C. V. K. Rao :—The person concerned must be served a notice that he has been released that he is no more a prisoner. That is the point involved, not the question of escort being removed.

శ్రీ జి. రాజారాం :—అదృశ్యం, వారు ఇప్పుడు అరెస్ట్ పోయింటుంది ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానము చెప్పవలసివేయి. అత్యంత అవకాశం తెలుసుకొంటుంటే అరెస్టులో ఉంటే దిగువం చేయడం అరుదుంటే వైద్యశాలలో యిచ్చిన పోలీస్ కరెక్టు అవునా కాదో తెలియజేయాలి.

శ్రీ జి. రాజారాం :—అదృశ్యం, అరెస్టు అంటే బుద్ధివంతంగానే గానీ, వారి విడుదల అంటే పోయారు కాదు.

Half-an-hour means, as soon as the order of High Court was made known, immediately we sent information.

శ్రీ. తి. లక్ష్మన్న :— యావత్ శిమోన్సాహా తేదా అనే పోయింటు పైద అధ్యక్ష చేస్తున్నారే, కాని ఆరగంట లోగా దీనిమార్గంబిది విడుదల చేయడం బయటమందితే అమూల్యం చెప్పే ప్రభుత్వము తరపు నుంచి అధ్యక్షేట్ ఎవరలో యిచ్చిన కమిట్మెంటు కరెక్టు అవునా కాదా అనే పోయింటుని నమోదావము చెప్పాలి.

Sri K. Brahmananda Reddy:—Certainly, Sir. తెలుగులో కనుక వున్నట్లు యితే ఆర్డరు వచ్చిన ఆరగంటలోనే విడిచిపెడతారు.

Probably when the Advocate-General said, It was not expected that Sri Badri Vishal Pati would be in Delhi on that date; immediately an order was sent to Delhi.

Mr. Speaker:—Mr. Latchanna garu, you forget for a moment that he is a lawyer by profession and entered politics. What he is trying to make out is that within half-an-hour from the receipt of order they would be released.

Sri Konda Lakhman Bapuji :—From the time of the Order of the High Court.

Mr. Speaker :—This House cannot go into all these things, hold an enquiry and try to find out; it is impossible not only for this House but for any House. The question is whether it is a fit case for being referred to the Privileges Committee. If the House thinks that it is a fit case for referring it to the Privileges Committee, I will refer it. Otherwise, the matter will be dropped. The Chief Minister said that he has absolutely no objection for leave being granted. The next question would be whether it should be referred to the Privileges Committee. For this, I will take the sense of the House.

Sri G. Rajaram :—I submit that on the 25th August 60 I was also in the High Court because my Habeas Corpus petition was also being heard on that day. The judgment in regard to Sri K. Atchusa Reddy and several others was given at 11 O' Clock. At that time, the Advocate General gave a clear undertaking that, the moment the order is given, they will arrange to release all the political detainees within half-an-hour, because out of 21 people certain people were present in the court and certain detainees were not there; all those detainees who were in the court were set free on the spot from the court itself. Therefore, there was no question of communicating orders to the Superintendent of the Jail; people who were present in the court were set free forthwith and instructions were given, wherever they are they may set free within an hour. For instance, it was possible for the Government to communicate to the Osmania General Hospital and to the Gandhi Memorial Hospital within 15 minutes that they are released, and the police could have been withdrawn. But, where was the occasion for them to communicate the

Privilege Motion : 10th September, 1960. 337
 re : Delay in releasing certain M.L.As.
 from detention.

order to the 'all Superintendent in the night and from there in the night to the hospital? I am to bring to your notice that it is a fact that when the judgment was delivered by the court, the Advocate General mentioned then that he was going to ask for leave to appeal and the court said, 'all right, you may file; it will take its own course'. It was filed within half an-hour and the stay petition was also filed, and both of them were rejected at 4 'O' Clock. Then the Government was in an awkward position. The Government started then taking action for release and communicating those orders. To my knowledge and to my belief, it was mala fide, it was deliberate, that they wanted to keep them in detention and they wanted to get time so that they may take leave for appeal and also stay being granted. When they failed in both the attempts, then they tried to communicate the release order. Therefore, it is a fit case; therefore it is with malice and mala fide that the Government has deliberately tried to put them in detention to gain time.

Sri A. Madhava Rao :—Sir, according to Rule 77 of the A.P. Assembly Business Rules, 'when a member has with the consent of the Speaker raised a matter of privilege, the Speaker shall read the matter to the House and decide whether a prima facie case of breach of privilege has been made out or not therein'. Therefore, that is a right vested with Speaker to decide whether a prima facie case has been made out; a decision has to be given in regard to it. Then, (Rule 178) 'if the Speaker holds that a prima facie case exists, he may allow a motion to be made by any member that the alleged breach of privilege be referred to the Committee of Privileges, or in the alternative that it be dealt with by the House itself'. Therefore, on giving such a decision whether a prima facie case has been made out, the option is given to the Speaker either to refer the matter to the Committee of Privileges suo moto or leave of the Assembly being granted. Let the decision be given by the hon. Speaker in regard to the matter whether there was a prima facie case or not.

Sri C. V. K. Rao :—The Chief Minister himself has agreed that it may be referred to the Privileges Committee. He has no objection for leave being given for it to be referred to the Privileges Committee. Therefore, Sir, you can exercise your powers.

Sri K. Atchuta Reddy :—The mode of presenting a privilege motion, if it is urgent and if does not conform to the formalities, then the leave or sense of the House should be taken. That is clear in Rule 175.

Mr. Speaker :—So far as leave is concerned, no objection is being taken and the Chief Minister himself has stated that he is not objecting to leave being granted. So there is no question of asking members whether leave is to be granted or not. No member of this House has taken any objection for leave being granted. The next question would arise under Rule 175. That is that leave is being given for moving this motion. (Rule 175) 'If the Speaker holds that a prima facie case exists, he may allow a motion to be made by any member that the alleged breach of privilege be referred to the Committee of Privileges or in the alternative that it be dealt with by the House itself. Then, under this Rule 178 you must either move a

338 10th September, 1969. Privilege Motion :
 rs : Delay in releasing certain M.L.As.
 from detention.

motion for referring it to the Privileges Committee or ask the House to straightaway take it up.

Sri K. Atchuta Reddy :—Sir, I beg to move that my privilege motion may be referred to the Privileges Committee.

श्री कृष्ण रेड्डी :—जयशंकर महोदय। मेरा प्रिविलेज मोशन

Mr. Speaker :—You also want to move that this may be referred to the Privileges Committee for enquiry and report ?

श्री बरदो विद्याल सिनी :—जी हाँ। इसी तरह बेरा जी प्रिविलेज मोशन ले चीजिए।

Sri A. Madava Rao :—One important factor is required, whether any undertaking has been taken by the Advocate General before the High Court.

Mr. Speaker :—That is a matter for enquiry by the Privileges Committee. No further discussion on this.

Sri A. Madava Rao :—Whether there is a privilege or not.

Mr. Speaker :—Such of those Members who have got any information regarding these issues can certainly furnish it to the Privileges Committee.

(Pause)

The English version of Telugu notice given notice of by Sri reads like this :

The Hon. Speaker,
 A. P. Legislative Assembly,
 Hyderabad.

I request for permission to raise the following issue of breach of Privileges of the House, under R. 173.

I was arrested and detained in Rajahmundry Jail on 25-5-1969 under the Preventive Detention Act. Habeas Corpus writ was filed on my behalf and my Co-defences in the Andhra Pradesh High Court. The High Court allowed our petitions and directed that the detainees covered by the Judgement should be set free immediately and the petitioners are allowed in their favour. This judgement was pronounced on 25-5-1969.

On 25-5-1969 I was taken to Delhi in a different connection and kept in produced before the Supreme Court on 25-5-1969.

On 25-5-1969 at 2 P.M. a communication was received in the Supreme Court that our petitions had been allowed and our immediate release without bail has been ordered. We were released at about 4 P. M. on 25-5-1969.

The persons responsible for the delay in our release are the Chief Minister, Home Minister, Police Commissioner, Hyderabad, who intended to appeal against this judgement. They have caused breach of my privileges by detaining us wrongfully.

Yours faithfully,
 Sd/- S. R. VISWANATHAN

Privilege Motion : 10th September, 1969 839
 re : Delay in releasing certain M.L.As,
 from detention.

తేది 9.9.1969,
 ప్రారాభాదు.

కారవసీయ అధ్యక్ష,
 ఆ. ప్ర. శాసన సభ,
 ప్రారాభాదు.

నానా హక్కుల 178వ నియమము అనుసరించి ఈ క్రింది విషయంలో నానా హక్కుల అంశమును ప్రశ్నించుటకు నాకు దయచేసి అనుమతి ఇవ్వవలసినదిగా కోరుచున్నాను.

నన్ను తేది : 6.9.1969న ప్రీవెంటివ్ డిటెన్షన్ చట్టం క్రింద నిర్బంధించి న రియూ రాజమండ్రి జైలులో ఉంచడం జరిగింది. నా మరియు ఇతర తోటివారి వైపు నుండి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ హైకోర్టులో హెబియస్ కార్పస్ రిటు దరఖాస్తులు చేయడం జరిగింది. మా దరఖాస్తులు హైకోర్టుచే స్వీకరించబడి మరియు టిప్పు నిర్బంధితులను తప్పనిసరిగా వెంటనే విడుదల చేయాలి మేము ఇందు కను గుణంగా మాచిస్తూ మరియు దరఖాస్తులన్నీటిని అంగీకరిస్తున్నాము. ఈ తీర్పును తేది 25.9.1969న ముమారు ఉ. 11 గంటలకు ప్రకటించారు.

మమ్ములను ఢిల్లీకి తేలే విషయ శారాంగాగా టిరుకవెళ్ళి ఢిల్లీ జైలులో ఉంచడం జరిగి తేది 25.9.1969 నాకు ముప్పై రోజుల సమయములో ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది.

తేది 25.9.1969 నాకు సా. 2 గంటలకు ముప్పైరోజుల్లో ఒక సమాచారం అంది మా దరఖాస్తులు అంగీకరించబడి మమ్ములను తప్పని సరిగా వెంటనే విడు దల చేయవలసినదిగా తెలిసింది. కాని తేది 25.9.1969 నాకు బాబాపు సా 2 గంటలకు వరలి పోవారు.

మమ్ములను ఆలవ్వంగా వదలడానికి కారణం ముఖ్యమంత్రి, గృహశాఖా మంత్రి, మరియు ప్రారాభాదు పోలీసు కమిషనరు ఎవరైతే తీర్పుకు వ్యతి రేంగా అపీలు చేయ ఉద్దేశించి నన్ను పొరపాటుగా నిర్బంధించి మరియు ఆ విధంగా చేసినటువంటి ప్రవృత్తులు నా హక్కులను శంగం కలుగజేసివారు.

అట్లు
 వం. బద్రీ విశాల్ పిటి.

Mr. Speaker :—The question is :
 "The motion given notice of by Sri K. Atchutha Reddy be referred to the Privileges Committee".
 The motion was adopted.
 Mr. Speaker :—I shall now put the next motion to vote.
 The question is :
 "The motion given notice of by Sri Badri Vishal Pitti be referred to the Privileges Committee."
 The motion was adopted.

Mr. Speaker :—There is yet another privilege motion given notice of by Sri T. G. L. Thimmayya Shetty. I shall read the notice.

Sri K. Lakshman Bapuji :—Please permit me to make a submission. The other day I referred that in the case raised by Smt. Eswari Bai and Sri Govardhana Reddy the Speaker may suo motu take up the case of Privilege because it was very clear that the day on which it was placed you said you would consider it.

Mr. Speaker :—You mean, Privilege issue. Let them give notice.

Sri K. Lakshman Bapuji :—You said you will consider.

Mr. Speaker :—Now if they give notice I will refer these things. In the light of the decision taken by the House, I will refer those things also to the Privileges Committee. Will that be all right?

Sri K. Lakshman Bapuji :—You said you will consider it suo motu you can take it up, but if you are not inclined to consider, then the motion would be moved.

Mr. Speaker :—Not necessary.

Sri K. Lakshman Bapuji :—That is a different case. This is a different case.

Mr. Speaker :—The other things also I will refer them to the Privileges Committee.

Sri K. Lakshman Bapuji :—That was a different case.

Mr. Speaker :—Any how, the motion is not here. Let them give notice.

(Pause)

Mr. Speaker :—The notice given notice of by Sri T. G. L. Thimmayya Shetty reads as follows:

"I am enclosing herewith a report about the privilege motion to be moved by me against the Agricultural Assistant Engineer, Kurnool for detention. The enclosed report may kindly be gone through.

"One Mr. Ramachandra Reddy, L.A.E., Assistant Agricultural Engineer, Kurnool, was called by the Chairman, Zilla Parishad, Kurnool, to the members on the 20th May, 1969, at about 1.00 P.M. to explain the position regarding working of the bulldozers in Adoni, Yemmiganur, and other villages. Sarvaswathi Subbarao Reddy, President, Kurnool Panchayat Samithi, Kurnool, Yellareddi President Nandyal Panchayat Samithi, Nandyal, and Bellamkonda Reddy, Member of the Legislative Assembly and myself were present. I was requesting the said Engineer since December 1968 for the supply of at least one bulldozer to some lands in Koudalur and other villages of Adoni taluq situated in Yemmiganur panchayat samithi, where 9 bulldozers are working for the use of the ryots of these villages. The said Engineer was standing there. The District Collector, Kurnool and Chairman, Zilla Parishad, Kurnool, the Deputy Director of Agriculture

Privilege Motion : 10th September, 1962 841
 re : Delay in releasing certain M.L.As,
 from detention.

Kurnool and the Sub Collector, Kurnool, was also informed about the same. He has been avoiding all the above officers and did not supply the bulldozers to my village at all. He was asked by the Chairman, Zilla Parishad, Kurnool, to explain why the bulldozers were not sent to these villages, as per the request of the ryots of Kandukur and Sathunur villages. He could not explain the Chairman properly. I happened to be present in the Chambers during the discussions between the Chairman, Zilla Parishad and the Engineer. During the course of discussion, I raised certain points to be clarified by the said Engineer for which he could not give a proper reply. He was very evasive in his replies. Suddenly, in a mood of anger, he rose from his Chair as if to assault and abuse me as follows: "I care two hoots for you." This he repeated thrice. (He wanted to give it more effect, perhaps.) This he repeated thrice, and left the room in anger, though the Chairman, Zilla Parishad, asked him to be polite. This happened in the presence of the above gentlemen. So, I hereby move the House for a privilege motion against the said Assistant Agricultural Engineer.

What have you to say Mr. Thimmayya Shetty?

Sri Thimmayya Shetty rose—

Mr. Speaker :—Is it the same thing you want to say or anything more than what you have said in your notice? The question is whether you are asking for the leave of the House.

శ్రీ టి. జి. ఎల్. తిమ్మయ్య శెట్టి :—యీ ఇంజనీరుగారు కర్నూలు రాక ముందు వెల్లూరు ఇలాంటి పండెవారు...

Mr. Speaker :—The question is whether the expression used by him that "I care two hoots for you" amounts to breach of privilege. That is the only point.

Sri T. G. L. Thimmayya Shetty :—But I would like to explain the history behind it also, the character of the man, etc. which led to this sort of reply and corruption and other charges.

అయిన వెల్లూరులో మానెట్ వై అమ్మగారి పండెవారు అక్కడక్కడ అయిన మీద కంప్లయింట్స్ కలెక్షన్ కేసెస్ చాలా పన్నాయి, మిస్ట్రీస్ చేసుకున్న పండెడి.

Mr. Speaker :—That is not fair. Whatever his past history might have been, we are not concerned. He might have been a good man; he might have been a bad man. When we proceed against him, we must proceed against him with an open mind and not carried away by his previous conduct.

Sri T. G. L. Thimmayya Shetty :—Even in this subject—

Mr. Speaker :—Here he has made one objectionable statement which he ought not to have stated. The question is whether the statement amounts to breach of privilege.

Sri T. G. L. Thimmayya Shetty :—Why it emanated and how it emanated I would like to explain. లాస్ట్ అయిదు ఇతర గ్రామాలు...

మరింతోపాటు ఇచ్చారు. 03 నెలలు ముగిసిన తరువాత గోరేపాటి నీరుచా నాథు
అనినం ఇప్పించండి. మరోడోబరు ఇస్తాను. తేకపోతే ముందు ఇవ్వవచ్చుదండి,
అంటే అప్పుడు ఇవ్వలేదండి....

Mr. Speaker :—I also belong to Kurnool District. I had the same experience with this man, but the question is whether it amounts to breach of privilege. That is the point. Disciplinary action can be taken against this officer for neglect of duties or for not discharging his duties properly. I can send a complaint; you can send a complaint to the proper authorities. They will take action against him. The question is whether this amounts to breach of privilege. That is the point.

(Sri M. Manik Rao rose.)

Mr. Speaker :—What is it you wanted to say, Mr. Manik Rao?

Sri Manik Rao :—Because you are also from Kurnool, as my friend said is this practice with you also there in the Kurnool District.

Mr. Speaker :—I had similar experience with this (Laughter) because I am also a ryot.

Sri M. Manik Rao :—Regarding paying tips I just wanted to know whether this practice is with you in your own District.

(*) చాచిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—చారు చెప్పినట్లే నిజమయితే (ప్రతి) అనుమానం వస్తుంది. మొట్ట మొదట క్లబ్ మెంబరులో అయితే (ప్రతి) అంటే. రెండవది చారి క్లబ్ కు. చరునరత్ కేసు అయితే అది అసెంబ్లీ మెంబరుగా అతనిని క్లబ్ కు తెచ్చాలి. అది క్లబ్ కు తెచ్చాలి.

Mr. Speaker :—What is it you are suggesting?

(*) చాచిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మీరు చెప్పింది చారు చెప్పింది వివాదం. అనుమానం వచ్చింది. చారు కలెక్షన్ అంటే ఇంజను అడిగానంటే అనుమానం వచ్చింది.

Mr. Speaker :—We are not concerned with individuals. The officer might not have been discharging his duties properly. It is a different matter. The question is whether what he has stated above constitutes breach of privilege. That is the point with which we are concerned.

(*) చాచిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మీరు ఏమీ అనుమానం లేదు. చారు చారు క్లబ్ కు చెప్పినట్లే అంటే ఇంజను అంటే అనుమానం వచ్చింది.

Mr. Speaker :—Whatever it may be, if it is just possible, he may not have obliged him for his own reasons. We are not concerned with what reasons—

(*) చాచిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—చారు క్లబ్ కు చెప్పినట్లే అంటే ఇంజను అంటే అనుమానం వచ్చింది.

Point of Information.
re : Arrest of Sri Mallikarjun.

16th September, 1969.

848

Mr. Speaker :—Any how, I will leave it to the House. I hope the House has no objection for leave being granted, just as in the previous case. We will have to request the House either to move a motion for referring it to the Privileges Committee or to take it up by itself, but any how the issue has to be decided with an open mind without any kind of prejudice or bearing in mind his previous history and all that.

Sri T. G. L. Thimmayya Shetti :—It is a fact he has stated like that and so it is a fit case for referring it to the Privilege Committee.

Mr. Speaker :—You are asking for the leave of the House. Has the House any objection for leave being granted? Is anybody objecting?

(Pause)

So, the leave is granted.

Mr. Speaker :—Now, you are asking for this motion being referred to the Privileges Committee.

The question is :

"That the motion given notice of by Sri Thimmayya Shetti be referred to the Privileges Committee."

The motion was adopted.

POINT OF INFORMATION

re :—ARREST OF SRI MALLIKARJUN

శ్రీ పి. గోపాలకృష్ణ :—హాం మిలికర్జును అరెస్ట్ చేయడం చేయాలని, అది అరెస్ట్ గురించి.

Mr. Speaker :—Have you got any more information with you, Mr. Vengal Rao. Do you want any more information to be furnished to the House.

శ్రీ పి. వెంకటేశ్వర :—ఇన్ ఫర్మేషన్ ఉన్నా. హౌస్ లోనుంచి ప్లీజ్ హౌస్ చేయాలంటే ఎలా?

Mr. Speaker :—The circumstances which led to the arrest of Sri Mallikarjun and some others, perhaps. If you are willing to give you can furnish; otherwise it is left to you.

Sri M. Manik Rao :—Mr. Speaker, Sir, yesterday we have raised this point. At that time the Home Minister was not in the House. He had made some brief statement yesterday. He has already given a brief statement yesterday. He has told he will give the details the next day morning. So we want to know what are the details and what information he has got, and he is not giving. We have got our own information.

Mr. Speaker :—If you can give in detail the circumstances under which they were arrested, you can give.

శ్రీ పి. వెంకటేశ్వర :—చేపి రెడగాన్ ఉన్నాను, ఇన్ఫర్మేషన్ ఉన్నాను.

M. Speaker:—Better you give. Otherwise, I will ask them to give notice and they will give it. After all, if it is not today, you will have to make it tomorrow. It is not difficult. After all, any one of them can give notice. I will ask them.

(Sri M. Manik Rao rose.)

Mr. Speaker:—Without notice he is willing to make the statement.

(Some Members rose.)

Sri M. Manik Rao:—For this Government, not one, but we are giving so many notices. I know what happened about giving notices. It is a very important matter. We have raised yesterday.

Mr. Speaker:—Let us see what he has to say.

Sri M. Manik Rao:—It is an important matter.

ಶ್ರೀ ಮ. ಮಣಿಕರಾಜು:—ಎಂಜಿಎಂ ಕೆಐ ಕ್ಲಬ್‌ಗೆ ದುರ್‌ಗತಿ ಸೃಷ್ಟಿ
ಗೌರವ ಸ್ವಾಮಿ ಶರಣ್ ಶೆಟ್ಟಿರು.

Sir, Sarvasri Mallikarjun and Pulla Reddy, students of Osmania Medical College and Aris College of Osmania 'Varsity Campus, respectively, were arrested for acts of lawlessness and threats on 8-9-69 under Section 131 Cr. P. C. They are being charge-sheeted under Section 494, S.S. I. P. C. and they will be remanded to custody in due course. The following are the instances, where they were found indulging in threats to the staff and students of local colleges which are functioning for the last few days.

1. On 5-9-69, Sri Mallikarjun went to the Gandhi Medical College and Nizam College, and threatened the students and staff of these colleges with serious consequences, if the classes are run and attended. Similar threats were made to the students and staff of Osmania Medical College and the Secunderabad Science College.
2. On 8-9-69, Sri Mallikarjun threatened the Principal and the staff of the Osmania Medical College against conduct of classes.
3. On 9-9-69 forenoon, these two student leaders were moving from one lecture hall to another in the Osmania Medical College threatening the students and staff.

A report was also made by the Principal, Osmania Medical College, that Sri Mallikarjun was forcibly entering the classes when lecturers were being conducted; and besides disturbing them, he was threatening the lecturers and the staff with dire consequences if they attended the classes.

Besides, the following incidents also took place:

1. On 2-9-69, some students removed the wrist watch of a police constable and while the constable was looking for the watch, they were prevented from cutting his hair only with the intervention of the Constable and the police constable.

Point of Information :
 re: Arrest of Sri Mallikarjuna.

10th September, 1969. 315

2. On 8-9-69, two country bombs were thrown into the Government Women's College premises.

3. In spite of elaborate bandobust arrangements made, country bombs were thrown into the premises of Keyes High School, Rosary convent, Osmania Medical College and Government Women's College during the last few days.

As the throwing of bombs into the premises of various educational institutions is found synchronising with the threats made by the said student leaders, it was found desirable to take them into custody to prevent them from indulging in acts of lawlessness.

అదే విధంగా, ఇటీవల కొంతకాలం క్రితం రివోల్టర్లు అనేక విద్యార్థులకు అపాయకకరమైన బాంబులను విసిరినందున అలాంటి వ్యవహారాలను నివారించడానికి వారు అరెస్టు చేయబడ్డారు.

Mr. Speaker :—Please read the report of the Principal and Lecturers or Professors.

Sri J. Vengal Rao :—“I am enclosing herewith two copies of the complaints made to me by Sri D. Ranga Rao, Lecturer in English and Y. Bhanu Senkaram, Lecturer in Botany of this College regarding Sri Mallikarjuna's unauthorised entry into their classes while they were teaching for first-year students. It is not desirable that anybody, even if he is an office-bearer of this College Union, should be allowed to interfere and disturb the classes while in progress. I would request you to remove Sri. Mallikarjun and others who are persisting in this type of activities since this morning.

శ్రీ వరదా విశాఖ గిరి :—అదే విషయం గురించి.

Sri J. Vengal Rao :—Dr. Dayanand Rao, MBBS, Principal; to the Commissioner of Police.

శ్రీ వరదా విశాఖ గిరి :—పోలీస్ కమిషనర్ కి ...

Sri J. Vengal Rao :—No, Principal's letter to the Commissioner.

Sri J. Vengal Rao :—Sir, this is the letter from Sri Y. Bhevanthi Sankaram, M.Sc., Lecturer in Botany to the Principal, Osmania Medical College. “I wish to bring to your kind notice that while I was engaged in theory classes in Botany about 10.30 A.M. Sri Mallikarjuna, President, Osmania Medical College Students Union, entered into the classes and addressed the students asking them to boycott the classes for the sake of the Movement. He has informed the students that the University cannot promote or confer promotions and even cautioning about the consequences of attending the colleges again. The second year students also entered. Teaching was interrupted. Meanwhile, the Police officials came and took Mr. Mallikarjun away. At 10.20 A.M. all the students went away leaving the classes.”

Sri C.V.K. Rao :—What is the profession of Mallikarjun?

Mr. Speaker :—You will come to know very soon. Still you have not heard it.

(Some members rose—)

Mr. Speaker :—He is still reading. Let us hear all the reports
Sri J. Vengal Rao :—This is a report from another Professor to
the Principal. "This is to report that Mallikarjun President,
Students Union of the Osmania Medical College came to my class
when I was engaging in CD section of 1st MBBS —"

Sri T. Anjiah :—What is the name of the Professor ?

Sri J. Vengal Rao :—D. Ranga Rao, "I did not permit as I had
intimated not to allow such things. In spite of my telling him that I
cannot allow him to meet the students while my class was in progress,
he walked into the hall and addressed the students for about 10 minu-
tes. He said that the students of Osmania Medical College alone
were attending classes while students of all other colleges were keeping
away from the classes and the examinations cannot be conducted
without the students' permission and finally asked the students to
follow him out. I noticed that 20 or 30 students of the CD classes
accompanied Mallikarjun. Some others sat in the class room while
Mallikarjun was speaking to the students and shouted me to allow
Mr. Mallikarjun to speak.

(Interruptions)

Mr. Speaker :—No discussion. I am not allowing any dis-
cussion.

(Some Members rose in their seats)

Mr. Speaker :—No please. I am extremely sorry.

(Some Members rose in their seats)

Mr. Speaker :—Nothing that you say will go on record

(Interruptions)

Mr. Speaker :—What is it you want me to do ?

Sri T. Purushotham Rao :—Point of order, Sir—

Mr. Speaker :—Now, I wanted him to furnish full details of
the circumstances under which some people were arrested yesterday
in the Osmania Medical College. Now, what is it you want ? Do
you dispute the correctness of the statements made by him or what is
it you want me to do ? That is what I want one of you to tell me.

(Some Members rose—)

శ్రీ జి. వెంగళ రావు :—అధ్యక్షా, అసలు విషయం ఏమిటంటే—ఇప్పుడు
మళ్ళీ కొంతమంది పట్టే సమయం కొన్ని రోజుల్లో చేసివారని చెప్పివారో, అది ఒక
చిట్టా పోలికే. వరుసగా వచ్చినా, ఏ విద్యార్థి యూనియన్ కి తో అధ్యక్షుడు
కుదుగా ఉన్నాడో అట్లువంటి విద్యార్థులైన సమయం పెట్టటానికి అవకాశం లేదు.
శ్రీమతి. సీమలక్ష్మి :—యూనియన్ కి విద్యార్థి సంఘానికి అధ్యక్షుడుగా
ఉన్నాడు. మా కళాశాలలో అధ్యక్షుడుగా ఉన్నాను. మా కళాశాలలో
అవరో (ప్రొఫెసర్) ఉండి ఉన్నాడు. కాక ప్రెసిడెంట్ గా ఉన్నాడు. అవరో ప్రెసిడెంట్ గా ఉన్నాడు.
ఎప్పుడో వాడు ప్రెసిడెంట్ అయ్యాడు. అప్పుడు మా కళాశాలలో రోజుకు ఒకరు
ఉండి. ఎందుకంటే అప్పుడు అప్పుడు ఉన్నాడు. కొంతమంది గవర్నరు మంత్రి
పంతులు వచ్చి వారితో చర్చ చేసి విద్యార్థుల ప్రాముఖ్యతను విధంగా
వాస్తవానికి విద్యంగా మార్చినారు యాదృశ్యం చేస్తున్నామని చెప్పించాడని—

Mr. Speaker :—If the Minister is giving a false statement, he will certainly be liable for a breach of privilege. If the Minister is making a false statement knowing that it is a false statement, then it is a different matter altogether. After all, he is only reading out some of the letters written to the authorities by some of the Professors and also the letter of the Principal. Now if you dispute the correctness of even those letters, it is a matter which has got to be enquired into by some other authority.

Sri K. Laxman Babu :—Two points require to be clarified by the Minister. Has there been any complaint on behalf of the students of the college that actually they were harassed or persuaded unlawfully by Mallikarjuna or Pulla Reddy, and whether the officers who made the complaints are Andhra Officers or Telangana officers. I want to know. Wherever Andhra officers are there, they are doing all the mischief.

Mr. Speaker :—This kind of thing I do not allow. I will not allow any discussion on this issue.

Sri Konda Laxman Babu :—We want more information.

Mr. Speaker :—The whole thing is irregular. I am telling you.

(Several members stood up in their seats)

Hon. Members will kindly hear me. As a matter of fact, this issue was raised when the Deputy Speaker was in the chair yesterday when perhaps the Revenue Demand was under discussion. In the first place, any member here may enlighten me whether any issue can be raised at any time when the Assembly is in session without giving any notice. What is the provision for that? Members, I think, cannot simply stand up and say: 'I am bringing this notice. Let the Minister answer'. Are we dictating to any people? Are we not following any procedure laid down under the rules.

(At this stage, again, several members rose in their seats)

Mr. Speaker :—If the Government is not discharging its duties....

Sri P. Govardhana Reddy :—Government are employing gundas....

Mr. Speaker :—Whether you are employing gundas or they are employing gundas I do not know. I am not concerned with those things. What I am saying is if any of you want me to consider any matter, you have got power under the rules; take advantage of the rules; come forward with a motion. I am prepared to consider it. I am not going to allow discussion.

(Several members rose in their seats)

Mr. Speaker :—You can say whatever you want, but nothing will go on record. I am not allowing anybody. No discussion I will allow.

Sri K. Atchanna Reddy :—This is a point of information, not a question of discussion.

Mr. Speaker :—Unless you give me notice, I am not allowing any of you to speak.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :— అధ్యక్షా, సాయింట్ అఫ్ ఆర్డర్ వద్ద, నిన్న చాళాకు. ఇవాళ చాళాకు. సాధారణంగా శమరి అనుమతితో చర్చ వచ్చిన తర్వాత ఇవి రికార్డులోనికి రావని శమరు అనటం అరుగుతున్నది తమని. ఏదైనా అవసరమైతే ప్రోసీక్యూటర్ జనరల్ మాటలు వచ్చేది ఉంటే శమరికి రికార్డునుండి తొలగించటానికి తప్పకుండా హక్కు ఉంది అట్లా తొలగించ వలెన అవసరం ఉంది. ఎక్స్ పాంట్ అఫ్ వర్డు గురించి రూల్స్ లో క్లియర్ గా శమరి అధికారికంగా చెప్పటం అరిగింది.

పింప్లర్ ప్లీజ్ :— మీరు నిన్న విషయం గురించి మాట్లాడుతున్నారా?

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :— ఇప్పుడు మీరు మాట్లాడిన సందర్భంలో కూడ ఇవన్నీ రికార్డునుండి తొలగించబడతాయి, ఇవన్నీ రికార్డులోనికి రావు అని అర్హము.

Mr. Speaker :— Let me explain my position. No member in this House can raise any issue without the permission of the Speaker. What ever any member speaks without the permission of the Speaker cannot go into the record. It is not a question of expurgating. No member can get up and speak without the permission of the Speaker. The rules are there clearly.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :— ఎక్స్ పాంట్ జేయడం గురించి అంటున్నారా? శమరి అనుమతి కిమకన్న తర్వాత కూడ ఆ మాటలు తున్నా విషయాలను కూడ శమరి అనుమతి ఇచ్చిన తర్వాత మాట్లాడిన విషయాలకూడ శమరు ఎక్స్ పాంట్ చేస్తున్నారు. నిన్న డిప్యూటీ స్పీకర్ గారి కేగర యీ విషయం తెలుసుకోలేకపోయారు అనుమతి ఇచ్చిన తర్వాత, యీ విషయం ఇవాళ చర్చకు వచ్చిన తర్వాత, ఇవాళ పింప్లర్ గారు స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చే సందర్భంలో మీరు ఏ విషయం చెడితే ఆ విషయం పోటీ పోతుంటే అదగినవారు అనటం ఇక్కడ తప్పవని వారు. నిన్న బ్రీడింగ్ లో పట్టిగారి విషయం వచ్చినపుడు కూడ అదే సంగతులు అరిగింది. ఎక్స్ పాంట్ అఫ్ వర్డు విషయం వచ్చినపుడు శమరు దానిని గురించి ఆలోచించాలి. If the Speaker is of opinion that a word or words used has or have been used in a way which is or are defamatory or indecent, or unparliamentary or undignified, he may in his discretion, order that such word or words be expurgated from the official report of the proceedings of the Assembly, and any consequential alterations made in such report and make an announcement in the Assembly of the fact of his having made such order. శమరికి ఇచ్చే అనుమతి అవసరం అని పార్లమెంటుగా, ఇన్ డిపెండ్ గా, అనీ డిప్యూటీ స్పీకర్ మాటలు, వీటి శమరునుండి వెలువడాలి. తర్వాత ఆ సుందరమే బిల్ డ్రా చేసుకోవాలి అడగాలి, మనం ప్రొసీక్యూటర్ జనరల్ నుండి తీసికొని వేరే ఏమైనా చేస్తుంటే ఇది, చాళాకు అదు, ఇది శమరు రాస్తే దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి.

Point of Information : 10th September, 1967. 349
re : Arrest of Sri Malinkarjun.

Sri Konda Laxman Bapuji :— I want to know whether that point of order is being considered now.

Mr. Speaker :— I do not consider it. After all, if any member were to say some irrelevant things, naturally the Speaker has full discretion to expunge those things.

Sri Konda Laxman Bapuji :— We are seeing, always for each and everything, there is a threat of expunging the observations.

Mr. Speaker :— No, No.

Sri Konda Laxman Bapuji :— You always say that and give a threat. Sometimes, with your permission itself or with the Leader's permission, we speak....

Mr. Speaker :— I am too old to administer any kind of threats.

Sri Konda Laxman Bapuji :— But that is the impression we are getting.

Mr. Speaker :— I am only afraid of your intimidation and threats here in the House.

Sri Konda Laxman Bapuji :— ****

Mr. Speaker :— Please resume your seat.

Sri Konda Laxman Bapuji :— ***

Many hon. Members rose in their seats.

Mr. Speaker :— Please do not put me to the unpleasant necessity of sending you all out.

(Again, there were interruptions).

Mr. Speaker :— I am once again telling you I am giving you all a warning.

Sri Konda Laxman Bapuji :— With your permission, I am asking.

Mr. Speaker :— Will you please sit down?

Sri Konda Laxman Bapuji :— With your permission, I am speaking.

Mr. Speaker :— All these reflections you have cast on the Chair..

Sri Konda Laxman Bapuji :— ****

Mr. Speaker :— Nothing of what you speak will go on record. I am telling you, I am not allowing a discussion on this. I do not allow any member to speak.

Sri Konda Laxman Bapuji :— We are not discussing.

*** Expunged as ordered by the Chair.

Mr. Speaker:— I am not allowing any member to speak on this.

Sri Konda Laxman Bapuji:— A point of order is there. You want to disallow

Sri G. Rajaram:— ***

Mr. Speaker:— I am not allowing you to speak. There is no subject before the House for discussion. I am not allowing anybody to speak. I do not allow any member to speak. I am requesting all of you to sit down. Please resume your seats.

Sri Konda Laxman Bapuji:— We are not discussing. I have asked only for further information, with your permission.

Mr. Speaker:— Please resume your seats, otherwise.

Sri Konda Laxman Bapuji:— What you are stating that we are discussing,—that is no discussion at all. With your permission I have asked for further information. If you say no information will be provided, we will sit. You have not said that information would not be given.

Mr. Speaker:— Your name is Mr. Rajaram.

Sri G. Rajaram:— Yes.

Mr. Speaker:— Your name is Mr. Laxman Bapujee.

Sri Konda Laxman Bapuji:— Yes.

Mr. Speaker:— And your name is Mr. Govardhana Reddy.

Sri P. Govardhana Reddy:— Yes.

Sri Konda Laxman Bapuji:— And your name is B. V. Subba Reddy.

Sri M. Manik Rao:— You please note down our names. You can remove us. You can suspend us.

Sri G. Raja Ram:— We will give our names voluntarily if you want.

Sri Badri Vishal Pitti:— When the Home Minister makes a false statement.

Mr. Speaker:— Are you willing to sit down? I request all of you to sit down. Please sit down Mr. Badri Vishal Pitti. Are you prepared to hear my advice or not? Are you willing to sit down. I am requesting all of you to sit down. Please sit down, Mr. Badri Vishal Pitti.

(All Members resumed their seats.)

Mr. Speaker:— I do not know. Perhaps, all of you, by the attitude you have taken I do not mean anything,—you are driving me to the extreme extent of making the speaker.

*** Expunged as ordered by the Speaker. 20.9.69

Sri G. Rajaram :—It is not we, Sir.

Mr. Speaker :—You are not prepared to hear me.

Sri G. Rajaram :—We are not prepared to hear your threats. Do not threaten us.

Mr. Speaker :—There is no question of threatening. I am telling you....

Sri Konda Laxman Bapuji :—You are nothing down our names inspite of knowing, unknown to any parliamentary system. Inspite of knowing, you are asking : 'Your name is such and such'. Why give us a threat? We are prepared to be punished if you want to punish us.

Mr. Speaker :—Please hear me.

Sri G. Rajaram :—When you are not prepared to hear the hon. members, why do you compel us to hear you. You cannot intimidate us like this.

Sri M. Manick Rao :—We are not prepared to hear your charges and threats.

Mr. Speaker :—Unfortunately, all of you are in an excited mood.

Sri M. Manick Rao :— Yes, Sir. But more than us, you are excited.

Sri Konda Laxman Bapuji :—Hundreds of persons were killed. Now they want to arrest and make the situation violent in the city when it is calm. Actually by these arrests, what situation is going to happen, you are not appreciating.

Mr. Speaker :—At the same time, I want members also to realise my difficulty : I want you to give a notice under the rules so that I may take action on that. I cannot allow discussion against the rules.

Sri G. Rajaram :—We just wanted.. You did not listen.

Mr. Speaker :—I will listen to you after I take notice of your motions. Unless there is some kind of motion before the House, I am not going to allow discussion. That is the point I am telling you. I will not allow any member to speak unless he gives me a notice of motion in writing under the rules.

Sri Konda Laxman Bapuji :—With your permission, further information I asked. If you say, asking for information is a discussion I will resume my seat. I only asked for further information. Meanwhile Sri Purushottam Rao raised a point of order. These are the two things before the House. On this you have been very angry. We never said we wanted a discussion. We never requested you to allow us a discussion. Only briefest information we wanted. Without hearing us say what we wanted, you thought we wanted a discussion.

Sri K. Atchota Reddy :—Hon. Speaker, noted the Minister to make a statement. This is not exhaustive. This is full of defects.

irrelevant things. We wanted certain clarification. We wanted certain further information. Is it discussion? Had it been exhaustive, we would never have asked for anything. He is hiding something.

Mr. Speaker :—In your opinion and in the opinion of some of the members, the statement made by the Minister for Home was not an exhaustive one. I take it for granted. On that, member, if a member, if they were to get up and say : 'I want a point of information, or I raise a point of order and so on' and then go on making speeches, can I allow it.

(At this stage, some Members stood up)

Let me clarify my position. Sri Govardhana Reddy got up and went on making a speech. After that, another member got up and went on making a speech. So far as you are concerned, Mr. Laxman Bapujee, I do not know at any time if I have made observation which are not warranted. I will certainly consider and I will certainly feel for them if I have in any way hurt the feelings of any body. But so far as the observations which you have made, you may not repent yourself now but I hope there will come a time when you yourself may repent afterwards. So far as I am concerned, I have been telling not only you but everybody : 'Please, by your attitude in the House, do not drive me to the unfortunate step of taking stern action. Let us all go as per the rules'. I have been requesting and appealing to every one of you. It is not as though I want to shut out any kind of discussion on this issue.

Sri M. Manick Rao :—Why do not you ask the Minister to re-present. Why do you go to the rescue of the Minister or the Government? Let them give the information that is wanted.

Mr. Speaker :—It is this kind of thing which I object, member getting up and speaking as he pleases. That is what I am objecting to. That is the type of thing that I object to.

Sri G. Rajaram :—I want clarification.

Mr. Speaker :—Everything is as clear as daylight. Where is the need for any clarification.

Sri K. Atchuta Reddy :—We want some assurance from the Speaker. If we are properly treated and if we get adequate chances to represent our grievances, we will not take to this course of action.

Mr. Speaker :—It is not as though I am going to shut out discussion or shut out expression of views of members. I am only asking you. If you are not satisfied with the statement made by the Minister—very good—there are a number of things under which R. 74 notices are given. A number of matters are there notice of which has been given under R. 68.

Sri K. Atchuta Reddy :—Can you not compel the Minister to make an exhaustive statement and clarify the points raised by hon. Members.

Mr. Speaker :—That is what I want to clarify. When you give notice of motion, I will ask the Minister to make a statement. If he does not make a statement, then this House knows how to deal with

him. I am only asking you to give a notice of motion. But if you say 'let the Minister answer', the Minister gets up and says 'I am not bound to make a statement, unless there is some motion'. You are placing me in an awkward position.

Sri G. Rajaram :—He cannot. Yesterday, the Deputy Speaker was kind enough to allow us. He orally accepted.....

Mr. Speaker :—That is exactly the reason. Because the Deputy Speaker had asked the Minister, Deputy Chief Minister, to make a statement, afterwards, when the Home Minister was present I had asked him to make the statement. That is the reason. Because the Deputy Speaker had given permission I asked him to make the statement. Again it was I to ask him to collect full information and furnish this House. Whatever information he could furnish he has furnished. Still you are not satisfied. Now you are disputing the truth of the statement he has made on the floor of the House. I do not know whether what he is saying is true or not.

श्री बहरी विपक्ष पक्षी :—अपवाद महोदय, होम मिनिस्टर में जो बयान दिया है जैसे कि आने के लिये उस को विमान ७४ या स्क्व ६३ के अड्डराल में केकिन मैं आप से एक चीज बर्न करना चाहता हूं कि आपका यह रिमार्क कि हम लोग threat कर रहे हैं या इन्टिमिडेट कर रहे हैं वो नही हूँ सदन को मर्दाना दोनों तरफ से होती है। जिसको जिम्मेदारी आपकी है हमारी भी है। जो वातावरण सदन के बाहर है उस को छाया सदन के अन्दर भी पड़ना आवश्यक है। इस में कोई संदेह नहीं। इस लिए आप बिना रिमार्क सदन न करें तो ठीक होगा।

Mr. Speaker :—What I said was that I will be compelled to take action against you. Is it not?

(Interruption)

Sri G. Rajaram :—Not that, Sir. I can make you recollect. Your remark was that we are in the habit of threatening you or intimidating you. That, we have never been doing.

Mr. Speaker :—The circumstance under which I made that observation was, if I remember correctly, subject to verification from the proceedings. Mr. Konda Lakshaman Bapuji said "you are throwing out a threat". (Interruption). It is only in reply to that I said I am too old to hold out any threats. That is exactly what I said. As a matter of fact, it is you people who are intimidating, the Chair.....

Sri G. Rajaram :—That we cannot afford to do.

Mr. Speaker :—If you had not said it at all perhaps there was no necessity for me to make that observation. If that is not there, I am prepared to withdraw my observation.

Sri G. Rajaram :—Our complaint is that you have all along been threatening us and intimidating us for each and every utterance. We can assure you, Sir, that while we shall not resort to intimidating or threatening you.....

Mr. Speaker:—I am thankfull to you, Mr. Rajaram.....

Sri G. Rajaram:—But we expect the same reciprocity from you.

Mr. Speaker :—Please cool down. What I said was “please don’t drive me to take stern action or step against you” which I am reluctant to do and which I do not want to do, I am only appealing to you to observe some order according to the rules.

(Interruption from Sri Konda Lakshman Bapu ji)

Mr. Speaker: It was not I who threatened you. It was you who held out a treat.

(Interruption by Sri Konda Lakshman Babuji)

Mr. Speaker:—Well, Mr. Konda Lakshman Bapuji as long as I occupy this Chair I know my duty. If you do not conform to the rules, what is it you want me to do?

Sri Konda Lakshman Babuji :—We want to reflect the views of the public. Therefore, we requested you to allow us a minute or two. We also met you in the Chamber.....

Mr. Speaker:—Take it from me that I am not going to allow any discussions unless a motion is given in writing.

Sri Konda Lakshman Babuji :—Will you follow well-established traditions?

Mr. Speaker :—Yes.

Sri Konda Lakshman Bapuji :—When a Minister makes any statement you have allowed in this House time for asking clarifications or other information. Then and there only, the Minister was directed by the Chair to clarify and if he had no information you had directed him to collect the information and provide it to members. Similarly, I wanted some clarification and immediately you had taken objection. This well-known tradition is not being followed.

Mr. Speaker :—When seeking clarification or information, can Members go on making speeches?

Sri Konda Lakshman Bapuji :—I am not making

Mr. Speaker :—Not you, there are others.

Sri Konda Lakshman Bapuji: That also is a tradition. Sir, the tradition has been that you have been kind enough to allow when questions are put, time to obtain certain clarifications. Half-a-minute or even a minute has been allowed by you for the purpose.

౩. బి.వి.స్కూలు ప్రధానాధికారి, నాపాక నుంచి, ఆత్మకూటా, తమిళుల యా
నగయొక్క గారావాన్ని, యా నగయొక్క సాంప్రదాయాన్ని కాపాడవలసి
వల్ల గుంటిరి మీద పరిమళం ఆవిర్భవే మేము ఆత్మకూటా చేరుకోగలిగితిమి. మేము
ఆత్మకూటా చేరుకున్నాం. మి ఆనందం మీద ముగ్ధులై గా. మహాకవిని, బావన
వలెనని విధి యుండరాదు | చరిత్ర ఒక్క పరిమళం ఆవిర్భవే ఆంధ్రానికి ఎవరికీ నిరాసా

ప్రాయంచేదని: అందరూ ఒప్పుకుంటున్నారు. అప్పుడా, తమరు ఎరగగలిగి కాదు-కొన్ని కొన్ని పంపిణీలు, పందెంకాంతో వాటియొక్క ఆవేశం, అశక్తి, ఆరాటాలు, శాసనపత్రంతో ప్రతినిధిత్వం అరుగుతూ వుంటుంది. అది తప్పనిసరి. చానిది గౌరవించబడినదే అని తమరు అదే మూలలు తెచ్చి వున్నారు. కానీ, యిప్పుడు వున్న పందెంకాంతో, తమరు ప్రతినిధిత్వం కొన్ని పందెంకాంతో వున్నాయి: ఇతర శాసనపత్రంతో, పాఠ్యమొకటి అరుగుతూ వున్నాయి-ఎవ శాసనపత్రంతోకూడా కొన్ని పందెంకాంతో వున్నాయి-ఎవరూనూ ఒక పమవ్య వచ్చినప్పుడు, అది చర్చకు పోతున్నప్పుడు చాని బ్యాక్ గ్రౌండు గురించి...అందుకే తమరు దయతో అన్ని పార్టీల తీరును, పథావాదులను, ముఖ్యమైన శాసనపత్రాలను రప్పించి, యీ అంశాలను కారణమైన పమవ్య దివిటికి ఏ దూరంలో చర్చకు తీసుకుంటే కాగుంటుంది? అనే విషయం గురించి నురు కొంత ప్రయత్నం చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు దానికోసం గానూ, దూరం యివ్వడానికి ఒప్పుకున్నారు. అది త్వరగా తేల్చివేసే మీరు రూపు, రెన్సులేషన్లు, అవేదనను చక్కబెట్టి, శాసనసభను క్రమశిక్షణతో సరిగ్గా గుర్తుకొమ్మ అని ప్రయత్నం చేస్తే అది అవసరమైన మరొక రకమైన అవేదనను ప్రోత్సహించడమే అవుతుందేమోనని నా నియంత్రాధ్యక్షులైన మనవి. అందువల్ల పిలియినంత త్వరగా యీ సమస్యను దీక్షతో ఒక రూపంలో చర్చకు తీసుకురాకుండా, వాయిదా పెట్టావుంటే యీ అవేదన పెరగక తప్పని నేను నియంత్రాధ్యక్షులగా మనవిచేస్తున్నాను. అది మీరు త్వరగా తెలిస్తే ఇది చాలావరకు తగ్గడానికి అవకాశం వుంటుంది కానీ పోస్టుపోస్ట్ చేసుకున్నంతకాలం మరొక మరొక పంపిణీల వచ్చేప్పుడు వాటిని ఆచారంగా తీసుకొని తప్పకుండా ఆసన వ్యక్తి కరచడానికి ప్రతి ఒక్క సభ్యుడు తేవడం అరుగుతూవుంటుంది. ఒక్క తెలుగానూ పనుక్కోకాదు. స్టేట్ ప్లాంట్ యంత్రమును అయితే నేను, చానికి సరిగ్గా పని నభ్యుత్తు అది ప్రమాదకరమైనది, అంతోకనకరమైనది అనే శాసనం వున్నప్పుడు కానిదిగురించి పోయ్యించడం అరుగుతూ వుంటుంది. తమరు కూడా ఉదారంగానే, చెప్పవలసిందే, చెప్పండి అని సభ్యులను అడుగుతూనే వున్నారు. ఈనాడు ఎవరైనా, ఏ సమస్యనునైనా మీ సభ్యులను లేనిదే మాట్లాడకూడదనే ప్రవృత్తితో కలెక్టు. కానీ, అదీనవరకు వాళ్ళే కనా సభ్యులను వస్తుంది, అదగమండా రామకూ, అవలు అదగడానికి సభ్యులను కావాలంటే దీనికి అంతు లేకుండాపోతుంది. దయచేసి మీరు తెప్పినట్లుగా-యీ సమస్యను చర్చకు తగిన అవకాశం యివ్వడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు సిద్ధంగా వున్నారా, లేదా? ప్రభుత్వం చేసిన చర్యను సభ్యులను అవేదన వస్తుంది. శాసనపత్రాధి పత్రానికి అవ్వయిన చేతి-శాసన సభ్యునికి ప్రభుత్వం చేసిన చర్యల మీద తన అవేదన వ్యక్తపరచడానికి కొంత యిబ్బంది కలుగుతుందేమోనని నా మనవి.

మిస్టర్ స్పీకర్:-అప్పుడుగానూ, మీరుకూడా యీ చారం, పది రోజుల ముందే అసెంబ్లీలో వుండి విషయాలు స్వయంగా చూస్తున్నారు. ఒకరి తరువాత ఒకరు చారంకంటే చాలే తేలి ఉపన్యాసాలు మొదలుపెట్టే సన్న టిలీకే కూర్చోమంటారా?

(శ్రీ) శి. అచ్చన్న :—ఒకరితరువాత ఒకరు ప్రతిదానికి ఎందుకు లేస్తున్నారు ? అటు రోగం గురించి చర్చించడానికి కానననిధానాయకుడు ఎందుకు యిష్ట పడటం లేదు ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—హోంమంత్రి గారిని యీ విషయం గురించి నమగ్రంగా విషయమంతా తెలుసుకోని యీ హామీమకు నివేదించవలసిందని నేను చెప్పాను. అట్లాగే వారు చెప్పారు. మంత్రిగారు చెప్పిన తరువాత వారు లేచారు, ఎరువాత ఇంకోరు—అట్లా ఒకరితరువాత ఒకరు ఎంతమంది మాట్లాడారో మీరు తెలుసు. చారిత్రకంగానే లేదా మాట్లాడుతున్నావు. నేను అక్కర పెయిమెంట్ చేయాలంటారా, వడ్డంటారా ? మిగతా విషయాలు జటుంచి—ఇప్పుడు వారు పనుల్నించిన విషయాలు నిజంకాదు అని తెలుసుకున్నారు. నిజం కాదురా వోవచ్చు నిజం అయినప్పటికీ, కాకపోయినప్పటికీ—నిజం కాదు అన్నప్పుడు, అవ్యాయం అరిగింది అనుకున్నప్పుడు ఒక మోషను యిచ్చి దానిని గురించి పోషునులో చర్చ చేయవచ్చు కదా. పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ నే మేమను గాని, ప్రాతిపదికనుగాని ఎవరైతే ఒకరు లేవచ్చు, అదగవచ్చు కాని, ఎవరంతట వారు లేదా అట్లా అరిగింది, ఇట్లా అరిగింది అని ఉపపాధానాలు యిస్తుంటే ఏమి చేయాలి ?

(శ్రీ) శి. అచ్చన్న :—అర్ధం పెయిమెంట్ చేయకూడదనే పదవ్యు లేదు. మిస్టర్ స్పీకర్ :—అయితే అంతో శన జరుగుతుంటే చాలా రిస్కెక్స్ మామూలుగా హామీతో వుంటాయి. నేను ఒపీలు చేసేరేమంటే—మాల్కు నమనరించి వరైతే ఒక మోషన్ యిస్తే డిచ్మన్ చేయవచ్చు ఏదీ లేకుండా ఎవరంతటవారు లేదా మాట్లాడితే యిది ఎట్లా పావ్యం ?

(శ్రీ) శి. అచ్చన్న :—పాశ్చాత్యమవుతుందనికాని, మాట్లాడడం అటు అని కాని నేను కానించను కాని, ఈ సమస్యపై అందరూ ఒక్కమొదటిగా వారు ఆశీర్వాద పడి లేస్తున్నారంటే అది వశావశి అరికారాన్ని కాని, చళావశి ప్లానాన్ని కాని కించపరచాలనే ఉద్దేశంతో జరుగుతున్నదనడానికి అప్పారం లేదు ప్రభుత్వ పరిపాలనతో ప్రభుత్వ పక్షం చాలాకీ వచ్చిన అడ్డం యిది. లేవు వారూ ఏమీ ఎడవు అయితే మాకు మాట్లాడడానికి ఛాన్సు లేదు. ఆ అడ్డపుమెంటు చినప చాలాగారు ఎంతవరకు కేప్టర్ వారు తెలియదు కాని

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏమి అడ్డను అవుతామో కాని మీరు, వారు అడ్డను. అయే పరిస్థితులు లేకంటే కాగా నవలడుతున్నాయి. అది నేరు సంగతి.

(శ్రీ) శి. అచ్చన్న :—అది ఇందిరమ్మగారు చెప్పిన ప్రిన్సిపుల్ ప్రకారం అంతరాళ్య సాక్షి ఎవరికైతే వుంటే మాకు అక్కంతరం లేదు. కాని, అది నేరు సంగతి అనుకోండి.

Sri K. Lakshman Bapuji :—I take serious objection to it. వారూ దీక్షపరువువాదులు, మీరు చూస్తున్నారు అనేమాట, It is an aspersion on us.

Point of Information : 10th September, 1969. 357
re : Arrest of Sri. Malikarjuna.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు కనుకేసి వివరించండి. అప్పగించారు ఏమన్నారో తెలుసా. Did you hear Mr. Lachanna's observation. He is making an observation against you.

(శ్రీ) జి. అప్పగించారు :—మీ మీద ఏమీ చేయలేదు.

Mr. Speaker :—As I have always been observing, you should take them in the spirit in which they are made.

Sri V. B. Raju :—The past few minutes discussion that has taken place here you are taking it as a confrontation against the Chair. It is quite possible to interpret it like that. There should be a background for it. It should be recognised that the House cannot function in isolation with the general atmosphere. If this House isolates itself and goes according to the rules in a mechanical way, the House will cease to command the respect that it should command. We agree with you that when some friends get up and try to raise certain matters they might be agitated or irritated. They have not been giving scope to the Chair to control in the manner that the Chair would like to control. My sincere request to you is that the Chairman should not interpret any Member going out of the way as a reflection on the Chair. I am placing myself in the position on the Chair. I am placing myself in the position of others and to know what exactly they are feeling. They may be misguided; it is a different matter entirely.

Sri G. Rajaram :—No, Sir.
(Interruptions)

Sri V. B. Raju :—I am not casting any aspersion. I am only putting it as an argument.

Sri C. V. K. Rao :—You are not able to reflect our feelings. How can you reflect theirs.

Sri V. B. Raju :—The other day also I took the liberty of treating you as an umpire in a football game. It is for the Government and the members to play the game. It is for the Ministers to respect the members. The minimum strain you should take is never to treat as a confrontation.

Mr. Speaker :—That is why I asked you Mr. Raju to accept to be a member on the Panel of Chairman.

(Laughter)

(శ్రీ) జి. అప్పగించారు :—అది చాలా మంచి వలన. చాలా గొప్ప వలన. అంతా అంగీకరించాలి.

Mr. Speaker :—Any how, I request one of the Members on the Panel to resign and I am also going to nominate Sri V. B. Raju and request him to occupy the Chair and conduct the proceedings unless he declines my request? మీరు ఎక్కడో ఒక కండక్టర్ చేస్తే మీరు ఏ ఏదో ఒక కండక్టర్ చేస్తారో, మమ్మల్ని చూచి నేను చేయకుంటాను.

Sri K. Ramasubham :—I am prepared to resign.

Sri C. V. K. Rao :— Yes, Sir. I propose Sri V. B. Raju's name.

Sri V. B. Raju :— What an unfortunate impression I have given about myself to this House.

Mr. Speaker :— I know you are capable of tackling any situation and if you are capable of tackling the situation successfully, I shall learn from you.

Sri G. Rajaram :— My earnest request to you is not to learn anything from Mr. Raju.

Mr. Speaker :— Perhaps you have realised it. Then you may benefit from it.

Sri V. B. Raju :— In spite of all this, our House has been the best.

Mr. Speaker :— I do not want any kind of compliment from you now. When I lay down this Office, members may say whatever they want. What I am going to request on behalf of members of this House is to allow me to nominate Mr. Raju on the Panel of Chairmen and ask him to conduct the proceedings for one day. That is enough.

I realise the feelings of the Members and their stress and strain. I am only asking them to observe some order. That is all. I am only asking the members to understand my own position. I am not asking them to try to shut their views. If anyone thinks that I am going to shut their views, they are thoroughly mistaken. I want the members to use such language that it would not offend anybody.

(Pause)

And now Mr. Ramanatham has resigned his membership on the Panel of Chairmen and I am nominating Sri V. B. Raju as a Member on the Panel.

(Loud laughter)

శ్రీ జి. లక్ష్మణం :— రాజగారి ఎటువంటి జాత్యుత్తర తనపై వచ్చినా ప్యూరించడానికి ఉద్దేశంగా ఉంటారు. ఎప్పుడూ వెనుకబడారు.

శ్రీ జి. లక్ష్మణం :— తెలుగువారు తెలుగువారి నెత్తిపై తెలుగువారు కొట్టవలసి ఉంది. ఎవరైనా నలనా నలనా తెలుగువారిపై ఎక్కువగా ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మా నెత్తిపై తెలుగువారు కొట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తూంటే నేను మరొకరి నెత్తిపై కొట్టడానికి ప్రయత్నం చేయనలసి ఉంటుంది కదా.

శ్రీ జి. లక్ష్మణం :— మీరు ఈ ప్రభుత్వాన్ని సిద్ధం చేయడానికి మానుకుంటే అంతా బాగా వదులుంటే.

Sri C. V. K. Rao :— Mr. Atchanna Reddy must excuse me. He does not know what he is talking.

Mr. Speaker :—I don't hold brief for any one—neither for the Government nor for any member here. I am expected to discharge my duties impartially. If you say that I am trying to support the Government, you are thoroughly mistaken.

శ్రీ జి. అచ్యుత్ :—శమస్త దిశ అపొడించానది అచ్యుతరెడ్డిగారి పక్షం కాదు. మీరు చెప్పిన రిమార్కులపై వారి ప్రొసెక్యూషన్ ఐటీఎంఐపి రిపబ్లీకు చేసి వారు.

Sri V. B. Raju :—“Never advise unless asked for” దానిని అప్లికేషన్లు ఈ రోజున. ఆరుగంటలూ నలభే ఇచ్చారు ఆ పోలీసులు జరిగింది నావల్ల. అచ్యుతరెడ్డిగారు మీరు నాపై చార్జి చేస్తే ఎటు ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు నలభే వెలితే నలభే చెప్పినవారే వెలితే లేకపోయి కోట్లలోలే.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—మీరే కాదు నా వెలితే కోట్లలోలే కాదు. ఈనెలలో మంచి రోజు. నా పేరు ఇరిగేషన్ కాదు. ఏదైనా నేన చేయాలంటే చేస్తాను కాదు—

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఈ నేన చేయండి.

Sri V. B. Raju :—It will be deeply misunderstood. ఇక్కడ అలాగే కళ్ళకాండలో ఏదో పం చూపించాననే కావం నామీదకు వస్తున్నది. ఇది బాగానే జరుగుతోంది. మీరి కాదను ఇంకా ఎక్కువగా అర్థం చేసుకుని సామూహిక చూపిస్తే ఏమున్నది ? ఇట్టి చిట్టి లాస్ట్ ఏదే. రెండు నిమిషాలు చేసి ఉంటుంది. మీరు చుట్టూలో ఒక ముక్క చేస్తే ఆ చేసి వర్సిలోతుంది.

Mr. Speaker : I am not capable of that. No further discussion.

శ్రీ జి. పురుషోత్తమరావు :—నేను రెయిల్ చేసిన పామెంట్ అట్ అర్థమైన రెండు విషయాలు వస్తున్నది. ఎన్ఫోర్స్ చేయడం గురించి. అవకాశం ఉంటే ఎక్కువ ఆవేశానికి వచ్చి నివ్వనీయ వర్సితికి ముప్పులను తెస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎన్ఫోర్స్ చేసు చెప్పాను.

శ్రీ జి. పురుషోత్తమరావు :—శమస్త అర్థం వకదా అర్థం చేసుకుని సగౌరవంగా మాట్లాడాలనే మాట్లాడుతున్నాను. వరే వరే బ్యాంక్ ఇస్తూ నన్ను అడ్డుకుంటున్నది వర్సితి రాగివ్యవస్థని చెప్పడం ముప్పులను హాట్ చేస్తున్నది. ఈ విషయంలో అర్థం చేసుకోవానికి శమస్త ఎంత ప్రశ్నలు పెట్టినా సరే అలా. మీరు మా ఆవేశంలో పాలుబందుకోడం సుప్రసిద్ధమైపోయింది వస్తున్నది. నేను అవేశంలో ఉండకూడదంటే కాదు వర్సితి. మా ఆవేశాన్ని అర్థం చేసుకుని మీరు అవేశంలో పాలుబందుకో దాని దాని అర్థం చేసుకోవడం వర్సితి ఉంది. ఇక నేను వర్సితి పోలికలుచాలవల్ల జరుగుతున్న విషయాలు

చెప్పి మీ సహాయంతో సమస్య పరిష్కారం చేసుకోవడంతో ఎవరిని అడగాలి. ఎక్స్‌పెంట్ చేసిన విషయాలు గురించి కొంత పునరాలోచన అవసరం. తిమ్మాపెద్ది గారికి సంబంధించి విన్న అడివివాల్ పట్టినారు చెప్పింది అట్‌పార్లమెంటరీ పది ఉంది? ఇటువంటిది పైకి పోతే ప్రజలలో ఆశ్చర్యం వస్తుంది అనుకుంటే ప్రజలలో ఆశ్చర్యం రావడానికే కొరత మేము ఇక్కడ రిపోర్టు చేశాం. చాన్సిలరు మీరు అదేం రావడం నజరుగించి తమరు రిపోర్టు పోతంగా వ్యవహారాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టరు స్పీకర్ :—చాలా విషయాలు చెప్పారు I will bear in mind

(శ్రీ) తె. అక్కడే కాస్తాతే :—అడిగిన విషయాలు గురించి If he has no information with him, he may take time.

శ్రీ బరేలి నివాస పిల్ల :—అయితే సరే కదా కి బాప కిమి కో షాడ బాడె నట్టి కలా బాట్టి డెక్లెయిన్ అసంజ కాలే కే బారే మే నే నివేషణ కలా బాట్టి క్రి కి కోడే బనవానియెడరే బాత నే నే నట్టి కట్టి. బాప నే ధరణి బరణియ కి బి లీయాలయ బా డబ్బో పూ కి పూ అసంజ కర దివా. బి బాప నే నివేషణ బట్టి కి బాప ఇల వర పునరీవార కరే.

Mr. Speaker :—I gave my ruling even yesterday. I am not prepared to reconsider it whatever you think about it.

(శ్రీ) డి. వెంకటేశం :—మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో అక్కడక్కడ బాంబులు పడుతున్నాయని విన్న మున్నె కూడా కారణాలలో బాంబులు పడ్డట్లు సమాధానం చెప్పారు. బాంబులు ఏ విధంగా పడుతున్నాయి. ఎంతమంది దీని క్రింద పన్నెట్లు చేసి ఆరెస్టు చేసారు? ఎంత మందిపై అక్రమ తీసుకున్నారని? పోలీస్ ఎక్స్‌మినిస్ట్రేషన్ల సంఖ్య కూడా ఎంతవరకు పెంచబడి ఈ విషయాలు గమనించనట్లు తెలుసు. రిపోర్టులు పంపిన చారు అండ్ అలీవరా, విద్యార్థులూ? తెలంగాణా చారా అని అడిగారు. ఎక్స్‌మినిస్ట్రేషన్ నా పై నా అరిగితే ఆ స్థలంలో ఉన్న అధికారి బాధ్యత తీసుకుని చేయాలి. ఎవరైనా ఆ పని చేయవలసి ఉంటుంది. అందుబాటు తెలియదా? చారా అని ఎందుకు అడుగవలసి వచ్చిందో తెలియడం లేదు. When some people enter the classe, is it not the duty of the lecturer or the Principal to report.

Sri G. Rajatam :—Mr Mallikarjun is a student.

Sri D. Venkatesham :—Is it not the duty of the principal or the lecturer to report to the Government if any incidents take place. He's reported to the authorities; they cannot behave as they like. If any student reports, I am sure that they are feeling that he won't be alive.

Sri G. Rajatam :—It is wrong, Sir.

Sri D. Venkatesham :—I request the Hon. Members not to make imputations of all sorts. Whoever reports, whether it is Telangana or Andhra, it is the duty of the Government to bring it to the notice of the Government. Hence, I request hon. members not to attribute motives. It is the bounden duty of the officer, whoever he is, to bring it to the notice of the Government.

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :— అధ్యక్షా, మిత్రులు వెంకటేశంగారికి తెలియదు. హోం మినిస్టరుగారికి తెలియదు. నిన్న 9 గంటలమించి 11 30 వరకు ప్రిన్సిపాల్ ఛాతర్ తో లేడు. అది వోట్ చేయవలసిన పాయింటు. రిపోర్టు పేటు వచ్చింది అంటే ప్రిన్సిపాల్ కమిషనర్ కి తెలుసు చూసి పంపించారని, కానీ ప్రిన్సిపాల్ నిన్న 9 గంటల నుంచి 11 గంటలవరకు ఛాతర్ తో లేడు.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (నరహర్) :— మీ పర్సిడెన్ట్ మాట్లాడుతున్నారా?

శ్రీ జి. పురుషోత్తమరావు :— వారికి అది అవసరం.

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :— నేను ఒక ముఖ్యమైన థింగ్స్ చెబుతున్నాను. ప్రిన్సిపాల్ 9 గంటలకు అక్కడ లేడు. కానీ గురించి కాబాంటే నా దగ్గర తమిళంలు యిప్పుడే ఉండి, మైము యిచ్చే మొత్తం రిపోర్టు చదువు కాను.

Mr. Speaker :— Now there are two call attention motions.

శ్రీ జి. రాజారాం :— వెంకటేశంగారు అవడంలో ఎవరైతే నింజాయంటు ఉన్నారో అవడం ఎవరకు నమోదం? అటువంటిది అలా చేస్తున్నారు.

Mr. Speaker :— I am not trying to justify anybody-what he said was one of the members said అక్కడ కంప్లయింట్లు యిచ్చినటువంటి ప్రొఫెసర్ అంధ్రవా తెలంగాణా అని అడిగారు. th. insinuation being that if he is an Andhra Officer, naturally he will have to take that statement with a bit of discount-something like that.

Sri Konda Lakshman Bapuji :— I would like to clarify. Mr. Venkatesham was saying about me that I asked whether the officer was Andhra or Telangana. I would not say anything on the subject. I would request all hon. Members from Andhra to spare some time and go to Telangana area and I shall accompany and find out actually why the situation deteriorated in Telangana and what was the behaviour of officers on the regional basis. Then they will be able to know. I request the hon. Member to come along with me.

Mr. Speaker :— It is a matter between you and Mr. Venkatesham and other friends.

Sri Konda Lakshman Bapuji :— Otherwise, judicial enquiry may be conducted.

శ్రీ జి. లక్ష్మన్న :— అధ్యక్షా, వారి ఒక మనవి. గౌరవ పక్షులు హోండా లక్షమణ్ బాబుగారి అంధ్ర అధీపత్యా, తెలంగాణా అధీపత్యా అని అడిగే మాట అలాగే కలిగే పరిణామాలు వారికి అర్థం కాకుండా ఉంటాయని కోమ. వారికి తప్పకుండా అర్థం చేసుకొనిన అనుభవం ఉంది, వారు ప్రజా సేవాశక్త్యం ఉన్న వారు. ఎంకేయర్ కావాలంటున్నారు. తెలంగాణా అధీపత్యం ఈ ఉద్యమంలో తెలంగాణావారిని నిర్బంధించ లేదని అభ్యంతరాలూలే గారు చెప్పలేదు. ఎవరూ చెప్పలేదు. ప్రభుత్వం పరిపాలనా విధానం పూర్తి శరతున నిర్బంధ మున్నది.

862 10th September, 1969.

Point of Information:
re : Arrest of Sri Mallikarjun.

ఆరాచకం ఆవ్యాయంవల్ల ప్రజలలో వచ్చినటువంటి ఆక పరిణామం అంతే వ్యాయమే. అంధ్ర ఆపీసర్లు దొంగలు, తెలంగాణావారు.....

శ్రీ కొండా లక్ష్మణశాస్త్రి :- దొంగలని వేసు అవలేదు.

శ్రీ జి. లక్ష్మన్న :- వారు అడిగిన దానిలో ఆ కావం వస్తుంది? ఇది వ్యాయమేనో దోచలేకాదు. ఎవరు తప్పు చేసినా అంధ్రులయితేనేం. తెలంగాణా వారయితేనేం, ఎవరు తప్పు చేసినా వారందరి బాధ్యత అదేం వ్యాయం. అంధ్ర ఆపీసర్లు పైక అటువంటి కావం పుండకూడదు. ఇటువంటి ప్రచారాలవల్లనే అనేక రకాలయిన హింసలకు అంధ్రులు గురి అయ్యారు. ఇటువంటి ప్రచారం వద్దు అని వినయభార్యకంగా మనవిచేస్తున్నాను.

(చీర్స్)

తప్పుచేసినవాడు ఎవరైతే వా రేంపై తే ఎర్రగ వీసుకోండి. కానన నల్లలో వీసులేక పోయినా బహిరంగంగా యిష్టం వచ్చిన రీతిగా దండించాలంటే లక్ష్మణశాస్త్రి గారిలో మేము కూడా సిద్ధముగా ఉన్నాము. నేరపులు ఎవరో తప్పుకే తెలుసుకో వలసిందే. అంతేకాని అంధ్రులు తెలంగాణావారు అనే భావంతో వ్యవహారం చేయడం మాత్రం భావ్యం కాదు.

శ్రీ జి. రాజారాం :- 18 సంవత్సరాలు తెలంగాణావారికి అవ్యాయం చేసిన మీరే నేరపులు.

శ్రీ జి. లక్ష్మన్న :- కాంగ్రెసు పార్టీ నేరపులు. కాంగ్రెసు పార్టీ లీకుంటే కాంగ్రెసు మంత్రులు నేరపులు కాని ప్రజలకు ఎవరికి సంబంధం లేదు.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణశాస్త్రి :- అంధ్ర ఆపీసర్స్ పీఠియగా టిపేజ్ చేసి వారచేదానిమీద చేసు ప్రయోగించిన హ్యాండ్ అనుట్ లో చెప్పాను.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరాజ్ :- అన్యాయం, మాకు జరిగిన అన్యాయం గురించి మేము పోరాడుతున్నాము గాని అంధ్రులకు వ్యతిరేకంగా మేము పోట్లాడడం లేదు అని అంధ్ర సమితికి వినయభార్యకంగా నమస్కారం చేసి చెబుతున్నాను. మా పైజ్ అంధ్రులకు వ్యతిరేకంకాదని చెబుతున్నాను. ఇన్ టీవీ కు వ్యతిరేకంగా పోరాడుతున్నాము.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాల్ అలి :- కంప్లయింట్ చేసినవారు అంధ్రుడా తెలంగాణావాడా అని అడగడం వెనకాల ఉన్న మోటివ్ ఏమిట? దానిని విశ్లేషించుకోవలసింది.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణశాస్త్రి :- అంధ్ర తెలంగాణా అపీసర్ల వాన్స్ రెన్స్ పోయింది, పీఠియిజ్ పోస్ పైక మరే చేతున్నార. Even Telangana Officers, I say. (In the presence of the 'No' / 'Yes' / 'Opposition Benches')

శ్రీ మహమ్మద్ రజాల్ అలి :- అపీసర్ల వాన్స్ రెన్స్ అపీసర్ల అపీసర్ల.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణశాస్త్రి :- మా హ్యాండ్ అనుట్ లో యిచ్చాము.

Point of Information : 10th September, 1969. 363
re : Arrest of Sri Mallikarjun.

The State has come to a stage where the Andhra and Telangana Officers cannot function in the same office.

శ్రీ మహాద్ రజాత్ అలి :--చారి పాత్ర అందరికీ తెలిసినదే. కాంగ్రెస్ పంతులు ఎన్ని చేశారో చరిత్రలో అచ్చుఅయి వున్నాయి వున్నాయి. అది ఎప్పుడో ఒక చాడు జయబీజి వస్తాయి. వర్తమానం కాల్పులు బోంబాల్లో చారి పాత్ర తెలియనిది కాదు. చారి బందారం కూడా జయబీజి వస్తుంది.

శ్రీ కొండా అవ్వూడ శాస్త్రాత్ :--మళ్ళీ ఎలక్షన్ వున్నది వస్తాము.

శ్రీ మహాద్ రజాత్ అలి :--మేము ఎన్నో అడ్డర్స్ మెంటు మోషన్స్ పెట్టాము.

Sri G.Siviah :--We are ready to face the elections provided it is on the question of distribution of Land to landless poor. The landlords of Andhra region and Telangana region joined together to exploit the poorer classes. On that issue we will stand for elections.

శ్రీ మహాద్ రజాత్ అలి :--అన్ని చరిత్రలు జయబీజి వస్తాయి.

Mr. Speaker:--After all, it has come to this. This is exactly what I am trying to avoid. I am not trying to support anybody. I am only trying to maintain the dignity of this House and then give opportunity to every one of you to criticise the Govt. or any other party. The only thing is do it in a parliamentary way and democratic way. వ్యక్తిగతముగా ఆరోపన ఒకరు నిందలు వేసుకోవడము, ఆరోపణలు చేసుకోవడము, సువ్యక్త ఇట్లా అంటే, వ్యక్త ఇట్లా అని అనుకోవడము మంచిది కాదు. అయ్యో! దయచేసి రూల్స్ అనువదించి ఏదైనా పతే చర్చ చేద్దాము అంటే రూల్స్ అనువదించకుండా ఎవరి యిష్టానుసారము చారు మాట్లాడడము మొదలుపెడితే చరిత్రామాలు ఈ విధంగా వస్తాయి అని మొదటనుంచి నిజమే చేస్తున్నాను. మీరు ఏదో ఆరోపణ అంటారు, చెంటే చారు ఏదో అంటారు. This is not this House which will decide that. It is the Courts that will decide outcome. ఆరోపన నిందిత విధంగా మాట్లాడవద్దని కోరుకున్నాను. జయబీజి అరెస్టు చేశారు. ఆ అరెస్టు చేయడము వ్యాయమానం కాదా అనే బాధపెట్టె చారు కోటుమెంటు యిచ్చారు. దానిని మీరు అనుకోవడములేదు. వ్యాయమానం కాదా అని ఎవరు తేల్చాలోకి మీరు ఆరోపణ వ్యాయమానం కాదని నిజము కాదని చారు అంటారు. మాజీ కర్నూరావుగారు ఇక్కడ వున్నారు, చారు ఇక్కడ వున్నారు, అక్కడ ఏమి జరిగినదో అది చారి యిచ్చిన ఇన్ ఫర్మేషన్ అధికారము చేసుకోని చారు కోటుమెంటు యిచ్చారు. మీరు ఎవరో వచ్చి తెలితే దానిని అధికారము చేసుకోని మీరు ఇక్కడ మాట్లాడుతున్నారు. నక్కమేమో లేవుని తేలియాలి. ఎవరూ మీరు అక్కడ లేరు. ఒక ఇన్ ఫర్మేషన్ అరిగింది. అది ఎంతవరకు నిజమో ఎంతకు తెలియదు. ఇవన్నీ అధికారము చేసుకోని మీ యిష్టానుసారము నోట్లో మాట్లాడడము మొదలుపెడితే చరిత్రామాలు ఈ విధంగా వస్తాయి. వ్యక్తిగతమైన ఆరోపణలకు పూనుకోవడము నిజముగా కోరుకునే వైదేవ్యము. మనస్థిరమైన చారిత్రాపటం విషయమని మనం

చేస్తున్నాను. చారి వారి ప్రవర్తన, చరిత్ర వారికి వుంటుంది. అది ప్రవచానికి ప్రతిబింబం తెలిసే వుంటుంది. ఏ ఏషియాన్ గురించి అయినా చర్చించడము కొన్నవ్వకు, ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించి, ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావలసినవ్వకు సోటీసు రూపముగా ఉన్నది. వచ్చుకుండా కన్సిడర్ చేస్తాను. నల్లొండతిల్లాలో పోలీసులు విద్యార్థులను నిర్బంధపెట్టి హత్యలుగా కొడుకువ్వారని గోవర్ధన రెడ్డిగారు ౬౯ నోటీసు ఇచ్చారు. అప్పటి చేశాను. మంత్రిగారు ప్లేటుమెంటు చేస్తారు. అ విధంగా సోటీసు ఇవ్వండి మాట్లాడడానికి ఒక పళ్ళవి అలా చేసిన తరువాత మిగతావారిని అలా చేయకపోతే అది వ్యాయముగా వుండదు.

శ్రీ జి. శివయ్య :— మేము ఎన్నికలనులో వున్నాము. మమ్ములను మరచిపోకువ్వారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— చాలా అర్హులైనవారు.

Sri J. Purushothama Rao :—May I submit one thing, Sir.

Mr. Speaker :—No please, no further discussion.

శ్రీ జి. గోవిందరావు :— ఆ దృష్టి జూ! తెలంగాణా ప్రజలకు తెలిసిన అన్యాయాలు మాకు తెలిసిన దగ్గర నుంచి సేవే కాదు, ఈ హోమ్ లో వున్న పట్టులందఁగము తెలంగాణావారికి అన్యాయాలు జరుగుతుండవని, తెలిసినవి రెక్క పై కేయాలిచ్చి చారి వ్యాయమైన హక్కుల కోసము నిలబడుతున్నామని అచరణలో బులవు చేసుకొన్నామని మనపలేస్తున్నాను.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణరావు :— సోటీ మాట కాదు.

శ్రీ జి. గోవిందరావు :— సోటీ మాట కాదు నిజముగా తెలుసుకొన్నాము "మీరు ప్రజలను రోయకొన్నట్లుగా మేము రోయకొనడములేదు." తెలంగాణా ప్రజల వ్యాయమైన హక్కుల గురించి మేము ఎవ్వరూ పోరాటము సాగిస్తూనే వున్నాము అది ఎవ్వరికి తెలియని విషయము కాదు. అయితే కలువత చాళా వరలము వున్నవ్వకు పార్లమెంటువరకు రీజనల్ పీరియడ్ క్లెయిమ్ వర్గములో మాట్లాడితే కాగుంటుంది. ముందు సంక్రమణగా వున్న లక్ష్యరాజువారిగారు అలోచించి వున్న చాళావరరాన్ని ఇంకా కలువతము చేయకుండావుంటే వంశోపింది వుండవారము. తెలంగాణావారి వ్యాయమైన హక్కులను గుర్తుకొన్నాము.

మి. డి. స్పీకర్ :— చాలదురోజు నుంచి మెంబర్సులు అదే అప్పీలు చేస్తున్నాను That is exactly what I have been appealing to the members.

شری سلطان صالح الدین اویسی :— رجعتی فیلتکس آندھرا اور بلوچستان کے لیے ایک ایسی کمیٹی بنائی جائے جو ان کے حقوق کو برقرار رکھے۔
— جی. ای. ایم.

श्री विठ्ठल गिरी :—आम देश के कुछ क्षेत्रों में वृद्धजन, अंध वर निरोगिन के रहते हैं।
شری سلطان صالح الدین اویسی :— عام طور پر ہم غیر جانبدار ہیں۔

Point of Information : 10th September, 1969. 368
re: Arrest of Sri Mallikarjun.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— పరిస్థితులను అనుసరించి మీరు ప్రవర్తించుకోవాలి. ఇంకా మీ కోరికలు వున్నవి అనుకుంటే పోరపాటు. You had your own time some time back when you ruled.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :— అధ్యక్షా! అంధ్రులు, తెలంగాణావాసులను విషయము వచ్చినప్పుడు కొందారత్యజబాబూతీగారు చెప్పిన విషయముతో లెచ్చుకొని క్లాంట్లై చేశారు. అంధ్రులు అంకా దొంగలని మాట్లాడడము సహజము కాదు. ఎవరూ అలా మాట్లాడే పరిస్థితులలో లేరని కూడ పట్టులు అర్థము చేసుకొనవలసివదిగా కోరుచున్నాను. ఇద్దరు నై. వి. సి. రాజుగారు ఉపవాసము యిచ్చారు. ప్రభుత్వముగా అదుమేళనకొనడానికి సిద్ధముగా వుంటే అవతల లజారులోగాని, ప్లంట్లెంటులోగాని, ఉద్యోగులలోగాని అంధ్రులు, తెలంగాణావాసుల ఆరే ఎటీ మాన్ డియర్ లేనట్లు ఇక్కడ కూర్చుని మాట్లాడగల సాగు అర్థము కాకుండా వున్నది. ఈ విషయాన్ని మనమందరము అర్థము చేసుకొని మాట్లాడవలసిన అవసరము వున్నది. సోల్యాపను ఏమి అనేది ఆలోచించుకొని అర్థం చేసుకొనడములో వున్నది. ఈ పింగ్ తగ్గరు వాస్తవంగా ఉపమవస్తువు పరిష్కరించడానికి సిద్ధముగా వుండాలి.

శ్రీ కె. రామసారం :— ఈ 10 మందే తెలంగాణావాసు అన్నట్లుగా మాట్లాడితే మంచిదికాదు.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :— అంధ్రులకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడారు అనే పిరింగ్ అంధ్ర, తెలంగాణా పిరింగ్ కాదా అని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఎవరి యిష్టానుసారము వారు మాట్లాడితే దానికి అఖరు ఎక్కడ?

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :— 11 వ తేదీ వై. జె. ఛాన్సెల్ ాబాడ నక్కసారాయణగారు మీటింగు పెట్టారు. విలువలదివారిలో ఈ అరెస్టు అయిన విచారణలిద్దరు కూడా వున్నారు. ఈ ప్రముఖ నాయకులను ఆ మీటింగు కన్న మొదలు అరెస్టు చేయడానికి కార్యక్రమ గవర్నమెంటు తరపున వుంటుంది కానీ మా తరపున వుండదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :— అధ్యక్షా! ఉర్రము ఉరిమి మంగలము మీద పట్టు, పాయిటుగారు గంగానమ్మ మీద కాలు పెడితే గంగానమ్మ పర్చి తురు కరితము మీద పడిందన్నట్లుగా వున్నది. ఉద్యోగము పొగుతున్నది. బాగానే వున్నది. విచారణ అరెస్టుతో ప్రారంభమైనది ఉద్యోగుల మీద పడింది. They are Government servants. వారు అంధ్రవారా, తెలంగాణావారా, మహారాష్ట్ర వారా అనేది కాదు. స్విస్ నంటి ఇంగ్లీషువారు కూడ వుండేవారు. ఇటు ఇక్కడ అరుగుతున్న 'రోరడీ' ప్రెస్ బ్యాంకు ఉద్యోగులను కనక చదువు కోసము అరిగితే పరిపాలనా యంత్రాంగములో ఉండా ప్రతిభంభవ పర్చిది. ఇటు ఇక్కడ వారు చెరచేర్చడానికి ప్రమాదిము కలిగే పరిస్థితి వున్నది. Free Press అన్నట్లు ఉరిగిపోయినది. ఇలా విచారణము, అరెంకా తమరు ఏమి

368 10th September 1969. Calling attention to matters of public importance :
 re : Alleged raid by rural Police Sub-Inspector,
 Khammam on Kaikondayagudem.

చేపూరుకి ఉద్యోగస్తులు డిమోదలైతే అయి అడ్మినిస్ట్రేషన్ చెరలైతే కాకుండా నూడదను అవసరము. ఆంధ్రప్రదేశ్ కావచ్చు. తెలంగాణావారు కావచ్చు. ఆంధ్ర ఉద్యోగులు ఇట్లా చేస్తున్నారు. తెలంగాణా ఉద్యోగులు ఇట్లా చేస్తున్నారు అనే వాదనరహితు చట్టానికే రానున్న పరిధానులు ఉమి అనేక మంది చేస్తున్నారు.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ కామేశ్వరి :—ఇది నేను అడిగిన ప్రశ్నపైనే వాదన. ఎవరయినా వారు రిజిస్టర్ ఫిలింగు ఉందనుకుంటే వారు ఎమోషనల్ ఇంటి గ్రేవమకు చేరువ పేట్ మెంటు చెబుదు ముందు వరచాలని మనవి చేస్తున్నాము. కాని ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇంటి గ్రేవను కాకుండా కాపాడుకోవాలని ప్రయత్నం చేసి కొంత ఎమోషనల్ ఇంటి గ్రేవమకు కలిగి ప్రయత్నం చేయాలని అనుకున్నాను, ఇందులో ఎమోషనల్ ఇంటి గ్రేవను కాలేదు. అయితే ఆ విషయంలో ఆంధ్ర అభివృద్ధి గాని తెలంగాణా అభివృద్ధి గాని పాటించలేదు. On both sides regional feelings are there. We cannot be blind to it. If you want to find out a solution, we have to admit the reality and find out the solution. Regional feelings in service are there whether they belong to Andhra region or Telangana region.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : ALLEGED RAID BY RURAL POLICE-SUB-INSPECTOR, KHAMMAM ON KAIKONDAYAGUDEM.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాకాని :—అధ్యక్షా, శ్రీ కొండాయ గూడెం అనే గ్రామం ఖమ్మంలో సమీపంలో ఉంది. అది ఖమ్మం పోలీసు జూన్ డిక్ నలో ఉన్న గ్రామం. ఆ గ్రామంలో 176 మంది మీద శేషులు పెట్టి పోలీసులు అక్కడకు వెళ్ళారు. ఇందులో ఇద్దరు స్త్రీలు కూడ ఉన్నారు. ఆ గ్రామంలో కాంగ్రెసు కమిటీలు ఏర్పాటుచేసిన కొంత మందికి మద్దతు ఇవ్వడానికి దూరం వీళ్ళ ఇన్ స్పెక్టరు యాకులాది గత మూడు వారాలు మామూలుగా శేషులు పెట్టి ఒక వయస్కి కంఠం కట్టుకున్నట్లు మా పార్టీ కార్యకర్తలను అణచడానికి అనేక చర్యలున్నాయి. 15 ఆగస్టున 20-25 మందిని కారణం లేకుండా ఒక చిన్న హెల్ లో పెట్టి అప్పపానాదులివ్వకుండా చాలా వార్షిక పెట్టారు. ఆ వ్యక్తుల పేరులు నమోదు ప్రకటిస్తాను.

కుట్లూరి కోటయ్య, కుట్లూరి వెంకయ్య, కుట్లూరి వీరయ్య, కోట ముక్కయ్య, నాగటి నరసియ్య, నాగటి వీరయ్య, అంగూకు రామలింగం, అంగూకు వీరామ, పెరుమూల్, వాడూరు లయ్య, మేల శేషు, అక్క, శ్రీధరయ్య, అక్క, కామ కుమ్మరి అప్పయ్య, కుమ్మరి రామయ్య, కుమ్మరి పైరులు, నాగులు, చిరు, శిలం వెంకయ్య, శిలం రామయ్య, పిల్ల వెంకయ్య, పాండవ వెంకయ్య, చందా కిష్టయ్య, వాడరయ్య.

వీరందరమ వాసుకు కోటయ్య, పిల్లయ్య, శేషులు, శేషయ్య, వీరయ్య, అక్క, కాంగ్రెసు, వారికి బహిష్కరణ నోడయ్యేది. కుట్లూరి కోటయ్య, అక్క, కాంగ్రెసు, వారికి బహిష్కరణ నోడయ్యేది.

Calling attention to a matters of urgent public importance : 19th September, 1969. 367
 re: Non-purchase of foodgrains by the Food Corporation of India from Cyclone affected ryots.

దెవర స్టాండుంగు క్రావుగా ఉన్న పంటలను కాంగ్రెసు చారయిన కాశ్చి వశ్య
 చారాయణ అనే చారి పశువులను చేపించి మూడు నాలుగు వేల రూపాయల
 పైరు నష్టపరచారు. మేము చారి మీది ఇచ్చిన కంప్లయింట్టు ఖమ్మం మునిసిపల్
 కలెక్షనరుగా ఉన్న అశ్చి నరసయ్యగారి ప్లగ్రామం కనుక ఆ గ్రామంలో
 అయినగారి ఇంటను మొక్క తొన్న - పెరట్లు బూటి చేసిగా 14 కేసులు మేము
 అక్కడ కాంగ్రెసు ముసుగులో మరి కొంత కాలం మంత్రిగారికి మరికొకరికి
 మళ్లతిస్తూ 14 కేసులు పెగట్ట చేశారు. ఆ గ్రామంలో వేరై తులప నిర్బం
 ధంలో ఉండిన యాకుకానిని వెంటనే అక్కడి నుంచి డిస్ మిస్ చేయాలి. లేక
 పోతే యీ కార్యక్రమం అలాగే కొనసాగి ప్రజలలో భయాంశోకనలు కలిగి
 వుండని పనులవేస్తున్నాను. ఎవ్వో పార్ల కాల్ ఎత్తిన ను కోటిమిలియన్ రోపి
 నిర్బంధ ప్లతిలేకానికి అనేక పాయలు యీ స్టోరులో చెప్పారు. నువ్వారు
 వెయ్యి కేసులలో మా కార్యక్రమం వీడించిన ఘటనలు మీకు తెలుసు. ఆ
 కేసులన్ని ఫాలో అరి కోర్టు కొట్టివేరేవా యీ పోలీసు మెదడు కచ్చిరోయిన
 కాంగ్రెసును ప్రతికించడానికి అక్కడున్న లోకల్ పబ్లిక్ ప్లెక్టరు యాకుకాని
 యీ రకమయిన వై లెరితో ఉన్నాడు కనుక ఆయనను వెంటనే డిస్ మిస్
 చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

Sri J. Vengal Rao :-Sri Yakub Ali, S. I. Khammam Rural
 Police Station arrested 27 pro-communist villagers of Kaikondai-
 gudem in case No. 37-38 and 40/60 and under sections 148, 457 497,
 823 I. P. C. on 15-3-1969. The Munsiff Magistrate, Khammam
 remanded them to judicial custody on 18-3-1969 as 17-3-1968 was a
 Sunday and they were in police custody till then on the orders of the
 Munsiff Magistrate. The pro-Communist villagers of Kaikondai-
 gudem were harassing pro-congress villagers who are in small mino-
 rity and forcing them to leave the village. The pro-congress villagers
 are living in Khammam due to effective boycott against them in the
 village. 11 cases under I. P. C. and Cr. P. C. are pending against 27
 villagers. The allegations made against the police are not correct.
 కాంగ్రెసు ప్లతిలేకానికి అక్కడున్న లోకల్ పబ్లిక్ ప్లెక్టరు యాకుకాని
 యీ రకమయిన వై లెరితో ఉన్నాడు కనుక ఆయనను వెంటనే డిస్ మిస్
 చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) మహమ్మద్ రజాకాళి :— నేను డి. యస్. సి. కి. మూసరింతుంజెంట్
 అఫ్ బోలీసుకు ప్రాసిడింగ్ కాగిరాలన్నాయి. రయరేసి చాట్చెన వక్త ను
 పినుకోవాని కోరుతున్నాను.

re : Non purchase of foodgrains by the Food Corporation of
 India from cyclone affected ryots.

(శ్రీ) పి. నిరంజనరావు :— అధ్యక్షా, ఇది కొన్ని వేల ఎకరాలలో చాల
 నూటి కైతులకు సంబంధించింది. మే 17 నుంచి 21 వరకు పెద్ద తుఫాను
 వచ్చి భారీ నష్టం కలిగింది. అప్పుడు మన మంత్రిగారు తిట్టాలన్నీ పర్యటించి
 56—11

368 10th September, 1969. Calling attention to a matters of urgent public importance :
 re : Non-purchase of foodgrains by the
 Food Corporation of India from
 Cyclone affected Lyots.

భారత అశిలు చూపించారు. 20-5-69న అప్పటి తెలంగాణ మినిష్టరుగారయిన రాజగారి ఉపవాగ్దశాగం విజయవాడలో చేసినది అంధ్రప్రదేశ్‌లో వడింది. స్వేచ్ఛగా భావ్యం రవాణా చేయాలి, నష్టపడిన రైతులకు పోషకార్థం కలుగజేసి గిట్టుబాటు ధరకు ఇప్పిస్తామని రాజగారు చెప్పారు. దీనితో భోజన విజయవాడలో ఆధికారులు పెద్ద సమావేశం ఏర్పాటుచేశారు. ఆ సమావేశంలో ముఖ్యమంత్రి గారు, పిప్లీ శ్రీకృష్ణగారు తోడ్పడి మంబరు మొదలయిన పెద్దలు హాజరై నారు. వారు తుపానువలన చెల్లిన భావాన్ని పుడ్ కాల్చి రేషనువారా కొనివీటా చని చెప్పారు. యీ విషయాలు 20-5-69న ఉపయోగ మొదటి పుటలో చేశారు. అప్పటి వ్యవహారమంతిగా ఉన్న తిమ్మాచెట్టిగారు భోజన తేదీ ప్రతిరోజు వరక చెప్పినప్పటికీ భావానికి పోగొట్టారుమెంటు ధర ఇవ్వక తప్పదు, ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తామని స్థితిమెంటు ఇచ్చారు. ఇది 27-5-69న అంధ్రప్రదేశ్‌లో వడింది. మన ముఖ్యమంత్రిగారు కృష్ణానది వరకంటే అవనిగడలో ఉప బహారంగ వల్లో మాట్లాడుతూ 25 రూపాయల వరకు భావానికి ధర ఇప్పించి పుడ్ కాల్చి రేషనుతే కొనివీటామని చెప్పారు. యీ అవనిగడ సమావేశంలో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినందువలన అప్పటివరకు తేలికో యీ వడిన కొయ్యలంబా వరక రేషనువలన రైతులు ప్రభుత్వం ధర ఇవ్వండికదా అని ఎంతో ఖయ్యతే అడంబా కోయించారు. మార్కెటుచాడూ వది ఇరవై రూపాయలకంటే కొనలేదు. పార్టీ నోటీసు క్వశ్చను వచ్చినప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పారు—ఎలాగ కాన్ ఎటెన్షన్ ఉంది అన్నీ దివరంగా చెలుతామన్నారు. నేను ఎందుకు ఇరంబా చెప్పివున్నానంటే, మరీ నేను ఇదివరకుమాతా చెప్పాను. ఎవరై నా ఎన్నుకొనినటువంటి ప్రజాప్రతినిధులు అయినటువంటి మాలోటి చాళ్ళ మీద వరే వరే ఉ మాట చెప్పడం లాగా బాధగా ఉంటుంది. యీ క చాల్లా వత్తికలు, ఇవన్నీ కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు, వారి cabinet స చా చ రు లు చెప్పివున్నాని మీరు ఎటువంటి విషయాలు చెప్పారు. అరలు ఈ వేళ అక్కడ ఏమి జరుగుతున్నది, అక్కడ ఈ రోజు తెడిపోయినటువంటి భావాన్ని రైతులు ఆ వేళలోనుంచి తీసుకొనివచ్చి ఎందువల్ల అక్కడ దోచుకొంటున్నారు, దానికి కారణం మీరు కాదా అని ప్రశ్నిస్తున్నాము. మరి నిన్న ఈ వందర్భంగా ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిపినప్పుడు, మేము ఏమి చేయాలన్నాడు. అరలు మీరు చెప్పినంతల్లా ఈ వరకంతి వచ్చిందని చెప్పడానికి ఇంకావలె ఇంకేమి వివరణం కావాలి! ఈ క చాల్లావత్తికలుమాడా నేను మీ ద్వారా దానికి అంధ్ర ప్రదేశ్ ని. చాలిని ఒకసారి చదువుకొమ్మని అడుగుతున్నాను. ముఖ్య శతకంలో ఈ దిరంగా చెప్పివారు—“మాటకు ప్రాణము వశ్యము” అని. మరి ఆ మాటకు ప్రాణము వశ్యమేమోగాని కనిపించు మాటకు ప్రాణము ఉ.మాట నీలకెట్టుకొనడం అయినా మని మంతులు చేయకపోతే, అప్పుడా, నేను ఒకటి చెప్పివున్నాను. ప్రభుత్వము చేసినటువంటి వర్ణనలనా, వర్ణనలు చేసిన వర్ణనలనా—ప్రజలు ఎందుకైతే వర్ణనలనా, అనేది వివరణము. “కాటెట్టుకొనడాక గతాన” ఉప ముఖ్యమంత్రి,

Calling attention to matters of urgent public importance : 10th September, 1959. 369
 re: Non-purchase of foodgrains by the Food Corporation of India from Cyclone affected ryots

అయిన సమాచారము తిలాలలో పర్యటించి మీ ఇష్టపచ్చివట్టు మీరు అప్పుడు road side Romoes లాగా ఉపవాస్తావు చెప్పి ఈ లోకం అవన్నీ కూడా మాశ్రమీ సంబంధం లేదంటే, చాటిని భావన చేయకుండా ఉంటే అక్కడ ఉన్న రైతాంగము ఎంత బాధపడుతున్నారో గమనించమని చెప్పబడుచున్నది. ఈ సభలో ఉన్నటువంటి కొంతమంది క్రిష్ణాతల్లా, పశ్చిమ గోదావరి తల్లా, గుంటూరు తల్లాలనుంచి వచ్చినటువంటి కానిన సభ్యులు కొంత చారి దగ్గర కూడా ఈ భావ్యం ఈ రోజుకూడా నిలవబండి పోయింది. మరియు ఈ పరిస్థితులలో Food Corporation చారు 150 లేక 180 టన్నులు కొనడమే జరిగింది, అంతకంటే ఎక్కువ తీసుకోవడంలేదని, ఇది చాలా దౌర్జన్యము. ఇంచాక్ Short Notice Question లో దీనికి సమాధానము చాలేదు. ఈ భావ్యం కొనేదానికి ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు, నేను ఢిల్లీకిపోయి 10 వేల టన్నులు ప్రైవేట్ నా చానీని free export చేసేదానికి మార్గం ఏర్పాటు చేసామని. అంతే కాదు అదంతా ఈ వేళ Miller దగ్గర ఉన్న భావ్యం పోవడమేకాదు, అవలు ఈ వేళ రైతులు దగ్గర ఉన్న భావ్యము గురించి పరిశ్రమైన తెక్కలు ఉన్నాయో! ఇంకా ఈ చెడిపోయిన భావ్యం ఎంత తిన్నది, వర్షాదు తల్లాలలో, దీనికి ఏ విధంగా సామర్థ్య చేయాలి అనేది తప్పకుండా అలోచన చేయాలి. ఇది ప్రజలు చాలా అంతోళన చేస్తున్నటువంటి విషయము. వెంటనే దీనిపై ప్రభుత్వము చర్య తీసుకోని ఈ భావాన్ని అమ్మించేదానికి లేకపోతే కొనేదానికి Food Corporation గానీవ్వండి, మరొకటిగానీవ్వండి కొనేటువంటి ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

(Sri K. Prabhakara Rao rose to speak)

మిస్టర్ సెక్రటరీ స్పీకర్ :—మంత్రిగారు సమాధానము ఇచ్చినవరువాత ఏదైనా clarification ఉంటే అడగండి. అంతేగాని ఇప్పుడు ఈ విధంగా బిల్లు చేస్తే అది convention అయిపోతుంది.

(శ్రీ ఎ. పంజాబరాజు) :—చారు మాట్లాడిన వరువాత ఒకేసారి సమాధానం ఇస్తాను. మరల clarification ఉంటే కష్టము చెప్పడము. Sir, In order to mop up damaged paddy, the Food Corporation of India opened centres in various places to purchase damaged paddy from the cultivators directly. The Government authorised the Food Corporation of India to do so subject to certain specification. Under these specifications the price of paddy was fixed at Rs. 35 as against the price of Rs. 40 per quintal for coarse paddy of fair average quality. The Food Corporation of India made purchases in the districts of Krishna, Guntur and West Godavari to make 100 tons of paddy. Further, the induction of Food Corporation of India works as a catalyst and purchases the damaged paddy from the cultivators at a reasonable price. In this the millers can mix damaged coarse with better stocks. They have an edge over the Food Corporation of India. No precise details were in the districts available with regard to

270 10th September, 1960. Calling attention to matter of urgent public importance;
 re : Non-purchase of foodgrains by the Food Corporation of India from Ceylone affected ryots.

the actual quantity of damaged paddy with the Collector. In a sample survey conducted by the Collector of Krishna in the month of August, it came out that the quantity with the cultivators did not exceed 10,000 tons. The Collector of West Godavari has reported in August that there were practically no stocks of damaged paddy with the cultivators. In Gunter District where the damage was heavy, the Collector was authorised to issue movement permits for raw rice for sale in the State. This concession has latter on been extended to Krishna and West Godavari Districts also. It is evident from the foregoing that the arrangement for disposal of the stocks by the cultivators and millers has been made not only through the Food Corporation of India but also through the private agencies to the extent possible under the special circumstances of the cases.

శ్రీ కె. ప్రకాశ్ రెడ్డి రావు :—అధ్యక్షా, అప్పుడు Ex-Agriculture Minister అయినటువంటి తిమ్మారెడ్డిగారు ఏమిచేస్తారంటే, మీరు out side the state కూడా అమ్ముకోడానికి అవకాశము ఇస్తాను. అదే promise Millers కు create చేశారు. ఎవరికగర్ ఎంతదాస్తాను ఉన్నప్పుటికి, ఎంత damage అయినప్పుటికి కొంటామని రైతులకు ఒక false promise చేశారు. అటువంటి promise ను fulfil చేయమంటా, అవతలితెంగలో ఉన్న రైతులకు తేలిపోని ఇంకా create చేశారు కాంటి అటువంటి తెంగేమీ తేలవడా ఇప్పటికైనా దిగితిపోయిన ఛాన్సము, అది ఎంత worst quality అయినప్పుటికి కనీసం గవర్నమెంటు F. C. I. కి subsidy ఇచ్చి అయినావరే కొనిపించడానికి ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తుందా? out side the state కూడా export చేయడానికి permission ఇస్తుందా, clarify చేయమని కోరుకున్నాను.

డా. టి. వి. ఎన్. చలపతిరావు :—ఇందాక question hour లో ఒక ప్రశ్నకు supplementary చేస్తే, ఇప్పుడు call attention m. from ఉన్నది. ఆ సమయంలో చెప్పాము అప్పుడు, కాని దురదృష్టవశాత్తు నాను అర్థం అయినంతవరకు ఈ సమాధానంలోకూడా నేను అడిగినటువంటి విషయం రాబోయి ఉండదు. అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మూడు point ఉన్నాయి. రైతుల produce చేశారు. వరిలోకు చెల్లబెట్టండి. ఎవరుకోవలేదు. అందుకని F. C. I. వారు ముందుకు వచ్చారు. F. C. I. వారుకూడా millers కు induce చేశారు అదిఇప్పుడు ముగిసిగారు వారి statement లోనే చెప్పారు. ఏమైపోయింది? మిల్లర్ miller ఇదికోవచ్చు, రైతులకగర్ నుంచి 10 శేరి టన్నులు కొచ్చారు. అట్లాగే F. C. I. వారు ఏమీ తీసుకోలేదు. Miller in good faith, దీనికి గవర్నమెంటు సహకారము ఉంటుందనే నమ్మకంతో, గవర్నమెంటు విధయం చేసిన ధర ప్రకారం రైతులకగర్ నుంచి కొచ్చారు. ఇప్పుడు miller దగ్గర stock ఉన్నది. దీనికి movement Control ఉన్నది. కానీ permit ఇస్తే తగిలి వారు అక్కడ అమ్ముకోలేరు. వారికి market కూడా Kothak లో ఉన్నది. దీన్ని కేసులో గాని దగ్గరకు, ముట్టనుంట్లాగి దగ్గరికి కట్టాల్సివున్నట్లు ఉందనుకున్నా వారు వారము వచ్చారు. ఆ సమయంలో నేనుమాత్రం ఉన్నాను. ఆ విషయం

గరించి ప్రభుత్వము తీవ్రంగా ఏమి ఆలోచిస్తున్నారు ? ఎందువల్లవంటే, ప్రభుత్వము ఇచ్చినటువంటి హామీని F. C. I. వారు జారీచేయారు. వారు అది అనుసరించలేదు. మరల millers తీసుకొన్నారు. రైతుకు కొంత relief ఇచ్చారు. ఇంకా కొంతరైతు దగ్గర ఉండి ఉండవచ్చు, తేదనిపెప్పను. రైతుకు ఏ విధంగా relief ఇవ్వబోతున్నారు ? ఈ ప్రభుత్వము వారి నుంచేము, F. C. I. వారి నుంచేము చిని కొనిపెట్టువంటి millers కు ఏవిధంగా relief ఇవ్వబోతున్నారు ? వారిమీద వ్యవస్థగా మనచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. సంతకరెడ్డి :— ఇప్పుడు ఇన్ ఫ్లూయెన్స్ షేడ్ అవుట్ పై చు ది క్లాక్సు-డంబ్బా చెప్పినట్లు ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వం వర్గిమన్ ఇస్తుంది. కలెక్టర్ కు ఆలోచించే చేశారు.

శ్రీ మునుస్వామి :— అదృష్టా, ఇప్పుడు కేరళలో మార్కెటు ఉంది. ఇక్కడ నుండి అదర్ ప్రావెన్యస్ కు వండించటానికి ప్రభుత్వం కయారవుతున్నది. చిత్తూరు జిల్లా రెవెన్యూ శిల్పారు ప్రకృతివేపుంది. రెవెన్యూ నుండి చిత్తూరు జిల్లాకు కనీసం ట్రోఫీ రైస్ వండించమంటే మూడు అక్రెస్ లేవని కలెక్టర్ గారు అంటున్నారు. కనీసం ట్రోఫీ రైస్ అయినా చిత్తూరు జిల్లాకు వండించటానికి కలెక్టరుకు ఆర్డరు ఇవ్వరా ?

శ్రీ ఎ. సంతకరెడ్డి :— ఆ ట్రోఫీ రైస్ కావడం కోర్టులో రిటీ ఉన్నది.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Annual Report on the Working of the Andhra Pradesh State Financial Corporation for 1967-68.

Sri N. Chenchurama Naidu :—Sir, On behalf of the Chief Minister, I beg to lay on the Table under section 87 (7) and 88 (3) of the State Financial Corporation Act, 1961, a copy of the Annual Report on the working of the Andhra Pradesh State Financial Corporation for 1967-68 and Audit Report with the comments thereon, of the Comptroller and Auditor General of India.

ANNUAL ACCOUNTS AND AUDIT REPORT OF ANDHRA PRADESH AGRICULTURAL UNIVERSITY FOR THE YEAR 1964-65

Sri Kakani Venkateswam (the Minister for Agriculture) :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Annual Accounts and Audit Report of Andhra Pradesh Agricultural University for the year 1964-65 as required under Sub-Section (2) of Section 87 of the Andhra Pradesh Agricultural University Act, 1963.

Mr. Speaker :—Paper laid on the Table.

PRESENTATION OF THE REPORTS OF THE REGIONAL COMMITTEE

The Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads (Amendment) Bill, 1969

The Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1969.

Sri J. Chokka Rao :—(Chairman, Andhra Pradesh Regional Committee) Sir, "Under Rule 164-K of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, I beg to present the Report of the Andhra

Pradesh Regional Committee on the Andhra Pradesh Panchayat Samitis and Zilla Parishads (Amendment) Bill, 1969.”
“Under Rule 164-K of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, I beg to present the Report of the Andhra Pradesh Regional Committee on the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1969.”

Mr. Speaker:—Reports Presented.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1969-70
(VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS)

Demand No XXVIII Welfare of Scheduled Tribes Castes and other Backward Classes—Rs. 7,44,28,700.

శ్రీ జి. లక్ష్మన్న :— అధ్యక్షా, ఈ సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన డిమాండ్ సమాఖండంలో నాలుగు రకాల, సాంఘికంగా అర్హులైన వారలకు అందేటటువంటి కరగవలసిన చెందినటువంటి సబ్ జెక్టు ఇది. దీనికి సంబంధించిన మంతులు ముగ్గురు ఉన్నారు. ట్రయిబల్ వెల్ ఫేర్ ప్రత్యేకంగా క్రొత్తవారలకు ఎక్కువ సేవ చేద్దామనే ఉద్దేశ్యంతో ముఖ్యమంత్రిగారు తమ చేతిలో పెట్టుకొన్నట్లు ఉంది. ట్రయిబల్ వెల్ ఫేర్ శ్రీమతి రోదామేష్మిగారు, పెద్దాపాటి రామ్మ, దివోటి ప్రెజ్ ట్రయిబల్ అదర్ కార్పొరేషన్స్ సెన్స్ గా. పెరుమాట్లగారు మామూ ఉన్నారు. ఇక్కడ జరిగే చర్యలకు ఒక మంత్రిగారి సమాధానం ఇస్తారో, ముగ్గురు మంతులు సమాధానం ఇస్తారో నాకు తెలియదు. ముగ్గురు మంతులు సమాధానం ఇచ్చే కాగుంటుందని అనుకోవలసివస్తుంది. ఈ డిమాండ్ మీద ముగ్గురు మంతులు కరవున ఒకే సోల్ సర్క్యులేట్ చేయబడింది. ఈ సోల్ లో ఇన్ని సంవత్సరాల నుండి ఎంత ఎంత డబ్బు టెక్టూరో ఆ లెక్కల జాబితా ఉంది. స్వరాజ్యం వచ్చిన కర్నాటక, యా 22 సంవత్సరాల నుండి సాంఘికంగా, అర్హులైన వారలకు అందేటటువంటి యా పెద్దాపాటి రామ్మ, హరిజనులకు గిరిజనులకు నిమిత్తి కరగవలసిన ఇతర వెనుకబడిన కరగవలసినానికి ప్రభుత్వం చేసిన యా జయవల్లభ ఎంతవరకు చారిత్రాత్మక సాంఘిక అర్హులకు చక్కబడింది, యావారు సమాఖండంలో తదితర మానవత్వంతోకాదు వారు ఎంతవరకు గౌరవించబడుతున్నారో, మిగతా భాగాన్ని పూర్తి చేయటానికి ఏ ఏ కొత్త చర్యలు చేపట్టబడుతున్నాయో తెలుసుకున్నాను. ఏమయినా చేద్దామంటే జరిగలేదని చెప్పవలసింది. ఏదో - రోటీస్ వర్క్ కి క్రింద వాస్తవ్యుని ఇంత ఇచ్చాము ; రోటీస్ ఇంత ఇచ్చాము ; కాఫీల ప్రవర్తనానికి ఇంత ఇచ్చాము, ఇంత ఇవ్వబోవాము అని లెక్కలు చెబుతున్నారు. అసలు యా కాఫీ ఎందుకు పర్మిట్ కి కొన్ని కోట్ల కాపా కా లెగిన పారిశుధ్యం, చివరికి పారిశుధ్యం గిరిజనులకు వెనుకబడిన కరగవలసిన యుగయుగాలకు సమాఖండంలో ఉపేక్షించబడుతున్నామని మానవత్వం మానవత్వం మానవత్వం పోలికలున్న కనీస గౌరవాలు మానవత్వం లెగటవంటి పరిస్థితిని సత్కర్మ ద్వారానే పరిష్కరించవలసి యా డిపార్టుమెంట్ ఎంతవరకు ఆ ఉద్దేశ్యాన్ని పాటిచిందో, యా జాబితాలో పారిశుధ్యం సమాఖండంలో అందరితోపాటు యావారు అందరితోపాటు గిరిజనులకు ఎంతవరకు అభివృద్ధి పొందిన సమాఖండం సమాఖండం మానవత్వం అందరితోపాటు గౌరవించబడుతున్నామని.

అవకాశం కలిగింది, విముక్త జాతులకు, అదర్స్ బాక్స్ వద్ద క్లాస్స్ చూపి అందరితో బాటు సమావేశంగా గౌరవించబడే అవకాశం కలిగింది. అనేక రృద్ధి తో సమాశ్రయ పరిశీలన జరగలేదు. ఒక రోటిక్ పర్క్ గానే చూస్తుంది. ఈ మొత్తం నాలుగు శతాబ్దాలవారు మొత్తం అవకాశాలలో నూటికి 75 మంది ఉన్నప్పటికీ చాలావరకు చేయబడేవి మాటికి ఒక వంతుకుడ లేనిదే ప్రజలకు అంగీకరించక తప్పదు. ఆ ఖర్చు కూడా సరిగా అవసరమైన పాఠశాలలను నిర్మించడం అందరికీ అందుతుంది. అందరినందరినీ అయిన ఎంతవరకు అభివృద్ధి పొందారు అన్నది పరిశీలించటం కూడా ఉన్నాడు. ఇది ఇందులో ప్రధానమైన ముఖ్యమైన లోపమని మనవి చేస్తున్నాను. అది చేయనిదే మీరు ఏమి చేసినా నిరుపయోగమే అవుతుంది. 28 వేల కోట్ల రూ. సమాధుగా గడచిన మూడు ప్లాన్స్ క్రింద ఖర్చు పెట్టటం అరిగింది. ధ్వజ్వి అవకాశాల వైపున వారు మంత్రిగా-యీ ప్రజాకళల వలన వంతుకు మరీ భవనంకు చెబుతారు. చేసినాడు మరీకా చేసినాడు అయినాదని, చేసినాటి యీ ప్రజాకళల వల్ల లాభం కలుగలేదని అన్నమాట అంగీకరించక తప్పదు. ఈ విధంగా ఖర్చు చేస్తున్నామని తెల్పటం చెప్పకొనే దానికంటే — గా, పెరుమాటగాయగాయ యీ కాళ్ళపై అధ్యక్షుల వహించిన తర్వాత ప్రజా-ఎంతవరకు మనం చేసిన పనివల్ల పోలికనులు మేలుపొందారు, సమాజంలో అతడికి ఏర్పడిన స్థానం ఎంతవరకు, అతడు తోడిమానవుడితో సమానవాన్ని పొంద గలుగుతున్నాడా అన్న దృష్టితో వారు పరిశీలన చేయవలసి ఉన్నది. అది జరగ సంతవరకు ఖర్చులు కరుగుతూఉంటాయని, వారు ఉద్దేశించిన ఫలితం ఉండదు అనేది మన యీ తెక్కలే రుజువుచేస్తున్నది. ఈ వాడు మన రాష్ట్రంలో కొన్ని శతాబ్దాల వీరులమైన విద్యకులు పాగుతూఉన్నది. అంద్ర ప్రాంతంలో పెద్దాల్లు ప్రయత్నాలు గుర్తించబడిన జాతులు-అంద్ర ప్రదేశ్ కింద 12 వంతు అయినా తెలంగాణలోని అనేక జాతులు పెద్దాల్లు ప్రయత్నం జాతికాలోనికిరావేదు. "మేము ప్రాప్తిస్తున్నాము; మేము చెబుతున్నాము; కావాలంటే ఏ తేదీలో ఉత్తరం ప్రాకారమో చెబుతాము" అంటే-ఉత్తరాలతో, మంజూరితో వింత కాదులు రాబవు. దానికి కావలిసింది పట్టుదల, ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన వారు చెప్పిన మెంటు "దాన్ని" సమావేశాలకు చేరవారు. వారు యీ విషయాన్ని అక్కడ పో-మంత్రిగారితో చర్చించి "ఇది చాలా ఎనామలి. చాలా అవసరము, దీనిని వెంటనే రిక్లైమ్ చేయకపోతే వీలులేదు" అని గట్టిగా చెప్పినట్లు ముఖ్య మంత్రిగారు ఒక మాట అయినా చెప్పగలరా? మన రాష్ట్రంలో యీ ఎనామలి ఉంది. మన రాష్ట్రంలో అమీందార్ ప్రాంతాలు చాలా ఉన్నవి, ఆ అమీందార్ ప్రాంతాలకు సంబంధించినటువంటి అభివృద్ధి ఏదీ ఉన్నది, ఆ అభివృద్ధి తరచువరకు శ్రీ కాళేశం వికాస కార్యాలలో అనేక ప్రాంతాలు పెద్దాల్లో ఉన్నాయి క్రింద దిక్లో కాలేదు. పెద్దాల్లు ప్రయత్నాలు కొన్ని తాగుతారు. దిక్లో కాళేశం ఒకటి. పెద్దాల్లో పరియోగ క్రింద కొన్ని ప్రాంతాలు దిక్లో కాలేదు. అదే ప్రాంతంలో అక్కడ ఉన్న ప్రజలు యీ పెద్దాల్లు ప్రయత్నం చెందిన కారణం. అయినప్పటికీ ఆ యొక్క ప్రాంతం పెద్దాల్లు ప్రయోగ క్రింద ఉన్నట్లే కాలేదు కాబట్టి అక్కడ జరగవలసిన చెప్పిన మెంటు

మాకు ఏమీ సంబంధంలేదు అని శ్రేణుల ప్రభుత్వం అంటున్నది : అట్టి విషయా
లలో, ఇది చార్జ్ ప్రభుత్వం శరీరంతోపాటి అంటున్నది. పెద్దాల్లో
ఏదీ ఉన్నట్టే అక్కడ మాత్రమే మాకు కావల్సిన ఉన్నది అంటున్నది.
అలాగ చార్జ్ లో ఉన్నది గురించి శాంత ప్రయత్నం జరిగింది. ఆ ప్రయత్నం
ఇప్పుడు పర్యవసాది లేదు. ఇది ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉన్నట్టే లేదో కాదు
తెలియదు. దివోజ్ ప్రెస్ (ట్రయిక్స్) ఉన్నాయి. ఈ దివోజ్ ప్రెస్ (ట్రయిక్స్)
మనం దివోజ్ ప్రెస్ కాగితం మీద చేశాము. ఎందుకు దివోజ్ ప్రెస్ చేయవలసి
వచ్చింది? చాలానే చేరవలసి జాతులుగా ఒక జాతిగా స్వరాజ్యం రాజమండు
పట్టణ వర్తమాన-ఇది మానవజాతికి ఒక పెద్ద గొడవ పెట్టు కాబట్టి అది రోచానా,
చారు పమాలులో తోటి మానవులుగా గుర్తించడానికే ఆగమంతో చేయవలసి
వంటుంటే దివోజ్ ప్రెస్ అని.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

చానివలన పరితం ఏమైనా వచ్చినా? చారు ముఖాలుగా తండాలుగా రేఖం
వెంటా తిరిగే రోజుల్లో నీటి వనంపూలు అయినా నీటి వేల రోజులూ
యిలు పూను చేరుతో వంటకాన్ని చాని. ముక్కి లేదు మోతం లేదు.
ఎంతవరకు మనం అభివృద్ధి పొందినాము అనే దృష్టితో పరిశీలించాలి. పెట్టిన
ఖర్చులే తక్కువ. ఖర్చులు యింత పెట్టాము అంత పెట్టాము అని లెక్కలు
చ్రాచి, నోట్స్ యిచ్చి చానివలన లాభం లేదు. ఏ ఆశయంతో ఈ దివోజ్
మెంటు పర్యవసాది. ఆ ఆశయం వెలచేసేలానీ ఎంతవరకు కృషి పోగలారు
అనేది ముఖ్యంగా పరిశీలించవలసి అవసరం ఉన్నది. ఈ మధ్య శ్రేణుల ప్రభుత్వం
చారు ఒక కమిటీని చేశారు. తమకు తెలిసినదే. పారిశుధ్యం జానికానా
పునరాలోచన చేసి తిరిగి శ్రాంత జానికానా ప్రాయశాంకి అనే చేరుతో ఒక
కమిటీని చేశారు. ఈ కమిటీ చేసినందువలన పారిశుధ్యం ఎంతవరకు అభివృద్ధి
పొందారు శ్రేణుల చార్జ్ ప్రభుత్వం కృషి వలన అని పరిశీలించేమోనని ఆ
పరిశీలనా చాని ఆ పరిశీలన కాకుండా కొన్ని కుట్రలు పెద్దాల్లో కాన్ జాని
కానానానా తొలగించడానికి రాజకీయోద్దేశ్యంతో చేసినటువంటి కమిటీ అని
బుజ్జుబుజ్జు అయిపోయింది. అది అందుకు లేకపోతే మరొకరు వీరు యింకా
పారిశుధ్యం అని చెప్పుకోవలసిన అగత్యం లేదు. పమాలులో చారు కొంచెం
అభివృద్ధి పొందారు కాబట్టి అది అందుకు అనే చేరు పెద్దాల్లో కాన్ జానికా
నానా తొలగించాలి అని నిశ్చయం ప్రాకారని ఖాతా చేసు వింటున్నాము.
నిజంగా అట్లు పరిశోధన చేసుకోవాలి. ఈ రోజున అది అందులో ఎవరో
ఒక పక్కనే కూర్చున్నాము. కాకపోతే ఖానాలో లెక్కపెట్టి బుచ్చున్న
మర్యాదగా కాలుగుమాటలు చెప్పగలిగిన నీటి శగవంతుడు చాని శరీరంవలన
మూతన ఆ కుట్రలన్నీ అభివృద్ధి పొంది పోయినాయి. చారంతా జాగా
ఉన్నాము. చాని కులం గురించి యింకా తొలగించవలసిన అవసరం లేదు అనే
కోరకే మాత్రం వచ్చేవది చారు.

Mr. Deputy Speaker :—The House will meet at 4.00 P.M. to-
day again and take up the same Demands for Grants.

(శ్రీ) శ్రీ అన్నప్ప :- ప్రభుత్వం పరిణామాలను ఎంతో తేజావూ అని చెప్పుకుంటున్నా అనే ప్రయత్నం కాకుండా చేసిన దానివలన పరిణామాలగాని గిరిజనులుగాని విముక్తి జాతులుగాని, కాక్ వర్డ్ క్లాస్స్ వారుగాని ఎంతవరకు వారి యుక్తి ఆశయాన్ని సాధించగలిగారు, ఎంతవరకు అభివృద్ధి పొందారు అనే దృష్టితో పరిశీలించాలి గాని యిప్పుడు శ్రేయ ప్రభుత్వం ఏదో ఒక పేరు చెప్పి కొన్ని కుట్రల జాబితాలను తొలగించడానికి చేసే ప్రయత్నం యిది అప్పు వంచన కలమైన ప్రయత్నమని నేను వచని చేయవలసి యున్నది. దానిని ఈ రాష్ట్రం ప్రభుత్వం తీవ్రంగా ప్రతిఘటించాలని నేను మనవి ఉన్నట్లున్నాను. రిగి సంవత్సరం బడ్జెటు ఉపబ్యూంట్లో ఆ నాడు ముఖ్యమంత్రిగా యున్న సంతకరెడ్డిగారు శిల విచ్చిన మాక్స్-కాక్ వర్డ్ క్లాస్ అనే పేరుతో యుంకా మనం ఎంత కాలం బ్రతికి ఉంటాము అని, కాక్ వర్డ్ క్లాస్ అనే పేరుతో కులభేదం ఆ పేరిట ఇంకా ముట్టచింది పోకూ ఉన్నది. ఈ జానీతాన్ని నువ్వం ఎందుకు రద్దు చేయకూడదు అని వారు అనాడు చెబించిచ్చారు. వారు ఏ మహారాష్ట్రలో చెప్పారో గాని ఆ తర్వాతి శిలపు ప్రకారంగానే ప్రైవేట్లో బాబాయి వడదం వారు రద్దు చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు రిగి సంవత్సరంలోకి వచ్చాము. 7 సంవత్సరాలు పూర్తి అయి రి ప సంవత్సరం వస్తున్నది. పరిణామాలకు అన్యాయం జరుగుతున్నది అంటున్నారు. ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ) బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు కంటి నీరు కార్చుకుంటున్నా, కారుస్తున్నాను సుమామాడండి కాబాలంటే చా కంటిలో నీరు అన్నట్లుగా మాట్లాడుతున్నారు. కాని అనాడు అర్థిక మంత్రిగా నీరు చేసి నటువంటి సలహా అయితే ఏమీ, తరువాత నీరు ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చిన తరువాత నీరు చెపుతున్న సానుకూతి వచనాలను అయితే ఏమీ ఈ నాటివరకు స్వరూపం లేదు. ఏమీ అంటే కమిషన్ తేజావూ, చారి రిపోర్టు చాలేదు, రిపోర్టు వచ్చిన వెంటనే మేము తగిన చర్య తీసుకోదానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము అంటున్నారు. కమిషన్ చారి రిపోర్టు రాకపోవడానికి కాక్ వర్డ్ క్లాస్ చారి యుక్తి, చార్వాగ్యమే కారణం అంటే నేను చెప్పగలిగినది ఏమీ లేదు. మొట్టమొదట కమిషన్ తేజావూ ముఖ్యమంత్రిగారు యిచ్చిన ప్లేటుమెంటి మీద ఒకసారి పునరాలోచన చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. రి మాసాల క్రైమ్ యిచ్చాము. రి మాసాలలో రాచారి అన్నాడు. ఆ కమిషన్ చారుకూడ రి మాసాలకు గడువు పెంచాలని సభ్యులందరు కోరితే గడువు పెంచడానికి చిలు లేదు. గడువు పెంచితే పని జరుగదని అ నాడు చాదించిన చై ర్మన్ గారు ఈ రోజున యుంకా గడువు కాదాని, ఎంక్వయిరిలు పూర్తి కాలేదు అన్నారు. ఈ ఎంక్వయిరి ఒక వందవరకు ప్రతాళిక పాలిలో వడుస్తున్నది. దీనికిపూరి అనేది ఉండదు. ఆ ఎంక్వయిరిపూర్తి కారు, అరిపోర్టుకారు, అడిఎంతుకు వచ్చిన తతంగం అని అడుగుతున్నాను. ఈ కాక్ వర్డ్ క్లాస్ జానీతాలు ప్రైవేట్ రద్దీపేజ్ మాట నిజమే, ప్రైవేట్ రద్దీ చేయవలసి నందర్నం ఎందుకు వచ్చినది? ప్రైవేట్ రద్దీపేజ్ నే పందర్నం రావాదాయం వాడంతో ప్రభుత్వం టికింగించి నందువలన విచ్చినదని నేను చెలితే యిందులో తేజమాత్రం అయినా అజ్ఞం లేదు. ఏ

ప్రభుత్వం అయితే బాక్ వద్ద క్లాస్ యొక్క సామాన్య పౌరసత్వ పాఠశాల రక్షణ
దలై ప్రతిపాదనలుగా నిలబడి వారించవలసి యుండెదో ఆ ప్రభుత్వమే వారుతో
నీతినించింది. చాదనలో సాంఘికంగా, విద్యా విషయకంగా వెనుకబడిన
శరణార్థి పురస్కారించుకొని మీరు బానిసాలు బ్రాహ్మణులు అని అడిగితే బ్రాహ్మణులు
లేదు అని కోర్టులో బాబులు చెప్పింది. సాంఘికంగా విద్యావిషయకంగా వెనుక
బడినవారి కేగడా ప్రత్యేక బోకర్ గాల్లు ఉండాలి అని ఉన్నది, మరి కులసత్వంమీద
బ్రాహ్మణులపరంగా అంతే నిజం అనికూడ అంగీకరించారు. అంగీకరించినందు
వల్ల కోర్టువానికి అని రద్దు చేయవలసిన వని తప్పనిసరి అయింది. ఈ సంద
ర్భంలో కేసు ఒక పాత సమయన తమ రృప్తికి తీసుకు చాలలయ్యోచ్చాను,
మనకు రాజ్యాంగ చట్టం గొట్లో అమలులోనికి వచ్చిన మరుడలమే వెనుకటి
ఉన్నది మర్రాను రాష్ట్రంలో బాక్ వద్ద క్లాస్ బానిసా అర్థికల్ 20 క్రింద రెల్ల
బాదదని మర్రాను ప్రాంతంలో చాచా వేయడం, ఆ చాచాను అంగీకరిస్తూ
20 అర్థికల్ క్రింద కుల విభేదాన్ని పాటించే ఈ బానిసా చెల్లబూడదని ఆ చాచా
ప్రాంతం తీర్పు యివ్వడం అరిగియున్నది. దానిమీద సుప్రీమ్ కోర్టు అప్పీల్ కు
వెడితే సుప్రీమ్ కోర్టుచారు కూడ ప్రాంతం తీర్పుచే భాయపరచేటప్పుడు అప్పుడు
మర్రాను రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న రామస్వామిగారు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి
రెప్లైకుమేన్ పడినారారు. అప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వంలో హోమ్ కాఫరు
మంత్రిగారయ్య రాజగోపాలచారిగారు మొట్టమొదట రాజ్యాంగానికి సవరణ
తేవడం అనే సంఘటన అరిగింది అంతే యిదంతా ఈ బాక్ వద్ద క్లాస్ సమస్య
మీద అరిగింది. 1953లో మొదట సవరణ తీసుకువచ్చారు, అర్థికల్ 15కు
ఉప బాక్ చేర్చారు; అర్థికల్ 20 అనే సమస్యకు అడ్డు లేకుండా. సమాఖంలో
సాంఘికంగా విద్యావిషయకంగా వెనుకబడిన శరణితులు, హరిజనులు తేక
పెడ్యూల్డ్ ప్రాంతం, అదే బాక్ వద్ద క్లాస్ కు ఎటువంటి ప్రత్యేక బోకర్ గాల్లు
యివ్వడానికి ప్రభుత్వం అధికారాన్ని కలిగియున్నదని సవరణ 16వ అర్థికల్ కు
బాబుల సమాధికంగా చేర్చడం, దానిని పురస్కరించుకొని మర్రాను ప్రభుత్వం,
దీ బానిసా అయితే ప్రాంతం, సుప్రీమ్ కోర్టు చెల్లదని తీర్పుయిచ్చారో ఆ బానిసా
అర్థికల్ 16 (4) ప్రకారంగా సాంఘికంగా విద్యావిషయకంగా వెనుకబడిన
బాబులను పునరుద్ధరించడం అరిగింది. అలాటి మంచి ఈచాటివరకు మర్రానులో
ఆ బానిసాలు అమలులో ఉన్నాయి. చాటిమీద మళ్ళీ రెండుమార్లు ప్రయత్నం
అరిగింది, చెల్లబూడదని రద్దు చేయాలనే చాదనలు, చ్యాల్లాలు ప్రాంతంలో
పడినా ప్రాంతం అంగీకరించలేదు. సుప్రీమ్ కోర్టు అంగీకరించలేదు. అక్కడ
ఆ బానిసా చెల్లబూడ బానిసాకే అంద్రేశికంలో ఈ బానిసా ప్రాంతం రద్దు
చేసినది. మేము ఏమి చేయగలము, మా చేతలని మించిన ప్లవహారం అని
మన ముఖ్యమంత్రిగారు మాటలు చెప్పుకున్నారు. అంతే. ఈ సామకూతి సవతి
శర్ల రూపంలో ఉన్నచా, లేకపోతే కన్నతల్లి రూపంలో ఉన్నచా, ఆయనను
పుట్టించిన రేపుడే తెలియాలిగాని చాటాటి సామాన్యతకి మాత్రం తెలియదని
మనది చేస్తున్నాను. ఎందుకు వచ్చిన చాదన యిది! సంతకయ్యగారి
మేములో — తెలంగాణాలో వున్న బానిసా అయితే ఏమి, అంద్రలో

Annual Financial Statement (Budget) 10th September, 1966. 377
for 1969-70 :
Voting of Demands for Grants.

పున్న జాబితా అయితేనేమి, ఇంటిగ్రేటెడ్ డేప్రామిషన్లు. సంశ్లేషణ గారు ముఖ్యమంత్రిగా పున్నప్పుడు — కాపులు అనే కలం యందులో చేర్చడం, దానిపై కోర్టులో దావాలు వడటం అరిగింది. ఈ కాపులు అనే కులాన్ని చేర్చడం, కుండెడు పాతలో ౬౪ చల్ల పుక్క. మారిరిగా అరిగింది. దానిని ఆధారం చేసుకుని, హైకోర్టులో దావాలువేసి — ఆ దావాలు చేసినవారు ఎవరికీ ప్రోక్సీహించబడ్డారు? అనే దానిని విరూపించడానికి పాబ్యూలు, రుబ పులూ లేవనెత్తోంది, ఇవి లోకానికి మాత్రం ఆ విషయం తెలుసు. ఆ విధంగా దావాలువేసి, దావాదారుల వాదనలను ప్రభుత్వం — అడ్వోకేటు జనరల్ గారు అంగీకరించే రీతిగా స్టేట్ మెంటు చేయడం, చాదింపడం మొత్తం జాబితా అంశా రద్దు కావడం సంభవించినది. ఇంతవరకూ దానికి అతీగతీ లేదు. తెలంగాణాలో పూర్వం ప్రాచారావాద్ ప్రభుత్వం, బూర్గుల రామకృష్ణారావుగారి వాయ శత్రువన వదులుస్తున్నప్పుడు వారు పరిశీలనచేసి, బాక్ వర్క్ క్లాసిక్ లిస్టు అనేది తయారుచేసి, ప్రకటించారు. దానికి ఎవరూ అక్కరలేకపోయింది. తరువాత, కోర్టు లలో బ్యాట్యూలు వెయ్యలేదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వచ్చిన తరువాతనే వట్టింటి మహా బ్యాగ్యం, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వంతోనే బాక్ వర్క్ క్లాసిక్ వారికి యీ మహా బ్యాగ్యం పట్టింది. ఇక్కడ తెలంగాణాలో అమల్లో ఉన్న జాబితాను, అక్కడి ఆంధ్రలోని జాబితా మొత్తం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వ హయాములో రద్దు చేయబడినాయి. ఈ ప్రభుత్వానికి గనుక అదే బాక్ వర్క్ క్లాసిక్ వారికి, విరిగి ఆహ్వానం అరిగిందనే విషయం మనములో పున్నట్లయితే, పూర్వం పూర్వకంగా ఆ విధంగా అనుకుంటూ పున్నట్లయితే, కనీసం మద్రాసు ప్రభుత్వ కాలము నుండి మనం అమలవస్తు వచ్చిన ఆ మేరకు అయినా దానిని పునరుద్ధ రించాలి. తెలంగాణాలో యిదివరకు ప్రాచారావాదు ప్రభుత్వ కాలములో ఏ జాబితా అయితే ఉన్నదో ఆ మేరకు జులై 15.4 క్రింద దానిని పునరుద్ధ రించవలసి వుంటుంది. విరిగి పాంసూజ్ పరిస్థితిని సునించి లోకానికంతా తెలుసు. పలానానీలం తక్కువ కుం అని చెప్పకనే పరిస్థితి యీనాడు లేదని ఎవరూ చెప్పలేదు. అలా చెప్పకూడదని శ్రీరంగసీమలు చెప్పవచ్చుకచ్చు. వారు చాలా వాడు. వీడు మంగలివాడు అని చెప్పాలి కంటే వెంట ఒక బలవాటు. అది దానిని ఎవరూ చెప్పలేరని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ఎంక్వయీకి అనేది ఎంతకాలం వెండింగులో వుంటే వుండవచ్చుగానీ, కనీసం మద్రాసులో, అప్పటి నుండిపున్న జాబితా ఎవయితే ఉన్నదో, యీనాడు హైకోర్టుగానీ, సుప్రీంకోర్టుగానీ, బ్యాగ్యూలు చేసినప్పటికీ, ఆ బ్యాగ్యూలన్నీ నిరకారించి, డిస్మిస్ చేసి, చట్ట బద్ధంగా అమలుచేయడానికి అవకాశమిస్తున్న మేరకు ఆ జాబితాను ప్రకటించండి. చాలాగనుక నిజంగా సహాయం చేయవలయుననుకుంటే ఆ మేరకు వెంటనే ఆ జాబితాను ప్రకటించండి. అట్లాగే పూర్వపు ప్రాచారావాదు రాష్ట్రంలో వుండే జాబితానుకూడా ఆ దేవిధంగా పునరుద్ధరించాలి. ఆ విధంగా చేసినప్పుడే యీ ప్రభుత్వం కొంతవరకు నిజాయితీతో వ్యవహరిస్తున్నదని అమల్లోదానికి అవకాశ మేర్పడుతుందని చెప్పవచ్చును. లేకపోతే అట్లా అమల్లోదానికి విలువలేదు. ఈ మొత్తం స్టేట్ మెంట్ అంతా చూస్తే యిందులో అదే బాక్ వర్క్ క్లాసిక్

గురించి ఒక్కమాట లేదు. 'ఎకనామిక్స్ బాక్' వద్ద 'అంటున్నారు. ఎకనామిక్స్ బాక్ అతలావేది ఎవరూ కాదనరు. సమాజములో 'చేదవారు అన్ని వర్గాలలోను, అన్ని కులాలలోను వున్నారు. దానివెనకూ కాదనరు. చేదలకు సహాయం చేయకూడదని ప్రపంచంలో ఎవరూ చెప్పలేదు. చెప్పరు. ఇంకా ఎక్కువ సహాయం 'చేదవారికి' చేయవచ్చుననే, ఆ విధంగా చేయాలనే కోరుతున్నాను. ఇందులో పుస్తకం ఒకటే సమస్య. సాంఘికంగా, విద్యావిషయకంగా చెప్పబడిన 'చేదవాడికి, సాంఘికంగా, విద్యా విషయకంగా సమానత్వమును పొందగలిగే వాడిని యిద్దరినీ ఒకే రృప్తితో చూడడం — అది సోషల్ జస్టిస్ కాదు. చంక పారంపర్యంగా సమాజములో చదువు నంద్యాల లేక, వాగరికత లేక, విద్యాగంధము ఏమాత్రం కూడా లేకుండా, పొట్ట విప్పితే అక్షరజ్ఞానంలేని 'చేదకుటుంబంలో' పుట్టిన కుర్రవాడిని తరతరాలనుంచి చదువునంద్యాలవుండి, వాగరికత వుండి, సమాజములో గౌరవ ప్రతిపక్షాలు వున్న 'చేదకుటుంబములో' పుట్టిన కుర్రవాడిని. యిద్దరినీ ఒకే తోట కూర్చోతెట్టి, ఎవరికి ఎక్కువ మార్కులు వస్తే వారికే సహాయం చేపావడం చదువులేనివాడిని చవట చేదకా వుండి సోషల్ జస్టిస్ చెప్పడం కాదా? అని నేను అడుగుతున్నాను. తప్పనిసరిగా, సహజంగా, తరతరాలుగా చదువునంద్యాల, సమాజములో గౌరవ ప్రతిపక్షాలు వున్న కుటుంబములోని కుర్రవాడు తెలివితేటలు కలిగి వుంటాడు. ఆ కుటుంబ వాతావరణమువల్ల, చరిత్రాలనుబట్టి, పరిస్థితులను బట్టి, అతను తెలివితేటలు గలిగి వుండడానికి ఎక్కువ అవకాశమున్నది. ఇది నిర్వివాదమైన విషయం. అలాగే పరిపరాలు లేక, తరతరాలుగా చదువు నంద్యాల లేక, సంఘంలో గౌరవ ప్రతిపక్షాలులేని కుటుంబములో పుట్టిన కుర్రవాడు వెనుకబడి వుండడానికి అవకాశమున్నది. దీనిని కాదనడానికి చీలులేదు. ఈ లోజు, స్పష్టంగా, రాజ్యాంగ చట్టములో నిోచియున్న అండ్ ఎడ్యుకేషనల్ బాకవర్డ్ అని చెప్పబడివుంటే యింకా నిర్వచనం కావాలని సాగదీస్తున్నారు. ఇరవై రెండు సంవత్సరాలు అయిన తరువాత కూడా యింకా నిర్వచనం కావాలి అంటున్నారు; ఇంకా సరిక చేయాలి అంటున్నారు. రాజ్యాంగచట్టములో యిచ్చిన హామీలు అటానే వుండిపోయాయి. 'వల్' అని వాడవడోట-అంటే తప్పకుండా యీ హామీలనుబట్టి, గిరిజనులకు యితర backward classes వారికి 'చేదవారి' అని చెప్పినవాటికి సంబంధించి కేవలం చాలా తక్కువ. ఆ తక్కువ కూడా వారికి దక్కడంలేదు. దీపాద్ధిమెంటులోనే వగం జాలి. అంకపోతే 'the Government may provide special privileges అంటే అర్థం, యిష్టం వుంటే చేస్తారు, లేకపోతే లేదని. ఈమె అనే వ్యవస్థాంగం ఎవరిని ఉద్దేశించి ఉపయోగించినదో తమకు తెలుసు. 51 వ సంవత్సరంకు పెన్షన్ చూస్తే, other backward classes జవాబు ఉన్నది మర్రాసు రాష్ట్రానికి సంబంధించినంత వరకు. నూటికి వారు 28 అని లెక్కచెప్పింది. పెయ్యాలి కాన్సిల్, పెయ్యాలి కౌన్సిల్ నిోటరైడ్ కౌన్సిల్ మినహాయించి, నూటికి 28 అని 51 'పెన్షన్' ప్రకారం వున్నది. ఆ జవాబు యిప్పుడు ఎన్నికెట్లు చెరిగింది, అన్ని కెట్లు వరకు ఆ వర్గంకేవే చేరిగే సందర్భంవుంటుందో, వుండడో తమకే ఆలోచించాలి.

Annual Financial Statement (Budget) 10th September, 1969. 379
for 1969-70.
Voting of Demands for Grants.

ఈ విధంగా నూటికి కనీసం 40 మంది యీ వారు అతిగతి లేకుండా వున్నారు. backward classes grants వారికి దక్కే పరిస్థితిలేదు. ఇంతటి శోచనీయమైన పరిస్థితి యీ వారు వున్నది. మరొకపారి కేసు యిందాక చెప్పిన విషయాన్ని చెప్పడలెనుకున్నాము. ఈ సమాజములో పోలిన, గిరిజనులను మానవులుగా గుర్తించే విషయాన్ని ఎంతవరకు మనం సాధించామనేది ఒక్కసారి పరిశీలించండి ఆ పరిశీలన ఎంతవరకు అదిగింది? అది అరుగుకుండా, మనం ఏమిచేసినా వారికి యీ ఫలితం దక్కుతుందా? లేదా అనేవిషయం ఆలోచించండి. ఇందులో మొదటి పేరాలో ఒక మాట సవరించేసివున్నారు. 57.58 లో ఒక కోటి, 78 లక్షలతో ప్రారంభమైన యీ బడ్జెటు యీ వారు 7 కోట్ల 40 లక్షల వరకు వచ్చింది; మనం చాలా అభివృద్ధిని సాధించాము అని అంటున్నారు. మరారు ఏడు కోట్లు పెరిగింది, చూడండి అంటున్నారు. అసలు జవాబాలో వీరు ఎన్నో వింకు వున్నారు? జవాబాలో వీరు నూటికి 76 మంది వున్నారు. నూటికి 76 మందివున్న సమాజంలో వారికి ఒక కోటి 78 లక్షలు ఖర్చు పెడుతున్నాం చూడారా అంటున్నారు. ఈ వారు మన బడ్జెటు 270 కోట్లు. ఈ 270 కోట్ల బడ్జెటులో 7 కోట్ల రూపాయలు నూటికి 76 మందికి సంబంధించి ఖర్చు పెట్టడానికి ఒప్పుకున్నాం అంటున్నారు. ఎంతగొప్పచారేమో, చూడండి, అంటున్నారు. సమాజములో వీరినుండి ప్రభుత్వం ఎంత విందుకున్నది? కమరు పరిశీలించండి. ఈ రోజున బజారులో అడుక్కుచేచాడు మీదా వాలుగు అడాలు అడుక్కుంచే, బజారుకుపోయి టీ బ్రాగివా, ఉప్పు కొనుక్కున్నా, వప్పు కొనుక్కున్నా, పేల్స్ ట్రాక్స్ కొనుక్కునాడు కడుకున్నాడా; అమ్మినచారు కడుకున్నాడా? తమరు ఆలోచించండి. ప్రతి పేదచాడు, ప్రతి శ్రమ జీవి యీ పేల్సు ట్రాక్సు తెల్లిస్తున్నాడా, లేదా అది నేను అడుగుకున్నాము. నూటికి 76 మందిగావున్న వారినుండి ఎక్కువ డబ్బు రాబట్టుకుని, మీ కోసం ఏడు కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాం, మేము ఎంత గొప్ప వారమో, చూడండి అంటున్నారు. ప్రజలనుదోషిచేస్తూఒక ప్రక్కన, మరొక ప్రక్కన వారిచేతిలో నెల్లం పెట్టవట్టుగా నటనచూపిస్తూ పెద్దపాంతుక సంస్కర్తలవలే ఒక చాటుకాన్ని నడుపు తున్నారు. ఇది నటనకాని, చాననం కాదని నేను మనవికేయవలసి వున్నది. ఎకచామిగ్లి బాక్ వద్ద క్లాపెన్, రోవల్లి బాక్ వద్ద క్లాపెన్ వున్నాయి. ఎకచామి కల్లీ బాక్ వద్ద క్లామలపారికా లేజీలలో గ్రాంటు యిస్తున్నారు. వర్లిక్ ఇన్ స్ట్రక్టును వారు యిస్తున్న గ్రాంటు అన్ని కూడా బాక్ వద్ద క్లామల వారికి గాని, పారిజనులకు యిచ్చేవేరా. యీ డిపార్టుమెంటువల్ల ఎంత ఖర్చు అవుతోంది? ఎవరైతా ఆ బాక్ వద్ద క్లాపెన్ గాని, పారిజన్ను గాని అల్లర్ల క్లెయిర్లూ ఎప్పు డైరా? ఎప్పుడూ చెప్పలేదు. మన సమాజంలో 25 శాతం మందికి సంబంధించినంతవరకు చూచుకుంటే 80 కోట్లనుంచి 50 కోట్ల రూపాయలవరకూ ఎదుర్కొనేమను డిపార్టుమెంటు చాలా బట్టాడా అరుగుతున్నది. అందులో పేదవారికి యిస్తున్నారు. దానికి ఎవ్వరూ అల్లర్లను చెప్పలేదు. యీ వారు పారిజనులకు ఇచ్చేది రాజ్యాంగ చట్టములో పేజీ అని వున్నది కాబట్టి దానిని వ్రకీరించడానికి

వీలులేక పోతున్నది. కానీ అదే బాకీ వద్ద క్లాస్సుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన టెక్నాలజీలు మాత్రమే 1980 నుంచి 89 వరకు మాత్రం 80 లో 12 కోట్లు 88 లక్షల రూపాయలు ఇచ్చారు. 89 లో 12 కోట్లు 48 రూపాయలు ట్రైబ్యూన్ అయింది. అది కూడా బాకీ వద్ద క్లాస్సుకు చెందినా అంటే లేదు. ఎక్కడానికీ బాకీ వద్ద అది సరికొత్త పదం లేదాదు. ఇది ఏ దిగ్గా మిస్యూన్ అవుతున్నదో నేను ప్రశ్నలంగా చెప్పవచ్చు. తనానీలూరు నుంచి పాపనీ పర్వతేలు ఎవరికి వస్తుంది? బుధం మీద చేయి చేయగలిగినవారి పిల్లలతో దొరుకుతున్నది కాని పేదవారికి కాదు. తనానీలూరులో చనువువుతున్నవారికి. అది బాధం. బలం పున్నవారికి—వారి మనుషులకూ, మేనల్లులకూ మాటికి ఆరు రూపాయల కంటే ఎక్కువ ఆరాయంలేదని పర్వతేలు పట్టాయి అట్టమలలోనూ, కంటే నిల తోనూ బంట్రిమిలుగా పనిచేసే వారు వారి సంతకాలను రాయగొలేదు. నూలు మానుగా పనిచేస్తూ వుంటే కూడా వంద, ఎనలే రూపాయల శీతం వుంటే చానుగోదానీ వీలులేదు. కానీ, 200 ఎకరాలన్న భూస్వామిగోడులో లేక నందవ్వరానికి పదిలేలు, 20 లేలు ఇన్ కంటాక్స్ కట్టగలిగిన పాపులారి మనుషుడి పాపనీ పర్వతేలు తేచ్చుకుంటున్నాడు. కానీ ఎవరయినా చెప్పగలరా? ఎక్కామిక్కటి బాకీ వద్ద అనే పేరుతో యీ విధంగా అవహించడం జరుగుతున్నది ఇంకంటే వచ్చి మోనం, దుర్బాద్దం, రోనిడి ఇంక ఏ గవర్నమెంటు అయినా చేస్తుందా? ఇది బాకీ వద్ద క్లాసుల పేరుతో జరుగుతున్న రోనిడి. టెక్నాలజీలు ముఖ్యంగా కానీ బాకీ వద్ద క్లాసు వారికి వచ్చుతున్నది లేక బాకీ వద్ద వచ్చిన అండ్ కోవను తమకు పోలికలించండి. బాకీ వద్ద పరియోజన అవకాశం జరిగిందని యీ అండ్ కోవ, లేక మంటే మట్టికానీ గుర్రకానీలూరు చెప్పారు. వెనకబడిన ప్రాంతమేదానికి, వెనుకబడిన ప్రజల అభివృద్ధి కోసం వున్నది. ఏ ప్రాంతంలో అయితే ఎక్కువ అవకాశం పోలికలూ, గరి అనుకు, తదితర బాకీ వద్ద క్లాసులు అని కాకుండా, ఎక్కువ అవకాశం పొందుకు మూగ, అట్టికంగా, వైద్యం విషయంలోనూ అలివ్వులే లేకుండా, అలాగే వుంటారో ఆ ప్రాంతం బాకీ వద్ద క్లాస్ ప్రాంతం, అది బాకీ వద్ద ప్రాంతంగా గుర్తించబడుతుందే గాని ప్రజల కార్యం అ ప్రాంతం బాకీ వద్ద పరియోజన అని చెప్పడానికి అవకాశం లేదుకదా. ఏ ప్రాంతంలో ప్రజలు పాపనీలలో వుంటారో ఆ ప్రాంతం బాకీ వద్ద పరియోజన, వీని పేరుతో ఇంత వచ్చి మోనం జరుగుతుంది. మొన్న మునిసిపల్ ముఖ్యంగా చెప్పారు. హోస్టల్లో వీడి ఇంజనీరు ప్రమోదను తేనుతో బావా వచ్చే అందుతో ఉద్యోగంలోంచి తొలగించబడ్డారు. రఘువీర్ అనే బాధ్యురూ. ఆ బాధ్యురూ చేసిన కేరం గవర్నమెంటు పైలు కోర్టులో దాఖలు చేయడం తొల్యివేషు అర్థమయ్యి వదిలించేవారు. బాధ్యురూ వారి పంపం చారంకా అండ్ కోవ పదివందలట్ల తొల్యివేషు తీసుకోక, రాజీనామాలు చెప్పి యెడలే రాజీనామా తీసుకున్నారు. వారపాటున అయిన ఒక్కరే వున్నారు అక్కడ. మొత్తం హోస్టల్లో వున్న గవర్నమెంటు ప్రిజరు లో ఒకే ఒకరు యీ రఘువీర్ అనే బాకీ వద్ద క్లాసువారు. అందువల్ల వారిని అట్టికే లేకుండా వదిలించేవారు. ఇప్పుడు పదిమందితో, ముప్పదిమందితో చేయ

లోకున్నారు. స్థాయిపాదులుగా పుష్కరాదు, గవర్నమెంటు వ్యవహారాలు
డిజిల్ చేయగలిగిన వాళ్ళవర్తనలుపాదులు ఒక్కరై వాల్తేరని చెప్పగలరా? కొత్తగా
గవర్నమెంటు ప్రిడయిట్ అపాయింట్మెంటు కోసం ప్రయత్నం చేసి పుష్కరా
యట. అందులో 7 మంది పెట్టిలు, ముగ్గురు క్రాస్మెంటులు. ఇందులో ఇది
నిజమే అనిపిస్తే మో వాకు తెలియదు కాని తప్ప అయితే వేసు ఉమాదాని కోర
దానికి ఏదంగా పుష్కరాదు ఇచ్చేమి పాంపిక్ స్థాయిం? ఇచ్చేవా వాళ్ళవర్తన
స్థాయిల పుష్కరంపు? సోషల్ జస్టిస్ ఏ దిగంగా చేస్తారు? వాళ్ళవర్తన స్థాయిల
వానికి చదువుకోదానికి అవకాశం ఇవ్వమంటే కులతత్వం అంటారు. మంత్రివర్గ
దండాలు కులాలు చేతుతో పాటాలు వేసుకుంటూ ఇది సోషలిజం అంటారా?
అనలు కుండీజేటును పెట్టే చేయడంలో కూడా ఏ కులం అని చూచుకుంటు
న్నారు. ఇదంతా సోషలిజమా? చదువుకోదానికి అవకాశం ఇవ్వండి, ఉద్యో
గం ఇవ్వండి అంటే కులతత్వం చెప్పగొడుకున్నారు అంటున్నారు. యీ వాడు
తెలంగాణా పురస్కారం మన కళ్ళు విప్పించి మనవిచేస్తున్నారు. తెలంగాణాకు
అన్యాయం జరిగిందని ఇప్పుడు అందరూ ఒప్పుకున్నాడీగా బ్రహ్మాండమైన పురస్కారం
లేవదీనారు. హింసాకాండ, చర్యలు జరిగిపోతున్నాయి. వాళ్ళవర్తనలు
వారు ఎంతకాలం ఇట్లా పడివుండాలో వాకు అర్థం వాడంతలేదు. రేపు ఎక్క
రై నా ఏమిటి యీ అన్యాయం, యీ సంగతిమీటో చూడండి అని వారు బయ
టకు వస్తే ఆ తప్ప ఎవరిది అవుతుంది? దానికి వాద్యక ప్రభుత్వానిది కాదా?
ఇప్పటికి 270 కోట్ల రూపాయలు యీ వాడు మంచు తినడమే అనుకున్నాడీ
కాని వాళ్ళవర్తనలు వానికి తగిన స్థాయిం కలగడం లేదు. ఇప్పుట్లో నా
ప్రభుత్వ కనీసం తను ధర్మాన్ని గుర్తించి పుష్కరా మదరాసు రాష్ట్రంలో ఏ
జాతివా చట్టబద్ధంగా చలామణి అవుతున్నదో, స్థాయిస్థానాలలో కూడా
కాలెంజీ చేసేవా నిరాకరించబడి స్థాయిబద్ధంగా అంగీకరించబడిందో ఆ జాతి
వశకు అయినా ప్రకటించండి. దానికి స్థాయింకలిగించండి అని కోరుకున్నాను.
లేకపోతే తప్పనిసరిగా, కావాలని గూడు పుకారితో, కులతత్వం యీ
వాళ్ళవర్తనలు అందరిపెట్టాలంటే ప్రయత్నం తప్పదు అంటే దాని మనవి
చేస్తూ తెలుపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ తె. సోమేశ్వరరావు (నిడుమెంటు):-అధ్యక్షా, యీ పాంపిక్ పంతువు
వాళ్ళ దిమాండు పరిశీలించినట్లయితే దీనిక్రింద వుండే తెగలకు యీ దుబ్బుమాత్రం
పరిశోధన అనుకోవలసి వస్తుంది. అర్థికంగా, పాంపిక్ గా, వెనుకబడిన, తర
తరాలుగా పీడనంతో పుష్కరా మైదానం వర్గాల దీనిక్రింద 20 సంవత్సరాల వ్యవసాయం

ప్రం పరువాత కూడా తీర్చి దిద్దలేని స్థితిలో వున్నాము. ఇండ్ల స్థలాలు చివర
ములో దరఖాస్తులు పెట్టుకుంటే సమితి, తిల్లాపరిషత్తులవారి దయారాక్షిణ్యాలు
వుంటే వచ్చు వారికి రావడంలేదు. ఇండ్ల స్థలాలులో పం దరఖాస్తులు పెట్టుకుంటే.
సమితి ప్రతికేంద్ర అనుచరులనుండి, తిల్లాపరిషత్తు ప్రతికేంద్ర అనుచరులనుండి
అర్జీలు వస్తు వస్తు వాయి. వీటి, వీటి పోను సంస్కారముంది పెండింగుగావున్న
కేసులు కూడా వున్నాయి. పాంఘిక సంక్షేమదస్తులు తిల్లాపరిషత్తుల చేతిలో
పెట్టారు. తిల్లాపరిషత్తు వారి దయారాక్షిణ్యాలు వున్నప్పుడు మాత్రమే వీర
అదులకు అరగవలసిన వ్యాయం—పోస్టులుగావి. స్కూల్ డిప్లొగాని—ప్రాండ్రింగ్
కమిటీలో పెట్టి పాస్ చేస్తే వచ్చు రోడల్ వెల్వేక్ అఫీసువారు రావడానికి
అప్పారంలేదు. యీ పాంఘిక సంక్షేమం పూర్తయినచే తిల్లాపరిషత్తు అధ్యర్థ
ములో వుంటేనే వ్యాయం కలుగుతుంది కాని తేకలికే వ్యాయం అరగదని నీమ
విశ్వశిస్తున్నాను. సంఘానుశీరాత్ వచ్చిన తరువాత అరిగిన అరేజ్ లోపాలను
దృష్టిలో పెట్టుకొని చూచినట్లయితే యీ పాంఘిక సంక్షేమం సంఘానుశీరాత్
నుంచి పూర్తిగా ఎలిమినేటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. రోడల్ వెల్వేక్
స్కూల్స్ వున్నాయి. చాలా మారుమూల గ్రామాలు వేంటాయి. ఆ స్కూల్స్
సంఘానుశీరసమితికి క్రియాస్థులు లేకారు. సమితిక్రింద వుండే స్కూల్స్ నుంచి
రిస్కింగ్స్ కట్టారు కాని ఇవి మూలం కాటూరు పాకంలోనే జరుగుతున్నాయి.
వాటికి రక్షణలేదు. సంఘానుశీర సమితులలో ఇటువంటి పరిస్థితులు వున్నాయి.
అందువల్ల వీటిని సమితులనుంచి పూర్తిగా ఎలిమినేటు చేయాలని మనవి చేస్తు
న్నాను. వెయ్ అడవ తరగతుల వారి పాంఘిక సంక్షేమాన్ని పూర్తిగా అవ
గాహన చేసుకుంటే పేదవానికి ప్రభుత్వం చేస్తున్న సహాయం అందడం లేదు.
స్కూలులో చదువుకోడానికి అప్పులు కూడా దొరకడంలేదు. పేదవాడు ప్రభు
త్వం నుంచి సహాయం దొరకాలంటే అస్తి పెహ్లాదిటి కావాలి. పెహ్లాదిటి
లేండువల్ల అర్థిక స్థితిగతులు పెరగడంలేదు. యీ విధంగా అరిగితే ప్రయోజనం
ఏమిటో ఆలోచించాలి. పాంఘిక సంక్షేమం క్రింద కృషిపెట్టాలో రెండు
పాస్కూల్స్ వున్నాయి. వాటిని తిల్లా పరిషత్తులకు కలిపారు. ఖందరు
స్కూలు పాకలు పడిపోయే స్థితిలో వున్నాయి. తిల్లా పరిషత్తుల క్రింద ఇదే
ఎక్కువ కాకుండా పోతున్నాయి. వేరు అక స్కూలు వార్షికావధికి పోతే
పాశ్చాత్యుల రెప్పాడు—తిల్లాపరిషత్తుకు ప్రాప్తే వారు ప్రభుత్వావధికి అడుగు
తున్నారు. ఇక మధ్యాహ్న భోజనాలు విషయంలో వేర్ సంస్థవారు ఇస్తు
న్నాడు కనుక మేము వుపసంహరించుకుంటున్నాం అన్నారు కేర సంస్థకులపై

వచ్చే పాలరాతి పెత్తనదారుల గొడ్లకు మేపుకోడానికి తప్ప మనుష్యులు అందడం లేదు. అందుచేత యీ వద్దతిని మార్చి ప్రత్యేకంగా మార్గాలకు తోవ వసతి ఉన్నాయి చేయాలని కోరుతున్నాను. ఒక్కొక్కప్పుడు తీసుకొని చూస్తే చేసిపెన కాని మరొకరి పెత్తనం వుంటే అక్కడ సామాన్య పేదవానికి న్యాయం అరగడం లేదు. ఎప్పుడు తరాలుగా పారిజనులు, గిరిజనులు, వెనుకబడిన వారు వున్నారు. వారికి ఏ దిక్కుమైన విద్యాస్థానంక లేదు. చర్చిలో రంగులో పోటీ పెడితే పరిష్కార కోరింకో లేక ప్రాంతస్థుల తేనెండువల్ల వున్నత పరిశ్రమలో పోటీ పడలేని స్థితిలో వున్నారు. 1981 వరకు వారికి ఏకీ కమిటీ పెట్టలేదు, 1981 తరువాత పెట్టారు కనుక దానిని రద్దు చేయాలని కోరుతున్నాను. అట్లా చేస్తే ఇ.ఎ.ఎస్. పరిశ్రమలకు కూర్చోడానికి అర్హత కలుగుతుందని నువని లేస్తున్నాను. లేకపోతే న్యాయం కలగదని చెబుతున్నాను, ఎంత స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటికీ అంటరాని వనం గురించే గ్రామాలలో ఎప్పుడు సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. గుంటూరు జిల్లాలో ఫీసువరంలో జరిగినది తలచుకుంటే హృదయవిచారకంగా వుంటుంది. ప్రభుత్వం వారు ఒక పెత్తన పర్యాటకుల చేసామంటున్నారు. పార్లమెంటులో ఒక కమిషన్ ను చేస్తున్నారు. అట్లాగే మన కావననన మంచి ఒక కమిషన్ ను చేసి వట్టయితే ఇంప్రెమెంట్ వనులో ప్రజలకు న్యాయం జరుగుతున్నారా లేదా తెలుసుకోడానికి పునర్విశ్లేషించండి. కాలెట్టి కావనననమంటే ఒక కమిషన్ ను చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు వద్దంలో చూపిన పీఠకోట్లు కూడా కొన్ని అవుతుంటా కాదా అనే నిర్ణయిస్తుంది. ప్రభుత్వం వారు కట్టు తీసుకుంటుందం మాత్రమే కాకుండా వ్యక్తంత్ర ప్రతిపత్తి కలిగిన కావనననన కమిషన్ ను చేస్తే దీనిని దర్బాస్తు చేయడానికి వీలుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక బంజరు భూముల సమస్య వుంది. పెద్దచారి బొలాం ప్రక్కనే ఇది వుంటాయి. పేద వారు సాగుచేసుకుంటున్నా వారి ఆక్రమణతో నేవుంటాయి. చిలేక మువవలు, రిచెన్యూ ఇన్ స్పెక్టర్ రయాదాక్షిణ్యం కలిగితే వారికి ఏ ఫారం ప్రాప్తారు. లేకపోతే భూకామందులు తీసుకోని వందల సంవత్సరాలుగా చేసుకుంటున్న వారిని బయటకువది కావేస్తారు. డి.సి. పట్టాలు ఏర్పాటు చేసినతోడ కూడా 20 సంవత్సరాలుగా పేదస్థం చేస్తున్నప్పటికీ ఇంకా పెట్టారితీ లేదనే వుత్తేళ్ళలో పట్టా పద్ధతెంటు చేయకపోవడం, దానివల్ల లాండ్ మార్పుగేట్ బ్యాంబిల్లోను సహకార సంస్థలోను అప్పు కూడా తీసుకోవానికి వీలులేకుండా వుంది. అదే తీరియాలో ఇతర భూలవానికి పట్టాలు ఎప్పుడో ఇచ్చారు. వీటివల్ల న్యాయం

అయ్యగారు. ప్రతివ్యయం వారు వార్షిక బడ్జెట్ ఇంచుతోని లోపాలకు నిరీక్షించానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ కె. కాంశయ్య (పాటిరు) :—అధ్యక్షా, పాండుగ పోతేను చాలా మామూలు ప్రజాపెట్టిన డిమాండును తేను అలవక పూ కొన్ని విషయాలు మీ ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఈనాడు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని పారిశుధ్య, గిరిజన శిక్షణకర వెనుకబడిన విద్యార్థులకు చాలా వ్యయం అయిపోతోందని చెప్పవలసి ఉంది. మన వాస్తవిక ముఖ్యమంత్రి గారైన ప్రభుత్వం దృష్టిగాను పారిశుధ్య సంక్షేమం కొరకు ఎంతో శ్రమ చేశారు. నోషల్ వెళ్ళిన డిపార్టుమెంటులో పారిశుధ్య కులానికి సంబంధించి లైట్ హౌస్ వద్దిన తరువాత ఈ డిపార్టుమెంటు చాలా చాలా పనిచేస్తున్నదని చెప్పకపోవచ్చును. ముందున్న చాడ, ఇప్పుడున్న చాడు పారిశుధ్య సమస్యలపై కాగా ఆలోచించి నీ విధంగా అర్జీకరించాను, విద్య విషయం లోను పారిశుధ్య వ్యయం చేయాలనేవి ఆలోచించి మంచి మార్గము చేపాటని చెబుతున్నాను. విద్య విషయంలో తెలంగాణా చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం. ఇక్కడ విద్యలో చాలా లోపాలున్న విషయం అందరికీ తెలిసిన విషయమే. చాలా మంది పిల్లలను 7, 8 సంవత్సరాలు వచ్చిన చాలాని స్కూలుకు పంపటం ఎక్కడనో కావలారు పెట్టడం అరుగుతున్నది. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో పారిశుధ్య వాడంలో కొన్ని పాఠశాలలు పెట్టారు. 500 పాఠశాలలు పారిశుధ్యం, గిరిజనులు ఉండే గూడెములలో పెట్టడంవల్ల పిల్లలకు విద్యారోధం అవకాశం కాగా వేసి. ఈ రోజున స్కూలు తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఉన్నదిమూడే లేదు. ఇక్కడమూడూ అటువంటి స్కూలు కొన్ని పెడితే కాగుంటుంది. ఊరిలో పాఠశాల వుండికదా, అక్కడికి వందమీదా పారిశుధ్య వాడలో స్కూలు పెడితే మూడం వంతుకాదా అని అడుగవచ్చును. విదేశ మిషనరీలు వచ్చి గూడెములలోనికి వెళ్ళి మన రోజులు కాశ్మీరియనా, మనరంగు కాశ్మీరియనా, వారి శిబిరాలను ఉద్ధరించడానికి ఎంతో పేన చేస్తున్నారు. మన రోజులో వున్నచాలాని మనం గుర్తించడంలేదు. అక్కడ నాలుగైదు శతగతులవరకు వదువుకుని తరువాత పట్టణాలలో నోష్టలుకు పంపడానికి చిలుంతున్నది.

Mr. Deputy Speaker:—The House is adjourned to meet at 4-00 p. m. to-day.

(The House then adjourned till four of the clock.)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Annual Financial Statement (Budget) 10th September, 1969. 359
For 1969-70:
Voting of Demands for Grants.

కర్తవ్యము. తమకున్న సమస్యలను ఉన్న ట్రామాలును ఇంగ్లీషులో ఉత్తరాలు ప్రస్తావించి అక్కరలేనివాళ్ళు కాకుండా అక్కరలేనివాళ్ళు ఉత్తరాలు ఎంతో ముఖ్యమైన వాటిని అక్కరలేని వాళ్ళు కాక చాలా పెరిగినాయి ఆ grant అయిన pension కూడా తగ్గినంత కేసులు ఎన్నో ఉన్నాయి నుంచి తీసుకువచ్చారు. అందుకే తెలుగు భాషలోనే వ్యవహారాలు పెళ్ళిమరచాలకు correspondence చేయాలి అని మంత్రిగారు Departments కు ఆదేశించారని తేలు కోరుతున్నాను.

తదుపరి వారికి hostels సౌకర్యం కొన్ని విషయాలు చెప్పాలి. Hostels కొందరికి సౌకర్యంగా ఉన్నాయి. కొన్ని మాత్రం hostels పెరుగుతూ ఉన్నాయి కాబట్టి వాటిని అది ఎక్కడా కూడా కనపడవు. అటువంటి అధికారాలను, అధికారం వెంటనే పారద్రోలడానికి కొంత సిద్ధం అవుతుంది, enquiry చేయించి తక్షణమే దానిని control చేయవలసి, చాలాగా ఉన్నాయి hostels కు ఎక్కువ సహాయం చేయడానికి, అదనంగా hostels పెట్టడానికి కూడా అవకాశం దొరుకుతుంది తేలు మరచి చేస్తున్నాను. ఈ hostels విషయంలో మనకు ఒక్క grant 20 మాసాలకు మించి 28 మాసాలకు పెంచాము, అన్ని mufussil areas లో, తల్లా headquarters లో 20 నుంచి 25 వరకు పెంచాము మంత్రిగారు ఇచ్చిన రిపోర్టులో ఉన్నది. కానీ ఈ రకమంలో 31 నుంచి 28 కు పెంచినా, 28 కు పెంచినా కూడా ఒక ward కు ఎంత ఖర్చు అవుతుందో ప్రతికూలత తెలిసే విషయమే. అందుకే ఎంతో ప్రతికూలంగా వెనకేసుకుంటే కూడా ఈ ఖర్చు సరిపోతుందా అనే దానికి మంత్రిగారు కొన్ని hostels ఆ ప్రాంతాలలో ఉన్న కరెంటు బిల్లు అక్కడ దగ్గర ఉండి పంట చేయించి ఎంత ఖర్చు అవుతుందో మాన్జీ అర్జం అవుతుంది. Government maintain చేస్తున్న hostels కు hostel rent అని వంద, 80, 90 ఉన్నాయి. కానీ private గా managers maintain చేస్తున్న hostels కు building grant తేలు. అంతేకాకుండా అవ్వాలి. చాలా ఇచ్చే ఖర్చు చాలా తక్కువ కాబట్టి ఎక్కువ తక్కువ ఖర్చు hostels కు maintain చేయమంటూ ఆదేశాలు వారు తప్పుకు వెనుక చేయడానికి అవకాశాన్ని కల్పించినా అవుకాము అని మనచి చేస్తున్నాను. అందుకే ఇప్పుడు ఈ demand లో ప్రతిపాదించిన 7 కోట్లు 40 లక్షలు మాసాలకు కూడా ఈ వెనుకబడిన తరగతులకు, Scheduled Tribes యొక్క అభివృద్ధి కొరకు చాలాదీనిన, దీనిని చాలావరకు పెంచి కొందరిలో ఈ వెనుకబడిన వారికి మన జాతిలో, సంఘములో వెనుకబడి ఉన్న ప్రజానీకానికి తగిన సహాయం అందజేయడానికి పూనుకొనాలని కోరుతూ నేను సెంటు పిలుస్తున్నాను.

ప్రతి. గుర్తు: అర్థం! ఈ demand చాలా సమంజసంగానే ఉన్నది. దీని 7,44, 8,700 మాసాలకు ఇవ్వాలని అన్నట్లు అలాంటి కేసులు పెట్టాలని కూడా ఉన్నాయి. పెట్టాలని తెగలకు, చేయవలసిన జాతులకు ఇచ్చాలి. దీనిలో ఎక్కువ మొత్తం ముందరికాన పెట్టబడి ఉంది. చోటున్నది. తేలుం ట్రాన్స్ ఫర్ లో. దీనికన్న ఉన్నది. ఇది చాలా తక్కువ మొత్తం

కాబట్టి ప్రభుత్వముచారు ఈ గాంధీ శతజయంతి సందర్భంలో కనీసం మరొక మూడు కోట్లు అయిచా పెంచాలని. ఈ సాంఘిక సంక్షేమం అభివృద్ధి కార్యక్రమంలో ఎక్స్ట్రా డ్రస్టువ్యాసుగాని అది చాలదు. ఇంకో 8 కోట్లు యాపాయలు కనీసం ఇప్పి చంపించి ప్రభుత్వాన్ని కోరుకున్నాను. తరువాత అధ్యక్షా! ఈ బిల్లు మీటి తమకు ఇస్తున్నాను. 11 మంది నియోజక వర్గాలు, 4 మంది నాగిజన కౌన్సిల్స్, 1 వ శ్రేణి 6 క సమాజేశము అంది అందులో 17 తీర్మానాలు పెట్టాము. దీనిని అంతా ఇక్కడ చవవదానికి time లేదు కాబట్టి ఎమని అది అందజేస్తున్నాను. ఇది తమకు ప్రభుత్వానికి పంపించండి అని కోరుకున్నాను. అధ్యక్షా! ఈ సాంఘిక సంక్షేమం వర్తకు ఇది మద్రాసు లో ప్రారంభం అయి వచ్చింది, ఒక కోటి యాపాయలతో ప్రారంభమైవస్తుంటుంది, ఇప్పుడు 7 కోట్ల వరకు వచ్చింది. దీనికి ఎంతైనా ఇవ్వవలసిందే ఒక అప్పకల్గితా నిచారణ కార్యక్రమం చూచుకోదాము. క్వరా అర్థము చాముందు, క్వరా అర్థం వచ్చి తరువాత ఎంతవరకు ఈ పారిజమల కొరకు పెడుతారు నిలముల కొరకు, ఈ ప్రభుత్వము పనిదేసింది అంటే, చేస్తున్నారు. కానీ చేసి నటునంటిది ఏమీ చాలదు. ఈ అప్పకల్గితా నిచారణ కొసం కనీసం ప్రతి సంవత్సరం బిల్లులో 10 కోట్లు అయిచా ఉంచితేగాని తీరవటునంటిది ఇది. ఈ అప్పకల్గిత ఈ దేశములో దోపిడీకాలము ఈ బిల్లులో ప్రకము ఇచ్చినప్పటికి కూడా దేశానికి శేమం కాదు. ఏ గ్రామంలో చూస్తే కూడా... Hon. Minister గారు ఇప్పుడు చెల్లిపోయారు. అధ్యక్షా! ఇది Social Welfare కి సంబంధించిన వరకు అభివృద్ధి అయింది ముగిసిపోయింది. అందులో 20 మంది మంత్రులు ఉంటే కూడా మనకు ఈ కోరము ఎందుకు ఉండదని ! ఇక్కడ 20 మంది మంత్రులు ఉంటే కోరం ఎందుకు ఉండదు ? ఇది దోపిడీ చెల్లిపోక దీమాంతు సంబంధించిన వర్గ కాబట్టి-మంత్రులు చెల్లి తీసుకుంటు వారు. ఇదివరకు కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలు, కమ్యూనిస్టు కార్యకర్తలు అందరూ సమావేశం ఉండాలని ప్రతిభం చేసేవారు. ఈ దేశం గ్రామంలో దినదినం అప్పకల్గిత ఎక్కువ అవుతున్నది. కలు పారా తీసివేసిన కర్మాత ఊళ్లలో టీరు కాచాలు పాపు అయినది. ప్రతి టీరుకాచంలో హరిజనులకు కొన్ని టిరీలు తేలిపోయి గ్రామలు పెడుతున్నారు. చారిని గ్రామాల్లో కుక్కలంతా అపార్యయంగా చూస్తున్నారు. ప్రభుత్వం యా ప్రజావ్యర్థంలో అప్పు ఉన్న మనిషి మందు చేయాలి. అప్పు తేని మనిషి మందు చేస్తే ఏమి అవుతుంది ? చేయదాని కాగుచేయటాని ఎంతైనా బిల్లులో ఉన్న ఇలాగి. నేను కానవ వర్తకదమ అయి 18 సం.లు అయినది. ఏ గ్రామంలో చూసినా అప్పకల్గిత నిలయకాండపం చేస్తున్నది. ఈ అప్పకల్గిత నిచారణ విషయంలో వా మానవలు ప్రభుత్వం అంగీకరించాలి. మంత్రులు టూర్ చేస్తూంటారు. కానీ చారు ఏ మాంమానీగ వర్తకు చెల్లి చూసిన పాపాచిపోయేదు. హరిజన కానవవర్తకు టీ కి రమ్మంటే చా, ఏ బాధికారియో 50 రూ.ల దండవేసి నిలిస్తే బాండ్ తో టీ కి రమ్మంటే మంత్రి అతని ఇంట్లో వెళుతారు. ఇక ఇటువంటివన్నీ అప్పకల్గిత ఎక్కువ పోతుంది కాబట్టి మంత్రులు టూర్ చెల్లికత్తుకు

వారు మాల మారిన వల్లలో కేంప్ నేని అక్కడే వారికి వాడలన లోపన నడుపాయాలు చేయించుకొంటే, ప్రజలుకూడ అది చూసి సహృదయ భావన చేస్తారు. కుంకులు అవిధంగా వారిజన వాడలలో కేంప్ నేని ఉంచాలని కోరుతున్నాము. కొంతమంది ప్రజాసేవనందరెద్దిగారిని రాజీనామా చేయమంటున్నారు. ప్రజాసేవనందరెద్దిగారు ఎక్కువ రాజీనామా చేస్తారు కి వారికి కానననభూల లెం ఉంది : ప్రజలలో మాటికి పిలి మంది మంది లలం ఉంది

శ్రీ కె. ముకుందామి : — కాంగ్రెస్ వారికి లలం ఇచ్చింది హరిజనలకదా. శ్రీ పి. గుమ్మయ్య : — ఇదివరకు గ్రామమందిరాలని కట్టేవారు. ఇప్పుడు అది మానుకొన్నారు. అప్పుడు ప్రతి హరిజన వల్లలో ఒక కమ్యూనిటీ హాల్ ఏర్పాటుచేయాలి. అలా కట్టేకర్ కేంప్ ను వచ్చినా, నా కట్టేకర్ కేంపుకు వచ్చినా—వారు మాలవల్లలో ఉండి తగినరై వలంబందరిని అక్కడికి పిల్చి కార్యకలాపాలు నెరవేర్చినపుడే అది అస్పృశ్యత నివారణకు తోడ్పడుతుంది. కాఫీహోటల్ లో హరిజనులకు కొబ్బరి దోహ్తలు ఇచ్చి అగౌరవం దువపుకు అటువంటివారిని పోలిసులకేళ కిఉంటే ఏర్పాటు హోమినిషియర్ గారు చేయాలని కోరుతున్నాము. హెల్ డిపార్ట్ మెంట్ లో హరిజన ఉపకర్ న ఎవరూ లేరు. అంతేకాక ఇక్కడి కేసులు పది పెట్టివా నెగ్గే తెన్నువారు హరిజనులలో పోలిసు మూవరింతుండెంటగా ఉన్నవారు ఉత్కరుకూడ లేరు. ఎవరె వా హరిజనుడు పోలిసు డిపార్ట్ మెంట్ లో ఉంటే—అయన వర్సిల్ ఇన్స్ పెక్టర్ లెవల్ లోనే ఉండిపోతున్నాడు. హరిజనులలో నాకకట్టకర్ న అయినవారు ఉన్నారు. ఫ్లేట్ అఫీసర్స్ లో హరిజనులు ఒకరిద్దరు ఉన్నారు. ఒక ట్రైఅఫీసర్ న క్షే అదిదకు అవ్వాలయం జరిగింది. ఇంకవరకు ఉద్దోగం ఇవ్వలేదు. మేము 40 మంది ప్రభుత్వాన్ని లలవరుస్తున్నాము. హరిజనులకు ఇండు కట్టుకోటానికి లాగాలు ఇస్తున్నాడగానీ, వారు ఆ లాగాలో ఇండు కట్టుకోనే శక్తి లేకుండా ఉన్నారు. వారికి ఇండు కట్టుకోటానికి 500 రు.లు ఉపతంగా ఇప్పించాలని కోరుతున్నాము. వారికి డి. సి. లాండ్స్ కు డి. సి. పట్టాలుగా ఉన్నవి రై వాన్సరీ పట్టాలుగా మార్చి లాండ్ మార్ రిగేట్ వ్యాంక్స్ నుండి వారికి లోన్స్ ఇంప్రూవ్ మెంట్ కు ఇప్పించాలని కోరుతున్నాము. మార్గావ్నం లోజనం ఉంది. ఎదుగ్గచేమన్ బడ్జెట్ లో 58 కోట్లు ఇచ్చారు. ఏ మాలవల్లలో చూసినా పింగిల్ టీవర్ స్కూలు లేవు. హరిజన వాడలలో పకోపాచ్చాలయ పాకళాలలు పెట్టింది అక్కడ విద్యకు తోడ్పడాలి మనతో కలిసి ఉండి, మనతో వచ్చిక గడ్డితో కూర్చుని, మనతో హోటల్ లో లోజనం చేసేవారు—ఇవేమి దీనికికొత్తగా మంత్రిగా వచ్చారు వారికి మన కట్టాలన్నీ తెలుసు. వారు యీ లాకి అభివృద్ధికి తోడ్పడకారని అశిమ, వారి అయిదారోగ్యానికి వరమేకర్చుని ప్రార్థిస్తున్నాము. ఫ్లేట్ అఫీసర్స్, హరిజన ఉపకర్స్, వెల్ ఫేర్ అఫీసర్స్ ఎంతో కృషిచేస్తున్నప్పటికీ—అలా లెవెల్ కు వెళ్లేప్పటికి వరిగా అయ్యరావటంలేదు. వారు అయ్యేవెళ్లే దబ్బు నాకమంగా హరిజనులకు అందేటట్లు చేస్తారని అశిమ వారు యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకు నెంపు తీసుకొంటున్నాము.

[illegible]

Annual Financial Statement (Budget) 10th September, 1969. 803
for 1969-70.
Voting of Demands for Grants.

భాగ్యలక్ష్మి కృష్ణ సమయంలో కచ్చి చాళ్ళను చంపి, చాళ్ళ దనం, సగలు తీసుకొని, అన్నం అంతా త్రొక్కి, పారిపోయారు ఇది ఎంత ఘోరమో అలోచించండి. ఇప్పుడు గాంధీగారి అయిదతి అరుగుతున్నది కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు అరుగు మన్నాయి. ఎంతోమంది హరిజనులు వృద్ధిలోకి వచ్చారు. ఇటువంటి రోజులలో శిమరకప్పాడులో అక్కడ ఉండే కమ్మచారు హరిజనులను కొట్టారు. అయితే హరిజనులకు శక్తి లేక కాదు మా వంటి వాళ్ళము కాంగ్రెస్ లో చేరడంవల్ల ప్రతికారం ఎలా తీర్చుకోవాలో వారికి బోధించడంలేదు ప్రతికారం తీసుకోవాల్సి మా ఎమ్ ఎల్. ఎ. లవం. మా నాయకులము అంతా చెప్పివెళ్ళియితే ఈ జాతి అంతా ఒక్క సంతకర్త. లోనే నిబ్బాబడ. వాళ్ళనం చేయగలుగుదురు అని చెబుతున్నాను. కోసంతో ఉద్రేకంతో ఎక్కడా చేటుపడంలే రోజులు కాదు. హరిజనులలో ఎప్పుడీమందో అప్పుకొడ నివారణ కొరకు గాంధీగారు ప్రయత్నం చేశారు. అంటు లోపంవల్ల వాళ్ళు బాధలు పడుతున్నారు. అదే కాదు, మొట్టమొదటనుంచి రైతుల క్రింద అరె. ఒకే అనిపించుకోవడం, దవేసో తిట్టించుకోవడం యివన్నీ అలవాటుపడి ఉన్నాయి. కా ర త లేక స్టేట్ గా ఉన్నప్పుడు, బ్రిటిష్ వారి పాలన క్రింద స్టేట్స్ మెన్ స్టేట్ గా ఉన్నాడు పారిజనుడు. ఇప్పుడప్పుడే హరిజనుడు కళ్ళు తెరుస్తున్నాడు. కాని నిజమైన కళ్ళ గ్రామాల్లో తెరిపించాలి. గ్రామాల్లో తెరిపించిన రోజున ఈ మర్డర్ బరగదాని! ప్లానం లేదు. మనుష్యులను వట్టచెగలు కరసవాయిలు చీలి వగలెట్టారు సంస్కరణలో. మారికొండ గ్రామంలో చంపారు. మొన్న ఎన్. జి. రామారావును చూడ దానికి వెడితే కమ్మచారు, కప్పవై తల్లాలోనే మనుష్యులను చంపారు. దీనికి కారణం ఏమిటి? కాంగ్రెస్ వాదులును, కాంగ్రెస్ నాయకులలో అధ్యక్షులుగా ఉన్నటువంటి వారు ఈ మర్డర్ బరగదాని వాళ్ళను సహాయం చేయడానికి దబ్బు సాయాలు కట్టకొని దోపిడీచారితేత యింకో విధంగా రిపోర్టు వ్రాయుస్తున్నారు. శిమరకప్పాడు రిపోర్టు చూసినట్లయితే కలెక్టరుగారు ప్రావీణ్యంగా తెలుస్తున్నది. ఏమీ బరగలేదు, వారికి యిల్లు కట్టాము, బారంవరికి మంచి నదుపాయాలు చేశాము. జిల్లా యిచ్చాము, తిండి పెట్టాము అని. మనుష్యులను చంపి, వటవగలు అడవాళ్ళను అవమానం చేశారు. అటువంటి జాతిగారి, అటువంటి మతంగాని ఎప్పుడూ ఉండడానికి వీలులేదు. హరిజనులు, బాక్సర్ల క్లాస్ క్ కళ్ళు తెరవలేదు చీళ్ళంతా ౭౦ పర్సెంట్ ఉన్నారు. ప్రభుత్వం కట్టు ఎవరిని. అటువంటిది ప్రభుత్వం చేస్తూ ఉన్నప్పుడు లా అండి అర్డర్ లేదు. తెలంగాణాలో లా అండి అర్డర్ లేకుండా పోలేదు. ఆంధ్ర దేశంలో బాగా... (Interruption) అన్ని కులాలు చేయడం లేదు. అందరినీ చేసు ఎందుకు అవాలి. బ్రాహ్మణుడు చేయడం లేదు. బ్రాహ్మణుని ఎందుకు అవాలి. వైట్స్ చేయడం లేదు. వైట్స్ చేయడం లేదు. వైట్స్ కలాలు ఒకటి రెండు కులాలు ధన మదంతో, ఖానులతో అధారపడినటువంటి కులాలు చేస్తున్నప్పుడు చెప్పిన దానిలో తప్పు లేదు. కులాలు లేవని చెప్పుకుంటున్నారు, నిజంగా కులాలు లేవా? ఈ మంత్రివర్గంలో కులాలు లేవా? కులాలు లేక పోతే ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు నలుగురిని ఎందుకు చేశారు? అయిదుగురు బాక్

నష్ట స్టాంప్, ఒక డే హాజరునడికి ఎందుకు యిచ్చారు. ఆ ఒక హాజర మంత్రి ఏమి యిచ్చారు? ఫోటో పెట్ ఫేర్ మూడు ముక్కలుగా చేసి, ఒకటి స్త్రీ మినిస్టర్ గారికి, టైలర్ పెట్ ఫేర్ ఆయన దగ్గర పెట్టుకొని, మాల మారిగల ధోర్నఫోలియో మూడు కోట్ల రూపాయల ధోర్నఫోలియో ఈ మంత్రిగారికి యిచ్చారు. ఇది కులాలు తత్వంతో జరిగింది కదా అని అడుగుతున్నాను. ఇది కాంగ్రెస్ పార్టీ యితర పార్టీలు కూడ కాగా తెలుసుకోవాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. పరిపాలనలో మాకు కాగల కావాని మెట్టుమెడల మంచి మేము కోరు తున్నాము. ఈ రోజున హరిజనుల సంఖ్య 6 వ వంతు ఉన్నది. 6 వ వంతు హరిజనుల సంఖ్య ఉన్నప్పుడు మాకు 6 వ వంతు పరిపాలన కాగలం యిచ్చారా? 6 వ మంత్రిలకు 6 వ ధోర్నఫోలియోలు ఉన్నాయి. హరిజనునికి ఫోటో పెట్ ఫేర్ చేయటో హరిజన పెట్ ఫేర్. ఇంకో మంత్రికి హాబింగ్ ధోర్న, మాకు అధికారంలో కాగలం యిచ్చాలని గాంధీగారు చెప్పినట్లుగా చేస్తున్నారా? చేయడం లేదు. ఇదంతా మోసమే. తెలుసుకోవాలి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మంత్రులుగా ఉన్నటువంటివారు కులం పేరు చెప్పుకుంటూ ఉద్యోగాలు హరి కులానికి యిచ్చున్నారు. 1947 వ సంవత్సరంలో నేను మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు రెడ్లు అనేటటువంటి వారు ఎక్కడా ఒక పాడ్ ఆఫ్ ది డిపార్టుమెంటు లేదు, ఈ రోజున చూస్తే ప్రెతి పాడ్ ఆఫ్ ది డిపార్టుమెంటు, ప్రెతి సెక్రటరీ ఛాల మంది రెడ్లు ఉన్నారు. ఎలా వచ్చారు? కలతతనం లేకపోతే ఈ రెడ్లందరు పెద్ద పెద్ద అధికారాలలోకి వచ్చారా? లేదు. నాకు ఈ పను కోట్ల రూపాయలు అవకరం లేదు ఈ మంత్రివర్గంలో, ఈ పరిపాలనలో ముఖ్యమైన ధోర్న ఫోలియో నా జాతికి యివ్వవలసింది. ఎవరికి యిచ్చినా వరే నాకు అభ్యంతరం లేదు. హోం యివ్వండి, రెవెన్యూ యివ్వండి, ఎడ్యుకేషన్ యివ్వండి, లేక రోజు ఇంజనీర్ యివ్వండి, నాలుగు రోజులలో లేకపోతే నాలుగు సంవత్సరాలలో—

(శ్రీ) టి. బుచ్చిరాయుడు (కొవ్వూరు) :—కూర్చున్నారా పెద్దలు. వారికి ఉన్న అనుభవం మాకు లేదు. హరిజననను అర్హతగా కాదు కేయాలి గాని ఒక మంత్రి పదవి యిచ్చినంత మాత్రాన కులం అంతా అభివృద్ధి అవుతుంది అంటే నేను ఒప్పుకోను. హరిజనులు మాత్రం రెవలన్ కావాలి, రెవలన్ ఆయనప్పుడే లేక కాదు వతుతుంది. కానీ ఎవరికో ఒకరికి మంత్రి యిచ్చినంత మాత్రాన రెవలన్ అవుతుందనే ఉద్దేశ్యం అయితే మాత్రం అది అంత న్యాయం కాదేమో ననుకుంటాను.

(శ్రీ) చి. రూర్కయ్య :— హరిజనుడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మూడు రోజులలో ఈ భూమి అంతా పంచి పెడుతుంది. ఇప్పుడు అంతరు భూమి ఏమైనా పంచిపెట్టగలిగారా? రెవెన్యూ మంత్రి హరిజనుడు ఉన్నట్లయితే అంతరు భూములు పంచిపెట్టమని స్వతంత్ర పార్టీ వారు, కమ్యూనిస్టు పార్టీ వారు, నామినేట్ ఎం. ఎల్. ఎ. బి ఎక్కువ సేపు ఈ అసెంబ్లీలో గోల చేయవలసిన అవకాశం లేదు. వారు పంచిపెడతారు, కులతత్వం ఉన్నా లేక

పోయినా హరిజనుడు చెప్పేస్తాడు మంత్రిగా ఉంటే ఈ బంజరు భూములు హరిజనులకు వీర చాళ్ళకు వంచిపెడతారు. అంతేగానీ పెద్దలైతే చెప్పేస్తాడు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు చారు వంచి పెట్టరు ఇవన్నీ రోజు మనం మూట్లాడు తున్నాము. భూస్వాముల చేతులలో ఎక్కో బంజరు భూములు ఉన్నాయి అవి వీరి వంచి పెట్టమంటే వందపెట్టగలుగుతున్నారా? వందపెట్టలేరు. అందుకేత రులతత్వం ఎవరి చేతిలో ఉన్నది అంటే అధికారం ఉన్న చారు చేతిలో ఖిలతత్వం ఉన్నది. అధికారం లేనివాడి చేతిలో ఖిలతత్వం ఉన్నా చారు ఏమి చేయలేడు. అందుకేత హరిజనులకు కావలసింది వరిపోతలో భాగం. ఉద్యోగస్థులలో భాగం. అదే ఉద్యోగంలో గాంధీగారి నాయకత్వం మేము అంతా కాంగ్రెస్ లో చేరాము. అదే ఉద్యోగంలో వ్యవస్థ పెట్టాము. వ్యవస్థ పెట్టి యువబలనంతా విద్యార్థులుగా తయారు చేసి వీళ్ళలో అయిదవవంతు ఉద్యోగాలలోకి రావాలనే భావంలో 1948 సంవత్సరంలో ప్రకాశంగారి నాయకత్వం క్రింద వ్యవస్థ ప్రారంభించినాము. ఆ వ్యవస్థ అన్నీ అరుగుతున్నాయి. వ్యవస్థ గురించి చాలా మంది మాట్లాడారు. ఆ విషయంలో నేను మాట్లాడవలసిన అవకాశం లేదు. విద్య విషయంలో హరిజనులకు అర్హతలనివ్వక వని అరుగుతున్నది. దానిని నేను ప్రభుత్వాన్ని అలివండించవలసిందే. అయితే, అర్హతగా కాకుండా అన్నీ చారు చారు ముఖం అటు తెరుచుంది, అర్హతగా ఎట్లా కాగుచేస్తున్నారు? భూసంస్కరణలు అమలు చేయగలరా? ఈ రైతాంగం చేతిలో యీ చెప్పేస్తాడు మంత్రిత్వం వుండగా ఎప్పుడూ మనం భూ సంస్కరణలు అమలు చేయలేము. అమీందారీలు ఎకాలిడ్ చేశాము. అమీందారులు కొద్దిమంది వుండవలసిన, రైతులు అధికారంలోకి రావడంలేక... ప్రకాశంగారు వుండగా, కళా వెంకటాపుగారు చేసి పోలేళ్ళారు. ఎప్పుడయితే హరిజనులు, బాక్సర్స్, స్టూడెంట్స్, సైనిక్ కమ్యూనిటీస్ చేతిలోకి అధికారం వస్తుందో, ఎప్పుడయితే ఎక్కువ మంతులుగా చారు వుంటారో అప్పుడు భూ సంస్కరణలు అమలు అరుగుతాయి. (తే)

అదృష్టా, చారు కొంచెం ఎక్కువ నమయం కావాలి. నేను చెప్పవలసిన విషయాలు చాలా వున్నాయి.

మిస్టర్ చెప్పాటి స్పీకర్ :—నమయం అయిపోయినది, ఒక్క విషయం చెప్పి తమ ఉపభాగం ముగించండి.

శ్రీ వి. కూర్మయ్య:—అదృష్టా, ఒక్క విషయం చెప్పి ముగించ మన్నాడు. ఇన్ని ముఖ్యమైన విషయాలలో ఏదీ చెప్పాలో బాగుంటుందో అని అనిచేయడం లేదు. అయితే, తమరు చెప్పినట్లుగా, ఒక్క విషయం మాత్రం చెప్పి ముగిస్తాను. హరిజనులు, బాక్సర్స్, స్టూడెంట్స్, సైనిక్ కమ్యూనిటీస్ అధికారం మా ప్రగతం చేసుకునేటంతవరకూ హరిజనుల అధికారవృద్ధి అర్హతను నడిపిస్తా. అంతవరకూ ఎవరూ చేయలేరు. దీన్ని కలిగినవాడు ఏమనుకుంటున్నాడు? తక్కువ తీరానికి నాకరు దొరికేత కాగుంటుందనుకుంటున్నాడు దీన్ని గలిగినవాడు,

నాకకు ఏమవుతున్నాడు? పని చేయకుండా ఎక్కువ తీరం కాపాడని చాడు అనుకుంటున్నాడు. చాడు పనిచేయడంలేదు. అందువలన, 'హేప్ హట్స్' అంకా కలిసి, ఏకమై అధికారాన్ని మా స్వతంత్రతే ప్రశంసకరమూ ఎకనామిక్ రెటర్ మెంట్ అఫ్ పారిటీస్ అనేది, అధికరణ నా నద్దిగ. ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ యింతటితో సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ) వి. రామారావు :—అధ్యక్షా, ఈ రోజు దీమాండు, హోమల్ నల్ ఫేర్ పెడూర్లు క్రైస్ట్ అండ్ అరట్ రాఫ్ వర్క్ క్లాస్సుకు సంబంధించిన 7 కోట్ల 44 లక్షల రెల్లరకు పెట్టిన దీమాండు గురించి మాట్లాడేముందు, అన్నిటికంటే ముఖ్యమైనది—క్రైస్ట్ కార్పొరేషను గురించి ముచ్చటించక తప్పదు. దీని కాలూకు వుద్దేశం—ఏదొన్ని ప్రాంతములో వున్నటువంటివారికి, వరుపాయం చేయడం, చారు నడించిన పంటలకు సరియైన ధర యిచ్చి చాటిని తెల్లెరు ప్రభుత్వమే కొని, మార్కెటులోనికి తీసుకురావడం కొరకు యిది ఏర్పడింది. మధ్యవర్తులు ఏర్పడి, చారు వీరిని మోసం చేస్తున్నారని, అది పోగొట్టడానికిగాను ప్రభుత్వం యీ కార్పొరేషన్ ప్రకారంగా మారినా, క్రైస్ట్ వర్క్ ఓక పస్తువును వదిలి రూపాయలకుకొని, దానిని మార్కెటులోకి తీసుకువచ్చి కలి రూపాయలకు అమ్మే దృష్టాంతాలు చాలా వున్నాయి. ఇటువంటివి జరుగు తున్నప్పుడు, యింకా ప్రభుత్వంవారి ఉద్దేశమేమిటో అర్థం కావడం లేదు. ఇతరులో ఏ ధర ఆయితే ఆ సరకుకు అమ్ముతున్నారో ఆ ధర అందులోని లాభం ఆక్రైబిటెండ్ చేయమని, అట్లా ప్రభుత్వం చేయడం న్యాయమని నేను కోరుతున్నాను. ఇంక, క్రైస్ట్ వర్క్ అవసరమైన పాకర్వాలు—విద్య, ఆరోగ్యసౌకర్యం, కమ్యూనికేషన్ వర్గం వగైరాయినన్ని ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పి, దానికి కొంత డబ్బు కేటాయించిన తరువాత కూడా చారికి తగిన నదు పాయాలు చేయవలసినదే నేను దేశంలో ముఖ్యంగా (శ్రీ) కాకుళం వగైరా జిల్లాలో జరుగుతున్న యీ నక్కలైట్ మూవ్ మెంటుకు ఎక్కువ దోహదం కలుగుతున్నదని చెప్పకతప్పదు. కారణమేమంటే—చారికి అనేకమైన ఆశలు చూపించి, మీకు భూములు పంచి యిస్తాము, మీకు అనేకమైన నదుపాయాలు చేస్తాము అని చెప్పి, ఏ విధమైన నదుపాయాలు చారికి చేయవలసినదని చారు వినిగిపోయి, ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా తిరగడం జరుగుతున్నది. అటువంటి చారికి దోహదం చేయడం, సహకరించడం జరుగుతున్నది. కనుక, నక్కలైట్ మూవ్ మెంటుతో చారు దోహదకారులుగా చేయాలంటే, ప్రజలను చారి కార్యక్రమాలనుండి సంరక్షించవలసినదే మొట్టమొదట ప్రభుత్వం వారికి ఎక్కువ నదుపాయాలు కల్పించడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి.

తరువాత, విహారీల విశామవలెనైన అల్లారి పీఠాచారములు చేసిన బౌద్ధత్యం, లేకపోతే ప్రత్యేకం. ఆయన బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఏమి అయితే చేశాడో, ఇప్పుడు యీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఆవిధంగా చేసే పనుల త్యం చారికి అక్కడ ఉన్నందువల్ల. అటువంటిచారిత్రక వినయము అవకాశము ఇవ్వకుండా, చారికి అనుభవమైన సమస్యలన్నింటిని చేయడానికి ప్రభుత్వం పూనతోచాలని నేను వినుచున్నాననిగా కోరుతున్నాను.

తరువాత, భిక్షు గృహాధిపతికి చాలా మొత్తం కేటాయిస్తున్నది. పట్టణాలలో శిశువులతో ఆశ్రమం ఏర్పాటు చేయాలని భావించి, తిరుగుతూ పుండలవలన ప్రజాలోగానికి చాలా పోలి కలుగుతున్నది. చారికి ఆరోగ్యం దిమ్మికి ఎంతో మొత్తం కేటాయించడం, యీ గృహాధిపతికి ఎంతో మొత్తం కేటాయించడం తిరుగుతూ ఉన్నప్పటికీ, చారికి ఆ గృహాధిపతికి ఉంది. చారికి ఆరోగ్యం తగులాడడానికిగాను ప్రయత్నించకపోవడంవలన సాధారణంగా ప్రజాలోగానికి చాలా పోలి కలుగుతున్నది. అందువలన, యీ విషయాన్ని అధికారులు యిగమంకయించా ఆక్రమణపరుచుకొని ప్రజాలోగ్యమునకు హానికలుగకుండా చూడవలసిగా నేను చెప్పిస్తున్నాను. తరువాత, యిప్పుడు కాన్వెన్షన్ ఆఫ్ అవ్వారు. ఏ ఏ కాన్వెన్షన్, ఎవరెవరికి ఏ విధమైన సదుపాయం చేయాలో ప్రభుత్వం నిర్ధారణ చేసినప్పటికీ, యిదివరలో చారు పుస్తాటు వంటి జాతులు, చారు ఫలాచా తానికి చెందినవారని, ఫలాచా తెగలు చెందినవారని నిర్ధారణ చేసుకొనడంకోరకు చాలా వరే అవస్థ చెప్పలేము. ఇటువంటి చారికి అందుకుగాను ఒక సులువైనమాద్యం ప్రభుత్వం కలుగజేయకపోవడం అవసరమవుతుంది నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

తరువాత, పారిజాత కీర్తియన్లకు సంబంధించిన విషయముకంటే ఉన్నది. కీర్తియన్లకు మిషనరీలు సహాయం చేస్తున్నారు ; పారిజాతకు ప్రభుత్వం సహాయం చేస్తున్నది. ఈ రెండు పేర్లు పెట్టుకుని ప్రభుత్వంవద్దకు వచ్చినప్పుడు చారికి కొందరికి నిరాశపడడంగాని, లేకపోతే మీరు అక్కడ ఉన్నందున నాడు ; యిక్కడ ఉన్నందున నాడు అని ప్రభుత్వం చారికి క్రిస్టియన్లకు అందుతున్నది. అనేకమైన హాస్టల్లు, పారిజాతకోరకు, పెయింట్లకాన్వెన్షన్లకు అని ప్రభుత్వంవద్ద పట్టిన ఉన్నాయి. చారికి పట్టినయొగం చేయకుండా అనేకం కోర్సులను అందుతున్నాయి. చాటిని ప్రభుత్వం కనిపెట్టి, తగిన కర్మాలు చేయాలని నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

పారిజాతకు ఇళ్ళ స్థలాలు కేటాయించడముతో చాలా జాత్యం అందుకున్నది. చారికి, అందుతో, అనేక యిల్లులు పెడుతున్నారు. ఇంక, చారికి యిల్లు కాలిపోయినప్పుడు ప్రభుత్వంచారికి కొంతసహాయం భవనాపేరాచేస్తున్నది. చారికిగాను నేను యింతకుముందు కోర్సుపాట్ల ప్రభుత్వానికి ఒక మానవకేంద్రావచ్చాను. దళదళాలుగా ప్రభుత్వం చారికి సహాయం చేయవలసిన అవసరం లేకుండా, నాలుగైదువందల అయ్యికో యాష్ట్రాఫ్తోగాని, యివర అన్నిటి అగే చాటితో ఇళ్ళను నిర్మించి చారికి యిష్టే ఎంతో ఉపయోగకరంగా వుంటుంది,

చానివలన, వారు ప్రతిపాది యీ యిబ్బందికి గురికాకుండా పుండడమేగాక, ప్రభుత్వముకూడా ప్రతిపాది సహాయము చేయవలసిన అవసరమువలన మనవి వేస్తున్నాను.

ఇంక, ప్రభుత్వం కమ్యూనిటీహోల్స్, లైవింగ్ గురించి ఇందులో పెట్టారు. ప్రభుత్వం యీ విషయంలో ఎక్కువ క్రద్ద తీసుకుని, అందుకు స్థాయిలో ఉన్నటు వంటివాటిని పైకి తీసుకురావడానికి అనేక విధాలుగా ప్రయత్నించడంవలన అవసర మున్నది. ఇది ప్రభుత్వంయొక్క కార్యత అని నేను మనవి వేస్తున్నాను. ఇంక విద్యార్థివనయింకా చూపే, ఎం. పి.ఐ. సి. పి.ఐను చేయలేకపోయినా, సమాజ ములో వారు ఒక స్థాయికి వచ్చి, వలెగురికి కాటుగా ముందుకువచ్చే పరిస్థితి కలిగించవలసిన అవసరమున్నదని మనవి వేస్తున్నాను. కూలివారి తేయిని పొట్ట పోషించుకోవాలి; అందుకుగాను పగలల్లా వారు కష్టపడి పని చేసుకోవాలి. కనుక చారిక పైట్ మూల్య పెట్టి, కాలేజీలు పెట్టి వారి విద్యాభివృద్ధికి కృషి చేయడానికి తోడ్పడవలసినదిగా కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం యీ విషయాన్ని దృష్టిలో పుంచుకుని వీరి సంక్షమానికి సకలవిధాలుగా సహాయం చేయాలని కోరుకూ నేను యితడితో విరమిస్తున్నాను.

(శ్రీ టి. చిట్టవాయుడు (పాడేరు) :—అదృశ్య, సోషల్ వెల్ఫేరు మంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును వివరిస్తూ మా గౌరవనీయ, హాజరువులగుండి కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచుతున్నాను. వాకంపై ముందు మాట్లాడక పూర్వం, అనుభవజ్ఞులు అయిన కూర్మయ్యగారు, గుమ్మయ్యగారు అన్ని విషయాలలోనూ చాలావరకూ వివేకంగా చెప్పారు. ప్రభుత్వం చట్ట నిబంధనల ప్రకారం కేటాయింపులు చేసిన గ్రాంట్లు మా గౌరవనీయ సోషల్ వెల్ఫేరు మంత్రిగారి కార్యక్రమాలక్రింద ఖర్చు అవుతున్ననూ వాస్తవమేనాని చానివల్ల గౌరవనీయ ఉపయోగం కలుగుతోంది దీనికి నిదర్శనకోసం ఒక విషయం ఇను దృష్టికి తెస్తున్నాను. ట్రయిలర్ కులానికి చెంది, నిజమైన ట్రయిలర్ అనిపించుకొని అక్కడ వా అనుభవంలోవున్న యధార్థ విషయాలు నేను తమ ఎదుట నువవి వేస్తున్నాను మేము నమూనాపట్టానికి 400 అడుగుల ఎత్తులో వున్నాము. ఆ పరిస్థితి పరిధిలో వుట్టి, పెరిగిన వ్యక్తిని నేను అక్కడ నేరుడల్ గా వున్న విషయాలు తమ దృష్టికి తెస్తాను. విశాఖపట్టణంవల్ల నుంచి వచ్చిన పాడేరు పిల్లని వున్నది. పాడేరు కాలూకాకు 6 వంశాయతి నమితులు వున్నాయి. నమితులు పాడేరుమైదానమునీ కొన్ని లక్షల రూపాయల గ్రాంట్లు— కేటాయింపులు చేసి ప్రభుత్వం అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేస్తోంది కానీ, అక్కడి పరిస్థితులను బట్టి అది ప్రజలకు ఉపయోగపడకుండా వుంటున్నాయి. ఈ కి వంశాయతి నమితులు ఇంటింటియ్యతో వున్నాయి. పాడేరు కాలూకా చివ్ గం 2,500. 8,000 చదివే మైళ్ళ వుంటుంది. విశాఖపట్టణంనుంచి 70 మైళ్ళ దూరంలో వున్న పాడేరువరకూ కమ్యూనిటీ హాలు ఏర్పడింది. పాడేరు వరకూ బస్సు వెళుతుంది. విశాఖపట్టణానికి 70 మైళ్ళ దూరంలో వున్న అరకుచానివరకే బస్సు వెళుతుంది. ఇంటింటియ్యలోకి ఎక్కడకు వెళ్ళాలన్నా బస్సు—కమ్యూనిటీ హాలు వేయలేదు. కమ్యూనిటీ

కేవలము లెకుండా ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు కేటాయించినా వచ్చిన యోగం కాదని
 నో కనుక్కోం. గత సంవత్సరం ప్రతి సమితిలో కూడా లెండు ఆశ్రమం మూల్యము
 ఒకే తేయాలని ప్రభుత్వం ఉత్తరువు జేసింది. ఆ ప్రకారం ప్రతి సమితిలో
 కూడా లెండు ఆశ్రమం మూల్యం ఒకే ఉండాలి. దిల్లింగు కూడా కట్టుకున్నారని,
 ఇంటియరులో దిల్లింగు కట్టడానికి మెటెయిట్ వీధి తీసుకువెళ్ళగలదు? మన
 పూస మారేయకాయ రేషన్లు ప్రభుత్వం దెబ్బ పట్టి అమ్మడానికి ఉద్దేశ్యపూర్వకము
 కచ్చ ప్రయత్నము వినియోగపడటంలేదు. ఏదేని ధరయంలో ముఖ్యంగా
 కమ్యూనికేషన్లు ఏర్పాటు చేయాలి. రాకపోకల బాకర్లను, అసెంబులను ఎంత
 దానిగొప్పపనుతీయాలి? లెండు కల్పించినాదే ప్రభుత్వం ఏ ప్రదాశిక్లక్తిక
 ఏ గ్రాంట్లు యిచ్చినా ఉపయోగపడుతుంది. పాడేయమంది అరకూచానికి బీక
 మెట్టు. పాడేయమంది మట్టి రోడ్డు పూర్తేమను అయింది. పాడేయ కాలూకా
 పాడ కార్మికులు. పాడేయమంది తోకాదువుతో, మర్ఖండ్ బామ్ 40 మెట్టు
 వుంటుంది. అదికూడ ఎరు వదు. కంప్లీటు అయిపోయింది. పాడేయమంది
 లోకుగడ్ మీదుగా చింతకల్లి 80-40 మెట్టు దూరంలో వున్నది. అదికూడా
 ఎత్తు వర్క్ పూర్తయింది. కల్లెట్టు. గ్లెడ్స్ మాత్రం వుండిపోయాయి. గిరిజ
 వానిమెట్టి కార్మికుల మాలకోసం ప్రభుత్వం కోర్టి పంపివేయాలి పాత్ర వా గ్రాంట్లు
 ఏర్పాటు చేయాలి. ప్రయిత ధరియాలకు సంబంధించినంతవరకూ కమ్యూని
 కేషన్లు, ఎక్కా మెలెమ్మ ఏర్పాటు చేసినవరువాతనే ఏ అభివృద్ధి కార్మికుల
 కై వా అవకాశం వుంటుంది. చిరకాలంనుంచి కావము కావాలనుచు ఆ
 ప్రాంతాలలో వుంటున్న కుటుంబాలు వున్నాయి. ప్రభుత్వం పాతలపెట్టా, గిరిజను
 లకూ ప్రత్యేక ప్రాతికర్ష్యం చేస్తున్నది. ప్రకారం వుంది చెప్పడం
 వింటున్నాము కాని మా కావము కావాలి కావాలి నుంచి భూములు పొగు
 చేస్తున్న కుటుంబాలవారికి, అవకాశంలో వున్న వారికి కూడా భూముల మీద
 పొత్తు కలగలేదు. ఛల్లె, పెట్టెలుంటు కాలేదు. పట్టాలు యివ్వలేదు రికార్డు
 రూపేయా పాతలపెట్టా, గిరిజనులకు ప్రవేశము వున్నది ప్రభుత్వం అన్నప్పటికీ
 కూడా మాటా ప్రభుత్వం కి డివిజన్ల సంబంధం కూడా లేనిదైతే వున్నాము. వ్యవ
 పాయలకు గాని, పశువులను కోసుకోవడానికి కాని, కుటుంబ అభివృద్ధికోసం
 గాని వందరూపాయల లోను కావాలంటే మీకు ఏ విధమైన వెళ్ళుకోట్లకూడా
 లేదు కాబట్టి మీకూ, మాకూ ఏ విధమైన సంబంధం లేదన్నట్లుగా రికార్డుమెంటు
 వారు చెబుతున్నాయి. అందువల్ల ఏదేని ధరయంలో ఛల్లె, పెట్టెలుంటు
 లేయింది కట్టాలు యివ్వించి ఆ యిరుగుపొరుగువున్న కాలూకాలలోని
 ప్రజలందరి ముకుకూడా సరైన హక్కులు. చేకూర్చి, అభివృద్ధి కార్మికులకూ
 అరీపంబాలని కోరుతున్నాము. నేను యిక్కడకు వెళ్ళుననిగా వచ్చినప్పటినుంచి
 ఏదేని ప్రాజెక్టు చాలావరకు చెలువూ చేవున్నాము. ఇప్పటికి అరీయనూపాల
 ప్రకం మాకు అక్కడ విస్తృతమై కూడా యిచ్చారు. ఆగ్నికల్పరత్ సమస్య
 కోసం విస్తృతమై యిచ్చారు. అంటున్నాను. మూడువారుగురు సంవత్సరాల
 పాటు అవచ్చునని వలన కర్మదేవ కరువుకాలుకాలు మూచి, గిరిజనులందరినీ దయ
 చేసి అవచ్చునని చెబుతున్నారు. కాని, కాని ఉపయోగం యింతవరకూ లేదు.

కోస్ట్ గ్రామాలు కలెంటు యిచ్చి, నమితుల ద్వారా 20.47 వేల పేజీల కూడా
యిచ్చారు. పొడిగులై టెంటుల ఆటాములు వర్షానికి తగ్గింపులు కావాలి.
పూర్వం ఉమ్మడి పేజీలలో పుష్ప మురారీ దివ్యం ప్రకారం మురారీ
పాట్లు పుష్పి కాల్వ ప్రజలకు పాట్లు లేదనడంపై యిచ్చి లక్షలకు
యా కలెంటు, మోటారు వంటివి తెచ్చివేసింది. ఆ కలెంటు యిచ్చడానికి
పిలువేదని ఆటలకాలు చేశారు. కలెంటు యిచ్చిన కోస్ట్ గ్రామాలలో చాలా
సోల్స్ లేవు. పేజీల ప్రాంతములో మూడునాలుగు చిన్న చిన్న రివర్సు
ప్రకటనలు యిచ్చారు. పేజీల అంకా పేజీల కోడలు, సుల్తాన్ జామత్
కలెంటు, అటు ఇటు వచ్చిన వర్షంపై మళ్ళీ లోయలో మంచి తోటల
ఆ రివర్సు అటు కోస్ట్ పంపిణీకాలమంది ప్రపంచదండంపై 20.47 అమల
లోతులో నీ పోతున్నాయి తిరు ఇరిగేషను కోస్ట్ లక్షల రూపాయలై
పుడాలి దీనికి ఎటువ తర్ఫీతుంది. తప్పకుండా వయోగం వస్తుంది.
ప్రభుత్వం కలెంటు యిచ్చింది. తిరు ఇరిగేషను యిచ్చే ఉపయోగములుంది.
ప్రభుత్వం గిరిజనులయందు తప్పి దీనికి, గ్రాంటు, పన్నీలు యిచ్చి, నూతులు
ప్రస్తావించి, వర్షపాతముపై పాదా లేస్తే పాటుంటుందని మంచి తర్ఫీత్తును
మో గిరిజనులలో దీని దాంపవ వారు పడుతున్న వారు చాలా తక్కువ. యా
మళ్ళీ మోక్షం కలెంటు పంపిణీకాలమంది కోస్ట్ ప్రాంతాలు ప్రాంతం
పొడం వరకు చేరిన వారు మెలకు ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి పాల్సే నాటి వరకు
అప్పుడలా చాలా మంది ఉన్నారు అంతంత పేర్ల వసువు చరచడానికి చాలా
స్థానాలు లేదు. పది పది వా చేసినా వారికి ఎది లేదు. అదే చాలా
పావర్త్ గ్రేడు ప్రభుత్వంపై వారున్నాడు కాళహస్తిలోను సామర్వ్యం
లోను వి. ఎల్. ఉమ్మడి టెంటులైన వారున్నాడు. కృష్ణా తల్లి గెలువలై
కోట్లమంది మా ప్రజల పరియోగం వి. ఎల్. ఉమ్మడి పోస్టు తేస్తున్నారు.
అక్కడే కృష్ణాలో ప్రయింపైన వారున్నాడు. కృష్ణా తల్లిగెలువలై వేద
చాను అక్కడను వచ్చి చేరారు. అక్కడే ఉన్న చాలా ఉపయోగం ఉన్నది. ఇది
చాలా అవ్యయమైన పన్నీ, గత కాలాల్లో నుండి ఆ విషయం మనవిలేవు
వారు. దీని కొంతమంది, మున్ను అనే ప్రజలు అక్కాయలు ఉన్నారు.
కంకానది కాళి మంత్రానికి మనవి తేస్తున్నాడు. దీనికోసం నమర్య చాలా
చాలాగా ఉంది కాల్వ ప్రభుత్వం కలెంటు మారు ప్రకారం ఇప్పటికే
కోరుతున్నాడు. గిరిజనులు, పారిజనులు అంటున్నారు. గోరవెరియల్ల
కూర్చున్న గారు, గుమ్మయ్య గారు చెప్పిన ప్రకారం పారిజనులకు కూడా
గిరిజనుల వేసుకు ఉన్నాడు. చిన్న ఉపయోగం లేకుండా, ప్రతి పన్నులోను
పారిజనులకు గృహ నిర్మాణంలోనెం ఎం పెంట్లు వాస్తవం ఉన్నాయి. ఇటు
పంటి అవకాశం మా ప్రజలకు ఎందుకు ఇవ్వాలిదని మనవిలేవు వారు. మా
పంటి పరియోగం ఇంక ప్రజలకు గురించి ప్రభుత్వం కలెంటు ఇవ్వకపోతే
ఉంటే కొరుకుమంది, గృహ నిర్మాణం గురించి నమర్య వారుంటుందని
మనవి తేస్తున్నారు. గిరిజనులకు సంబంధించిన పాల్వలు, ఇన్నాల్ల వేసు
రామా వాయుకు గారు తోట రామస్వామి గారు చూపుచే వారు. ఇప్పుడు

మా జిల్లాకు సంబంధించిన మా రాజా గారికి ఈ పోర్ట్‌ఫోలోయో రావడం అవ్వడమే వంశం. వారు జిల్లా పరిషత్తు చేర్చేటట్లుగా ఉన్నప్పుడు మా పరిషత్తు వర్తమాన చేసి మా కష్టములను పరిశీలించి వున్నారు. కొన్ని గ్రామాలు 1899 ఫార్మల్లో వున్నవి. వంటలు, దిగువ వంటలు, కొత్తలు గురించి గతంలో మంత్రి గారికి పత్రం పంపించినా, వాటిని తీసుకుపోయి ఎక్స్‌క్యూట్ చేయలేకపోయారు. మా మనవి, మా యింట్లో పేదరికం, పూరి గడిపేయి, అక్కడే వున్న పెరిగిన వ్యవస్థలను కనుక గృహ నిర్మాణానికి అవసరమైన పనిముట్లు ఇండ్ల కలప రిపేర్స్ ఫార్మల్లనుండి తెచ్చుకునేందుకు వర్తమాన ఇచ్చిస్తే కాగుంటుంది మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ ఎం. డి. రాజారావు:—అధ్యక్షా, దోయన పంచత్తరం కంటే యీ పంచత్తరం ఒకటన్న కోట్లు అదనంగా పోషిల్ పెట్టేందుకు డిమాండ్‌మెంట్‌ను కేటాయించినందుకు ప్రభుత్వం వారిని అభినందిస్తున్నాను. వారి అధికారం వందల షేర్లున్నాను. దీనిన కారీషన పరిషత్ లెక్చర్‌వర్గ ఎనోపియేషన్ 250000 కలిపి వర్తమాన అదీ కష్టాలు చేర్చింది ఈ డిమాండ్‌ను గాంధీజీ సెంటిమెంట్ పంచత్తరం కనుక 10 కోట్లు అయినా చేస్తే కాగుంటుందని అభిప్రాయం వెల్లడించారు, మా ఎనోపియేషన్ ప్రభుత్వం గుర్తువు గారు ఆ సమావేశంలో చేసిన నిర్ణయాన్ని కాన 25000 క్షేత్రంగా పెంచడం కోరారు. వా కష్టం అభిప్రాయాలను చెప్పేమందు 18, 17 అంశాలుగా ఉన్న బీబీ కెలగలో ఇచ్చి పైకి చూపితే నేను పెంచడంకన్న కష్టాలు కూడా చూశాను, సమావేశంలో చేసిన నిర్ణయాన్ని ముందు చెబుతాను.

(శ్రీ పి. వి. కె. రావు:—ఒక కాపీ చేసిపెట్టే పెట్టించండి.

(శ్రీ ఎం. డి. రాజారావు:—చేసిపెట్టే ఉంటుంది, కలకానికి తెలియాలి కదా, 1. ప్రధాన మంత్రి గారు వ్యాఖ్యలను కేవలం ఆ చేశారు. అది చాలా మంచిది. చేపట్టే చాలా ఉపయోగపడుతుంది. చేపట్టే పంచాయతీ సోపానం పై వారు తీసికొనవలసిన వారిని అభినందిస్తున్నాను.

2. పెద్దాల్లో కులాలుగలది విచారణ చేసేందుకు పార్ట్‌మెంట్‌లో ఒక కమిటీ చేశారు. అటువంటిదే ఇక్కడ కూడా చేస్తే చాలా వుపయోగపడుతుందని అంటున్నాను.

3. పెద్దాల్లో కులాలు సంబంధించిన వ్యవహారాలు ఎదుర్కొనేవట్లే డిమాండ్‌మెంట్‌లు వారికి అవ్వాలి. అక్కడ ఒక చిన్న కాగితం ఇది ఉంటున్నది. పరిషత్‌లకు ప్రత్యేకమైన డిమాండ్‌మెంట్‌లు ఉంటే సరియైన రకం పనులలో వాటిని కాగుంటుంది. పెద్దాల్లో కులాలు పెద్దాల్లో ప్రత్యేక డిమాండ్‌మెంట్‌లు ఉంటాయి.

4. పోషియేటలై చాలా అవగాహనలు, అట్రాక్టివ్ అమెన్టీస్ ఉన్నవి. వీరియం కూర్చున్న గారు చెప్పారు. ఈ మధ్యనే సీమవరంలో చాలా అట్రాక్టివ్ అవుతుంది.

(శ్రీ) డి. రాజారావు:—ఈ తీర్మానాలు ఎవరు చేశారు ?

(శ్రీ) ఎమ్. వి. రాజారావు:—చరిత్రక వర్ణనలందరూ కలిసి ఏదైనా తీర్మానం చేశారు. పామరావుగారు మేనేజర్ (ప్రాయం) చెప్పితే తమరు అప్రెన్టీస్ చేయడానికి కాగుంటుందని ఉద్దేశం. అటువంటి అప్రెన్టీస్ గురించి ఒక ప్రాజెక్టు ఉన్నది. ఇది ఎందుకు అందుకున్నాయి, సీమోన్ వంటివర్గ ప్రమిటినివారణ చేయలేదు మంచిది. అటువంటి ప్రాజెక్ట్ కమిషన్ చేయించాలని కోరుకున్నాము.

5. జిల్లా పరిషత్తులు, వింఛాయతీ సమితుల అలమగ్నమై క్రింద చాలా అన్యాయాలు అందుకున్నాయి. హరిజనులకు అక్కడ వ్యూహం అవగడం లేదు కాబట్టి వారి వ్యవహారాలు కలెక్టరకు ఇస్తే కాగుంటుంది.

6. లాండ్ ఎక్స్ ఛేంజ్ ప్రొవీడింగ్స్ చివరంలో చాలా తాత్పర్యం అవుతుంది. కై రోడ్, సోషల్ వెల్ఫేరుగా ఉన్నప్పుడు చూడాలి. 7, 8 సంవత్సరాలు వట్టి పనులు చేశారు. ఎందువల్ల తాత్పర్యం అందుకున్నారో విచారించి తాత్పర్యం అరుగంటే అట్లను పవరించాలి.

7. లాండ్ ఎక్స్ ఛేంజ్ మెంటు గురించి ఎంతో చెబుతున్నాము కాని నిజంగా చేపచాకి భూమి పంచిపెట్టడం అరగడం లేదు. దీనికి వ్యతిరేకంగా అరిగేట్లు చూడాలి. అవసరమైతే అట్లు అమెండు చేయాలి.

(శ్రీ) నై. వెంకటరావు:—గౌరవ సభ్యులు కలెక్టరుగా పనిచేసిన వారు. వ్యతిరేకంగా పంచిపెట్టే వ్యక్తి చారిక తెలుసు. అటువంటి సూచనలు ఇవ్వండి.

(శ్రీ) ఎమ్. వి. రాజారావు:—ఇదే సూచన. నేను కానవ వర్ణనగా లోక భద్రచాక వివాదాలు లేవు చెప్పి అదంతా నీమకుని ఎక్కడెక్కడ భూములు అమ్మారా చూచి పోర్ట్ నిలిపించి కరణంలో చెప్పి అర్. ఎంతో చర్చించి అక్కడే ఉన్న పాస్ చేయడం.

(శ్రీ) కుడుపూడి ప్రభాకరరావు:—కలెక్టరుగా మీరు ఎన్ని చేయించారు ?

(శ్రీ) ఎమ్. వి. రాజారావు:—ప్రత్యేక ప్రశ్న చేయండి.

8. జరువాక అర్జీలు ప్రాచీనము 10 కోట్లు చేస్తే కాగుంటుంది గాంధీ సెంటివరీ కాబట్టి మూడే దగ్గరకు పోతున్నాడు. మానవత్వం, అటువంటి దగ్గరకు పోరామని అనుకుంటున్నాడు. అటువంటివ్వుడు ప్రతి సంవత్సరం కోటి యిస్తే ఎప్పుడో కాగువడుతుంది. ఈ సంవత్సరమైనా 10 కోట్లు చేస్తే కాగుంటుంది.

9. అర్ధశాతాబ్దం నాటిది, మైసూరు రాజ్యంలోనూ చెయ్యాలి రాష్ట్రం చెయ్యాలి ప్రయత్నం కాగిందేమిటో ఏకీకరించే తీర్మానం. మనరామలో మొట్టమొదటి పాత్ర ఉన్నందువల్లనే నేను ఏకీకర్త అయి నప్పటికి దీనిని కలెక్టరుగా పోషించాను. వారివలన చరిత్రక వర్ణన మూలం వాయించే విధానం. ఏకీకరించే పరిష్కారం కాగిందేమిటో.

11. తెదర్ ఇండ్లపై ముఖ్యమైన యిండ్లపై. 50% కైన తెదర్ యిండ్లపైలో ఉన్నవారు. మెదప్ప వచ్చిన తరువాత, వోటిగా మన్నమ్ము వచ్చిన తరువాత వదిలియండి. వానిని నిలబెట్టాలంటే వారికి ఏయింపు నవాయం యిచ్చాలి. ఈ సంవత్సరం 50 లక్షలు యిచ్చి ఉన్నాము. కోట్ల ట్రయిలు యిచ్చినట్లయితే కొంతవరకు వారిని వదిలించండి.

12. గవ్వ మొలక వోవల్పు విషయంలో చాలా అవ్యయం జరుగుతున్నది. స్పీరిలో తెలంగాణా ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లుపంట వివరాలు యిచ్చారు. రాయలసీమ విడిగాయత్తే తెలంగాణాలోయే చాలా శక్తివంత వోవల్పు ఉన్నాయి. డిస్ట్రిక్టు వైల్డ్ ఫిగర్లు ఉన్న కాగుడెడి. విశాఖపట్నం (కృ)శాశుక. రాయలసీమ తొలలో చాలా శక్తివంత వోవల్పు.

(శీ) కె రామనాథం :—మా ఊరిలో లేవేరేదు.

❶ ఎ. వి. రాజారావు :—రీజియనల్ యింకా తెప్పి పోగొట్టడానికేమి కలిగిన ప్రాంతాలలో ఎక్కువ గవర్నమెంటు వచ్చి లబ్ధి పొందు చేయాలి.

18. వాస్ నైట్స్ కి డబ్బు తక్కువగా ఉంది. దానికీమాగా కొట్టే రూపాయలు యివే చాగుంటుంది.

- 14.. కమిటీలలో పాన్ అఫీషియల్సులు హాజరునుంచను వేయాలి.

15. పిల్లల బోర్డింగ్ గ్రాంట్స్ ఎక్కువ చేయాలి. ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. భోజనం సరిపోవడం లేదు.

18. స్కాల్డిస్సు రేట్సు కూడా చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. ధరల పెరిగిపోతున్నాయి, దానితో శరీరమనంగా పెరగాలి.

17. నీళ్లు లేకుండా నానె బీటకు లంకే తాండ్ల యిప్పువ్వారు. కన్న
యినగమరీ చెబుతున్నారు. అది కనీసేయాలి.

18. ఇది శేవలం సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు చెరిపవనే కాదు
చరి. డిపార్టుమెంటులో 19% మెయ్యల్లు కాన్పుకి, వెల్ఫేర్ ట్రయిన్

ఇంక నేను చెప్పేమాట వివాదాని నోరువెన్నాను. మార్కయ్యగారు చెప్పినట్లు యింత చెప్పే అవసరం లేదు. నేనుకంటే ఉంటే ప్రకాశియ్యయ్యం నేనుకంటే కుండపట్టు అక్షయం. నోచెప్పి పాటర్న అంటూన్నా. రిల్ల నేనుచది ఉన్నాను. ఆ యుద్ధోచనం అంటరానివాగా ఆర్థోగతిలో ఉన్నాను. అందు నల్ల నిగిరి పదియవారే యుద్ధోచనం కాదు. నేనుకంటే మువ్వరీ పాటర్ నే నాచి నేనుచది ఉన్నాను. కాకుండానే మనవిచేసా ఆయనయ్యకంటే ఉన్నాను.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—పోషక వెళ్ళరులో ఫుమన్ వెళ్ళేర్ కూడా ఉంది. దాని! సంబంధించిన మంత్రులు యిక్కడ లేరు. ఎవరు పోట్ చేసున్నారు ?

Mr. Deputy Speaker :—The hon. Minister who is present is taking the notes.

(3) **డి. వి. రమణయ్య (అధ్యక్షుడు) :**—అక్షయ నందరవింటి. అక్షయకు నందరం తన పేరుగా అనే విషయం దక్షిణ రైతుల కంటె నందరంగా వచ్చింది. ఇంకొకరినా అలాగే అందరినా ముగ్ధులు. మహామహిమ గల నీ పేరు నందరం కాక నందరంగా ప్రాచుర్యమును పొందిన దానికి అపేక్షించి విప్రశంసన మన శ్రీమంత్రి ప్రాచుర్యము నందరంగా, రమణయ్య తన పేరునందరం ప్రాచుర్యము మునుపటివలె స్పష్టము చేయవలసి, రమణయ్యగారి తనూనూ ముందు, యుండునందు ప్రకారం నందరంకేరవారి విధానం క్లెయిమ్ చేయవలసి. నందరంకేర వారు ముగ్ధులై యుండునట్లు అది కానప్పుడే అంజలి ప్రణామ శక్తి, గౌరవం, విశ్వాసం కలిగివున్నవారి వారూ కానవలసిగాను అనే విషయమును తమవారూ ముందు చేయవచ్చును. నందరం కేరవయ్య వున్నట్లు తెలియ వచ్చును. చేయవలసివేసి దాని పేరునానే డి. రైతుగ కేరవం క్లెయిమ్ పోలిను కనుకనే తెచ్చిన అక్షయ శాసన పరివర్తనానికేరవం ముఖ్య ప్రాధాన్యం చేయవలసి. అదేరంగా వారి జన్మ తేదీనాడు ఏప్రిల్ 14 తేదీకి శతాబ్దిముగ్ధా ప్రకటనలు జరిగినవి అనగాను, అది చేయవలసి. అక్షయ కేరవం, మరొక ప్రభుత్వం చేసినవి, అదేరంగా అంబేద్కర్ చేయవలసి. అందులో రోగిగ్రామం నీ పరిణామ గమనం వెంట అటు నీవే ప్రాచుర్యం అనే విషయమును అంబేద్కర్ గమనం వెంటగానూ అనే 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714,

Annual Financial Statement (Budget) 10th September, 1959. 405
for 1969-70:
Voting of Demands for Grants:-

దేశానికి సంవత్సరాల చరిత్రలో మహా పేరుపొందిన దేశాధ్యక్షులకు గురి అయిన సామాన్యమైన ప్రజలయొక్క సమస్యలను యిక్కడ చర్చించుచున్నాము. వెనుకవడ్ల జాబితా, విస్తృతమైన సమస్యలను చిన్న చూపు చూడటంకా సమగ్రముగా చూచి అభ్యర్థిస్తామని కృషి చేయవలసిన అవసరము వున్నదని మనవి చేస్తున్నాము. అభ్యర్థిగారు చెప్పినట్లు యిది సామాన్యమైన విషయము కాదు. ఈ జాబితా ప్రజలు సాంఘికముగా అభివృద్ధి చెందాలని, సామాన్యమైన ప్రతిభ ద్వారా వుండాలని కాదు కాంటే ఆది కులకత్తెము కాదోదు. అయితే ఈ కులకత్తెయిచ్చి దేవదండవారు అనే రంగాలలో కొంతమందిలో తీసుకొనివస్తున్న సంఘటనలను మరచిపోవడానికి దీనిలేదు. గాంధీజీ శతజయంతి ఉత్సవాలు అనుచేకొంటున్న ఈ సంవత్సరములో ఎన్నడూ లేని దుస్సంఘటనలు జరుగుతున్నవి. కంచెకర్రలో ఒక పిల్లవానిని సత్సంహారము చేసినది తెలుదలు అనేక సంఘటనలు జరుగుతున్నవి. గుంటూరుజిల్లా శిశువరములో గ్రామ సర్పంచ్ ని చంపారు. వీలూరు జాలూకా ముస్లిం గ్రామంలో దిమ్మజాతికి చెందిన పంచాయతీ సర్పంచ్ ని హత్య చేశారు. కృష్ణాజిల్లాలో, చిత్తూరుజిల్లాలో, అనంతపురం జిల్లా జావలాపురములో, అపర్ణ జిల్లా వల్లభిలో అరిగిన పండుటనలను చూస్తూంటే యిప్పికోటమంది ప్రజలకు రాజకీయ, ఆర్థిక పాక్షికంగా ఉన్నాయి, మానవజాతిని ప్రపాదించే చర్యచేయాలని ఈ సందర్భములో అడుగుకొట్టెను. ఇప్పటికై చూచిందియినది ఏమీ లేదు. తరవాతపాలవల్ల, లేడియోలో ప్రచారమువల్ల, స్పృహలో చూపే బాధాపాలవల్ల పరిష్కారము కాదు. ప్రతి పాదుడు చట్టమునుండు సమానము అను ప్రసిద్ధివుల్లేని విచారణము. Not only they should be equal before law, but they must be entitled for law. What I plead to-day is—already they are equal before law—but they must be entitled for equality—అని విషయాన్ని తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. రాజకీయమైన సర్వశులనించి జాలమంది తెలుతున్నాను. రాజకీయమైన పండితీ ఎక్కువ దీనినీ రాజ్యాంగములో కొన్ని రక్షణలు, పౌరస్వాదు యిచ్చాదు. ఇక్కడ 40 మంది పెద్దాల్లో బలాల సభ్యులు, 19 మంది పెద్దాల్లో తరగతుల కావనసభ్యులు వున్నంతమాత్రాన సరిసభ్యము అయినది అంటే కాదు అని మనవిచేస్తున్నాను. రాజ్యాంగమును అమోదింపన 10 సంవత్సరాల వరువాత పాతికలో రికల్లేవప్పుడు ఆకాలిన్ చేయవలసిన రోజు వచ్చినది అని దృఢముగా నమ్ముతున్నాను. ఏ ప్రయోజనము పెట్టబడనో చూచి పాదించలేకపోగా ఈ జాతులలో పాతికలో వూరినది తీసుకొనిరావడానికి వునయోగపడుతున్నది. వీక్షించిన లక్ష్యాలను పాలించలేకపోయినది. పాతికలో రికల్లేవన్న పోరాటం అంటేవచ్చుకొన్నది అయిన పోటీలో అయితే అన్నాడు. It does not mean that the services and other facilities should go. అది ఎక్కువగా కంట్రాక్టు కావనని వున్నది. ఫండ్ మెంటల్ టైటిల్లో వున్నది. టైటిల్ ప్రాధికారం అఫ్ ది స్టేట్ పాలిటీలో వున్నది. ఆ ప్రాధికారం ప్రభుత్వం వెళ్ళించినదే. ఫలానా మంత్రి మీనాడు, యువకులంది: కావనసభ్యులు మీనాడు, యిప్పి లక్షల ప్రజలు అభివృద్ధి నందారులే దీనిలో యిప్పి అత్యవసరం వున్నది అని పెద్దాల్లు బలార్లు ఇండియన్ సభ్యులు అందరూ గుర్తించవలసిన

సమయము వచ్చినది. ఇవాళ మనకు 860 పంచాయతీ సమితులు, 20 శిల్పా
పరిషత్తులు వచ్చుచి. ఎంతమంది సమితి ప్రెసిడెంటుగారిని, డైరీ ప్రెసిడెంటు
గారిని, కల్యాణిపత్ని డైరీ గారిని పెద్దాల్లులు కులాలుకు చెందినవారు పుచ్చారని
అడుగుతున్నాము. 20 శిల్పాపరిషత్తు డైరీలలో ఎవరైన పెద్దాల్లులు కులానికి
చెందినవారైనా? శిల్పా కల్యాణిలోగారిని, డి. ఆర్. ఓ. లలోగారిని, పోలీసు
మానరింగుచెందులోగారిని, అడ్మినిస్ట్రేటర్లలోగారిని, ఎవరైన పెద్దాల్లులు కులాలుకు చెందినవారైనా
అని అడుగుతున్నాము. పెద్దాల్లులు కులాలుచారికి సర్టిఫికేట్లు పుచ్చి వ్యాయ
మేమిటి? కల్యాణి అర్హతలున్నవారు పుచ్చా చారికి యివ్వడములేదు,
ఆర్. డి. ఓ. గా అప్పాయింట్ చేస్తారు. 4 రోజుల తరువాత పెట్టేమెంటు
అప్పించగా లూక్ చేసుకోక పుచ్చుతారు. ఎంతోమంది పుచ్చుకుంటే ఎన్నికూట్లకు
లే సులో ఆర్. డి. ఓ. గా ఎవరైన పుచ్చారా అని అడుగుతున్నాము. ఇక లంబు
భూముల సంరక్షణము. మనరము, కరణము, తపాస్థలములో నమా ప్రమేయముంది.
కల్యాణి, డి. ఆర్. ఓ. వద్దకు, గవర్నమెంటు వద్దకు వచ్చే రెవెన్యూ లోబ్బతోననా
సెగ్మెంట్ చేసిన సంరక్షణలు ఈ ప్రభుత్వములో ఎన్నో పుచ్చుచి. మాన్యుగోవాసరి
శిల్పా కోడనీసు ప్రాంతములో ఏకైక పోర్టీ రయా చాక్లెట్లముమీద పంచాయతీ
సర్పంచులు కావడములేదు. As a matter of right, as a consequence of
political mobilisation and political consciousness—పంచాయతీలకు
అన్యములుగా వచ్చువారు ఇక్కడకుతో స్వాతంత్ర్యము దొరకివచ్చుచు చారికి
లోన్సి రక్షణలు యివ్వడము అడుగుతున్నారే. ఈ రక్షణలు పనికి అని ఇచ్చి
నాయకులు అన్నారు. అటువంటిలో మనము చేసుకోవలసిన సరస్థికి రోజునా
అని అలోచన చేస్తున్నాము. We don't want to be ruled by ౨౦౦ రక్షణలు
కాగానే పుచ్చుచి. రాజ్యాంగము కాగా నేపుచ్చుచి. సర్టిఫికేట్లలో పరిమై
రివలెంట్లను లేకపోతే యిదిచిరుత్ రిక్రూట్ మెంట్లో రికార్డును పుచ్చు
కుంటే ఆర్. డి. ఓ. 4 కింద ప్రమాదము యివ్వాలనే ద్వివిధులలో పుచ్చుచి.
'కానియి యంతవడకు అమలు అరడము లేదు. పెక్కుమందిలో ఒక మాన
రింగుచెందు అనిపెట్టే పెక్కు ప్రమాదమును పోల్చుచు చెక్కవలసిన సరస్థికి
వర్తించుచి. గవర్నమెంటుకు పోల్చుచు చెక్కచు యిచ్చుచా, చారికి అనిపెట్టు
పెక్కుమంది అప్పాయింట్ చేయాలని చెప్పినప్పటికి 17 రోజుల తరువాత అయ
సమ రిచ్చుచి చేసిన పంతులను ముఖ్యమంత్రిగారికి. గవర్నరుగారికి చెప్పాము.
నేను, కర్నాటకలోగారిని చెక్కి రివలెంట్ల డైరీ ఇనియట్ రిక్రూట్ మెంటు
పుంజుచెప్పించి చాని ప్రమాదము అమూలము చేసినరె యిచ్చుచానికి చిలు
లెదని అన్నారు. ఆర్. డి. ఓ. 16(4) పనుల్లో చెప్పించి అని అడిగాను. The
Article 367 says that the claims of Scheduled Castes and Scheduled
Tribes must be taken into consideration. ఆ ప్రావిజన్ పను అయిపోతు
న్నది? ఎంతో తాము పెట్టినా పుంజుచు అమూలము చేశము ము క్షము
లైన పెద్దాల్లుల కాపులో మాన్యుగోవా ప్రెసిడెంట్ అంధ. చేశములో 15%
పుచ్చుచి. డైరీలకు అమూలము చేశలో 10% పుచ్చుచి. అంధ. చేశములో 15%
పుచ్చుచి. డైరీలకు అమూలము చేశలో 10% పుచ్చుచి. అంధ. చేశములో 15%

పుంజీ మన రాష్ట్రములో 14 % పున్నది. మహారాష్ట్ర, తెలంగాలు, మహమ
కొంజ మొదలుగా పున్న మాట నిజమే అనుకోండి. విద్యార్థివృద్ధి అక్కర
మాగ్గము. There must be mental revolution, mental change. ఆ
మామూలు ఎడ్యుకేషన్ పోల్చావను: 14 సంవత్సరాలలోపు చాలా ప్రతి ఒక్క
రికి నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యను నేర్పాలని మాజాన్ని యింతవరకు అమలు
అరువకపోవడము చాల అక్కర్లముగా పున్నది. ఫోర్తేలర్ అనేది ఎక్కు
పున్నతో అట్లానే నిర్బంధ విద్యార్థిదానమును ప్రవేశ పెట్టాలి. There must
be force for education, force for enlightenment, force for equality -
అటువంటి పద్ధతిలో కావాలి చేయడము, అమలు చేయడము ముఖ్యము.
షెడ్యూల్ కులాలు చెందిన 8 లక్షల 67 వేలమంది సంఖ్యను మొట్టమొదట
లో రికార్డు చేయకొన్నామని పున్నారు. 4 పోస్టులు వస్తే ఒక పోస్టు
షెడ్యూల్ కులాలు చాలాచాలా యివ్వడము లేదు 10 పోస్టుల వస్తే ఒక పోస్టు
యిస్తామనే దోరణి పుండకూడదు. కందల సంవత్సరాలనుంచి పర్యవే
క్షాన్ని క మూర్తి నిటీవ్ మోగోపతిగా పున్నది. Special represen-
tation must be there. I appreciate Babu Jagjivan Ram for adopting
the principle of reservation with regard to direct recruitment and
special recruitment in the Railways and the P. & T. Department and
the Income-tax Department also ఈ మోగోపతి తొమ్మిదివేల వేలలో
పుండకానికి పిలువేదని తోచాయాగాదు చెప్పారు. కొంతకాలము వరకు
మోగోపతి కమ్యూనిటీకి పేరును అనిపేసి పెనుకల్ల వరకు అటు వగన ప్రాతని
గ్యము యిచ్చాలి. మాటికి 20 వంతులనుంచి ప్రజలకు వల దాచుకోవాలికి వదిలి
లేదు. చాలి కాగోగులను గూర్చి అలోచించవలసి పుంటుంది. పార్లమెంటు
కమిటీ గురించి రాజారావుగారు పిచ్చానములో వదిలారు అది చాల ముఖ్యము.
దానిని పార్లమెంటు నిర్ధారణ చేసి, అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు పార్లమెంట్
వదిలవది. సోషల్ వెల్ ఫేర్ అక్టోబర్ తోడ్ పున్నది అంటారు కాని అది పది
రాదు. సెల్ గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు, 460 అన్ని కేసులు వచ్చినవని,
280 దిస్మిస్ అఫ్ కేసులు అచ్చారు. ఏమి దిస్మిస్ కేసులు, అన్ని కేసులు
ఏమిటి అనేది చారు చెప్పడానికి పూనుకోలేదు. అందుచేత ఇటువంటి గ్రేడ్
కన్వర్షన్ అనే పద్ధతి ప్రజాలో ఉన్నప్పుడు అక్కడక్కడ ఇన్స్టాలోన్ లేదు.
ఇంక ఎడ్యుకేషన్ సమస్య వచ్చినప్పుడు పార్లమెంటు కమిటీ కావాలి. తేలి
వేగవంత కమిటీ కావాలి ఉంది. మైసూరు గవర్నమెంటు ఇప్పటికి వాటగు
పార్లమెంట్ తేలివేటి కమిటీ చేసింది. పంజాబులో స్పెషల్ పెక్టరి టి డి
షెడ్యూల్స్ కాన్ఫ్ అండ్ షెడ్యూల్స్ ప్రిన్సిపుల్ అనే ఒక డిపార్టుమెంటు క్రియేట్
చేసింది. కరెన్ రాష్ట్రంనుంచయివా సుఖం నీయకొనడం దర్బం కనుక యా
పార్లమెంటు కమిటీ ఏర్పాటు చేయాలి. అవకాశముతో అగ్గెన్ అప్రెసియేట్
మీద ఒక అడిమియట్ ఎంక్వయిర్ చేయకూడ షెడ్యూల్స్ కాన్ఫ్ ట్రైబ్యునల్
స్థాపించినప్పులన్ని 160 దాపాయలు పెడికల్ మరయు ఇతర కమిటీలో
కోర్టులకు 250 దాపాయలు ఇవ్వాలని పెక్టరి గవర్నమెంటులో కూడ అలో
చన ఉంది. అలాగే కాబెటెట్ లో చదివేవారికి 75 దాపాయలు ఇవ్వాలని

ఉంది. శానిటేరియం ఇంజనీరింగ్ మినిస్టరుగారు డబ్బులు లేవు కాబట్టి మార్కులు తగ్గించ వచ్చినవారిని పేజీపేజీ ఉన్న డబ్బు పర్కాలంటున్నారు. ఆర్డర్ పాత పెంటరి కమిటీ పరిశీలిస్తోంది. యం. పి.ఐ. అపోజ్ చేస్తున్నారు. అది కాక పెంటరులో రెవ్యూలాడి ఎక్కువ డబ్బు సంపాదించి ప్రైవేట్ స్టాంపుకు 20 శాతం క్షురముల క్రితం రావలసిన బోర్డింగు స్కూల్స్ చివ్వలను ఎన్ కౌన్సిల్ లేని బ్రాఫెషనల్ కాలేజీస్ వారికి వంద రూపాయలు మిగిలినవారికి 75 రూపాయలు ఇచ్చే వ్యవస్థ లేకపోతే పోయ్యరు ఎదుర్కోవలసింది. బ్రిగ్స్ జరుగడం, హాస్టల్స్ లో చాలా తోపాలువ్వా యని చెబుతున్నారు. అవసరమయితే హాస్టల్స్ ప్రభుత్వం తీసుకుని కలెక్టరేట్ లో చాలాకా స్టాయిల్ కట్టుదిట్టంగా చేసేటయితే మధ్యన మేనేజరులు తిరేడి ఉండవని మరచిపోస్తూ కలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ) డి. పెద్దుమాళ్ళ :—పునుక్ ఇంజనీరింగ్ ఇంజనీరింగ్ డిమాండు ఇందులో 4000 లేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ఇందులోనే ఉంది. పేను తెలుసుకుంటాను.

(శ్రీ) పి. మల్లికార్జున (ఎల్లవరం) :— ఆర్డర్ కా. పెద్దుమాళ్ళ తెగలు పెద్దుమాళ్ళ కులాలు మున్నగువారి సంతకము దిమాండుపై కాకు అవకాశమిచ్చి నందులకు ఇది బలవంతమూ నా ప్రాంతానికి సంబంధించిన విషయాలు విన్న విప్లవం. తీవ్రవాదంలో తెల్ల మానవజన్మ ఉత్పన్నమైంది. అది మేధావులు చెప్పిన సత్యం. అదిమండి మానవులు అతీత కళాలుగా భూమిపై ఉద్భవించి వారు పరివరణను అవకాశాలను ఇట్టి పురోగమిత్వం చెందుతున్నారు. మానవాళి పుట్టుకమంచి వేటివరకు చెప్పుకోతగ్గ అభివృద్ధి చెందక కామ సమ్మత గున్న పీఠము నుండిదని కొందరిలో పెట్టలలో దట్టమయిన అరణ్యములలో నివసించే మర్మప్రళయ అనుకుంటున్నారు. వారి సాంఘిక విధులను దిద్దే కావ్యోత్తర ప్రభుత్వమువారికి తెలివయిన వారికి సంస్కరణలూ అందరూ కావ్యోత్తర ఉంది. కొందరిలో, గుట్టలలో ఉండేవారి తిండి విభావం అగస్త్య సైన్యంలో చూస్తే తెలుస్తుంది. మనకు చెరకుమండి తోడు ఎట్లాగ వస్తుందో అట్లాగే చెడురుమీద తోడు వస్తుంది. ఆ తోడు చిన్న చిన్న చిన్న ముక్కల మారిరిగా చొట్టులు తెక్కి, నీటితో ఊత పని తింటారు. బులుసుమార దొంగలూడు మొదలై నది తింటారు. మామిడికీడి తీగ పేసి పిండి లేసుకుని తింటారు. తీలుగ తెండును చీల్చి అలెట్టెటి కొట్టెమూరిగా లేసుకుని తింటారు. ఇదంతా వారికి విద్య లేనవలననే జరుగుతోంది. వారు మంచి అహారం తిని మంచిగా ఉండాలంటే వారికి చదువు అవసరం. కా నియోజక వర్గములో వారుగు మైన్స్ లు ఉన్నరు. ప్రజాస్వామ్య రెడ్డిగారి రయవలన పిజ్జిలలో చాలా సాంఘిక పాత కాలం పర్యాటకు చేశాడు. ఆశ్రమ పాతకాలంలో అన్నం పెట్టి ఎట్ట ఇచ్చి వదిలిస్తున్నారు. అటువంటి హక్కులు ఇంకా అభివృద్ధి చేయాలి. చాలా చోట్ల ఇన్ యూర యూరంగా కొందరు గుట్టకు ఒక్క ఇల్లు ఉండేవంది. పేరి మొక్క వచ్చి వనవాంతు వారికి కష్టము. పొంగులూరి పుచ్చాపిఠానంలో ఇప్పు అన్న అకోట బట్టి వారికి తొందరగా విద్య గుడ్ ఫీల్డ్ ప్రజాస్వామ్య చేయాలి. అప్పుడు వారు

Annual Financial Statement (Budget) 10th September, 1949. 400
for 1949-50:
Voting of Demands for Grants.

కనీసం యస్.యస్. యల్.సి. డి. ఎ., వరకైతే చదువగలుగుతారు. ఇప్పుడు పబ్లిక్ నూటకి ఒకరుమీద చదివేవారు ఉండకపోవచ్చు. ముఖ్యంగా ఆగ్రాకు పాఠశాలలు ఎక్కువ చేసి వారి విద్యావిభాగం వృద్ధి చేయాలి. వాటి ఎక్కడ వీరుంటే అక్కడ అనకట్ట కట్టి వీరు నష్టం చేసి వ్యవసాయం వృద్ధి చేయాలి. అన్ని తెగలవారు వక్కలై ట్యుగా మారుతున్నారు. దానికి కారణం 15, 20 సంవత్సరాలక్రితం వచ్చిన యీ సమస్యలవలన రాజకీయ విభాగం అభివృద్ధి చేసుకుని పాస్టిని అభివృద్ధి చేసుకొన్నదానికి తిండిలేక మలమల మాకే వీరలను తెచ్చుకొట్టి వారి ఆకస్మాత్తు ఉపయోగించుకుని ప్రభుత్వం మీద రాడికేయిజానికి యీ సమస్యలవలన తెలివయినవారు కనుక ప్రయత్నిస్తున్నారు. కాబట్టి 20 సంవత్సరముల నుంచి జనానిగా అమృతం చేతుములు ఎన్నికూములున్నావ్లే పెంతువేళానవంబాకూ వారిదిచెప్పగొట్టి పబ్లికారికే ఆటాములిచ్చి ప్రయోజనము ఉపకారం చేస్తే ఆ నక్కలైట్స్ గొంతుండదు. ఆగ్రమంగా ఆగ్రమణ చేసినవారు అక్కడనుంచి పోతే పబ్లికారికీ మంచి రైట్ కలుగుతుంది. అయినా ఎప్పుడీమందో రైటు ఉన్నవారికి ప్రభుత్వం ఆహ్వానం చేయదని తలుస్తాను. ఈ ప్రైము వాచ్చివందులకు పంత్ ఓమూ విరమిస్తున్నాను.

(శ్రీ జి. సూర్యవారాయణ (పాండుకరావుపేట):—అధ్యక్షా, ఈవారు అరుగుతున్న Social Welfare అంటే పారిజన్, గిరిజన్, ఇతర వెనుకబడిన జాతులయొక్క Demandలో చాలా వస్తున్న మొత్తము కేటాయించారు. దీనిని ఇంకా పొచ్చు చేయాలి. ఎందుకంటే ఈ గిరిజన్ జాతుల జనాభా చాలానే చాలావై నగళాగము ఉన్నామని నేను అనుకొంటున్నాను. అందరినీ దీనికి ఇంక వక్కువ రేటు కేటాయించడం వీటి ప్రయోజనం లేదనే నేను భావిస్తున్నాను. మరి అన్ని రంగాలలో కూడా పాండుకంగా, అర్ధికంగా, పైజాని కంగా కూడా వెనుకబడి ఉన్నాము.

Mr. Deputy Speaker :—There is a separate Demand for Women Welfare, and that will be separately moved. That is not included in this.

Sri C. V. K. Rao :—It is rather unfortunate Sir.

(శ్రీ జి. సూర్యవారాయణ :—ఈవారు వీరు చాలా వెనుకబడిన సంగతి తమకు తెలివిన విషయమే. వీరిని పురోగమిస్తే వీరుకురాలయకొంటే ఇంకా ఎక్కువ మొత్తము పెట్టాలి, అందువల్ల ఈ వారు, పృథ్వీశ్రీధర్ వచ్చిన తరువాత, ఈ పారిజనులు, గిరిజనులు వీరు ఎంతవరకు అభివృద్ధి అయివారని చూచుకొంటే, ఎక్కడ వెనక గొంగడి అక్కడ ఉన్నట్టు కనిపిస్తున్నది. ఈ పృథ్వీశ్రీధర్ లో అనేక స్త్రీములు ముందుకు పోతున్నాయి. వాని ఈ జాతిని పైకి తీసుకురావడానికి ఈ వీరదికం పోవడానికి ఎంతకాలము వదులుకోవడం జరిగిందో తెలియజేయాలి. అందుకే ప్రభుత్వము ఈసారి అయినా వరే కాస్త పడలింది ఎక్కువ మొత్తాలను కేటాయించి, ఎక్కువ క్రెడెన్స్ కార్డుల జాబానిని తీసుకొంటారని భావిస్తున్నాను. ఈవారు కార్మికులు జాతీయం చేయడం చాలా అనందకరమైన

విషయము: అంగీకరించబడిన విషయము. మరియు చేత పురోభివృద్ధికి ఇది చాలా అవసరమని నేను భావిస్తున్నాను. కానీ దీనివలన హరిజనులకుగాని, గిరిజనులకుగాని, ఇతర మధ్యతరగతి ప్రజలకుగాని ఏమైనా లాభియించా అంటే అదేమీ అరగలేదుగాని నేను భయపడుతున్నాను. ఎందుకంటే, State Bank నువ్వలు ఏమిటోని ఇప్పటికి 18 సంవత్సరాలు అయింది. ఈ 18 సంవత్సరాలలో State Bank బ్యాంకా, హరిజనులకుగాని, గిరిజనులకుగాని, ఇతర మధ్యతరగతి వారికిగాని, చాలి పురోభివృద్ధికి ఏమీ సహాయము అందినట్లు ఎక్కడా కన్పిస్తుంది లేదు. ఇది ఏ మిల్లియన్ల కోట్ల వ్యాపారస్తులతో, పెద్ద పెద్ద పెట్టుబడి చార్జ్లతో లాభిస్తుందిగాని. సామాన్యమైన జనానికి అందుబాటులో లేదని నేను అనుకోంటున్నాను. కానీ దీనిని ప్రకటించిన దశకులతో అనుబంధం నేను ఇవ్వాలిగాని, ఈ పీఠతరగతులకు కొంత సహాయము ఉంటుంది, ఇందిరా గాంధీ సేరు ఉంటుందని నేను ఆశిస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఇది యా పై, దీనివలన వాకు ఎక్కడా తూడా సహాయం అగునదేలేదు. కానీ ఒక రోజు చాలా భూమి ఉన్నది, ఒక వెయ్యి రూపాయలు అప్పు యివ్వండి మరమ్మతు చేసుకోవాలి అంటే, 20 వేల రూపాయలు ఆ పని ఉంటేగాని ఇవ్వడానికి వీలులేదు అన్నారు. 20 వేల రూపాయలు అప్పి యీ మధ్యతరగతులకు, హరిజనులకు గిరిజనులకు ఎక్కడ ఉంటుంది? కనుక వీరి ఆర్థిక పరిస్థితులనుబట్టి సహాయం చేసే ముందుకు తీసుకు వెళ్ళాలి. ఈ తాకులని అంటే ప్రభుత్వము సరియైన విశేషము చేయవలసి యున్నది. ఆ విధంగా సరియైన పథకము చేసి రానిది జాగ్రత్తగా అనులు జరిపితే, దీనికి తప్పకుండా ధర్మచారాలు అర్పించాలి. ఇది విమర్శ కాదు. దీనిని ప్రకటించిన దశకులతో సహజంగానే నేను కోరుతున్నాను రెండవది, హరిజనులకు ఇళ్ళ పథకాలు, ముందీళ్ళకాపుల విషయంలో ఎప్పుడూ కొరత ఉంటున్నది. నేను 1962 నుంచి ముర్రాసులో ఉన్నప్పటినుంచి కూడా యీ హరిజనుల తరపున representativeగా M.L.A.గా వస్తున్నాను. కానీ, అప్పటినుంచి ఇప్పటివరకు కూడా ఈ సమస్యల pendingలోనే ఉన్నాయి. ఇక ఎప్పుడు చాలి కొరత తీరుతుంది, ఎప్పుడు చాలిని మనము పైకి తీసుకొని వస్తాము అని నేను అడుగు తున్నాను. కనుక మన హరిజనుల మినిష్టరుగారు, యువకులు, పెరుమాళ్ళు గారు దయచేసి వ్యవస్థాపించి ముందుకు సాగిస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను.

తదుపర, ఇంతకుముందు ప్రతిగ్రామంలో కూడా Harijan Days జరిపించి హరిజనులను, సమస్యలను అందరినీ కలిపి ఒక కార్యక్రమము ఏర్పాటు చేసి, అంటరాని తరమును గురించి చెప్పేవారు, పీడలయొక్క పురోభివృద్ధి గురించి చెప్పేవారు. కానీ ఇప్పుడు 5 సంవత్సరాలబట్టి అటువంటి Harijan Days జరిపించడం లేదు. గాంధీజీవితం ఈ scheme చాలా వెనుకబడి పోయింది. శేవం శాసనసభకు చాలి పురోభివృద్ధి చేయగలుగుతారా అంటే చేయలేదు. ఏదై చాలా సాంఘిక భావాలు కలిగి ఉన్నాయి. ఈ పీఠాల్లో రోజులకు, తప్పకుండా ఆ Harijan Days గాదు ప్రాంతాల్లోనిదిగా జరిపించినట్లుగానే అది సాధ్యమవుతుంది. ఆ విధంగా జరిపించిన పోడి, కోవాల్లోనిదిగా జరిపించినట్లుగానే అది సాధ్యమవుతుంది. ఆ విధంగా జరిపించినట్లుగానే అది సాధ్యమవుతుంది. ఇక హరిజనులలో ఏదీ మార్పుకాదు. హరిజనులు

హాజరులకు ఏర్పాటు చేసేవారు. దానివలన వారు చురుకుగా భోజనం కోరకు ప్రస్తుతం, కాని 20 ప్రైవేటు వీధిలో వస్తుంది ఈ రోజులో? ఈ 20 ప్రైవేటు భోజనములో హాజరులకు చురుకుగా వచ్చి విద్యార్థివృద్ధి చేయటానికి అవకాశం చాలా దొరకాను. ఎందుకంటే ఆ 20 ప్రైవేటు భోజనం కోరకు ఎవరూ రాలేదు 20 ప్రైవేటు మన canteenలో Coffee కూడా రాదు. కనుక ఆ భోజనాలు సరిగా ఏర్పాటు చేయకపోతే ఆ ఏర్పాటు తీసివేయండి. లేదు, తీసివేయడంకొంటే, ఇంకా ఎక్కువ మొత్తము, అర్జీదాఖానా, దాఖానా ఇచ్చి ఏర్పాటు చేస్తే అది మర్యాదపూర్వక భోజనము అనిపించుకోదు. ఇప్పుడు ఏకాగ్రహము క్లిష్టాల్లో సంవత్సరం మంచి అది తీసివేయారు. ఎందుకంటే, రోజూ ఎవరు సహాయం చేస్తారు? చేయలేదు. అందుకని ఈ మర్యాదపూర్వక భోజనం తీసివేయడంగానీ, లేదా పెట్టడంకొంటే రాష్ట్రం మొత్తం మీద ప్రభుత్వంగా అమలు అరేబిక్ కాగుంటుందని మనం చేస్తున్నాము.

తరువాత, ఈ వాడు హరిజనులలో కోర్ట్, గొప్ప law వదులుకొన్న వారు High Courtలో ఒకరో, ఇద్దరో pleadersగా ఉన్నారు. ఇతరులు అయితే lawyers రాంమంది ఉన్నారు, High Courtలో నేమి, Munsif Courtsలో నేమి. మన ప్రభుత్వము తరపున లాయర్లును అక్కడక్కడ ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. లేదామాత్రం 10, 15 మందిని ప్రభుత్వము నిర్మించుకున్నది. అందుకని, ఈ సంవత్సరంలో ఒక హరిజనుని తాయరుగా కనర్వీయెంటు తరపున వేస్తే కాగుంటుందని నేను అభిప్రాయపడ్డాను. ఇది చాలా ముఖ్యము. ఎందుకంటే అనేక హరిజనులలో lawyers వర్కుచేస్తూ ఉన్నారు. అటువంటివ్వకు చాలా (ప్రొక్కాపోకరంగా, ఆ విధంగా కానీ ఒకరినీ, ఇద్దరినీ) ప్రభుత్వం తరపున నిర్మించే చాలా కాగుంటుంది. అంతేకాకుండా Employment Exchangeలో ఈవాడు ఒకటి అడుగుతున్నది. హరిజనులుగానీ, వీరవాణి గానీ వీటి సహాయం అరగడం లేదు. కాస్తా డబ్బు ఇచ్చే, నలుగురితోపా, ఇంకా విధంగానీ, ఇతర కులాలవారే ఉద్యోగాలలోకి వస్తున్నారు. కానీ సామాన్య వస్తుకారు లైబ్రరీగానీ, హరిజనులుగానీ, ఇతర వీరవారుగానీ ఉద్యోగాలలోకి రావడానికి అవకాశం లేకుండా ఉన్నది. ఏమంటే, service ఉండాలని అంటున్నారు. ఏళ్ళకు service అని అడుగుతున్నారు. ఏ విధంగా ఈ హరిజనులకు, వీరవాణి సహాయం చేయాలన్నా, డబ్బులేదంటారు. Social Welfareలో డబ్బు లేదంటూ ఉంటారు. ఈ విధంగా ఉండగా, Additional Social Welfare Officersను పెట్టారు. వీరికి పెద్ద బిల్లుంది, ఒక కెడ్జి అట్టచోనము. కానీ, ఈ వాడు హరిజనులకు డబ్బు లేదంటున్నారు. ఏ కార్యక్రమాలు చేయడానికి. ఈ Departmentలో చూస్తే ప్రాక్రం వివరంగా చెబుతున్నారు. ఇది సరిగా చేస్తేగానీ ఎటు ప్రయోజనంలేదు. ఎంతకాలము ఈవిధంగా మేము కొట్టుకోవడము, మేర కెట్టుకోవడము. అందుచేత, హరిజనులకు ఎక్కువ సహాయం కలిగేలాగన ఇది నవ్వున ప్రభుత్వంలో ఏర్పాటు చేయవలెనని కోరుచూ, తొలిసారిగా ఇచ్చి నందుకు తమకు నమస్కారాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ కె. రామారెడ్డి (పోలవరం) :—అదృష్టా, ఈ డిమాండ్ ను నేను అలవదుస్తున్నాను. విద్యా ఉదానంలో ద్వంద్వ పరిపాలన పొగుడున్నది. కొన్ని స్కూలుల్ని గవర్నమెంట్ స్కూలులు, కొన్ని స్కూలుల్ని వరదాయితి నమితుల వ్యాసా వదనలనుకున్నది. అలాకాకుండా ఏదో ఒకటి నిర్ణయించి, ఆ స్కూలు అన్నింటిని ఒకటే పరిపాలనక్రిందకు తీసుకురావాలని మార్చిస్తున్నాను.

ఏజెన్సీ భూములు సారవంతమైన భూములు. అక్కడ వ్యవసాయం చేయాలంటే, వీరులేరు. ప్రభుత్వం అక్కడ ఇన్ వెస్టింగేషన్ చేసిన స్కీములను తీసుకొని, అక్కడి వరులకు, చాగులకు అవకాష్టలుకట్టి వీరు నిమగ్నంగా ఇచ్చే ఆ భూములలో పంటలు ఆభివృద్ధి చేసుకొనటానికి వీలుగా ఉంటుంది. చాకి వ్యవసాయం చేసుకొనుటకు ఉచితంగా విత్తనాలు ఎరువులు నవ్వులు చేయాలని కోరుతున్నాను. మార్చాళ్ళు చాలామంది వదులుకొన్నారు. అయితే వారు ఎక్కడికి ఉద్యోగంకోడకు వెళ్ళినా—మీకు కాగా మార్కులు రాలేదనిచెప్పి—చాకి ఉద్యోగం దొరకకుండా చేస్తున్నారు. చాకి తప్పకుండా ఉద్యోగం ఇచ్చేటట్లు ఏర్పాటుచేస్తే వారు శ్రద్ధగా రదువుకొంటారు. ఆశ్రమస్కూలుల్ని ఎదుగువ చేయాలి. ఆశ్రమస్కూలుల్ని ఎదుగువచేసి, చాకి వనతి కల్పించటానికి, వారు ఉండటానికి నిర్దిష్ట పాఠశాలలు కట్టించాలని కోరుతున్నాను. ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో సివిల్ రోడ్స్ ఉన్నవి. వాటిని తిల్లాపరివళలకు పోండ్ వ ర్ చేశారు. తిల్లాపరివళ చాకి దిబ్బి లేకపోవటంచేత వారేమీ చేయలేకుండా ఉన్నారు. వాటన్నింటిని హైవే దిబ్బిమెంట్ కు అప్పగించి, వారివ్యాసా చేయిస్తే—మార్గాలు ఏర్పడి వారు పండించుకొన్న దినుసులు దగ్గర మార్కెట్ కు తీసుకువెళ్ళి అమ్మకానికి వీలుంటుంది కాబట్టి అవస్థి చేయాలని కోరుతున్నాను. వాకు యీ సదవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—అదృష్టా, ఈ డిమాండ్ కు ప్రత్యేకం 7 కోట్ల రు.లు కేటాయించటం చాలా అవ్వాంయము. మెజర్ చర్చించేకే ఆన్ పాపులేషన్ యీ పెటూల్ కాదు; కాకనర్లు క్లాస్స్ వారు ఉన్నప్పుడు—యీ దిబ్బి చాకి సంకమాత్రం సరిపోదు. వీరికి ప్రభుత్వం చూపించవలసినటువంటి సెషియన్ కు చాలా తక్కువ అమౌంట్ ఉంది. ఆ అమౌంట్ ను పెంచుచేస్తే కాగుంటుంది. కాకనర్లు క్లాస్స్ కి మిషన్ ను ప్రభుత్వం ముప్పుచూపంతో చేశారు. ఇది అవరణలో చాకి లై మెంట్ ఎపుడు చూస్తుంటా అని అనిపిస్తుంది. అది ఎపుడు చూచినా కోల్ స్టోరేజీలో ఉంటున్నది ఇప్పుటికి కనుట్ చేసి సంవత్సరం అయింది. వారు దీక్ష తీర్చాలి తిరిగారు. మిగతా తీర్మానాలు తిరగకపోవటానికి కారణం డిప్లెట్ కేమెన్ అని చెప్పటం జరిగింది కొన్ని తీర్మానాల్లో డిప్లెట్ కేమెన్ ఉన్నప్పటికీ—కోల్ స్టోరేజీలో తీర్మానాల్లో ఎర్లలన పూర్తిచేసి అక్కడ సంబంధించిన దినుసులు సేకరించే అవకాశం ఉంది. వారు అక్కడకు టూర్ కు వచ్చినప్పుడు, ఆ కమిటీలో ఉన్న తీర్మానాల్లో పెంజర్స్ కు ఏమి అవకాశం వచ్చి జరగదనిచూపి ఇస్తున్నాను. అందులో ఉన్న గుర్తులు మిగతా సభ్యులకు ఆ సమీపి ఇచ్చి తప్పకుండా వారు వర్తకులచేత ఏర్పాటు చేయించాలి.

విధంగా దీని చేయటంవల్ల అభ్యాయం అదుగుతుంది. ఇప్పటికే గాలా అభ్యాయం అదిగింది కాంటోనీట్ మైదాను క్షేత్రంలో యాక్సెప్టు చేసిన తీరు ఉంది. అది అన్ డివైజ్మెంట్ లిస్టు కాలిక్టి చేసి వర్గీకరించిన తరువాత, తెలంగాణా పరిధిలో మార్గం రామకృష్ణరావు మినిస్ట్రీలలో ఒక కాన్వెన్షన్ కమిషన్ చేయటం అదిగింది. దానినిబట్టి వర్గీకరించిన తరువాత, ఈ రెండు విషయాల ముందు దీనిని చేసి కాన్వెన్షన్ కమిషన్ చేసి యీ అవకాశాలు కలుగ చేయాలని కోరుతున్నాము. కాన్వెన్షన్ కమిషన్ వచ్చే అవకాశాలు చాలా తేజంగా వస్తున్నది. ఆ వచ్చే అవకాశాలలో ప్రభుత్వం ఏదోవిధంగా వని కట్టుకొని తప్పించటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లు ఉంది. మన ప్రాంతం అభ్యాయం గవర్నమెంటు అధ్యక్షులలో ఒక అభ్యాయం కాన్వెన్షన్ కమిషన్ ఏర్పాటులో చేస్తే అయిన టరమ్ కంట్రీట్ కాన్వెన్షన్ కమిషన్ అట్టి టరమ్ అయినను టర్మిన్ చేస్తూ వోటీట్ ఇచ్చారు. తర్వాత మళ్ళీ టర్మిన్ చేస్తూ ఇచ్చిన వోటీటును విశ్లేషించేనుకొన్నారు. కాని అయిన సెన్సిటివ్ అభ్యాయం అవటంవల్ల వెంటనే కాను రివిజ్మెంట్ సర్వీస్ చేశారు. అది అంతవరకు రాజకీయంగా కారణం ఏమిటి? అవని తప్పువల్ల వచ్చిందా, లేక ప్రభుత్వం తప్పువల్ల వచ్చిందా—అప్పుడి అలోచించాలి. ఉన్నవాని డిస్కంట్ చేయటండా ఉండాలి. లేపు ప్రభుత్వం వదిలివేడి అధ్యక్షులను ఏర్పాటులో చేయటంవల్ల వచ్చిందని అనుకుంటున్నాము. అందులో క్యాన్వెన్షన్ కమిషన్ వారికి ఒకటి రెండు ఇవ్వటం అవసరము. కాన్వెన్షన్ కమిషన్ క్యాన్వెన్షన్ కమిషన్ రిఫరెన్స్ చేసిన ఇచ్చేటట్లుయితే యీ వెనుకబడిన కమ్యూనిటీకి ఇతరలతో సమానస్థాయికి రావటానికి అవకాశం ఉంటుంది. అన్నవ్వగారు కాన్వెన్షన్ కమిషన్ లో యీ ఉదయం చెప్పిన అన్ని విషయాలతో చేసి డిస్కంట్ చేస్తాము. మంత్రిగారు అవన్నీ వారి వడపోసిన తర్వాతగా తీసుకొని. వాటిని తీసికొని అలోచించాలి. పారిశుధ్యం హౌస్ హోల్డ్ ఇచ్చే విషయంలో కొన్ని కొన్ని భూములు ఎక్కడయి ఉన్న వారికి ఇవ్వటం అదుగు తున్నది. ఆ ఎక్కడయి ఉన్న వారికి ఉన్నది రెండు ఎకరాల ఉన్న చేదవారి భూములకు ఒక ఎక్కడయి ఉన్నది అదుగుతున్నది. 30, 40 ఎకరాలు ఉన్న వారిదగ్గరనుండి ఒకటి రెండు ఎకరాలు తీసుకొని వారి వ్యాయం ఉన్నదిగానీ, రెండు ఎకరాలు ఉన్న చేదవారిదగ్గరనుండి ఆ రెండు ఎకరాలు తీసుకొని చేదవారికి ఇవ్వటం—చేదవారిదగ్గరనుండి తీసుకొని తిరిగి చేదవారికి వదిలి పెట్టడం అప్పుడి—రోషల్ ఇన్ ఫర్మ్ అవుతుంది. తదానంతరం రామకృష్ణ రావు కాంటాక్ట్ కాంటాక్ట్ గ్రామంలో వెనకబడిన జాతికి సలహానివ్వడం నలుగురు చేదవారి ముందుండి పారిశుధ్యం హౌస్ హోల్డ్ అని చెప్పి—అలాగే తీసుకొని ఎలాగో చేశారు. దానినిరండి మంత్రిగారికి విన్నవించాము. ఇంత వరకు వారినుండి ఏ విధమైన సమాధానం రాలేదు. పెద్దపె ముందుండి తీసుకొని పారిశుధ్యం ఇవ్వాలి. ఈ హౌస్ హోల్డ్ విషయంలో పారిశుధ్యం కూడా కొన్ని కొన్ని హోల్డ్ రాజకీయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఒకకోట ఇచ్చిన భరిత తీసుకోవడా. ప్రత్యేకంగా ఒక వర్గీకరించే కావాలని కోరటం.

వచ్చారా లేదోని కవలు గ్రామాలలో పెరగటం అరుగుతున్నది. ఇటువంటి విషయంలో మంత్రిగారు శ్రద్ధ తీసుకొని రోడ్లతో ఇంజనీర్ల అరగటండా చూడాలి. పూర్ మెన్సు ఏదంటి, పూర్ మెన్సు ఇచ్చే పాలిట ప్రభుత్వం విదవాలాని గొరుతువాను, పాలిట వోషర్స్ విషయంలో వోషర్ మెన్సెర్స్కు ఇవ్వచ్చు దబ్బు నడివియోగం కావటంతోదని అనేకమంది చెప్పటం అరిగింది. ఇట్లా చాలాకోట్ల పొరపాటు అరుగుతున్నది. ఆ పొరపాటు నడించడానికి ఒక సంవత్సరంపాటు ఎక్స్‌పెక్ మెంటుగా ఆ వోషర్స్ విల్లెలు ముచ్చే దబ్బు ఆ కేరెంటుకు మనం ఎందుకు ఇవ్వటాడరు ? తన విల్లెవాడికి తిండి పెట్టకుండా బట్ట ఇవ్వకుండా ఒకటి వుండదు. కాబట్టి ఒక సంవత్సరం ఎక్స్‌పెక్ మెంటుగా యీ వోషర్స్ మెన్సెర్స్ అన్నది రద్దులేని లై రెక్కుగా ఆ విల్లె తల్లిదండ్రులతో మనం చెలకు ఇచ్చే 20 రు. పే చేయటం అవసరము. మ్యాన్సుకు ఇచ్చే మిల్స్ పొరగ్ లాగి స్కేల్‌లో మిల్ పుట్రావెయిట్ చేయటం అరుగుతున్నది. చానిని చో చేయవలసి ఉన్నది. బ్రయిలర్ వెల్ ఫేర్‌లో ఫండ్స్ ఇచ్చి, ఇదిగో యీ బ్లాక్‌లో ఏవ్స్‌కోవం 20 వేలు, వంచిపెట్టండి అని అనటము—ఆ దబ్బు వంచిపెట్టేటటు బుక్ అక్ రోకిమలు తయారుచేసి ఆ దబ్బు అక్కడవన్న ఉద్యోగులు కావేయటం అరుగుతున్నది. ఇప్పుడు తిల్లాలో కొన్ని కొన్ని స్థావరాలలో యీ చి ప్రచాలుకోవం దబ్బు ఇవ్వమని అంటే—30, 40 వేల రు లు వంచిపెట్టేటటు చారు రోకిమలు చింపేసుకోవటం. ఎవరికి వంచిపెట్టబడకుండా పోవటం అరిగింది. ఒక స్పృహకురు యీ ఎగ్జిక్యూట్ డిమాండ్ స్పేర్ టర్ దగ్గరకు వెళ్ళి "మీరు చి ప్రచాలు వండినటు రోకిమలు చూపిస్తున్నారా" యీ సీట్స్ చేసివేయవలసి ఎంత వంట వచ్చిందో, ఆ వంటలో అలిపివేస్తే పత్రే చా మీకు కదిపించిందా" అని అడిగితే అయిన "మా దగ్గర ఆ లెక్కలు లేవు, ముమ్మర్ని దబ్బు వంచిపెట్టమన్నారు ; మేము వంచిపెట్టాము ; చి ప్రచాలు వంచిపెట్ట మన్నారు ; చి ప్రచాలు వంచిపెట్టాము ;" అని చెప్పారట. ఫలితాలు ఏమి వస్తున్నాయి అనేది తెలుసుకోకుండా దబ్బును ఊరికే ఖర్చుపెట్టడం వలె నడి కాదు. మంత్రిగారు యీ ఖర్చుపెడుతున్న దబ్బు నడివియోగం అవుతున్నదా, లేక ఉద్యోగమే వై యర్యం చేస్తున్నారా అన్నది చూడాలి. మీరు రోనికోరకు దబ్బు ఇచ్చారని, చానికి వచ్చిన ప్రతిఫలం ఏమిటి అన్నది ఎనెట్ చేయించకపోతే మనం ఇచ్చే దబ్బు వచ్చారా అవుతుంది కాబట్టి ఆ విషయంలోకూడ ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ ఎం. సుబ్బన్న (కొమ్మారు) :- అధ్యక్షా! శ్రీకాకుళం తిల్లాలో మాపాతి పట్నం చాలా బాగా వూరు నడిచి పరియోలో గిరిజా పారిశుధ్య గ్రామాలు మాటికి 30 వంతులు ఉన్నాయి. నడితిలో వాన్ పొందుతులు ఉన్నటువంటి గ్రామాలు చాలగువంతులు ఉన్నాయి. ఆ గ్రామాలలో నానాదిచాలై నటువంటి కష్టాలు కలుగుతున్నాయి. వెంటనే పారిశుధ్య గ్రామాలలో 5 ఎకరాలు ఊమి యిచ్చి, రుచాలు యిచ్చి, ఊమలు యిచ్చి మరమ్మతు చేయించి చక్క చేసే పాకర్లాలు కల్పించాలని కోరుతున్నాను. అప్పుడు మాకు చక్కగా బ్రతుకు చారు. ఆ గ్రామాలలో కమ్యూనిటీలు, ఇల్లరులు ఎక్కువ చేస్తున్నాను.

ఆ తాళుకాలో జంజం భూములు వట్టాలకు యివ్వడం ఆర్డర్ పెండింగ్ లో ఉన్నది. రెండువందల వట్టాల వరకు చాటు కాగితంకూడ ప్రాసెస్ అయ్యారు. రెండు వందల వట్టాలు ఎట్లమండలం సబ్ కాటాకా తానల్లూరు దగ్గర పారిశుధ్య గిరిజనుల తాలూకు వట్టాలు పెండింగ్ లో ఉన్నాయి. అది ఎంపిక వట్టాలు యివ్వకూడదు కి రోడ్డు కాగాలేవు. నిలిచిన రూపాయల ఖర్చుతో రోడ్లన్నీ కాగు చేయించి పతెన్స్ ప్రాంతాలకు ఉత్పన్నమయి పెళ్ళి మించి ఆ కట్టాలన్నీ అరికట్టించాలని కోరుతున్నాను. ఆ పతెన్స్ ప్రాంతాలలో కావలసినన్ని చిన్న చిన్న నీటి వనరులు ఉన్నాయి. రెండు కోట్ల రూపాయలు యిచ్చి జే (శ్రీ)కాకుళం జిల్లాలోనే గాక అన్ని పతెన్స్ ప్రాంతాలలో చిన్న నీటి వనరులు ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయో వాటివన్నిటినీ కాగు చేయించి ఆ భూములన్నిటికీ నీటి సదుపాయములు చేసి ఆ కొండ జాతులకు అన్నం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు కొండ జాతులకు నీతంపేట, కదగిరి, మొదలైన పతెన్స్ ప్రాంతాలలో వట్టాలు యిచ్చినారు. గాని చాటికి నీటి వనరులు లేవు. వాళ్ళ భూములు యిచ్చినా లాభం లేదు. ఆ భూముల మీద అన్న యివ్వాలి. వారు రున్న కోటానికి వచ్చే వ అవకాశం కలిగించి అన్ని పాకర్లూ కలిగించిన వాడే వారు ఏ కమ్యూనిస్టులతోను పోరు, ఎవ్వళ్ళతోను పోకుండా వ్యవసాయం చేసుకొని గ్రామాలలో చక్కగా పోయిగా జీవిస్తారు. వారికి తగినటువంటి నీటి సదుపాయం కలిగించాలి. రిజర్వు అడవులలో కొన్ని గ్రామాలు కొండలమీద ఉన్నాయి. అక్కడ రెండు కుటుంబాలు, మూడు కుటుంబాలు ఉన్నాయి. ఆ కొండల మీద మంచి వారిని క్రిందికి దించించి వారికి చిన్న చిన్న గుడిసెలు కట్టించి రిజర్వు అడవులలో వ్యవసాయానికి సదుపాయము అయిన భూమిని వారికి యిచ్చి నీటి వనరులు కలిగించిన వాడే ఈ అవకాశాలన్నీ గిడవచని ఆశిస్తున్నాను. జిల్లా పరిషత్, సమితి ఉద్యోగాలలో గిరిజనులకు, పారిశుధ్యం రిజర్వేషన్స్ లేవు వారికి కోటా లేదు. మేము ఎక్కడకు వెళ్ళి అడిగినా, మీకు రోడ్డు ఎక్కడ ఉన్నాయి అంటున్నాడు. రివ తరగతి చదువుకొన్నాడు. అడవి ఉన్నది. మేము అడవిలో మెదలుతున్నాము. రివ తరగతి చదువుకొన్న టెక్నోలాజీ వాచ్ మన్ వని యివ్వమంటే డి. ఎఫ్. మాట్లాడడు. రెంజిల్ మాట్లాడడు. మా కర్మం ఏమిటో, మేము ఎలాగ ప్రభుత్వంకామో. ప్రభుత్వం వాగు చేస్తున్నామని యిచ్చి కోట్లరూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నది. ఈ కోట్లు ఏమి అవుతున్నవో మాకు పంపి తెలియదు. అడవిలో గిరిజనులకు ఒక పెద్ద కష్టం ఉన్నది. కమరు బాగా ఆలోచించండి. ఈ అడవిలో అన్ని వరులు మేమే చేస్తున్నాము... తుక్కు కోస్తున్నాము, మొక్క చేస్తున్నాము, తేలు మొక్క చేస్తున్నాము, గుగ్గిలం చేస్తున్నాము, గుగ్గిలం రెట్ల మీద ప్రాకుతుంటే కోస్తున్నాము. ప్రొఫెస్సర్ వని చేస్తే అర్థ రూపాయ కూలి యిస్తున్నారు. ఇక్కడ ప్రాస్తున్నారు... అతని కోట్లు ఖర్చు అవుతున్నాయి, కూలి యిస్తున్నాము, అతడు కోట్లు ఖర్చు/అవుతున్నాయి. డబ్బు యిస్తున్నామని ప్రకటిస్తున్నాడు; కొండ జాతులు 'ప్రొఫెసర్' వని చేస్తే అర్థ రూపాయ కూలి, అడవికొక్క పాడలో పొలి యిచ్చి ఆ పొలి పొలి పొలి పొలి చేస్తున్నారు. ఎంతవని చేస్తే వారికి కడుపు నిండదు, వారు

నింద. వారు పనికి వెళ్ళకపోతే తెలిసివున్నారు. మా పనికి రాకుండా ఉంటున్నారు. మీరు కట్టలు అమ్మడానికి వెళ్ళినప్పుడు మీ కట్టలు కానడీ పట్టుకోని మీ మీద తేసులు పెడకామని తెలిసివున్నారు, తేసులు కూడ పెడుతున్నారు, చాళ్ళు అదరికి పెడుతున్నప్పుడు గొడ్డలి తీసుకొని మునవలు దగ్గరకు తీసుకుపోతే తేసు పెడుతున్నారు. 99 తేసులు మా శ్రీరామేశ్వర శివాలయో ఉన్నాయి. 6 కట్టల తేకుండా చానికి వచ్చే కులి యిప్పించాలి. అదంతా అడచే. ఆ అరణ్యం అంతా మేమే. అన్న పనులు మేము చేయడం. ఆ రోడ్ల మీద దొంగలు తియడం మేమే; గోవులు కాగు చేయడం మేమే. తేకు మొక్కలు కాగు చేయడం మేమే. వశం కట్టడం మేమే. ఆ చుట్టూ ఎరువులు చేయడం మేమే. తేకు మొక్కల మీద తీగలు ప్రాళకుండా తీగలు కోయడము మేమే. అన్ని పనులు చేసినా మాకు కడుపు నిండకుండా యున్నది. ఎందు కట్టలు అమ్మి దానికి తీసుకుపోతే కి నయోపై పలు పున్నులంటున్నారు. ధర్మమా ? తేను గవర్నమెంటు మనిషి చే. ఆ గవర్నమెంటు ఎలాగ వని చేస్తున్నది ? ఏమి చేయడం. తేను ఏ గ్రామానికి వెళ్ళినా మొరపెట్టే పడుస్తున్నారు. చాళ్ళకు కట్టుకోడానికి గొడ్డలిను. ఏమిటి చేయడం ? ఫారెస్టులో అరుగుతున్న అవ్వాయం యంతింక కాదు. మా గరిజనులకు వచ్చేటటువంటి కూలి కల్పించాలి. వని చేస్తారు, మేము చేయము అన్నమాట లేదు. అదవిలో పుట్టాము. అదవిలో పెరిగాము. చాళ్ళు ఏ పని చేసి తే ఆ పని చేస్తాము. మాకు వచ్చే కూలి యిప్పించి. మాకు కడుపు నిండా అప్పుం పెట్టండి. గవర్నమెంటు యిచ్చిన కట్టుకో మాకు వచ్చే కూలి యిచ్చి వని చేయించండి. చేస్తాము. అక్కడ నుంచి మేము వెళ్ళలేము గదా ! అందుకే మాకు వచ్చే న కూలి యిచ్చి, ఫారెస్టు విధ్వంసం తోలగించి, కమ్యూనిస్టులను అరికట్టాని మనవి చేస్తున్నాను. వాకు ఆ అవకాశం యిచ్చిన స్వీకరిగారికి వందలములు అప్పినా విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ టి. వాగేశ్వరరావు (మంగళగిరి) :—అధ్యక్షా, పాండుక వంశీమ ముత్రిగారు ప్రజేక పెట్టిన లక్షలు దిమోదను లభిస్తున్నప్పుడు, పెద్దాల్లులు జాతులు, డ్యూలు తేగలు, సంఘాల జాతులు, విముక్తి జాతులు మొదలైనటువంటి వారి కార్యక్రమము క్రింద నిర్వహిస్తున్నవంటువంటి వద్దల గురించి యిందులో రిపోర్టు చేయడం ఉన్నాయి. నామాడిక్ ప్రెస్ గురించి ముందుగా మువ్వటిస్తాను. నామాడిక్ ప్రెస్ నరిగి ఎవ్వరులేక కాలడలేదు. వారి యొక్క మేల్కొలుపు చారిత్రక చరిత్రను ఉంటుంది అంచనా. Generally we have no idea of their own. అలాంటి చాళ్ళను పెన్సర్ యొక్క చొప్పితో పడకపోతే కూడ పడతామనే. మనం ఏ రైసా నంశీమ పడకాలు చాలిని గురించి చేసినామో ముందు చాళ్ళ యొక్క ధర్మ లోగట్టు అవసరం. ఈ సర్వేషన్ రోజునా ఒకటి రెండు పక్కాలు ఉన్నాయి. గాని అది సంశ్లిష్టకంగా లేదు. సంశ్లిష్టత శాస్త్రం by formulated to suit the requirements. వారి పెన్సర్ పెన్సర్లు తో అయ్యే విధంగా స్వీయంగా ఫారెస్ట్ చేయవలెనా అవసరమున్నా. పెన్సర్ లోగట్టు కూడా ముందరగా ఉన్నా.

కోర్కె ప్రాంతంలో "పూసలవాళ్లు" అని పున్నారు; వారిని గురించి ఏ చెవా మెంట్స్ తీసుకోవలసిందిగా నేను మనవి చేసి పున్నాను. కానీ, యంతవరకూ అటువంటి ప్రయత్నం అధిగతం వారు కనిపించలేదు. వీరి యొక్క లిస్టు ఒకటి ప్రభుత్వం పెంటుటింగ్ గా ప్రకటించబడింది, అది కూడా చాలా డిఫెక్టివ్ లిస్టు. స్ట్రెయిన్ నివారణ కలిగిన వారు, స్ట్రెయిన్ జాతులు కూడా యిందులో పున్నాయి. వీరినూ మనం యిష్టే. అలాంటి వర్గాలవారే కెనెటివ్ టౌండి, నిజమైన సంఘాత జాతులకు అది దక్కని పరిస్థితి దీర్చుకుంటుంది. ఆ లిస్టును గురించి రిపెర్టు డిపార్టు మెంటు వారు పరిశీలించి పరిశోధన చేసి, ఒక నిజమైన జాబ్ కౌన్సిలు దూరం చేయవలసిన అవకాశం ఎంతయినా పుష్కలమనవలసి వస్తున్నాను. దీనిని గురించి నేను లోగడనే ప్రభుత్వ ర్యూటింగ్ తీసుకువచ్చి పున్నాను.

అలాగే, విముక్త జాతులు అని పున్నారు. డిస్టిక్టెడ్ ప్రెగ్నెంట్ బిచ్చుడు క్రిమినల్ ప్రెగ్నెంట్ వరిగించబడి, తరువాత అప్పు రిపిట్ చేసి తరువాత, డిస్టిక్టెడ్ ప్రెగ్నెంట్ బిచ్చుడు జాతులు అన్నారు. వారి సంఖ్యను నిమిత్తం కోర్కె వర్గాలు పున్నాయి. అంధ్ర, తెలంగాణా ప్రాంతాలలో వీరు దీనివలన పున్నారా అంటే ఆంధ్రప్రాంతంలో లోయ అరి ఒక కమ్యూనిటీ పున్నది. కర్నూలు ప్రాంతంలో వీరు ఎక్కువగా పున్నారు. అంతపురంలో కూడా ఎక్కువగానే ఉన్నారు. ఇక్కడ మహిళా వర్గం, హైదరాబాదు యీ ప్రాంతాలలో కూడా పున్నారు. మేము బ్యాంకువర్క్ క్యాచ్ కమిషన్ పర్యటన సందర్భంలో కూడా వారిని చూడడం అరిగింది. వారు చాలా అస్థాయమైన స్థితిలో పున్నారు. ఆంధ్రలో విముక్త జాతులకు యివ్వబడుతున్న సౌకర్యాలు యిక్కడ వారికి వర్తింప లేయడం లేదని విన్నవించుకుంటూ చాలా విచార పడ్డాము. అలాంటి పరిస్థితి ప్రభుత్వం, యీ రైల్వే రేటు వారి ర్యూటింగ్ ఎందుకు చాలా దూరం కావడం లేదు; నేను యీ మర్యాద విషయం ముచ్చటి తే అది అవకాశం, లోయ అయివుంటుంది అన్నారు ఒకరు. లోయ చేరు, వారు పిషర్ మెన్, యితరవనులు కూడా వారు చెప్పుతుంటారు. వీళ్ళు లోయలు, వీళ్ళలో దొంగలాయలని, తలారీదాయలని, పెద్దలాయలని, కావలి లోయలని, రకరకాలైన మేరుతో పిలువబడుతూ వుంటారు. ఇలాంటి ఎనామల్ రైట్స్ చేయి వలసినదిగా నేను కోరుతున్నాను.

ఇక, పెద్దవాళ్ళు ప్రెగ్నెంట్ సందర్భంలో వర్గాలు చాలా పున్నాయి, వారు మనం ఇచ్చిపెట్టే మొత్తానికి, అక్కడ వర్గాలు చూస్తే చాలు అంతరం కనబడుతున్నది. ఇప్పుడు ఒక ప్రెగ్నెంట్ సభ్యుడు ఎంతో అనేకవత్ మాట్లాడాడు. మనం చేతే స్కీముయొక్క వర్గాలు ఆ ప్రెగ్నెంట్ అధిగతంకా అందడంలేదని చెప్పటానికి విచారిస్తున్నాను. ఇప్పుడు కోర్కె రెగ్యులేటర్స్ పున్నాయి. చాలా జాగ్రత్త అధిగతం, ఇప్పుడు ప్రెగ్నెంట్ రెగ్యులేటర్స్ చెప్పాయి. అమరమైతే ఒక స్పెషల్ అధిగతం ను మే, గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు పంపించి అయినా. అది త్వరగా పట్టించుకో, అమలు అవువలసిన అగత్య మెంతయినా పున్నది. ఈ ప్రెగ్నెంట్ విషయంలో రెపార్టులు — రిపోర్టులు

ప్రాంతంలో, యంకా కోస్టిపోట్—'పెన్సిజెన్ ఆఫ్ కాండ్డె' లేబర్ కనెడు కున్నది. ఇది చాలా దుర్దృష్టకరమైన విషయం. చెట్టిచాళిరి కానిస్టండ్, కాక్రిండి వడ్డెలుకేను, యీ పైగ్గిలల్ను పాపుకార్లు పనులకు పువయోగించు కుంటూ, ఎన్నాళ్ళకూ అది తీరకుండా, చారి తీరకాలమంతా వడ్డెక్రిందనే పనిచేసే అగత్యంకూడా సంభవిస్తున్నది. అలాంటిది నిర్దుష్టతనం చేస్తే తప్ప నిజమైన 'పెన్సిజెన్' లేబర్ ఫేర్ అరిగిందని చెప్పడానికి వీలుండదు. ఆ విషయంలోకూడా క్రష్ట శీమకోనలవదిగా నేను కోరుతున్నాను. ఇంకా యీ ముకాదారి, మోల్ గుళారి సెప్టెంబరు వున్నాయి. ఇవన్నీపోతేతప్ప, అకాలిడ్ అయితేతప్ప, యీ యింటర్ టుడియర్ చక్రతి పోతేతప్ప యీ లాండ్స్ పై పైగ్గిలల్ను పట్టాలు యివ్వడానికి వీలు వడదు. చారు పట్టాలులేక ఆవస్థలు వదు కున్నాయి; అప్పులు లొకడంలేదు, యింకా అతివృద్ధి చేసుకోవడానికి వీలులేకపోతున్నది అందువలన, చెంటనే ఆ రెన్యులేషన్స్ అమలులోనికి వచ్చేట్లు చూడాలి. తరువాత, మనీ లెండింగ్ కంట్రిల్ చేయడానికి రెన్యులేషన్స్ అమలులోనికి వచ్చేట్లు చూడాలి. తరువాత, మనీ లెండింగ్ కంట్రిల్ చేయడానికి రెన్యులేషన్స్ అమలులోనికి వచ్చేట్లు చూడాలి. తరువాత, మనీ లెండింగ్ కంట్రిల్ చేయడానికి రెన్యులేషన్స్ అమలులోనికి వచ్చేట్లు చూడాలి. తరువాత, మనీ లెండింగ్ కంట్రిల్ చేయడానికి రెన్యులేషన్స్ అమలులోనికి వచ్చేట్లు చూడాలి. తరువాత, మనీ లెండింగ్ కంట్రిల్ చేయడానికి రెన్యులేషన్స్ అమలులోనికి వచ్చేట్లు చూడాలి.

ఇక పెయ్యూలు కాన్స్ట్రూట్ విషయంలో చెడ్డలు, అనుభవజ్ఞులు చాలా ముందుకు వేళారు. నేను కూడా ఒక పార్టీ నోటీస్ క్వెస్టన్ పంపించివున్నాను. ఇంకా పంపించేందు నిమిత్తం ప్రభుత్వం ఆశ్చర్య వశకాలు చేపట్టింది. అయితే యివన్నీ పనుల చేయడానికి, యీ కాన్స్ట్రూట్లవల్లే నేన్ గార్డ్స్ ఎక్కువ పని చేస్తున్నామో చూడడానికి, పరిశీలన చేయడానికి పార్లమెంటు కమిటీ కొక దానిని కేంద్రంలో వేళారు. మన రాష్ట్రంలోకూడా రిజిస్ట్రార్స్ తో ఒక కమిటీచేస్తే చాలా వ్యయం చేయకుండానే కారీవున్నాను.

ఇక, యీ లాండ్ రెవెన్యూ కమిషన్, పెయ్యూలు కాన్స్ట్రూట్ గాని యీ అంబులూముల పంపిడి విషయంలో ఒక నిర్దిష్టమైన వివరణపై చెట్టి లేబర్ లో ఒక అసెంబ్లీ సెషన్, చానీది రెవెన్యూ లేమా పనిని త్వరగా పూర్తి చేయడానికి వీలు కల్పించవలసిగా కోరుతున్నాను. పరిశీలన చాడలు ఎక్కువ కాగము యిరుగూవుంటాయి. చాటి గుళావరతి నిమిత్తం ప్రభుత్వం వాన్స్ పైట్స్ యిస్తున్నది. రివెన్యూ ఒక పార్టీ నోటీస్ పంపించడానికి, యి రెండింటి గ్రాంట్ కూడా ఒక సెంట్రలైజ్ చేయడానికి ప్రయత్నించుకున్నాను. అయితే చాలామంది నిరసనలనా దానిని అంబులూముల వదిలివేస్తున్నారు; కంటిమార్చి చేయలేక పోతున్నారు. కమిషన్ పంపించడానికై వీలు యిక్కయివ్వా, నీఫ్ వానెన్ దిద్దింది, పారిజనులకు, తిరిగి గ్రామముక్తి, వగం వెయి వగ్ చేత, యాక్చుల్ యిన్ స్ట్రీట్ మెంటు పైకి వచ్చే తర్వాత చారు చక్క

యిక్కలో నివసించడానికి అవకాశం కల్పించిన వారపుకారని మనవితే న్నాను.
ఆ విధంగా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

ఇంక, పాఠకుల దివ్యాత్మకుల ఉత్తర స్ఫూర్తిలోనివ్వు యున్నవారు. కాని
స్పూర్తికూ, గవర్నమెంట్ మెడికల్ కాలేజీ, ఇంజనీరింగ్ కాలేజీల వాస్తవ్య
వులయి. ముగ్గురై కెడిగిరిలో నివేషితులును; క్రోయింగ్ వార్డులలో
కెయిపురై కెడిగిరియాల అక్కడ, ఆ విద్యార్థులు నలుగురిలోకాదు. వరుసు
యిచ్చియున్నవారు ఆ వాస్తవ్యలో వుండవలసివచ్చి అక్కర్లుండెను. కాని, మనకు
యిచ్చి విద్యావేతనం చాలక వారు చాలా యిచ్చునీ వసతులను
కొన్నింటి చావ్వు కడకీ చేశేట్లుగా. యిచ్చి ఉండకేకము పావనమునకు
కావాలి మనుమరియిచ్చి. ఆ మైనవచ్చియిచ్చి యిచ్చి, పావనక, గిరిక, నలుగురు
నలుగురు బావల పావనమున రోగి పావనమున వచ్చి ఉండకీ వెలుగు యిచ్చి
అవగాహన యిచ్చినందుకు వేనుకు భగవద్బావాల తెలుపుకూ తెలుపు
మనవాని.

[illegible]

విగర్హ మాకు యిచ్చే చూచుకునే భారము స్థానిక పరిపాలనా విధానంలో పంచాయితీ బోర్డులు, జిల్లా పరిషత్తులు యిచ్చిన లెక్కలను మాముందు పెట్టారు. ఈ లెక్కలనుబట్టి చూచినట్లయితే యిండ్లన్నలాలు యిచ్చే శాత్య ప్రమం మందుకు పోయేసిగా వున్నట్లు నాకు కనిపించడంలేదు. ఇట్లాగే యింకా 30 వంతు పరిపాలిస్తే తప్ప అంధ్ర దేశంలోపున్న పది, పన్నెండు లక్షల కుటుంబాలను యిండ్ల వసతి కల్పించడం అరుగదు అని యీ లెక్కలనుబట్టి నేను కాలిక్యలేట్ చేసుకుంటున్నాను. ఈ విధంగా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఎంతో కాలం వుండలేదు. దీని వ్యతిరేకమైన భావం ప్రజలలో ఏర్పడి వున్నది. దీనిని ఎవరైతే చేసిన పెద్ద పెద్ద సిద్ధాంత కర్తలు వున్నారు. మూల విధానంలో మార్పులు తేవడానికి కాంగ్రెసులో మేధావీ కీలకవారు నుండి, అవాలిసిప్ చేసిన పర్యవసానంగానూడా చాచు చూతమైన హెచ్చింపులు డబ్బు తేటాయం పులలో వెయడంలో వన లేదని మనవి చేస్తున్నాను. నాలుగు పార్లమెంటు ఎన్నికలు అరిపోయినానూడా దేశంలో యీ పారిశుధ్యం యిండ్ల స్థలాలు విషయంలో చూపించిన వద్దను గురించి ఏమనాలో అర్థం కావడంలేదు. పారిశుధ్యంలోని నీనియరు బీదర్లు, కూర్మయ్యగారి వంటవారు చెప్పిన చాచిబట్టి చూస్తే అసలు యీ డిమాండును మనం వ్యతిరేకించాలి. ఆ ప్రక్కవారు, యీ ప్రక్కవారు అంకా కలిపి మనం గీసిన వ్యతిరేకిదాము, యీ డిమాండును కడిగివేయి, అప్పుడే యీ గవర్నమెంటు కళ్ళు తెరిపించినవారము అవుతాము. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చి, ప్రజల అవసరాలను తీర్చడానికి రమణయ్య గారు చక్కని భావ్యం చేశారు. లచ్చన్నగారునూడా ప్రాద్దన చెప్పారు. అట్టుగనవచ్చు, కాకనం అవుతున్న యీ జాతీని పైకి తేవడానికి అధికారవర్గంలో వున్న ఎం.ఎల్.ఎలు ఒక రిజల్యూషను చేపట్టగా — రాజారావుగారు, గున్నయ్యగారు యిక్కడ ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానం పంగతి చెప్పారు. వెనుక బిల్లుకులూ కమిషనుగా పెళ్ళిన సందర్భంలో అనేక విషయాలు అయటకు వచ్చాయి అంటున్నారు. ఆగ్రహాగంలోవున్న కులాలు రికగ్నయితే చేసిన యీ గిరిజన, కోయ, లంకాడి, ఎరుకల, ఏనాది, పారిజన కులాల సంస్కరణగురించి ఎంతవరకు వచ్చినవే విషయాన్ని చూడవలసిన అవసరం వున్నది. ఇంక, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వుండగా యీ పారిశుధ్యం ఇండ్ల సమస్య పరిష్కారం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సందర్భరం నీనికి కలి అక్షలు తేటాయించినట్టుగా వెలుగుతున్నారు. ఈ డబ్బుతో ఎంతమందికి యిస్తారు? అమ్మం జిల్లాలో నేను యీ జాతీనికేట్ ఫీల్డులోకి వచ్చిన తరువాత చాచావు 28 సం.ల మంచి పెట్టించిన విశిషమలమీద చేసిన పదిమందికి యిచ్చించగలిగాను. పారిజన ఎం.ఎల్.ఎలు అయినప్పటికీ నమిశులలో, పదివత్తులలో చక్కగాగతన చేశేవారికి గ్రామాలలో కొద్దిమందికి యిచ్చించినంతమగ్రావ యీ సమస్య పరిష్కారమైందనుకుంటే అతి క్షమగానే మిగిలిపోతుంది కాచి యీ కులవారా అంతోమంది పారిజన కుటుంబాల వారు బాధలుపడుతున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. చా పరిశుధ్యవర్గంలోనే గొబ్బుగాట్ల కచాళ్ళు లొబ్బాడుగూడెంలో పారిశుధ్యం అయటకు రాజాజంతు సందరి మిగిళ్ళతోమంచి చాచాళ్ళి. బాడి ఉప్పు తొనుక్కో-వాలానా, పుట్ట

[illegible]

వ్యవస్థాపక అకృష్టతలోను ప్రారంభించబడిన విజయవాడలోను రెండు గ్రామాల పరిధిలోను చాలా దూరము వెళ్ళించినట్లు చెబుతున్నారు. అనేక మంది వెనుకబడిన కులాలవారు చాచు చాచి చివర వరకు గ్రామాలలో అడుక్కు తింటారు. ట్రేడ్ షాప్ చివరకు ప్రభుత్వం ఇవ్వడం మానుకున్నది. అక్కడ ఒకటి ఇక్కడ ఒకటి గ్రామాల పరిధిలోను ప్రభుత్వం ఇవ్వడం మానుకున్నది. ఎక్కడో 150 మైళ్ళమంది విజయవాడలో వారి ప్రారంభించబడిన వారి చేరా లంటే సాధ్యమయ్యే వని వారు. ఇటువంటి వారిని లెక్కలు కట్టి వారికి వ్యవస్థాపక పనులు ఇచ్చాలని కోరుతున్నారు. ఖమ్మం యొక్క గ్రామాలలో అనుకుంటున్న వ్యవస్థాపక పనులను అందుకున్నవారిని మంచిని కు వెడతే వార లను లోపలనున్న పనులున్నాయి. వారు కట్టించే వారలకు మంత్రా రాజకీయాల రావడం వల్ల అనేక గ్రామాలలో పరిణామాల నీకు లేని పరిస్థితి ఉంది. కొన్ని గ్రామాలలో అన్ని పనులను ఇంటింటికి మంచిని దోచు స్థితి పండి కిచ్చాలి వేరు మానున్నారు. ఎన్ని పావు చెప్పినా ఈ విషయం పట్టించుకోవడం లేదు. ఎండాకాలంలో అన్ని పనులను ఇంటింటికి గుటికెదు నీకు అడుక్కునే స్థితి పరిణామాల ఉండంటే పరిణామాల పనులకు ప్రభుత్వం పనిగా పరిమార్చిం చేస్తో వారు అర్థం వారడం లేదు. ఈ దిమాండును పడించినప్పుడే చాచు వంగా పరిణామాల వెనుకందిన కులాలకు సేవ చేసిన వారల అనుకాము, కనుక ఈ దిమాండును వ్యతిరేకిస్తారని ఆశిస్తూ వెలపు తీసు కుంటున్నారు.

Sri G. Sivaiah :—Mr. Speaker, Sir, this subject, Welfare is as wide as the distance between the Moon and the Earth. I do not know how to swim in this subject. However, I will try to confine on two issues. After 20 years, the down-trodden class, the scheduled tribes and scheduled castes and denoted other classes are still struggling in this vacuum of the Moon and the Earth, Sir. This Government, which is thick skinned of its policies only try to solve a little problems here and there by giving some grants for schools, hospitals, etc. This will not solve any problem. You know very well the recent problem of Srikakulam. Why this Government has delayed in solving the problem in Srikakulam. It is only when the Naxalites come and taken armed struggle against the atrocities of these ruling class, the Government has opened its eyes and rushed all the aid to that area. That means, this Government is nothing but an a better in these things and this Government has to be charged before the people's court that this Government is responsible for such acts because this Government could not solve any of such problems for all these 20 years; and the future generation will decide whether they are abettors for all these things. Therefore, it is late but not too late. Let this Government come down with a basic principle to solve the backward class problems by taking a radical step in the economy and other policies. Let not this Government instigate the armed rebellion of this down-trodden class through the oppression in this country. This is a warning now and it has already been warned and the Government has to think very seriously about this.

One hon Member :—I think you are not a Naxalite.

Sri G. Sivaiah :—I am not a Naxalite, Sir. I differ from that policy. At the same time, this Government is so thick skinned, which could open their eyes only by such activities that is what I am thinking. Still, however, I do not like that method but I would like to have my own methods in a different angle, which you know very well. Thank you, Sir. Now, coming to the very important problems, I just remember Charles Dickens' Oliver Twist, who said "I want more". In that century, when he was put into an orphanage, he was dare to ask "I want more". This is exactly I remember when I just see 1,249 hostels run by private individuals. What is the interest of various individuals who are running these private hostels under these schemes? The Government run hardly 422 hostels whereas the subsidised hostels are 1249. What is the interest there for the private people and the Government? The Government has got interest, because during election period, they want to catch hold the Harijan votes and the backward community votes. Therefore, they appoint number of agents to run the hostels to eat away half of the amount and spend only very small sums. That is why, I am comparing the conditions of the students of these subsidised hostels to that of Oliver Twist and these students conditions are not better than his experience. This is how, the things are going on. I have seen every hostel. Perhaps a very few hostels are exceptions for several reasons. But, out of 1249 hostels, many hostels are run for self motives or self interests. What is the grant you are giving? It is only Rs 35 per individual. These students who stay in these hostels have to depend upon this meagre sum. I do not mind even if you give full aid to some limited number of students but not like this giving very meagre sum. You now have to think on original lines. Why don't you abolish these private hostels? You speak much about socialism. Why do you encourage these private hostels? Because you have got a self motive or political interest with whom you can get some help in elections, you are doing like this.

Next thing is that, could you solve the house-site problem for all these 20 years? I have seen many Harijan colonies. It is not more than 50 sq. yards, where they set up their huts and live. You want to solve this house site problem with Rs 40 lakhs compensation. Nothing of that sort. Simply ask for the land from occupants. If you do not do it we will do it. We will teach you a lesson by occupying the land and set up houses for these down-trodden class. Unless that kind of attitude is taken by the people, you will not hear, Sir.

Next, Sir, there is no ni water number of wells. Should you not deepen them? Today at Puttur, Harijanwada people are going about 5 miles to get a pot of water. It is not good, Sir. It is the duty of this Government atleast to take a speedy step to deepen those wells. Kindly remember, if you do not realise atleast now, you will be taught a good lesson and it will be a costly thing.

Thank you, Sir.

శ్రీ వి. సి. శేషచార్య. — అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెటు దిమాందు మీద నువ న్నూర్తిగా దీనికి మధ్య యివ్వే జేమో అనుకుంటున్నాను. పదున్నర కోట్ల రూపాయలు ఎంతమందికి యిచ్చారు అనేది ఒక ప్రశ్న. హరిజనులు, పెదూర్లో ప్రయింట్స్, డి-హాట్లైట్ ప్రయింట్స్, అదర్ క్యాన్సెల్డ్ గ్లాస్స్ వీరందరిని చూస్తే చారాపు అవాళాలో 50% ఉన్నారు. ఈ 50% అవాళాకు ఏదన్నర కోట్ల రూపాయలు చారి అభివృద్ధి కోసం ఖర్చుపెడుతున్నామన్నారు. ఎంతవరకు చాలుమంద నేది ప్రశ్న. ఈ మధ్య వోట్ అన్ అకౌంట్ మీద ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ఒక కోటి రూపాయలు గౌరీ సెంటినిటీ పంచత్సరంలో హరిజనా భిక్షానికి యిస్తున్నామని చెప్పారు. అది ఎక్కడా పుస్తకాలు తిరుగవేస్తా కనిపించడంలేదు. It is merely cheating the scheduled caste people. ఈ విధంగా ప్రభుత్వం ఎంతకాలం హరిజనులను మోసం చేస్తుంటే చెక్కదానికి చీలు లేకుండా ఉండి హరిజనభిక్షులయం అంటే పెదూర్లో కాన్స్ట్ర్, పెదూర్లో ప్రయింట్స్ అభ్యుదయం అంటే చారాపు ఓటిన్నర కోట్ల అవాళాకు ఇచ్చినట్ల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నారంటే యావరేశన మనీకి ఎంత ఖర్చు అవుతుంటే తెలుసుకో వచ్చు. ఈ రిపోర్టులో 588 మ్యూన్సిపాలిటీలకు సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు నడిపేవారు చాలాది తిల్లానడిపేవలకు, పంచాయితీ సమితులకు యిచ్చామని అంటున్నారు. దాని కోరికను తప్ప కూడా చారాపు 17న్నర లక్షల రూపాయలు సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు యిస్తున్నారు. మ్యూన్సిపాలిటీ స్థితి కొంతమంది పట్టణాలు చెప్పారు. తిల్లా సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు పేరుతో యిస్తున్నారు. తిల్లా ఖర్చు పెట్టేది పంచాయితీ సమితి, తిల్లాసమితులకు అక్కడ మ్యూన్సిపాలిటీ చూపవలసివచ్చే ఒకప్పుడు. సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు చారు కట్టించిన పాకలు తప్ప కొన్నింటిమీద కాటాకు కూడా తేలి పాకలు ఉన్నాయి. సమితులకు ఈ మ్యూన్సిపాలిటీ కాపు, జాగురేసేవని మూడి కాదు, జాగురేయము అంటున్నారు. తరువాత టీవర్చు ప్రొమోషన్సు పందర్వారంలో హరిజనులను ప్రొమోషన్ చేయము అంటున్నారు. భాగీలు వచ్చినప్పుడు ఆ భాగీ అలో హరిజనులను చేయము అంటున్నారు. చారికి కావలసిన అభ్యుదయం చేసు కని భాగీలను నింపుకుంటున్నారు. తిల్లా యిచ్చేది సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టు మెంటు, పెక్త సం సమితికి. హరిజన హోస్టల్స్ ఏమయిందో సమితిచారికి యివ్వం వచ్చిన కాగం వంటి ఆ హోస్టలు నడుస్తుంది, తేలిపోతే లేదు. సమితి ప్రెసెంటేషన్ వంటి, ఎన్. జి. ఎదుర్కోవడం వరకు కూడా భాగాలు వంటి తేలి హోస్టలు నడుస్తుంది కాని తేలిపోతే హోస్టలు నడవడానికి చీలు లేదు. హోస్టల్సు సరిగా నడవడం లేదని శివయ్యగారు చెప్పారు. ఇకర యోరన పట్టణాలు చెప్పారు. ఎం. ఎల్. ఎన్ గా ఉన్నటువంటివారు చాలాని అరకట్ట లేరా అని అడుగుతున్నారు. హరిజన హోస్టల్సును చూడండి. ఎవరైతే నడుపుతున్నారో చారి కట్టాలు చూడండి చారు ఎంత తిల్లా సమితి మెంబర్లుకి గాని ఎదుర్కోవడం అప్పివర్చుకి గాని తిడిగి గాని ఎంత ఖర్చుపెడుతున్నారో చూడండి. ఇదంతా చెక్కచూస్తే కొన్ని హోస్టల్సు చెడుగానే నడుస్తున్నవని ఒప్పుకోకవచ్చదు. ఎవరు చెప్పున్నారు.

Annual Financial Statement (Budget) 10th September, 1949. 425
for 1950-51 :
Voting of Demands for Grants.

అప్పటికి ఇదిగా, నడుస్తున్నాడు కాని పారిజన్ హాస్టల్లు మేనేజర్లు
కాదు, ఉపాధికారి చెబుతున్నాడు. వేర్లు మాత్రం అడుగవద్దు. వస్తు కూడా
జాబాని నువ్వు హాస్టల్లు మేనేజరుని కాబట్టి గ్రాంటులో కాగం యిచ్చాలని అడిగిన
వ్యక్తి ఉన్నాడు. నీమ చెప్పాను. హాస్టల్లు మేనేజరుగా ఉన్న యిద్దరు.
ఎం. ఎల్. గా గొంతుకోస్తాను అని చెప్పాడు. ఎం. ఎల్. ఏ అయిన నన్ను కూడా
స్పెక్ డేయర్ లేదు. కొంతమంది వ్యక్తులు. అటువంటివ్వడు ఎం. ఎల్. ఏని కూడా
అంచాలు అడిగే వ్యక్తులు వున్నవ్వడు పారిజన్ హాస్టల్లు ఏ విధముగా నడుస్తాయి.
ఎం. ఎల్. ఏ ఎవరైతే హాస్టల్లు చూసే వారి కిష్టమేకాలు తెలుసుకోవాలికి
కార్యక ఉంది. ఒక ఎం. ఎల్. ఏ వెళ్ళరు. కష్టాలు తెలుసుకోరు. అటువంటి
వ్వడు హాస్టల్లు మ్యానేజరు ఒక వ్యక్తి ఏమీ చేయలేదు. అంచాలున్నవ్వడోతే
హాస్టల్లు ఉండదు, మనిషి ఉండదు. ఉన్న మేనేజరుని తీసి వారి యిష్టం వచ్చిన
వారిని మేనేజరుగా వేసిన హాస్టల్లు ఉన్నాయి. కైరెక్టరుకి చెప్పివా, మంత్రి
గారికి చెప్పినా పాశ్చాత్య వేలేదు. అన్ ట్రంట్ లిటీ ఉందా, పోయిందా అని
పెంట్లు గవర్న మెంటువారు పార్లమెంటు కమిటీ పేసారు. అ కమిటీ వారు
కియరుగా చెప్పారు. పోలేదని చెప్పారు. మేము కూడా కానవనట్లయింది,
1957 ఎలక్షన్లు అయిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారిని అడిగాము. పార్టీ
ఫ్రెండ్స్ కి కమిటీ చేయండి అని అడిగాము. వేస్తామని చెప్పారు కాని వాస్తవం
ఏమయినో తెలియదు. ప్రతి విషయంలో పారిజన్ కానవనట్లయింది తెలి
అవ్వాయం అరిగిందని ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాడు. వారు పెడతెలిసి
చెబుతున్నారు. పారిజనులు ఇంకవంద ఉన్నాడు. జవాబు ఉంది. 41 మంది
కానవనట్లయింది ఉన్నాడు అనే వంగడి మరచిపోయాడు. ప్రతి వంగళ్ళు అట్లయి
విషయంలో అక్రమమౌతున్నాడు కాని క్రమ చూపించడం దు అప్పటివల్ల ఒక
విషయం చూసుకుంటే మరచాములో కైరెక్టర్లు కూడా మెంటు డిప్యూటీ: కెక్టరుకు
అరిగింది. తరువాత అరిగిందా అడుగుతున్నాము. ప్రొమోషన్లు పారిజనులకు,
పేరీకాకులకు అందుతున్నాయి యిచ్చాడు కాని పారిజనులలో ఎన్ని యిచ్చారు.
యి. ఏ. ఏ. ఏ. పానవుతున్నాడు, దానిలో పారిజనులు చెవకబడి లేరు.
ఎదుర్కొవనలోగా ముందుకు వస్తున్నాడు. వరికలు వ్రాస్తున్నాడు, పానవు
తున్నాడు. ఐ. ఏ. ఎల్. పానవుతున్నాడు. మనరాష్ట్రంలో అయిదారుమంది
ఐ. ఏ. ఎల్. పానయిన వారు ఉన్నారు అటువంటివ్వడు డిప్యూటీ కెక్టరుకు
వరికరాచా? తల్లా అప్పటివ్వకు వరికరాచా? యిలోకానవనట్లయింది తవ్వల
పెరిగిపోయింది. ఎప్పుటికప్పుడు వా అందువు అవడమే తప్ప పారిజనులకు ఇత
వ్యక్తి కియాలనేది మాత్రం ఎవరికి కనిపించవలెదదు. ప్రొమోషన్లు, పానవు
కుంటే యిలోకాన క్రమేరియట్లో మాన్వే ఒకరివ్వడం అప్పటివల్ల లేదు.
అప్పటికి పెంట్లరి ఒకరివ్వడు ఉన్నాడు. గుమ్మాలు దగ్గర నుంచి చూచు
కుంటే క్రమేరియట్లో 10 మంద కనీసం గుమ్మాలులేరు. పారిజనుల వర్గం
మేటి ఎందుకు మీరు అన్ ట్రంట్ చేయడం లేదు. ఈ వర్గం మేకాలు ప్రభుత్వం
82% కేయాలని చెప్పారు, అతేవిధముగా ఇతర రాష్ట్రాలు చూసుకుంటే పారి

అనుబంధ ఎంపికలను పరిశీలించి ఇవ్వవచ్చును. ఫిట్ అండ్ చేయడానికి కాండ్డిషన్స్ లేకపోతే క్వార్టీ ఓవర్ లేని పరిణామాలను ఇవ్వవచ్చును. పారిశుధ్యం ప్రాతినిధ్యం ఉద్దేశ్యంగానే కాదు. క్వార్టీలలో కూడా అర్హతలు. 80 మంది మంత్రులను పేర్కొని, అయిన ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చిన కరుణాకర్, ఇది వరకు యిద్దరు మంత్రులు ఉంటే ఒకటిన్నర మంత్రులను యిచ్చారు. ఒక కాలెండర్ మంత్రి, ఒక మినిస్టర్ ఆఫ్ ఫైట్ మంత్రి యిచ్చారు. ఇది నవతి కత్తి ప్రేమ కాకపోతే మరేమిటి? పారిశుధ్యం అవకాశం చేస్తున్నాయి. వ్యాయం అర్హతం లేదు. పాపులేషన్ ప్రకారం మాన్వే పలుగురు మంత్రులు రావాల్సి. మంత్రులు ఎందుకీ అడుగుతున్నారంటే మంత్రులు ఉంటేనే రేళం బాగు పడుతుంది. మంత్రులవల్లనే మా జాతి బాగుపడుతుంది పాపులేషన్ ప్రకారం ఏ గులాబీ ఎంత నుండిని పెంచాలని అడుగుతున్నాము. ఒక్కొక్క గులాబీకి ఒక్కొక్క మంత్రి ఉన్న చాలిని యిద్దరిని పేర్కొని. రెడమ 8 మందినిపేర్కొని. ఇది చాలా అవ్యయం. పారిశుధ్యం కన్ను తెరిచిన రోజు ఈ ప్రభుత్వమేపుందను. పారిశుధ్యం ఏకమైన రోజున 40 మంది కానవస్తుంటు ఏకమైనరోజున యీ ప్రభుత్వం యీ విధముగా అర్హతానికి నిలువేదని తెలుపుతున్నాము. పారిశుధ్యం అక్రమ మూల్య పెట్టాలని మనవిచేస్తున్నాము. పారిశుధ్యం ఏదో కరణ్యము వారు చదువుకొన్నట్లయితే చారిక ఉద్దేశ్యాలు వస్తాయి. ఆ రకముగా బాగు పడడానికి అవకాశం ఉంటుంది. పారిశుధ్యం పోషకము బాగాలేవని చెబుతే కల్లంతో మూనిసిపల్ కమిషనరు, పారిశుధ్యం పున్నచోట అక్రమ మూల్య పెట్ట గ్రాంటు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నము చేయాలని మనవి చేస్తున్నాము. ప్రభుత్వము, చేపుడు కూడ మాన్వే కి అక్రమ పేర్కొని. ఏయిన సంవత్సరము ఫామిల్ వచ్చినది. యీ సంవత్సరము ఫైట్ వచ్చినది. ఎక్కడ దూనికా పారిశుధ్యం చాడలన్నీ కొట్టుకొని పోయినది. ఇండ్లు పడిపోయినవి. చారిక పరిశ్రమ వసాయము అందలేదు. కొట్టుకొనిపోయే ప్రభుత్వము అర్హతపెట్టినది, కొట్టుకొనిపోయే ప్రభుత్వం యిచ్చినది. వారు ఇండ్లు కట్టుకొనడానికి నిలువలేకలేదు. 50 రూపాయలపై 2 రోజులు తిండినే సంపాదించి. ఇండ్లలో ఉన్న సామానాలన్నీ కొట్టుకొనిపోయినవి. ఆహార భాగ్యం కొట్టుకొనిపోయినవి. వల్లపు ప్రదేశాల్లో పున్న పారిశుధ్యం ఇండ్లను తీసివేసి, పెరకప్రాంతాల్లో కట్టించే ప్రయత్నము చేయాలని మనవిచేస్తున్నాము. చాదాపు 10, 20 సంవత్సరాల నుంచి పారిశుధ్యం కొట్టుకొన్న అల్లలు పెండింగులో వున్నవి. పెంటనే విచారించి ఇళ్ళ స్థలాలు చారిక కేటాయింబాలని మనవి చేస్తున్నాము. పారిశుధ్యం చేయకపోతే దొంగ పర్మిట్లన్నీ తీసుకొని పెండింగులో కాలేకపోతే చాదాపు 40 మంది వరకు పీట్లు సంపాదించారు. చాదాపు ఇంకనడకు చర్య పీట్ తీసుకొనలేదు. ఎందుకు తీసుకోలేదని అడుగుతున్నాము. పర్మిట్లన్నీ ఇచ్చినవారు చారిక అందుతుంటు వుండా. లేకపోతే యాక్టును ఎందుకుతీసుకొనలేదు? దొంగ పర్మిట్లన్నీ తీసుకొనడం చేయకపోతే పెండింగులో కాలేకపోతే చారిక మీద యాక్టును ఎందుకు తీసుకొనలేదు అని అడుగుతున్నాము.

Annual Financial Statement (Budget), 10th September, 1965. 427
for 1969-70:
Voting of Demands for Grants.

(9) ౬. చెంకటసుబ్బయ్య :- అధ్యక్షా, సాంఘిక పంచేమ వద్ద క్రింద సుమారు 7½ కోట్లు తేటాయించడం జరిగింది. నేను అది ౪ కోట్లు అని చెబుతున్నాను. గాంధీ శతబయ్యి వందలములో ౬౪ కోటి రూపాయలు తేటాయించారని శేషవరాధికారం వారు. ఇది ప్రాంతీయ వున్నట్లే, చాన్స్ పాస్ లో వున్నట్లే, మిస్ తేరియన్ క్రింద వున్నట్లే చాను ఎక్కడా కన్పించడం లేదు. గత సంవత్సరం కంటే కోటి రూపాయలు తగ్గినది అని నా ఉద్దేశ్యం. స్కాలర్ షిప్స్, వోల్టేజీలు విషయము చాలా మంది చెప్పారు, వ్రయి వేటు వోల్టేజీ కంటే ప్రభుత్వ వోల్టేజీలు బాగావుంటాయి, చాటిన్ ప్రోటోహంబాని కోరారు. అయితే నేను ౬౪ చిన్న క్లారిఫికేషన్ కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వము వారు వోల్టేజీలు పెడుతున్నారు. చాటిన్ అప్పాయింట్ మెంట్స్ వరివి? శిల్పా పరిషత్తు చారిచా, సమితి ప్రతిబెంటుచా అనేది ప్రభుత్వము తెచ్చారు. స్కాలర్ షిప్స్ డిస్కంట్ పాడ్ క్వార్టర్లలో 28 రూ. 10 అని, ముఫిసిల్ లో 28 రూ. 10 అని, కాతే విచ్చార్లలో 40 రూ. 10 అని చెప్పారు. చాలా సంకేతము. డిస్కంట్ పాడ్ క్వార్టర్లలో, ముఫిసిల్ అనే డిస్కంట్ లేకుండా సమానము లేకే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. సోషల్ వెల్ఫేర్ మూల్య శిల్పా పరిషత్తు లకు, సమితులకు తరలింపబడినది అని చెప్పారు. శిల్పా పరిషత్తుల మంచి, సమితుల మంచి ప్రభుత్వము మూల్యను తీసుకోకుండా అని మేము అనుకోకుండా వుంటే వున్న ప్రభుత్వ మూల్యను సమితులకు, పరిషత్తులకు అప్పగించడం చాలా శోచనీయము. మధ్యాహ్న భోజనానికి అది ఇప్పుడు 200 చెవల చాలావక్కున. అది కూడా లేకుండా CARE క్రింద మార్కుచేసి యిచ్చారు CARE విషయము అందరికీ తెలిసినదే. అది ఎట్లా రోజున్నట్లే అలోచించాలి. సర్టిఫైడ్ లో రిజిస్ట్రేషన్ గురించి చాలామంది చెప్పారు. 14, 4 అని చెబుతున్నారు. యిది సరిగా అమలు జరుగుతున్నట్లే లేదో అని ఒక పేజీ వేళారు. ప్రతి డిస్కంట్ మెంటు లోను 14, 4 లెక్కన ఎంతమందిని అక్సెప్ట్ చేస్తున్నారని పేజీలో వున్న అది కారి స్టేట్ మెంటు అడిగారు. రి వెలు అయి అడిగితే ఇంతవరకు ఆ రిస్క్ రాదేనని అనుకుంటున్నారు. ఎంతవరకు 14, 4 అమలులోకి వస్తున్నట్లే అర్థం కావడం లేదు. విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు, ఖానోబోర్డు అని బోర్డులున్నవి. చాటిన్ రిజిస్ట్రేషన్ లు లేకపోవడము చాలా శోచనీయముగా వున్నది. నీలయ ప్రాంతంలో రిజిస్ట్రేషన్ లేదు. మేము రిజిస్ట్రేషన్ లేని రిజిస్ట్రేషన్ లేదని మాకు సమాచారం మిచ్చారు. అది ఏమిటో అర్థము కావడము లేదు. అది ప్రభుత్వంలోని కాగితం. చాటిన్లో ఎందుకు రిజిస్ట్రేషన్ లేదో అర్థము కావడంలేదు. ప్రొమోషన్ల విషయము ఎత్త వద్ద అని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నారు. యీ రిజిస్ట్రేషన్ రిట్రాక్ట్ మెంట్ లో వుంది. ప్రొమోషన్ లో లేకపోతే వారికి ప్రొమోషన్ లేదు. ప్రొమోషన్ లో కూడా రిజిస్ట్రేషన్ ఉండాలని మనవి చేస్తున్నామని సర్వీసుకమిషన్ వారు రిజిస్ట్రేషన్ సీట్స్ ప్రకారము అర్హతను చూడే పర్ వేస్తారు. కానీ not upto the mark అను ఒక చిన్న మాటను వారు వేయడం కోరారు. 21 పోస్టులున్నవనకోండి. 20 మంది వచ్చే చాటిన్ ఎవరూ up to the mark లేరని, ఎవరని పేజీలో వేయరు. మరల చాటు వచ్చినప్పుడు

పోస్తులున్నవనుకోండి. ఆ రిజిస్ట్రేషన్ అడ్వర్టైజ్మెంట్ చేపారని ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతున్నారు. యిప్పుడు అది లేదని పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను వెంటని చెప్పారు. వాస్తవమేదో ప్రభుత్వముచూ చెప్పాలని మనవిచేస్తున్నాను.

'Supply of text-books in the beginning of the year must be ensured' అని ప్రభుత్వము వంపిస్తున్నది. సమీక్షలోను, జిల్లా పరిషత్తులలోను పడవని పుంచుతున్నారు. రి సెలెక్షన్ తరువాత ఆ బుక్స్ యిస్తున్నారు. చాలి వల్ల ప్రయోజనము లేదు.

All the departments should be brought under the purview of the Public Service Commission and percentage of posts should be fixed in the case of direct recruitment. A standing Advisory Committee should be appointed to the Special Cell in the General Administration Department. A fact-finding group of legislators and leaders should be appointed. These should also be a panel to review the recruitment of scheduled castes and scheduled tribes in the State services. Harijans and Gijjans should be appointed as lawyers and B.D.Os. and district Officers in every department for the removal of untouchability and for improving the economic condition of weaker sections of the Society.

శ్రీ తె. బచ్చిరాయుడు :—అధ్యక్షా, నామందు రమణయ్య గారు మాట్లాడిన భావాలతో సరికవిస్తున్నాను. ఈ డిమాండు డిటెయిల్స్ వెళ్ళి అవకాశంలేదు. ఒకటి రెండు విషయాలు చెబుతాను. రిజిస్ట్రేషన్ గురించి చెప్పాలంటే మన కాన్స్ట్రక్షన్ డిపార్టుమెంట్ ప్రకారంగా మన రాజ్యాంగంలో యీ హరిజనులకు అన్ని ఉద్యోగాలలో, అసెంబ్లీలో కూడా రిజిస్ట్రేషన్ ఇచ్చారు. 20 సంవత్సరాలుగా యీ అసెంబ్లీలో కాన్స్ట్రక్షన్ కమిషనరీట్ ఉంటూవచ్చారు కాని రిజిస్ట్రేషన్ వలన యీ కాన్స్ట్రక్షన్ కమిషనరీట్ ఉపయోగం కలిగింది అంటే ఏమీ లేదు. యీ రోజు సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంట్ 7-10-20 కోట్లు ఇచ్చామని చెప్పినా ఆ ఇచ్చిన ప్రకారాన్ని సక్రమంగా ఈ కాన్స్ట్రక్షన్ కమిషనరీట్ డిప్లీమ్యాంట్ అవుతోందోలేదో అని చూడాలి. లేకపోతే అది చెనెంట్ కాదు. కొన్ని కేటోట్లు హరిజన కమిషనరీట్ ఇస్తున్నాం. కాని హరిజనోరియన్ల చూస్తే అన్యాయంగా ఉంది. వారు ఏమాత్రం బుగ్గిసాని టీతో చేరుకోవడంలేదు. ఏదో హరిజన శాసనసభ్యులను తేస్తే కొంతమందికి పడవులే లేక రిజిస్ట్రేషన్లు లేస్తే వారు అభివృద్ధి అవకాశం లేదు అనికాదని చెబుతున్నాను. ఒక కాన్స్ట్రక్షన్ కమిషనరీట్ డెవలప్ కావాలంటే ఇర్రిగేషన్ విద్యుద్ధానా అభివృద్ధి కావాలిగాని రిజిస్ట్రేషన్ వలన కాదు. యీ రోజు హరిజన వాయుకులమని చెప్పమి కీ వారు యీ 20 సంవత్సరాలుగా హరిజనోరియన్లకి ఏమీ చేశారు. వారి పురోగతి చూచి మాట్లాడాలిగాని ఏదో 20 కోట్లు యిచ్చాము, రిజిస్ట్రేషన్లు ఇచ్చాము అంటే కాదు. కొంత పురోగతి యీ వెనుకబడిన వారిని ఆ భారం గా తీసుకుని వారి ఎక్స్ ప్లెయిట్ చేయడానికి వాయుకులుగా తయారయి వారికి డబ్బు ఇచ్చి వినియోగించుకుంటున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంక యీ హరిజన హోస్టల్స్ విషయం మనకు యోకోజ్ యం. యల్. సి. గా. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన టయిమింగ్

సమగ్రంగా గాని యీ పారిశుధ్య పోషణ మేజిస్ట్రేట్ మార్గం 280 రోజుల పైరాకాడులో ఉండి వేయిగా గడుపుతున్నాడు. వారు ఎప్పుడూ పైరాకాడులో ఉంటారు పోషణ పరిమళంలో రన్ అవుతాయి. ఇదివరకా వారు వీరిని ఎక్స్‌క్లూయిట్ చేయడానికి యీ మంత్రివర్గము అభ్యంతరము 280 మోదం చేస్తున్నారు. మనం క్షింగా వారి ప్రతినిధిగా వారి వ్యాయం చేయాలంటే మనలో నిస్సయాలి ఉంటారు. అప్పుడు గాని యీ కాళ్ళ వల్ల కమ్యూనిటీ అభివృద్ధి కావడానికి అపార్థంలేదు. యీ 7 కోట్లు 10 కోట్లు ఇచ్చిరదాలో ప్రతి వయస్సున ఆ కమ్యూనిటీలో ఇప్పుడు అయి వారి కవివర్తనలు జాగ్రంతుండి గాని ఏదో గవర్నమెంటుకు మెజారిటీ ఉంది కనుక నిజ పానయనం మార్గాన యీ కమ్యూనిటీ డెవలప్ అయిందనుకుంటే అది పొరపాటుని చెబుతున్నాను. ఇక అంటరానితనం గురించి వా అభిప్రాయం చెబుతాను, యీ అంటరానితనం దోచాలంటే పారిశుధ్యం కొన్ని కోట్లు పవరయం చేసినంత మార్గాన రాజ్యాంగంలో ప్రానితం మార్గాన పోతుందిమోను వారు మనతోపాటు అర్థికంగా డెవలప్ అయివుడు మనతోపాటు పానస్పృశికంగా డెవలప్ అయినప్పుడు యీ అంటరానితనం పోతుంది గాని లేకపోతుంది. కాబట్టి యీ అంటరానితనం పోతుంటే వారు సమయంలో మనతోపాటు అభివృద్ధి చెంది మనతోపాటు ముందంజ చేసినప్పుడే యీ అంటరానితనం పోతుందిగాని కొన్ని కావాలి చెప్పినంత మార్గాన అంటరానితనం పోతుందమోవడం అశాన్యం. ఇక వారిభ్యవృత్తాలగురించి అశాన్యంగా అడుగుతున్నాయి. అందులో రాజీయ కావాలికి ప్రాంత ఉండని మనచేస్తున్నాను. పారిశుధ్య వృత్తాల విషయంలో పోలిటికల్ గా ఉపయోగించుకుని వివిధవిధాలలో గాని శిల్పావనిషతులెవెలులో గాని కొంతమందిని వారు పెట్ట ఇంటిపెట్ట తీసుకుని యీవాడు పారిశుధ్య వృత్తాల చేయవచ్చు అశాన్యం చేస్తున్నారు. కాబట్టి పారిశుధ్యం ఇచ్చి ఇవ్వాలి కానం గవర్నమెంటుకుంటే వై రెట్టుగా వారికి ఇచ్చాలి ఇవ్వడానికి రిజల్యూషను పెట్టాలిగాని ఏదో పరిశీలిం ఒక రిజల్యూషను పెట్టి అది పానయి వాక ఆ రిజల్యూషను మళ్ళి శిల్పావనిషతు పోన్ చేసి మళ్ళి పోనల్ వెల్ ఫేర్ అభివృద్ధి పోన్ అయి పైరాకాడునువచ్చే ఈకళంగం అంతా జరగాలంటే చాల అర్హమంది వారు తిరగలేక పోతున్నారు. తమవర్గ ఎక్స్‌క్లూయిట్‌ను అడుగుతోంది. దారిపల్ల అశాన్యంఅడుగుతుంది. కాబట్టి మనం వై రెట్టుగా పారిశుధ్యం ఇచ్చాలి ఇవ్వకపోతే అశాన్యం పోదు అని మనచేస్తున్నాను. కాబట్టి ఈ గాంధీ శతజయంతి ఉత్సవాల సందర్భంలో వారికి మేలు చేయాలంటే ఈ సందర్భ తరహా విచారం తీసికొని వారికి వై రెట్టుగా ఇచ్చి వృత్తాల ఇచ్చి కర్షణ చేయాలి. తరువాత ఒకకోటి రూపాయలు యీ గాంధీ శతజయంతి కిచ్చామన్నాది. అది యీ క్లెయిమ్ ఉందా తీక పెనరేటుగా జరగరా ఆ కోటి రూపాయలను 6 విధంగా ఇచ్చివేస్తారో చెప్పాలని మంత్రిగారిని కోరుకున్నా కొంతమందిపట్టుకున్నారు.

(9) రాజకర్మ రావు (కోతుమాను) కలెక్టర్. క్రమశిక్షణాపాతి శ్రీ వేళ పెట్టిన దిమాండును అజనరుస్తున్నామన్న మెయిన్ టాక్స్ పెట్టాలి ప్రయత్నం కాళ్ళ వల్ల కాపెట్. పం మేమునట్ల ప్రభుత్వం వారి కోపికి వా అభివృద్ధి. ఈ

జాతుల సంక్షేమమునకు ఇంచుమించు వ్యర్థము చేయవలసిన అవసరం ఎంతగానూ ఉంది. దీని కొరత ప్రత్యేక సదుపాయములు కల్పించి వీరిని ఉద్ధరించుచున్నామని సంకల్పించి చెందుటలో అర్హులైతిమి. వీరి సంక్షేమముకు ప్రత్యేకమునకు ఐదేకాటల తయారు చేయించి అనులవరచవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వమే వహించింది. ఈ జాతుల అభివృద్ధికి విద్య చాలా అవసరం. కనీసం తండ్రిపరి ప్రయమరి ఎక్కువేదనమునా ఇతరులతోపాటు చిరికివర్గనలించింది. స్కూలు ఓట్ చూపిన చాకి ఎదల్లు ఎదుర్కొనేమను ఇచ్చి విజ్ఞానవంతులుగా తయారుచేయవలసివుంది. వీటియిగా కనకర వర్గములో తన బైట్స్ డ్యూటీస్ డియూట్ డౌమ్ డ్రెస్ కంట్రీమలోని ప్రతి పోగుడు చేర్చుకొనవలసి వుంది. యీ జాతుల చాకి ఇరి చేర్చి చూడతేయ వై తగ్గు కలుగజేసువలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వమే వహించింది. విద్యార్థులకు అందరకు ఉద్యోగ అవకాశములు కల్పించవలెను. యీ బాధ్యత ప్రభుత్వం స్వీకరించవలసి ఉంటుంది. తేదియెడల చారు నిరాళ నిష్కృహలని తోపజేచారు. నిరుద్యోగులకు డ్రిటిటు చారు ప్రత్యేకపెట్టిన మాత్రన పతకాలు ప్రత్యేకపెట్టవలెను. హేయమున అలవాటును విడనాడుటకు పరిపుత్రత పిల్లల పెంపకం పట్ల శ్రద్ధ పీనుగముటకు విద్య చాల అవసరం. విద్యలేవలదు వలన అజ్ఞానం వలన పేరు ప్రభుత్వ సహాయమును సద్వినియోగము చేసుకోలేక పోతున్నాము. ఈ జాతుల చారితరగా నిరుపేదలు. చారిత్రం నుండినో పీరిని బై తగ్గుచును భద్రంబం చేస్తుంది. భాగీ నలించి నిటారుగా విలశిట్టడం సాధ్యంకాదు. చారిత్రంనల అజ్ఞానంనల పీరి హేయమును పమలు చేయవచ్చు. అందునల పీరి దూపించి ప్రయోజనం లేదు. అర్థికశోమత పెరిగినప్పుడు సమాజములో కూడ గౌరవం పెరుగుతుంది. చారిత్రంలో మునిగినవలకు వ్యవశంకంగా తీరిందతెరనుట వ్యవశంకం, పవరిటి అండ్ ఇండిపెండెన్సు టాక్ ఓట్ ఇంటికిపిటి—ఇందుకు ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమునకు పతకాలను తయారు చేయవలసి ఉంటుంది. విద్య విజ్ఞానం ఇవ్వమిండా యీ పతకాలను అమలు చేరవలసి ఉంది. ఫలితం తూర్పును మన సమాజంలోని విద్యవభాగ్యత మాధ్యులు తేవలసిన అవసరం ఎక్కువ ఉంది. సంస్కరణ కుటుంబాలకు మూత్రమే పరిమితమయితే ప్రయోజనం లేదు. మన సమాజములో కొందరు మునిరియ్యుగాను మరి కొందరు ఇన్ ఫిరియ్యు గానూ చలామణి అగుట మనకు తెలియదీకాదు. ఇన్ ఫిరియారిటీ మనవ్యత్యమును వీరి మనముతో మంచి తొలగించవలసిన అవసరం ఉంది. సమాజములో ఇతరులతో పాటు సమాన హోదా కలుగచేయవలసి ఉంటుంది. అక్కర్తవడవలసిన వివరు ముందుకు మన తేకముతోనే మన చారు పరాయిచారుగా మాడతడుకున్నాడు. ఎవరో ఎక్కడో ఎవనితో ఎటో చూస్తున్నారని గొలతేయును మనం మన తేక పరి ప్రితులను పరిగా అర్థం చేసుకొనుటలేదు. అత్ మిత్ అత్ క్రియేపెట్ టాక్స్ లో అండ్ ఫ్రీ—అను భావం ప్రతిచారిలోను రావలసిఉంది. సమాజములోని అత్యంతవలన పీరి ప్రభుత్వ సహాయం పరిగా అందుకొనలేక పోతున్నాడు. మతం పేరుమీదే ఇంకొక పేరుమీదే వీరు మతంగా ఎక్స్ ప్రాయిట్ చేయబడుతున్నాడు. అందునలన పాపిళసంస్కరణలు అరగింబడా అర్థక సమ్యకరణలు అరిగింబును ప్రయోజనములేదు. అత్యంత పీరి ఇరాళ కుటుంబం చేయటకు ఎక్స్ ప్రాయిట్

వేయబడినది. చాటివలసిన ప్రయోజనాలేదని తెలిపోయింది. గుడ్ లాస్ అన్ థెవర్ లెవెల్ — ట్రిప్ లాస్ అన్ థెవర్ ఎన్ ఫోర్స్డ్ — తెలిపియున్నది అన్ టెలివిజన్ ను హిస్ సంబంధముంది. దేశ భవిష్యత్తుకొరకు తెలితయన్ పొడ్డును అదుపులో పెట్టవలసిన అవసరముంది. చారు దీప్తివనం కా సభ్యుని వారింపవలసిన అవసరంలేదు. మంచి బెడ్డా కాంమును బట్టి నిర్ణయించుకోవలసి ఉంది. చారు వై చాంశ సంఘామంది మనం వాదించినప్పటికి దోచరహులు కాజాలరన్న సభ్యున్ని కూడ గమనించవలసి ఉంటుంది.

(శ్రీ సి. వి. కె. రావు: — అధ్యక్షమహాశయ, పీడిత ప్రజానీకముయొక్క ప్రతినిధి. కారణ స్వాతంత్ర్యము మానవ హక్కులు అగు గాంధీజీ శతబయింతి దినోత్సవాలు ఇవ్వడు. అదేరీతిగా ప్రపంచపీడిత ప్రజానీకముయొక్క మహానీయుడగు రెవీన్ యొక్క శతబయింతి ఉత్సవాలు కూడా జూలై ౭, ఇటువంటి రోజులలో మన కారణరేఖలో స్వాతంత్ర్యము నముపాదించిన 22 సంవత్సరముల తరువాత ఇవ్వడు మనము ఈ షెడ్యూలుకులాలు మొదలైనవారి సంఘమూనిక సంబంధించినటువంటి ఉపప్రభుత్వముయొక్క policy ప్రకటనను చదివినప్పుడు. ఇది చర్చించడం సులభమే. అయితే ఈవిషయాన్ని ఈవారు తీసికొని ప్రజానీకమునకు సంబంధించినటువంటి, అంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్న 8 కోట్ల ప్రజానీకము ఈజామలకు చెందినటువంటివాళ్ళు దీనిని ఒకపాటి పరికించినట్లుయితే ఈ రెవీన్ శతబయింతి ఉత్సవరోజులలో, గాంధీ శతబయింతి ఉత్సవరోజులలో, పెద్దనల్ల వచ్చుకొంటారు. అది మనం పొందినటువంటిది. కనుక ఇవ్వడు నిజంగా చూచినట్లుయితే, ఈ ప్రభుత్వముయొక్క policy అంతాకూడా ఏవదైతే ఈవారు సంవత్సరం కా తయారుచేస్తుంటే, ఏవదాన్ని నిలుపుగా దోచి దీక్షే నీ కరువని అవధాన్ని పైకి మనిషూని మారేదీకాయి చేయాలనేటువంటి దోరణ అవలంబిస్తున్నటువంటి చిర్రావము ఇందులో దోరణకము అవుతుంది. కనుక ఇటువంటి hypocritical policy ని ఈజావననల్లో ఈవారు ఉపప్రజాప్రతినిధులు, ఈ 4 కోట్లకు చెందినటువంటివారు ఈజావననల్లో దీనిని ఎవారంగవరదకదోయినట్లుయితే వాళ్ళు ప్రజాప్రతినిధులు కారని నేను విన్నవించుకొంటున్నాను. అందుచేత 4 కోట్ల అంధ్రప్రజలలో ఈజామలకుంద రెక్కకునవ్వేటువంటి ప్రజలు మూడుకోట్ల కాకుండా, మిగిలినటువంటి ౭ కోట్లలో కూడానిజంగా వారు ఏదెక్కు, ఏవదానికే చెందినప్పటికీ, కూడా, అధికంగా వెనుకబడి అన్నమోరారుచంద్రా అని అలమటిందేటువంటివారు ఎన్నిమగమిచ్చారు. 200 సంవత్సరాలు కలిగినటువంటి ఈజావననల్లో ఎక్కువమంది ఈజావారూ ఈరేఖ సాకాగొన్నా కాపాడమనికోరి ఇక్కడికి వచ్చినటువంటి పరిస్థితులలో ఈటువంటి policy ని, పనికొనితెచ్చే చిర్రావాన్ని ఉపప్రభుత్వము 22 సంవత్సరాలు అయినతరువాత చేపట్టడానికి సాహసించింది అంటే, ఇది సాహసమే. ఎందుచేత నంబే నిజానికి అట్టమగున ఉన్నటువంటి ఏవదమైతే అధికంగా, షాంసీకంగా, వై జానికంగా వెనుకబడి ఉన్నదో, అవధాన్నిగొంది చారిహక్కులనుగొంది దోచాడినవాడే, హరిహక్కులను నిలబెట్టడాకే మనము సంఘోషించడానికి అవకాశముఉన్నది. అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఉన్నటువంటి సుప్రసిద్ధి అదో

సభానికి చెందినది గమక చే, ఇటువంటిది తయారుచేసుకొని వచ్చిందని తమ
ముందు సాహసోపేతముగా విన్నవించుకుంటున్నాను. వీరు లెక్కలు అవి
ఇస్తున్నారు. 1967-68 లో ఒకకోటి, 78 లక్షలు చుమారు అయ్యి పైకి వే,
1969-70 లో 7 కోట్లు, 44 లక్షలు అయ్యి పైకి వచ్చాయి అని, అలాగే లెక్కలు
చాగానే ఉన్నాయి. కానీ దీనిని ఉపయోగించే సుపకులు ఎవరు. దీనిని
ఉపయోగించే సుపకులు ఎవరు. దీనిని ఉపయోగించే ప్రకృతి దీనిటి? లేనిగురించి
ఎంతవరకు వివరాలు ఉన్నాయి. అంటే దళారీలకు, ప్రజలకు దొరికితే సేవారికి,
సర్వసత్తులకు ఉపయోగించేటటువంటి విధానముగా తయారైందిగాని నిజంగా
అలాగే ఉన్నాయి. ఈ పీడితప్రజానీకాన్ని రక్షించడానికి ఉపయోగించేటటు
వంటిది కావచ్చును. ఇదిచాలా హాస్యాస్పదమైనట్లుంటుంది. ఇందులో
విప్లవాత్మక చర్యలు తీసుకురానికే ఇదివారినవరకు అంతే కాకుండా,
అలాగే ఎట్లావచ్చింది? అదవులలో నివసించేటటువంటివాళ్లు, కొందరిలో
నివసించేటటువంటివాళ్లు, గ్రామాలలో అట్లు గున నివసించేటటువంటివాళ్లు,
మురిగిపోయినాలో నివసించేటటువంటివాళ్లు వివరించుకో. ఉన్నాలో అలాగే
అనుభవము అలాగే ముగిసా ఉన్నాయి. వ్యాధియపూర్వకంగా చాళ్ళ
సమస్యలను పరిష్కరించడానికి నిజమేటటువంటి విధానము ఈ ప్రభుత్వానికి
ఉన్నదా అంటే లేదని చెప్పవలసియుంటుంది. అందుచేత మనచాళ్ళనుంచి
ఉన్నటువంటి అలాగే, వెనుకబడినటువంటి ఈ ప్రాంతము యొక్క
తరుగుకాటును మనము చూస్తున్నాము అనేటట్లుంటే, అలాగే దొరికి
తయారానికి పూనుకోవలసివంటి సర్వసత్తులకు తయారై ఉన్నామని అంతటి
కూడా ముగిసా పైకిటటువంటి పాలన వర్తము అక్కడ తయారైంది ఇటువంటి
దృష్టిలో మనమున్నాము అక్కడ ఇచ్చినటువంటి లెక్కలలో విద్యార్థి
వేతనాలు ఇస్తున్నారని, ఇతరసౌకర్యాల ఇస్తున్నారని ఉన్నది. ఎవరికి
వేతనాలు ఇస్తున్నారు? ఎటువంటి సౌకర్యాలు ఇస్తున్నారు. ఎంతోమంది
విద్యార్థులు, సమర్థమైనటువంటివారు వేతనాలు కోరకకుండా అలాగే ఉన్నాయి
అవుతున్నారు. తమవారంతోమంది విద్యార్థులు వేతనాలయొంది వదులుతున్నా
అయిస్తుంటే కూడా ఉద్యోగాలు లేకుండా ఏడుస్తున్నారు. కనుక ఇటువంటి
విద్యార్థి వేతనాలు, విద్యార్థి సౌకర్యాలు లెక్కలు వేసి వంతోమందానికి పూను
కొనడానికి అందులోని లోపాలను పూర్తిగా subsidy రొందించుకుంటే
hostels చూపిస్తుంటే దీనిని అనుమతించుకున్నప్పుడు చెప్పకొని ప్రజలసౌభాగ్యము
ఉపయోగించే దళారీలకు తయారుచేయడానికి ఇది ఉపయోగపడింది గాని
అదేమిట? లేదా దళారీలకు ఉపయోగపడి subsidy hostels చూడు
ఇది, అలాగే ప్రభుత్వ hostels విషయంలో, వాస్తవము ఈ hostels లో
subsidy అంతే. ఇంతకుముందు ఉన్న మంత్రిగారికి పైకి చూపించాము. అలా
వరకూ పోయిందే ఉన్నాయి. అది తలచుకొని ఉన్నాయి. కనుక ఈ hostels లో
లో ఉన్న అలాగే ముగిసాగురించి చెప్పడానికి మీకు వీరు లేదా అని అడుగుతున్నామని
సాంఘిక సంక్షేమ సౌకర్యాలను అన్ని వర్గాలకు ఉన్నా సౌకర్యాలను చెప్పాలి.

మధ్యాహ్నం తోపాటు అని పురుగులతో ఉన్న ఉప్పు పెరుగుతున్నది. వృత్తి శిక్షణ అని వీరు 20 శేంరాలు పెట్టి 88కి మందిని తయారుచేశారు. అంతే, శేంరానికి 20 మందిని తయారుచేస్తున్నారు. ఇది చాలా హాస్యాస్పదమైన విషయం. ఎంతోమంది వెనుకబడిన ప్రజలు ప్రాగటానికి వీరు లేకుండా కాగ వదులుతున్నారు. ఇది మంత్రిగారికి తెలియని విషయం కాదు. ఇందిస్తలాలు గృహనిర్మాణ పథకాలు ముగిసిపోయాయి కనుక ఏ పద్ధతిలో చూపనవ్వటానికి ఇది హాస్యాస్పదమైనది. నిజంగా ఇది చర్చించబడినది కాదు. దీనిని బాలుగు ముక్కలు చేసి వీళ్ళు పెట్టినప్పటికీ పాపం ఉండదని మనవిచేస్తున్నాను.

(శ్రీ) తి. ప్రె రయ్య :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు సోషల్ వెల్ ఫేర్ మంత్రిగారు తెచ్చిన డిమాండును అలవడుతున్నాను. సెంట్రల్ టెక్నాలజీ కాలాకాలో హరిజనుల గిరిజనులకు ఇంజనీర్లలా విషయంలో చాలా కష్టం అవుతున్నది. హరిజనులకు, గిరిజనులకు అక్కడ చదువుకొనటానికి అవులేవు. అని ఎక్కడో దూరంగా ఊళ్లో ఉంటాయి. వారు అక్కడకు పోవటానికి, రావడానికి కష్టము. వీరు ప్రక్కన ఉన్న టూములు హరిజనులకు ఇంజనీర్లలాగే ఉన్నాయి. వీరు చక్కని పట్టుకుంటారు. పెద్దచారి దగ్గర ఉన్న టూము ప్రభుత్వంచేత కొద్ది హరిజనులకు ఇంజనీర్లలా అప్పాడని అమ్మిస్తున్నాను. ఇవాళ హరిజనులకు ఇంజనీర్ల, టెక్నాలజీ, టెక్నాలజీ చాలా తిప్పులు వస్తున్నాయి. వాస్తవంలో ఏలవాడికి 20 రు.లు చొప్పున ఇచ్చారుగాని అది చాలాకి సరిపోవటం లేదు. ఇప్పుడు 25 రు.లు చేశారు. సంతోషకరమైన విషయము. చాలాకి తప్పకుండా పుస్తకాలు విషయం చేయాలి, హరిజనులు పేదవారు ఏదైనా పనులు ఉండి కాలాకా, తల్లా పాడ క్యాడర్లను వచ్చినపుడు వారు రాత్రికి పండుకోటానికి స్థలం లేకుండా ఉన్నది. కాలాకా కాలాకా శేంరాలో ఒక హాలు కడితే అక్కడకు వసతికొరకు. దీనివల్ల వారు వచ్చినప్పుడు పొద్దు రోయిన కర్మాక దాంట్లో పండుకోవటానికి వీలవుతుంది. ఒక్కొక్క గ్రామంలో మంచినిటి కాపులు పూర్తి చేయలేదు. పూర్తి చేసినచోట మోటారు పెట్ట లేదు. మోటారు పెట్టినచోట వీరు వడలేదు. రీచు చేసిన మా గ్రామాల కాలాకాలో అమ్మిపురం అనే గ్రామంలో గిరిజనేని మోటారు వాటిలో గోడమీద ఉండి నీళ్ళ తోడుకు పొట్టమీద ఉన్న మనిషి చాచారు తెలి, తలకాయ పగిలి వచ్చిపోయింది. హరిజనులకు ఇంజనీర్లలా అప్పాడని ఇచ్చివేరాలి. వసుధాధి లేనందువలన ఇంజనీర్లలో పెరిగిపోతున్నాయి.

(శ్రీ) ప్రభాకరద్రాక్ష :— అధ్యక్షా, దీనిపై ఇవాళ ఉదయం మాట్లాడి చాయకులు అచ్చుగా అన్ని సంగతులు చెప్పారు. వా నియోజకవర్గం కొండ నియోజకవర్గం ఉత్తరాన చివర ఉన్న ప్రాంతం. మాది, బానిసగిరిని ప్రభుత్వం ఎంతై చా క్షిప్ చేయవలసి ఉన్నది. అక్కడ ప్రజలలో వాళ్ళ వర్గ తెలుసు తొలగింది. పూర్వ వర్గంగా చేస్తామని చెబుతున్నారు. వాని ఇంతవరకు అరిగిన ఫాక్టర్ల పట్ల కనబడటంలేదు. ఇదంతా ఇమెంటేషన్ గాగా కనబడుతున్నది. అలాగే, దేవతావర్ణం కథలాగా ఉన్నది. ప్రయత్నం హాస్యాస్పదం ఉన్నచారిత్ర

లోపల లేదు. అంతరి పోవారు. అటువంటి పోస్ట్ గవర్నమెంటు పనుల కోసం లేదు. వారికి చెల్లు 20 రులు ఇస్తే చారు పీరు చేస్తారు? అది చాల కష్టంగా ఉంది. ఈ కరువు కాలంలో అది చాలా కష్టంగా ఉంది కష్టమే గుడ్డి కాలిని పాళికి పోయే గురించి అడిగితే ఎవరు ఆ డబ్బు తీసేస్తున్నారోగాని ఎప్పుడు అడిగినా అది లేవు అంటారు. గిరిజనులకు ఉద్యోగాలు ఇచ్చిన మనసు భావులు ఎక్కడ ఉన్నారో? ఇప్పుడు ఉన్నవారికే ఉద్యోగాలు ఇవ్వలేకపోతే, ఇక గిరిజనులకు ఇస్తావా? పెయింట్ పరియోధలో ఉన్నవారికి ఉద్యోగాలు లేవని ఏమన్నవారు. 40,50 గ్రామాలవారికి ఇండ్లపైకాలు ఇస్తామని ప్రభుత్వం మంత్రులు అర్జర్నీ పంపించారుగాని, తీర్మా అధికారులు వారిని నిర్లక్ష్యం చేయటం జరుగుతున్నది. అది మంత్రులైన నిర్లక్ష్యమా? లేక నేను చెప్పాను. నా పైన నిర్లక్ష్యమా? ఈ కాగితాలు వారికి చూపిస్తే "ఎందుకయ్యా - యీ ముద్రలేవని కాగితాలు తెచ్చి నీవు ముద్దుల్ని మోపం చేస్తున్నావా?" అని ప్రజలు వ్యవహరిస్తారు. క్రెడిట్ పరియోధలో పెద్ద పెద్ద చెరువులకు మరమ్మత్తు చేయండి అంటే మరమ్మత్తు చేస్తున్నారని చెప్పలేదు. 28.12.69 న తేదీన పబ్లిక్ వర్క్స్ కరప్షన్ లోడ్స్ చేపామన్నారు. అది లేదు. 10-11-67 28-12-69 తేదీన క్రికాకుళం ఇంజనీర్ గారు తెలియజేయకాని, దానికి పీఠి భావన పెట్టుకోలేదు. నా విమోచన క్షంతో సురపాంబాద్ లో 588 చెరువులు ఉన్నవి. అది మరమ్మత్తు చేయిస్తామన్నారు. 2891 చేపామన్నారు. 198 వేస్తున్నామన్నారు. 65 చెరువులకు మాత్రమే బడ్జెట్ లో ఇచ్చారు. అపకూడ పూర్తి కాలేదు. బంజరు భూమిలై నా చేదలకు పనికిపెట్టమని కోరాను. పీఠి పరియోధలో కొంచెం మాత్రం ఇచ్చారుగాని, అక్రిక పరియోధలో 80,70 గ్రామాల్లో ఉన్న బంజరు ఇస్తామని ఎర్రెన్ మెంటు చారు ఇచ్చారేగాని, ఎర్రెన్ మెంటు ఇచ్చిన వారిలో కూడ వారెవరూ భావన పెట్టుకోలేదు. లోడ్స్ ఇస్తే విషయం కూడ చాలా అధ్యాస్యంగా ఉంది. ఇదంతా ఇమెజినేషన్, లేవకావల్సి లాగా ఉన్నది.

(9) ఇ. వాడపల్లి :- అధ్యక్షా, పారిశుధ్యం అభివృద్ధి గురించి యీ బడ్జెటు ప్రకటించారు. అంటరాని వారి బెయ్యం, అంటరాని వనం తొలగించటానికి హాల్ ఇను అభివృద్ధి కోర్కెటానికి యీ బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టినట్లు చెప్పారు. హాల్ ఇనులైన అభిమానం లేనివారు ఇక్కడ ఎవరూ లేరు. హాల్ ఇనులు అన్న పదము ఎంతకాలం ప్రభుత్వ లెక్కలలో ఉంటుందో, అంతకాలం యీ అంటరాని వారు ఉంటారు. యుగాంతరం ఉంటారు. దానిని మార్చితే పథకం లేదు. డబ్బు ఖర్చుపెట్టి ప్రాంతాలు కడుగుతున్నారు. పథకాలు పూర్తి అవుతున్నది. యీ పథకం మాత్రం పూర్తి అయ్యేట్లు లేదు. హాల్ ఇను హాల్ ఇను అన్నారు. గవర్నమెంటు ఉంది. ఎదుర్కోవడం దీపాద్వయం అందరికీ చదువుచెప్పించటానికి ఉంది. ఇప్పుడు పీఠి ప్రత్యేకంగా ఇవ్వబడినది అనవలసే. విశ్వంభ విద్యుదు పెట్టి అందరికీ చదువు చెప్పించే పథకం అనిపించలేవండి. అప్పుడు ప్రత్యేకంగా హాల్ ఇనులకు గిరిజనులకు పీఠి కేటాయింపు లేదు. అప్పుడు అంటరాని పీఠి ఉంది. అంటరాని మౌనించా లేదా తీరే

Annual Financial Statement (Budget) 10th September, 1969, 483
for 1969-70:
Voting of Demands for Grants.

ఎవరికయినా ఉన్నట్లయితే నేను ఒకటే దివ్యం చెబుతాను. ఒకవారినుండి ఎవరైనా చచ్చిపోతే అతడిని నవరహిందూ స్వర్గానంతో పాఠిపెట్టవలె అంటుంటే పోయిందంటాను. నవరహిందూ చచ్చిపోయినట్లయితే వారిని స్వర్గానంతో పాఠిపెట్టవలె అంటుంటే పోయింది అంటాను. నవరహిందూ ఎవరైనా చచ్చిపోయినట్లయితే వారిని స్వర్గానంతో పాఠిపెట్టవలె అంటుంటే పోయిందంటాను. ఈ రెండు విధాలనూ వారిని అరిపుణి కాళ్ళానికంగా ఎంజ్ నెలలో ఈ పీకాలపై కూర్చోనడంతో పోదు. మనములలో లేదు. అంటుంటే పోవడానికి ప్రభుత్వం అర్హుర లేదు. డబ్బు ఖర్చు అక్కర లేదు. నవరహిందూ చచ్చిపోయినట్లయితే ఒక రోజు మారుమంటే అంటుంటే పోతుంది. ఎంజ్ నెలలో పీక చెయ్యి చేసినంతమాత్రాన అంటుంటే పోదు. అందుచేత ప్రభుత్వం డబ్బు ఖర్చు పెట్టవక్కర లేదు. పెట్టెలు అనుకోవేవారు లేకపోతే ఎంతమంది ఉన్నారో అంతమందికి ఖర్చుపెట్టండి. వారి ననుభవ ఖర్చు పెడుతున్నారనే అమాయక ఎందుకు రావాలి? మాటికి 80 మంది నిన్నుజాతులు అంటురానివారు. చూడరాని వారు. ముట్టరాని వారు, గిరిజనులు, కోయవారు అందరూ ఉన్నారు. 80 మంది శ్రమపడి శస్త్రపడుతుంటే లేకపోతే ఎంత కూడ తెడుతున్నారో మీకు అర్థం అవుతోందా? లెక్కలు చూపిస్తారా? చూపించలేదు. వారు కూడ శ్రమ తీపులు. లేకపోతే ఫలితం యివ్వవ్వారు. అన్ని విధాల పాటుపడుతున్నారు. రాజ్యాంగానికి డబ్బు వస్తున్నది. వాళ్ళ డబ్బు వాళ్ళకే ఖర్చు పెట్టండి. ఎవరి డబ్బు ఖర్చు పెట్టవక్కర లేదు. ఎవరి డబ్బు అయినా ఖర్చు పెడతే అజ్ఞానం నుండి వెళ్తుంటారు. వారి డబ్బు వారికి పట్టించుకోగల అయ్యెట్లట్లు చూడండి. వారి ననుభవ యళ్ళ స్థలాలు, పోరగోతులు ఏవో యిచ్చాము అంటున్నారు. 16 సంవత్సరాల క్రితం పోరిజనులు సాగుచేసుకొనే భూములు నవరహిందూను ఎంతమందికి యిచ్చారో ఒకపారి లెక్కలు చూడండి. కోట్ల యిచ్చారు. పీకపేతుళ్ళన్నది లెక్కలు చెప్పండి. అవి కాపాడినట్లయితే లేకపోతే జాగునడుతుంది. దానివల్లనే చెబులాము తగలరాలు వస్తున్నాయి. వారిని అయ్యెట్లట్లు చూడండి. వారు కోట్ల ఖర్చు పెట్టండి. రు. 5 కోట్లు ఖర్చు పెట్టండి. లేక పోదు. పెట్టండి. ఎంతకాలం ఖర్చు పెడతారు అని అడుగుతున్నారు. ఖర్చు పెట్టడంలో ఒక విధం వేరే ఒక సంవత్సరం రెండు సంవత్సరాలలో వారి ననుభవం వస్తున్నా ర్హిగా వశించాలి. చట్టం చేశారు. వారిని అనే వాడిని అంటురాని వారు, చూడరానివారు అని అంటే ఒక విధించడానికి ప్రభుత్వం వీరయింటింది. అయితే వారు మార్చివారు, మాలవారు అని ప్రభుత్వమే చెప్పినట్లయితే ఒక విధించి ఎవరు? చట్టం చేశారు. చట్టం అమలు అరవండి, లేదా అలా విధించి వారు ముప్పల్ని. అలా విధించినట్లయితే ప్రభుత్వం చేసిన చట్టం ప్రభుత్వం అమలులో విలువలేదు అని అర్థం అవుతుంది. అందుచేత అది పొరగోతులు అనే ఉదాహరణ చేశ మనవి చేస్తున్నాను. వాళ్ళ అభివృద్ధి గురించి ప్రభుత్వంగా అనే స్థలాలు, ముగ్గురు కోట్లు అని ఎవరో పెట్టారు. పెట్టినది పూర్తి అవడం లేదు. ప్రతి సంవత్సరం వాటి అంటున్నారు. మీరు చేసిన అదర్బంగా పోలి

వందో, రెండువందలో కట్టించినట్లుయితే కాళ్ళవంగా ఉంటాయనిచా? ఎప్పుడూ గిరిజనులు, హరిజనులు వీరికి బ్రెడ్ కేజీలు కావాలి. ఎక్కువ కావాలి అని యితరులు ఎందుకు నిందిస్తున్నారు? నిండే లేకపోయినట్లయితే ఎంతమంది హరిజనులు అపకొనే వారి, హరిజనుల అభిమానులు అనుకోనే వారి, గిరిజనులు అనుకోనే వారి మొదల వింటున్నారో అర్థం అవుతుంది. అది లేనిది మేము మొదల పెట్టు కొన్నా ఎవరూ వివేకం లేదు. ప్రతికానివారు కూడ తప్పువగానే ఉన్నారనుకుంటాను. కానికి కూడ శ్రద్ధ లేదు. దక్షిణాఫ్రికాలో పల్లవాడిని హోటల్ లోనికి రానివ్వడం లేదని కాటికాయంత అవకాశాలు వ్రాస్తారు. హిందూ దేశంలో మాలవాడిని మదరాసివాడుగా, అంటరానివాడుగా చూస్తుంటే ఎవరికి వాద లేదు. కొబ్బరికాయల కోసం పెట్టు ఎక్కిస్తారు. కొబ్బరికాయ నీరు త్రాగుతారు. అవుల పాలు పితుకుతారు. కాగా త్రాగుతారు. అయితే మాల వాడికి మూడిగవాడికి మత్తగిట్టు కూడ యివ్వరు. ఈ పాపాన పోతూ ఉంటారు. అంటుకోవడం ఎక్కడ ఉన్నది. పట్టాలు లేకారు, హరిజనులను చంపారు, అవ్వాదు యరారం. నేనరులో చూస్తున్నాము. వింటున్నాము. అయితే ఎన్ని కేసులలో పోలీసువారు కిజాపాత్రులనుగా చేసి ఎంతమందిని కిడించారో ఈ 10, 15 సంవత్సరాలలో తెక్కలు చెప్పగలరా? ఏవేమందిని కిడి వేసినట్లు లేదు. అందుచేత చట్టం బదులు అరగడం లేదని అర్థం అవుతున్నది. కనుక న్యాయం విచారించండి. ప్రత్యేక రక్షణలు అక్కర లేదు. ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకుంటే రక్షణ అక్కర లేదు. ఎప్పుడూ మాలవాడిని అనుకోవడం కూడ మాకు యవ్వం కాదు. మీరు దబ్బు యిస్తున్నారని అనుకోవాలి. అందుచేత ఎప్పుడైతే యిది తెలుసుకొని చాలో అప్పుడు మా అంతటా మేమే విరమించుకుంటాము. ఇంతవరకు చేసినందుకు సంతోషిస్తూ, యింకా అధికంగా చేయమన్నారు. మంత్రవర్ణంలో మార్పులు కావాలి అన్నారు. ఎక్కువ కోరడం లేదు. కోరడం కూడ అనవరం. న్యాయ పరిపాలన జరిగినట్లయితే మేము కోరము. అందుచేత దీనిలో అశ్రద్ధ చేయకుండా న్యాయం కలుగ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చువచంద :—అధ్యక్షా, గాంధీ సెంటివరీ సంవత్సరం కాబట్టి అలాగే సమీప వర్షం పెడుతున్నాము అన్నారు. కాని తెక్కలను బట్టి మా సే. పెడ్యూర్లో కాల్పు పెడ్యూర్లో పై గ్రేడ్స్ కు ఎదుగుతేమన, బుక్కు మొదలగు వాటిని 1969-70 సంవత్సరంలోను, 180,000 అయితే ఈ సంవత్సరం 1,80,000 12. రేటు తగ్గించారు. అది విధంగా పెడ్యూర్లో పై గ్రేడ్స్ ఎదుగుతేమన తగ్గిన. కాబట్టి తగ్గినంత 80. 120 లక్షలు అయితే. ఈ సంవత్సరం 78.807 లక్షలు. బుక్కు పెడ్యూర్లోను, సీట్స్ బస్టెయిలో కూడ పోయిన సంవత్సరం రెండు లక్షలంతే తేలు అయితే ఈ సంవత్సరం లక్ష అర్బు పెడుతున్నారు. ఇరిగేషన్ కు పోయిన సంవత్సరం లక్ష 15 తేలు అయితే ఈ సంవత్సరం లక్ష రూపాయలు మాత్రమే అర్బు పెడుతున్నారు. గాంధీ సెంటివరీ సంవత్సరం అనే ఉద్దేశ్యంతో ఎక్కువ అర్బు పెడతామని ఇది అంశం చెబుతున్నారు. తీరా తెక్కలు మాత్రం పోతే పోయిన సంవత్సరంలో కష్టం తగ్గినట్లు ఉన్నాయి. హాస్టల్స్ చాల్సే

Annual Financial Statement (Budget) 10th September, 1969. 257
for 1969-70 :
Voting of Demands for Grants.

అవ్వాయంగా ఉన్నాయి. శేకవరపుగూరు లంచాలు యివ్వడంవల్ల చాటివరి మేము వ్యవధువుకుమని అన్నారు. లంచాలు యిచ్చి వ్యవధిచేరాలి అని వదలుకోవచ్చు కదా? 28 రూపాయలలో లంచాలు యిచ్చి తక్కినది పోతు చూసుకున్నట్లుకే నిజంగా వ్యవధువుకుమని గదా? వా అనుభవం చెప్పుకున్నాను. 8 సంవత్సరాలు 30 మంది బోర్డర్స్‌తో హాస్టల్ వద్దని రిక్ టోనే యిక్ నా వల్ల కాదని డైరెక్టరుగారికి వ్రాసి మా అంతట మేము వదలుకోవలసివచ్చినది. ప్రైవేట్ హాస్టల్స్ యిది ఒక ప్రతినిధి క్రింద ఉన్నాయి. గాని యితరచాకారు, అందులేక ప్రైవేటు హాస్టల్స్ కు గ్రాంటు యిచ్చే విషయంలో డైరెక్టరుగారి, గవర్నమెంటులో గాని చాల అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. ఒక హాస్టల్ ఓండ్రి ఆయన పొందూరు ఖద్దరు పంచలు గట్టుకొని వచ్చివేట్టుయితే నందవరం పంచవరం పందలు, వందలు గ్రాంటు ఆయనకు పోతున్నాయి. ఒక చిన్న హాస్టల్ హైస్కూల్ లెవల్ లో పెట్టుకొని ఉంటే చాడీ రెండు మూడు గ్రాంటుకొన్న పట్టుక రావడం లేదు. ఎందుకు ఈ పెంట్ రైజ్ మేజ్? చైట్ ఎలిఫెంటుగా గవర్నమెంటు పశెంటును తయారు చేసుకోవడం ఎందుకు? మా తల్లాలో ఎక్కడనో చాకారు పోయి మా చిల్లకాయలు వదవవలెవా? నెల్లూరుపోయి వదవవలెవా? ఎందుకుగాను మా హ్యూల్స్ కు హాస్టల్ ఉండ కూడదు? కాక్ వర్క్ పనియోల్ లో డిపెండ్రెన్ టెషన్ పాలని పెట్టకూడదు? ఒక శేక హాస్టల్స్ మీ మీ చాళ్ళకు ఉంచుకోవలెనుకొన్నట్టుయితే లై సెన్సింగ్ వద్దకి పెట్టుకోవలెనుకొన్నట్టుయితే ఆ వద్దకి కూడ ఎందుకు ఆలోచించకూడదని మనవిచేస్తున్నాను.

హౌస్ చైట్ విషయంలో, నమిలి లెవల్ లో గాని, తల్లా పనిషల్ లెవల్ లో గాని పాట్రియోటిక్ కులశక్త్యాలోటి గ్రూపులతోటి అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. డి. ఎస్. డబ్ల్యు. ఆ చాసిల్లూరుమగని, ఆర్. డి. ఓ. మగని కన్సెప్టు చేసి ప్రైవేట్ గా ఆయన కాంక్రెట్ చేసేటటువంటి వద్దకి పెట్టక పోయినట్టు యితే యిది చాల అన్యాయాలకు తావు అవుతుంది. నాకు తెలుసు. మా చాలాకాలో యివ్వటిక్ 5, 6 సంవత్సరాల నుంచి పెండింగులో ఉన్నటువంటి శేసులు ఉన్నాయి. వ్రాసి వ్రాసి విసుగు పుట్టిన నందరాలు శేకపోలేరు అని మనవిచేస్తున్నాను. ఎరుకలు, యానాదులు విడికి గాను పెంట్ రైజ్ స్పాన్ డర్స్ స్పెషల్ ఉన్నాయి. మెండలు పెట్టారు. మధ్యలోనే వరలి పెట్టేశారు, రెండు లక్షలు ఖర్చు పెట్టినటువంటి యానాని కాలని స్పెషల్ అని పెట్టారు తల్లా దర్శి కాలాకాలో పెట్టారు. ఇంకా చాచావు 80, 70 శేల రూపాయల వరకు కావాలి. యిల్లు రూఫ్ లెవల్ వరకు వచ్చి ఉండిపోయివాయి. హ్యూల్స్ ఆడే విధంగా ఉన్నాయి. రోడ్డుగాని, మిగతా ఎమినిటీగని పని లేకుండా మాకు పెంట్ రైజ్ గవర్నమెంటు డబ్బు రాలేదంటున్నారు. ఆలాంటి పనిని పోర్ డి చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక అన్ టెలిటి, ఎలా పోషండి? ఇందుకు గాను ప్రభుత్వం వారు యితర ఫార్ వర్సు ఫులాలో ఉన్నచానికి ఉత్తరగాలు యిస్తామని, యితర యిక్ సెలిటిక్ కలిస్తామని పెట్టవలెయితే అన్ టెలిటి ఉన్నటువంటి పిల్లలను వారు శేసుకోవడానికి అవకాశాలు కల్పించేటటువంటి

488 10th September, 1969. Annual Financial Statement (Budget
for 1969-70 ;
Voting of Demands for Grants.

[illegible]

The House is adjourned till tomorrow 8-30 a m.

The House then adjourned till Half past Eight of the clock on Thursday, the 11th September, 1969.